

AVOCATUL POPORULUI

RAPORT

de activitate pentru anul 2025

București
2026

Raportul a fost transmis
președintelui Camerei Deputaților și
președintelui Senatului
pentru a fi discutat în ședința Parlamentului,
conform art. 60 din Constituția României

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Telefon +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Mircea Abrudean,
Președintele Senatului
Parlamentul României

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 2871 / 28. IAN. 2026

Stimate Domnule Președinte al Senatului,

În conformitate cu prevederile art. 60 din Constituție și ale art. 5 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, vă înaintăm alăturat, **Raportul de activitate pentru anul 2025**, cu rugămintea de a fi prezentat celor două Camere ale Parlamentului.

Cu deosebită stimă,

Avocatul Poporului,

Renate Weber

București, 28 ianuarie 2026

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Str. George Vraça nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Telefon +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Sorin-Mihai Grindeanu,
Președintele Camerei Deputaților
Parlamentul României

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 2870 / 28. IAN. 2026

Stimate Doamnăle Președinte al Camerei Deputaților,

*În conformitate cu prevederile art. 60 din Constituție și ale art. 5 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, vă înaintăm alăturat, **Raportul de activitate pentru anul 2025**, cu rugămintea de a fi prezentat celor două Camere ale Parlamentului.*

Cu deosebită stimă,

Avocatul Poporului,

București, 28 ianuarie 2026

CUPRINS

<i>Cuvânt introductiv</i>	2
Instituția Avocatul Poporului.....	4
Volumul general de activitate.....	5
CAPITOLUL I. Domeniul apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului	9
CAPITOLUL II. Domeniul privind prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție	30
CAPITOLUL III. Domeniul drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale	54
CAPITOLUL IV. Domeniul drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap	63
CAPITOLUL V. Domeniul armată, justiție, poliție, penitenciare	74
CAPITOLUL VI. Domeniul proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe	85
CAPITOLUL VII. Activitatea birourilor teritoriale ale instituției Avocatul Poporului	98
CAPITOLUL VIII. Serviciul contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic, analiză acte normative, relații externe și comunicare	189
<i>Secțiunea 1. Activitatea Biroului contencios constituțional și recurs în interesul legii</i> ..	189
<i>Secțiunea a 2-a. Activitatea Biroului contencios administrativ și juridic</i>	203
<i>Secțiunea a 3-a. Activitatea Biroului analiză acte normative, relații externe și comunicare</i>	218
CAPITOLUL IX. Resurse umane, materiale și bugetare	227
<i>Secțiunea 1. Resurse umane</i>	227
<i>Secțiunea a 2-a. Resurse materiale și bugetare</i>	228
CAPITOLUL X. Audit și managementul riscurilor	231

Cuvânt introductiv

***Domnule Sorin-Mihai Grindeanu, Președinte al Camerei Deputaților,
Domnule Mircea Abrudean, Președinte al Senatului,
Doamnelor și domnilor deputați și senatori,***

Anul 2025 a marcat o creștere a numărului de petiții adresate Avocatului Poporului și pot fi identificate trei motive. În primul rând, e vorba de creșterea încrederii beneficiarilor activității noastre în implicarea instituției pentru rezolvarea problemelor pe care le au cu administrația publică locală sau centrală. Încă o dată trebuie spus că Avocatul Poporului are competențe doar în situațiile în care este vorba de nerespectarea drepturilor persoanelor de către administrația publică. Un alt motiv a fost nemulțumirea față de anularea alegerilor din decembrie 2024. Instituția noastră a primit numeroase petiții și a încercat să-i convingă pe cei care ni s-au adresat, atât prin răspunsuri individuale, cât și colective, că într-un stat de drept autoritățile publice au competențe bine determinate, iar legea îi interzice Avocatului Poporului să se substituie altor autorități, în materie electorală existând alte instituții publice cu competențe legale de a supraveghea și de a decide. Având în vedere însă că petiții pe acest subiect au fost primite pe tot parcursul anului, credem că nemulțumirea oamenilor i-a determinat să apeleze oriunde pentru a li se face dreptate. În fine, un al treilea motiv care a dus la creșterea numărului de petiții este legat de măsurile de austeritate luate de Guvern și Parlament. Chiar dacă între timp Curtea Constituțională s-a pronunțat prin câteva decizii cu privire la ele, stabilind că sunt constituționale și se înscriu în marja de apreciere pe care guvernele o au la stabilirea politicilor economice, sociale, fiscale, disperarea oamenilor privind consecințele acestor măsuri i-a făcut să revină constant prin petiții la Avocatul Poporului, solicitând intervenția instituției.

Trebuie precizat că și instituția noastră a fost serios afectată de măsurile de austeritate luate în ultima vreme. Bugetul cu care lucrăm a fost tot mai redus, iar Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 156/2024 ne-a afectat grav în ceea ce privește personalul pe care-l avem. Suntem în situația în care Birouri teritoriale și Centre zonale ale instituției, care ar trebui să funcționeze conform legii, nu pot să o mai facă deoarece nu mai avem personal, în urma pensionării unor consilieri și a imposibilității de a organiza concursuri pentru angajarea altora. Măsurile luate la nivelul instituției pentru continuarea activității sunt la limită și practic funcționăm de luni de zile în regim de avarie. La fel de dificilă este și situația sediilor instituției, atât la nivel central, cât și în teritoriu, deși legea prevede clar obligația autorităților de a pune la dispoziția Avocatului Poporului spații corespunzătoare pentru desfășurarea activității. Toate aceste situații sunt absolut regretabile, mai ales având în vedere că Avocatul Poporului este o instituție de rang constituțional, iar obligația autorităților publice de a asigura Avocatului Poporului sprijinul necesar în exercitarea atribuțiilor sale este reglementată expres în Constituție.

În ciuda acestor majore neajunsuri, instituția Avocatul Poporului a continuat să-și îndeplinească mandatul atribuit de Legea fundamentală și să fie în primul rând vocea celor fără voce în apărarea drepturilor acestora în relația cu autoritățile publice administrative locale și centrale. Ca întotdeauna, Avocatul Poporului a respectat cu strictețe competențele legale conferite, a acționat ca un mediator, nesubstituindu-se altor autorități publice care au putere de decizie și sancționare. Merită spus încă o dată că Avocatul Poporului din România are,

comparativ cu instituții similare din lume, cele mai multe atribuții: primim și soluționăm petiții, ne sesizăm din oficiu de câteva mii de ori anual, pe diferite cazuri individuale sau de sistem, acordăm audiențe în fiecare județ din țară, avem dreptul să sesizăm Curtea Constituțională cu excepții sau obiecții de neconstituționalitate, putem sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție cu recursuri în interesul legii și putem sesiza, în anumite condiții, instanțele de contencios administrativ.

În acest context, trebuie amintit că în 2025 numărul sesizărilor din oficiu a crescut de asemenea, atât în ce privește cazurile individuale cât și cele de sistem, instituția elaborând și patru Rapoarte speciale pe teme de maxim interes public. De asemenea, precizăm că programul inițiat în 2023 de procese strategice (*strategic litigation*), a continuat cu succes, Avocatul Poporului promovând 25 de astfel de acțiuni în justiție, pe baza legii contenciosului administrativ, imensa majoritate referindu-se la drepturile persoanelor cu dizabilități. Și tot în anul care a trecut, instanțele de judecată s-au pronunțat în celelalte acțiuni inițiate anterior, dând câștig de cauză celor ale căror interese și drepturi le-am apărat. Relațiile și colaborările instituției cu societatea civilă au continuat și s-au intensificat, atât cu mediul academic, cât și în ce privește implicarea noastră în implementarea directivei Anti-SLAPP și în privința punerii în executare a deciziilor CEDO, prin colaborarea constantă cu organizația ACCEPT.

Raportul de față prezintă doar o mică parte din activitatea instituției noastre, subliniind și aspectele pozitive, faptul că am reușit să ajutăm mii și mii de persoane, precum și buna colaborare cu unele dintre instituțiile statului, dar și obstacolele pe care noi înșine le avem de surmontat deseori în relația cu autoritățile publice. Încă o dată dorim să subliniem că activitatea instituției Avocatul Poporului, oricât de diversă ar fi, este efectuată doar în sprijinul oamenilor, așa încât orice încercare de asociere a instituției cu clasa politică este de natură a îngreuna misiunea Avocatului Poporului și, pe cale de consecință, de a aduce deservicii cetățenilor care au nevoie de sprijinul instituției noastre.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

București, ianuarie 2026

INSTITUȚIA AVOCATUL POPORULUI

Domeniul drepturile omului egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale

Domeniul drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap

Domeniul apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului

Domeniul armată, justiție, poliție, penitenciare

Domeniul proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe

Domeniul privind prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție (Mecanismul Național de Prevenire): Centrul Zonal București, Centrul Zonal Alba, Centrul Zonal Bacău, Centrul Zonal Craiova

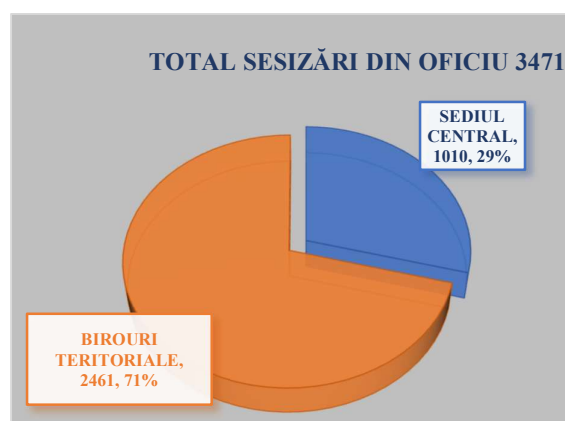
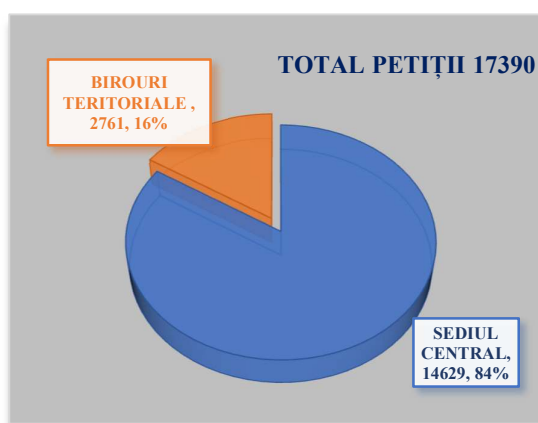
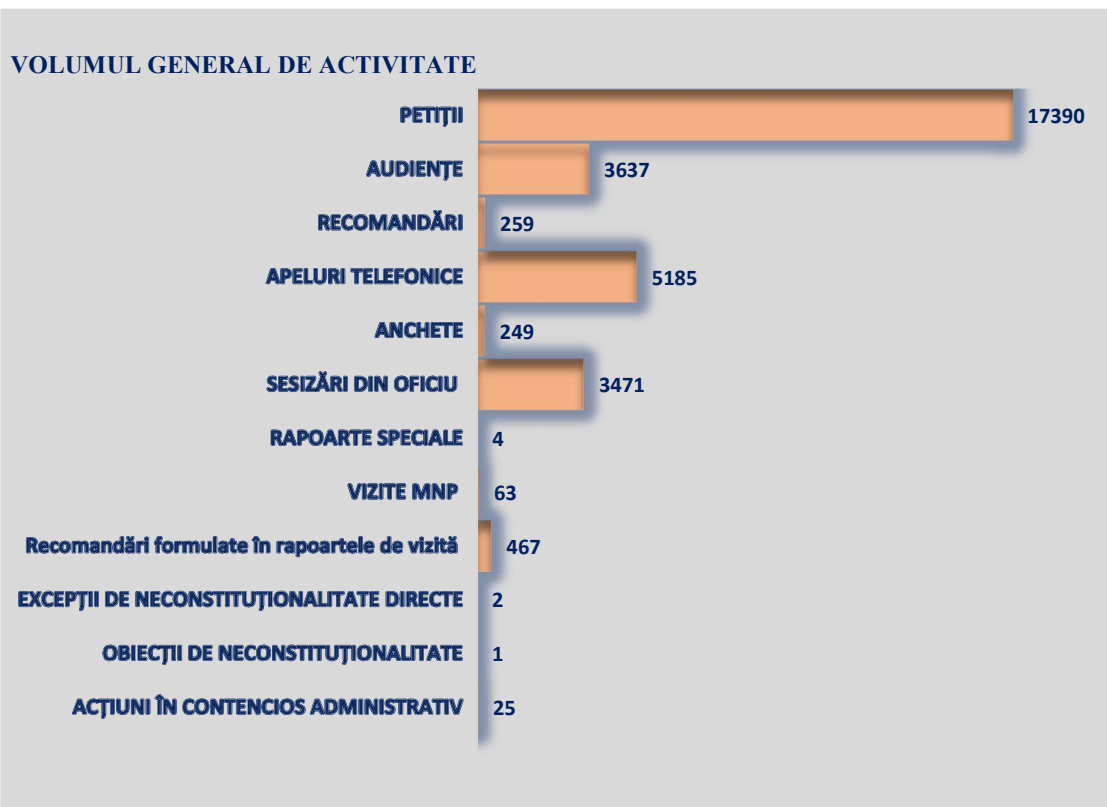
Birouri teritoriale:
Alba-Iulia, Bacău, Brașov, Cluj-Napoca, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Slobozia, Suceava, Târgu-Mureș, Timișoara

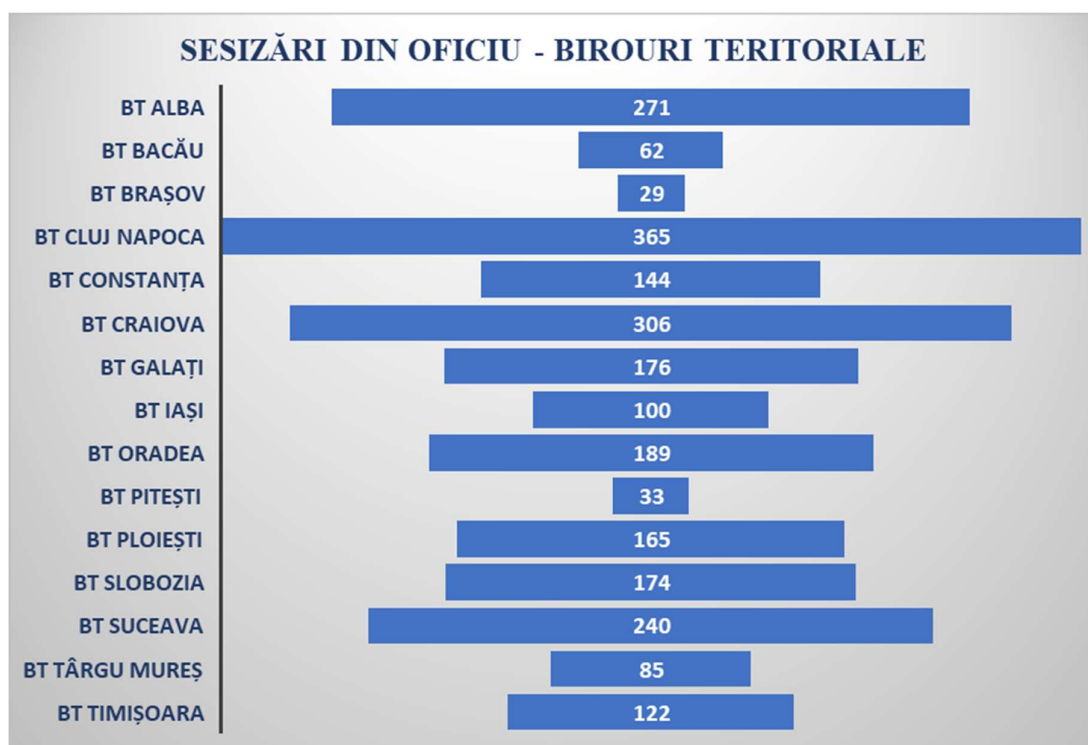
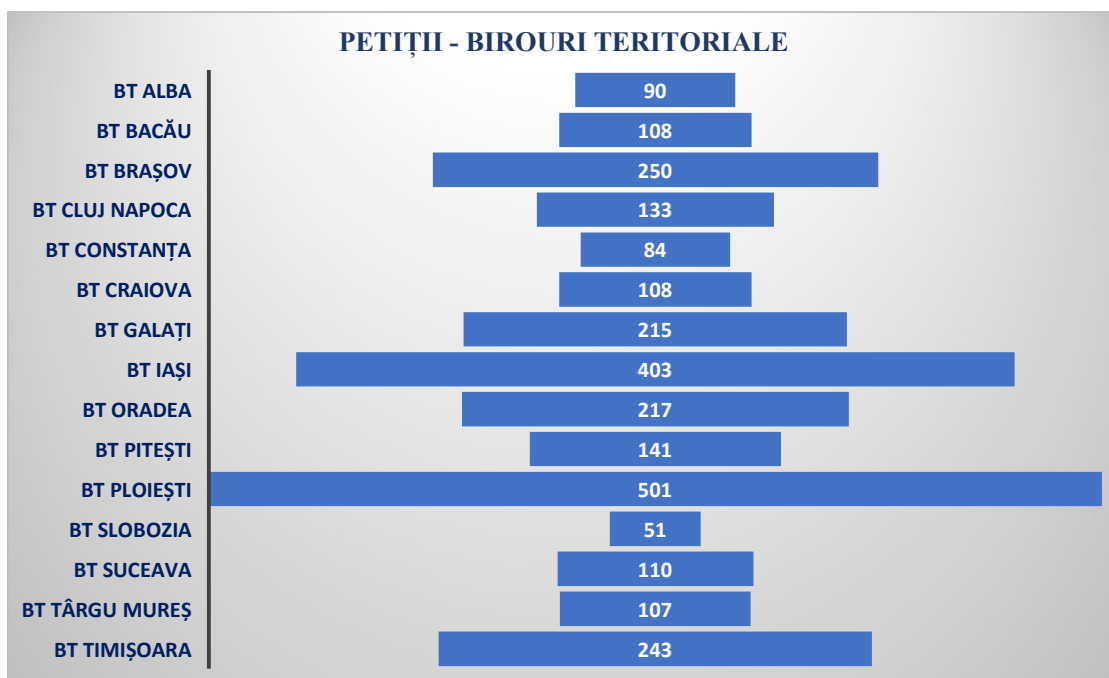
Biroul financiar, salarizare și resurse umane,
Biroul administrativ

Audit Public Intern

Serviciul contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic, analiză acte normative, relații externe și comunicare: Biroul contencios constituțional și recurs în interesul legii, Biroul contencios administrativ și juridic, Biroul analiză acte normative, relații externe și comunicare

VOLUMUL GENERAL DE ACTIVITATE

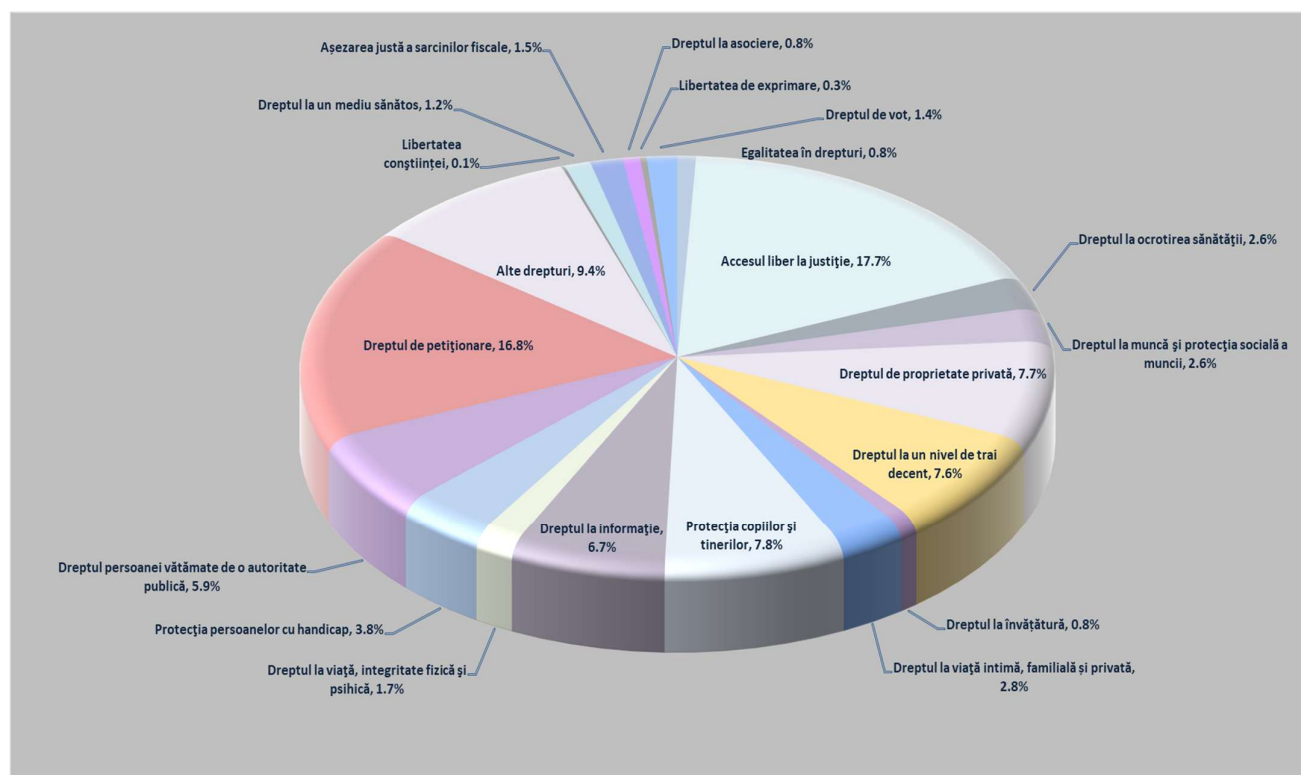
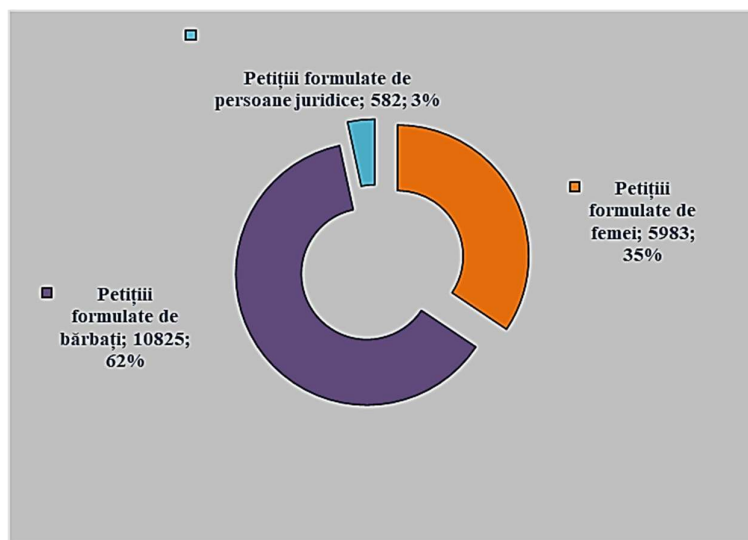

PETIȚIILE ÎNREGISTRATE ÎN RAPORT CU DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE ÎNCĂLCATE

Nr. crt.	Drepturi constituționale	Nr. petiții
1.	Cetățenia (art.5)	6
2.	Egalitatea în drepturi (art. 16)	145
3.	Străini și apatrizi (art. 18)	37
4.	Dreptul de azil, extradare, expulzare (art. 19)	1
5.	Accesul liber la justiție (art. 21)	3073
6.	Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică (art. 22)	296
7.	Libertatea individuală (art. 23)	1
8.	Dreptul la apărare (art. 24)	8
9.	Dreptul la libera circulație (art. 25)	18
10.	Dreptul la viață intimă, familială și privată (art. 26)	495
11.	Inviolabilitatea domiciliului (art.27)	1
12.	Secretul corespondenței (art. 28)	2
13.	Libertatea conștiinței (art. 29)	26
14.	Libertatea de exprimare (art. 30)	51
15.	Dreptul la informație (art. 31)	1160
16.	Dreptul la învățătură (art. 32)	138
17.	Dreptul la acces la cultură (art.33)	7
18.	Dreptul la ocrotirea sănătății (art. 34)	451
19.	Dreptul la mediu sănătos (art. 35)	202
20.	Dreptul de vot (art. 36)	237
21.	Dreptul de a fi ales (art. 37)	5
22.	Libertatea întrunirilor (art. 39)	4
23.	Dreptul la asociere (art. 40)	135
24.	Dreptul la muncă și protecția socială a muncii (art. 41)	456
25.	Dreptul la grevă (art. 43)	1
26.	Dreptul de proprietate privată (art. 44)	1345
27.	Libertatea economică (art. 45)	8
28.	Dreptul la moștenire (art. 46)	8
29.	Dreptul la un nivel de trai decent (art. 47)	1329
30.	Familia și dreptul la căsătorie (art. 48)	7
31.	Protecția copiilor și tinerilor (art. 49)	1353
32.	Protecția persoanelor cu handicap (art. 50)	677
33.	Dreptul de petiționare (art. 51)	2917
34.	Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 52)	1025
35.	Restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți (art. 53)	22
36.	Așezarea justă a sarcinilor fiscale (art. 56)	255
37.	Dreptul la un proces echitabil (art. 6 din CEDO)	10
38.	Alte drepturi	1478
TOTAL GENERAL:		17390

La totalul de **17390 petiții**, se adaugă **81 de cereri formulate în temeiul Legii nr. 544/2001** privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL I

DOMENIUL APĂRAREA, PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI

În anul 2025, la nivelul **Domeniului Apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului** au fost înregistrate un număr total de:

- **1374** de **petiții**;
- **2063** de **sesizări din oficiu**;
- **49** de **anchete**;
- **79** de **recomandări**;
- **190** de **participări** la dezbateri, conferințe, simpozioane având ca tematică promovarea și respectarea drepturilor copiilor.

Dintre acestea, la sediul central au fost înregistrate 1130 de petiții, 562 de sesizări din oficiu, au fost efectuate 12 anchete, au fost emise 15 recomandări și 51 de participări la dezbateri, conferințe, simpozioane având ca tematică promovarea și respectarea drepturilor copiilor, iar din activitatea birourilor teritoriale, detaliată la Capitolul VII, rezultă: 244 petiții, 1501 de sesizări din oficiu, 37 de anchete, 64 de recomandări, 139 de participări la dezbateri, conferințe, simpozioane având ca tematică promovarea și respectarea drepturilor copiilor, 174 de audiențe acordate, 481 de apeluri la dispeccerat, au vizat posibile încălcări ale drepturilor copilului.

Totodată, au fost realizate 67 activități de mediatizare având ca obiect prezentarea atribuțiilor Avocatului Copilului, precum și alte teme incidente protecției și promovării drepturilor copilului.

Cazuistica specifică petițiilor adresate Avocatului Copilului se referă cu precădere la nerespectarea dreptului la viață și la integritate fizică și psihică, a dreptului la învățătură, a dreptului la ocrotirea sănătății, a protecției copiilor și a tinerilor și a protecției persoanelor cu handicap, prevăzute de art. 22, art. 32, art. 34, art. 49 și art. 50 din Constituție.

Petițiile și sesizările din oficiu au vizat, în principal: acordarea burselor școlare, acordarea alocațiilor de stat, condițiile din unele unități de învățământ, absenteismul școlar, transcrierea certificatelor de naștere emise de autoritățile altor state, obținerea documentelor de călătorie pentru minori, posibilitățile legale de acordare a unor forme de ajutor pentru creșterea copilului, acordarea pensiei de urmaș, fenomenul bullying-ului, transportul școlar, conduita unor cadre didactice, înscrierea copiilor în învățământul preșcolar, transferul elevilor între clase/unități de învățământ, exercitarea autorității părintești și menținerea legăturilor personale cu minorii în urma desfacerii căsătoriei, fenomenul înstrăinării părintești, neplata pensiei de întreținere, solicitarea de informații privind stabilirea/tăgada paternității minorilor, situația mamelor minore, acordarea indemnizației de sprijin pentru familiile adoptatoare, exercitarea formelor de violență verbală, fizică, psihică și sexuală asupra minorilor, accidente rutiere cu victime minore, plecări voluntare ale minorilor de la domiciliu, delincvența juvenilă, încadrarea juridică a abuzurilor sexuale împotriva minorilor, prin raportare la vârsta fragedă a acestora, precum și în orice situație în care drepturile copiilor nu sunt respectate.

De asemenea, menționăm că **formarea profesională** continuă a personalului a reprezentat și în acest an o prioritate, sens în care menționăm participarea la următoarele activități:

Pregătire profesională *Aplicarea unei abordări bazate pe drepturile copilului în activitatea Avocatului Copilului*, 19-21 martie 2025, București, Avocatul Poporului și UNICEF România.

Curs pregătire profesională pe tema *Violenței domestice*, organizat de Domeniul drepturilor familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap, 16 iulie 2025.

Cursuri de formare profesională organizate de Centrul de formare APSAP: *Noutăți privind protecția datelor cu caracter personal. Atribuții și responsabilități în sectorul public, Codul administrativ și legislație conexă, Fonduri Europene, Comunicare*, aprilie 2025; *Inteligența artificială, Administrație europeană, Executare silită, Comunicare, Competențe digitale*, octombrie - noiembrie 2025; *Fonduri Europene*, decembrie 2025.

În plus, la nivelul Domeniului Apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului au fost organizate **webinare lunare**, cu următoarele teme:

- *Problematica minorilor plecați voluntar de la domiciliu;*
- *Aspecte teoretice și practice ale cazurilor de violență fizică/ verbală/psihologică exercitată de părinți față de copii, pârghii și remedii juridice;*
- *Impactul mediului familial abuziv asupra copilului;*
- *Drepturile copilului în mediul digital (pe rețelele de socializare);*
- *Cazuistica domeniului privind disfuncționalități constatate în legătură cu derularea programelor privind alimentația elevilor în școli;*
- *Evoluția fenomenului de violență în școală;*
- *Prevenirea consumului de substanțe psihoactive în rândul minorilor;*
- *Dispariția minorilor cauze, efecte, posibile măsuri pentru reducerea fenomenului.*

De asemenea, reprezentanții Domeniului Apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului fac parte din mai multe **grupuri de lucru/comitete**: **1.** Grupul de lucru constituit la nivelul Agenției Naționale pentru Egalitate de Șanse pentru modificarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice și a Ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 146/2018 privind modalitatea de gestionare a cazurilor de violență domestică de către polițiști; **2.** Grupul de lucru pentru Drepturile Femeilor și Fetelor Rome, coordonat de Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse; **3.** Grupul de lucru pentru Combaterea Segregării Școlare, coordonat de Ministerul Educației; **4.** Grupul de lucru privind Datele pentru Copii (UNICEF România); **5.** Grupul de lucru „Eliberarea tuturor prizonierilor și deportaților”, înființat sub egida Formulei de Pace avansate de Președintele Ucrainei - Coaliția internațională pentru returnarea copiilor ucraineni deportați ilegal și strămutați forțat de către Federația Rusă - Bring Kids Back UA; **6.** Comitetul Național de Coordonare al Inițiativei localități Prietene ale Copiilor (UNICEF România); **7.** Comitetul de Coordonare al Proiectului ”România pentru fiecare copil” (UNICEF România).

Alte **activități relevante** ale Domeniului Apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului:

♦ Participarea Avocatului Copilului la lucrările Comisiei pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților;

♦ Participare la *Gala performanței elevilor* - Ediția a II-a, eveniment organizat de Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități din cadrul Senatului României, în parteneriat cu Nutribalance SRL (28 august 2025);

♦ Prelungirea, prin semnarea unui act adițional, a Protocolului de colaborare cu Asociația SOS Satele Copiilor, având ca scop consolidarea eforturilor ambelor părți în protejarea și promovarea drepturilor copilului;

♦ Training național *Abordarea lacunelor în cooperarea multidisciplinară pentru a spori protecția drepturilor victimelor*, organizat de Asociația Pro Refugiu, în parteneriat cu Universitatea București (10-11 iunie 2025);

♦ Participare la Atelierul *Creșterea eficienței activităților din administrația publică prin utilizarea soluțiilor de inteligență artificială*, organizat de Institutul Național de Administrație (22 octombrie 2025);

♦ Participare la Masa Rotundă de diseminare a rezultatelor proiectului *STARTSAFE! Collaborative Prevention for Students, Parents, and Teachers*, organizată de Asociația Happy Minds (17 noiembrie 2025);

♦ Participare la lansarea proiectului *Consolidarea monitorizării, evaluării și participării copilului în politicile privind copiii din România*, dezvoltat în beneficiul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, derulat prin Instrumentul de Sprijin Tehnic al Comisiei Europene și implementat de UNICEF (27 noiembrie 2025);

♦ Participare la conferința *Ocrotirea interesului superior al copilului - între realitate și deziderat*, organizată de Asociația Justiție pentru Minori (5 decembrie 2025);

♦ Participare la evenimentul *Noua Lege privind Ombudsmanul: Amendamente necesare și perspective de adoptare*, organizat de Comisarul pentru Drepturile Omului al Radei Supreme din Ucraina și Centrul pentru Drepturile Omului ZMINA din Ucraina (17 decembrie 2025);

♦ Participare la Convocarea structurilor pentru siguranța școlară organizată la nivelul Poliției Române - Ministerul Afacerilor Interne - Inspectoratul General al Poliției Române - Direcția Siguranța Școlară;

♦ Verificarea, la nivel național, a măsurilor luate de autorități raportat la fenomenul determinat de provocarea de pe TikTok numită „Paracetamol Challenge”, precum și a Fenomenului Fobiei școlare.

♦ **Participări la conferințe internaționale:**

Conferința anuală ENOC *Protecția și promovarea drepturilor copilului la sănătate*, 17-18 septembrie 2025;

Webinarul *Procedural rights of migrants and refugee children in legal proceedings*, organizat de Comisia Internațională a Juriștilor, 07.10.2025;

Conferința *Agresiunea brutală a Rusiei împotriva Ucrainei: Războiul prin ochii martorilor*, organizată de ES Ihor Prokopchuk, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Ucrainei în România, în colaborare cu ES Alfredo Durante Mangoni, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Italiei în România, și Institutul Italian de Cultură din București, 19 februarie 2025;

Conferința internațională *Briefing și conținut pentru membrii coaliției internaționale/a II-a aniversare a emiterii mandatului de arestare al CPI*, organizată de reprezentanții Coaliției Internaționale pentru returnarea copiilor ucraineni strămutați și deportați ilegal de Federația Rusă, 13 martie 2025;

Conferința internațională *Negocieri de pace: care sunt perspectivele pentru rezidenții teritoriilor ocupate ale Ucrainei?*, organizată de reprezentanții Coaliției organizațiilor care se ocupă cu protejarea drepturilor victimelor agresiunii armate împotriva Ucrainei, prin intermediul Centrului pentru drepturile omului ZMINA, 28 martie 2025;

Conferința internațională *Copiii și tinerii ucraineni sub ocupație: ce se poate face pentru a-i împiedica să devină soldați ruși?*, organizată de reprezentanții Coaliției organizațiilor care se ocupă cu protejarea drepturilor victimelor agresiunii armate împotriva Ucrainei, prin intermediul Centrului pentru drepturile omului ZMINA, 15 mai 2025;

Conferința *Kidnapped by Russia's war: the return of Ukrainian children*, organizată de Institutul Diplomatic Român în parteneriat cu Ambasada Ucrainei și Ambasada Canadei în România, 28 mai 2025;

Webinarul internațional privind litigiile în fața CEDO *Detenția imigranților și alternative la detenția copiilor*, organizat de Comisia Internațională a Juriștilor, 28 noiembrie 2025.

Propuneri de modificări legislative:

Dosar nr. 43912/2025 - Sesizare din oficiu privind oportunitatea ratificării celui de-al treilea Protocol Facultativ la Convenția ONU privind drepturile copilului

România a fost printre primele state care au ratificat Convenția ONU privind drepturile copilului, în anul imediat următor adoptării sale în cadrul Adunării Generale a Națiunilor Unite, prin Legea nr. 18/1990.

Ulterior, au fost adoptate și deschise pentru semnare trei Protocoale Facultative la Convenție:

- Protocolul facultativ cu privire la drepturile copilului, referitor la vânzarea de copii, prostituția copiilor și pornografia infantilă, semnat de România la 6 septembrie 2000 și **ratificat prin Legea nr. 470/2001**;
- Protocolul facultativ cu privire la implicarea copiilor în conflicte armate, semnat de România la 6 septembrie 2000 și **ratificat prin Legea nr. 567/2001**;
- Protocolul facultativ cu privire la procedura comunicărilor, semnat de România la data de 13 iunie 2012 și care **nu a fost ratificat până în prezent**.

Cel de-al treilea Protocol facultativ instituie procedura internațională de depunere a plângerilor pentru încălcarea drepturilor copiilor, ceea ce le va permite copiilor sau reprezentanților acestora din statele care au aderat la această Convenție să depună plângeri direct la Comitetul ONU privind Drepturile Copilului, dacă nu au găsit o soluție la nivel național privind încălcarea drepturilor lor.

Astfel, cel de-al treilea Protocol are rolul de a consolida și de a completa mecanismele naționale și regionale care permit copiilor să depună plângeri pentru încălcări ale drepturilor lor, având în vedere că existența unui mecanism internațional de control poate fi de natură să îmbunătățească practicile interne, prin aplicarea mai riguroasă a legislației privind drepturile copilului, completarea acestuia în cazul în care se impune, și prevenirea abuzurilor.

Având în vedere că interesul superior al copilului este o considerație primordială, acesta trebuie respectat și în urmărirea căilor de atac pentru încălcările drepturilor copilului, iar prin acest Protocol copiilor vulnerabili (victime ale violenței, exploatării, discriminării, neglijării) li se oferă o garanție suplimentară în ceea ce privește ascultarea și protejarea lor.

Prin ratificarea celui de-al treilea Protocol facultativ, România și-ar reitiera angajamentele față de promovarea și protecția drepturilor copilului, așa cum sunt acestea formulate în Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului și s-ar alinia la standardele moderne de protecție a copilului.

Astfel, **Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, și s-a adresat ministrului afacerilor externe pentru a-i supune atenției analizarea oportunității ratificării de către România a Protocolului facultativ cu privire la procedura comunicărilor.**

Dosar nr. 19617/2025 Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în urma articolului publicat în presă, în data de 24 iunie 2025, intitulat *Alertă la o grădiniță din Capitală: 12 copii, la spital cu simptome de toxinfecție alimentară. Ce au descoperit inspectorii ANPC.*

În vederea clarificării aspectelor publicate, ne-am adresat: Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Dealul Spirii” București-Ilfov, Direcției Generale de Poliție a Municipiului București, Primăriei Sectorului 2 București, Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, Direcției de Sănătate Publică București și Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, pentru a ne comunica date și informații despre minorii implicați/caz.

Astfel, analizând cele comunicate de instituțiile solicitate, am reținut, în principal, că:

- operatorul economic este o societate comercială de tip ”centru educațional” și funcționează în baza Declarației pe propria răspundere înregistrată sub nr. 562467/24.11.2020 cu codul CAEN 8510, 8551, 8552, 8559, 8560, 8891, (8510 - *Învățământ preșcolar/ 8551 - Învățământ în domeniul sportiv și recreațional/ 8552 - Învățământ în domeniul cultural (limbi străine, muzică, teatru, dans, arte plastice, etc), 8559 - Alte forme de învățământ n.c.a. (neclasificate în altă parte), 8560 - Activități de servicii suport pentru învățământ, 8891 - Activități de îngrijire zilnică pentru copii*);

- operatorul economic nu figurează în rețeaua unităților de învățământ preuniversitar de stat și particular la nivelul Sectorului 2 al Municipiului București, aprobată prin Hotărârea Consiliului Local Sector 2 nr. 352/2024, cu modificările și completările ulterioare, prin urmare autoritatea locală nu poate furniza informații cu privire la aceasta;

- societatea comercială funcționează fără a fi autorizată în condițiile Legii nr. 265/2022 - privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului;

- operatorul economic nu deține document de înregistrare sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor pentru obiectivul ”cantină”/ nu a întreprins demersurile necesare de a obține respectivul document/ nu deține autorizații ISU și DSP;

- au fost constatate fapte care au pus în pericol viața/ sănătatea copiilor care au servit masa de prânz, în cadrul așa-zisei grădinițe, hrana constând în paste cu ton și porumb, livrate de o unitate catering, prin neasigurarea că produsele sunt sigure și pot fi consumate de către copii (pentru copii de 1,6 ani meniul din acea zi a inclus paste cu ton și porumb din conservă);

- au rezultat 20 cazuri de îmbolnăvire, din care 19 copii și un adult (îngrijitoarea centrului educațional), din care 18 cazuri internate și 2 cazuri neinternate - copii trimiși la domiciliu pentru tratament monitorizare în ambulator prin medicul de familie;

- operatorul economic a fost amănunțit verificat și s-au constatat grave neconformități la toți indicatorii controlați, nu numai din punct de vedere alimentar ci și al igienei, al confortului, al echipamentelor de joacă, al personalului/ s-au aplicat amenzi/ s-a dispus suspendarea activității acestuia;

- în data de 27.06.2025, ANPC a constatat remedierea deficiențelor la operatorul economic, ceea ce reprezintă faptul că acesta își va putea relua activitatea în aceleași condiții;

- în cauză se efectuează cercetări în cadrul unui Dosar penal sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *comercializare de produse alterate*.

Așadar, raportat la cele comunicate de instituțiile solicitate, în special faptul că:

- ***asa-zisa unitate de învățământ, denumită generic ”grădiniță” de către toate instituțiile implicate în procesul de control al acesteia, nu face parte din rețeaua unităților de învățământ preuniversitar de stat și particular, aceasta fiind o societate de tip SRL***

și având în vedere că Domeniul apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului, la sfârșitul anului 2023 a instrumentat un dosar similar, în cazul acestor ”Centre educaționale” private/ afterschool-uri (majoritatea fiind SRL-uri) pentru care nu exista o reglementare clară, precisă și în afara oricărui dubiu care să ducă la o evidență/ verificare și avizare/ acreditare a acestora înainte de a-și începe activitatea - *ante factum*, Avocatul Poporului a transmis

propuneri de modificări legislative Ministerului Educației, Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP), Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopției (ANPDCA), cu următoarele solicitări:

- analizarea oportunității modificării și/ sau completării legislației în vigoare, pentru ca: entitățile private de tip Centru educațional/ afterschool, care desfășoară activități în baza Codurilor CAEN, menționate, să fie obligate să obțină acord/autorizație de funcționare, specific/ă unui serviciu social și educațional, anterior începerii activității propriu-zise, cu verificarea condițiilor specifice;

- necesitatea întocmirii unei evidențe detaliate (pe tipuri de activități/servicii furnizate, număr de locuri, număr de copii, personal de specialitate) a acestor Centre educaționale private/ afterschool-uri;

- monitorizarea și controlul acestora de către ARACIP sau de către o altă instituție/ autoritate atât din punctul de vedere al serviciilor educaționale oferite, cât și al personalului specializat;

- modificarea legislației specifice, aplicabile în prezent Centrelor educaționale/ afterschool-urilor, în sensul asigurării protecției copiilor și a tinerilor, precum și a respectării principiului interesului superior al copilului.

Ca urmare a propunerilor transmise,

Ministerul Educației ne-a comunicat următoarele:

- Ministerul Educației a identificat problema reglementărilor deficitare în domeniul gestionării acestor entități și a semnalat primului-ministru, faptul că în România funcționează, în afara rețelei școlare a sistemului național de învățământ, un număr de societăți comerciale și asociații care desfășoară activități de tip afterschool în regim privat, activități în centre de zi, activități în locuri de joacă, **pentru care legislația în vigoare nu are prevederi exprese** privind monitorizarea și controlul activității, propunând să se dispună **înființarea unui comitet interministerial** care să analizeze și să armonizeze legislația în domeniu pentru a face posibilă monitorizarea și controlul activităților desfășurate de acestea;

- Ministerul Educației a solicitat Oficiului Național al Registrului Comerțului lista operatorilor care desfășoară activități conform codurilor CAEN 8891- activități de îngrijire zilnică pentru copii, 8560 - activități de servicii suport pentru învățământ sau conform altor coduri CAEN sub care se pot desfășura astfel de activități cu antepreșcolari, preșcolari, elevi;

- urmare a acestor demersuri a avut loc o întâlnire de lucru la sediul Guvernului României, în care s-au discutat aspecte ale legislației în vigoare privind activitățile desfășurate de unitățile precizate anterior;

- Cancelaria Prim-Ministrului a constituit un grup de lucru interinstituțional, sub coordonarea secretarului de stat Sorin Ion din cadrul Ministerului Educației, din care fac parte reprezentanți de la: Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, Ministerul Sănătății; Ministerul Afacerilor Interne, Oficiul Național al Registrului Comerțului, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor;

- în data 19.12.2023, la inițiativa coordonatorului, s-a întrunit acest grup interinstituțional pentru a analiza legislația în acest domeniu, a identifica propunerile de modificare/ completare a acesteia în scopul găsirii unor modalități de monitorizare și controlul activităților desfășurate în aceste centre, pentru a se asigura că sunt respectate drepturile beneficiarilor și standardele de calitate pentru serviciile oferite, în sensul respectării principiului interesului superior al copilului.

ARACIP ne-a comunicat următoarele:

- până la elaborarea metodologiilor, regulamentelor și a altor acte normative pentru punerea în aplicare a Legii nr.198/2023 se aplică dispozițiile privind organizarea, funcționarea sistemului de învățământ preuniversitar și desfășurarea procesului de învățământ aflate sau intrate în vigoare la data de 1 septembrie 2023;

- ARACIP se desființează și se va înființa Agenția Română de Asigurare a Calității și Inspecție în Învățământul Preuniversitar care va avea atribuții de inspecție generală și inspecție tematică.

Menționăm ca nerelevante răspunsurile transmise de celelalte instituții.

Așadar, având în vedere toate cele expuse mai sus, Avocatul Poporului a aprobat extinderea demersurilor prin transmiterea către Ministerul Educației și Cercetării a solicitării de a ne transmite care este stadiul implementării măsurilor menționate în răspunsul transmis în luna decembrie 2023, precum și data estimativă la care preconizează că situația acestor operatori economici va fi reglementată legal, astfel ca viața, respectiv sănătatea minorilor să nu mai fie puse în pericol.

Ca urmare a acestui ultim demers (după două mesaje de revenire transmise prin intermediul poștei electronice), **Ministerul Educației și Cercetării - Cabinet Secretar de Stat**, (MEC), prin adresa de răspuns ne-a comunicat următoarele:

- la întâlnirile Grupului de lucru interinstituțional nu s-a ajuns la un consens privind modul de reglementare a activităților societăților comerciale și asociațiilor care desfășoară activități de tip afterschool în regim privat/ centre de zi/ activități în locuri de joacă;

- având în vedere schimbările de personal din instituțiile componente, MEC și-a propus ca în anul școlar 2025-2026 să solicite reactualizarea grupului interinstituțional și reluarea activităților acestuia;

- MEC va ține la curent instituția Avocatul Poporului cu privire la activitatea grupului și cu măsurile întreprinse de acesta.

În concluzie, analizând cele expuse mai sus, în special faptul că Ministerul Educației și Cercetării urmează să comunice instituției Avocatul Poporului măsurile dispuse/demersurile întreprinse, în vederea soluționării problemelor generate, la nivelul întregii țări, de aceste societăți comerciale, Dosarul nr. 19617/2025 **rămâne în monitorizarea instituției**, urmând ca, periodic (la o lună calendaristică), să fie înaintate Ministerului Educației și Cercetării adrese de revenire.

Exemple de cazuri soluționate cu succes:

Dosar nr. 15648/2025 - Petentul ne-a supus atenției faptul că un număr de 23 de elevi ai Liceului „Dimitrie Cantemir” Darabani, de confesiune penticostală primesc absențe la disciplina Religie ortodoxă, deși aceștia au optat să studieze religia în cadrul cultului penticostal.

În vederea clarificării aspectelor semnalate, au fost întreprinse demersuri la Liceul „Dimitrie Cantemir” Darabani și a fost solicitat un punct de vedere Ministerului Educației și Cercetării, în calitate de emitent a Ordinului MECS nr. 5232/2015 privind aprobarea Metodologiei de organizare a predării disciplinei Religie în învățământul preuniversitar.

Din analiza dispozițiilor Ordinului MECS nr. 5232/2015, precum și a punctului de vedere formulat de Ministerul Educației și Cercetării rezultă următoarele:

a) prezența elevilor care studiază orele de religie în cadrul cultului propriu, la activitățile asigurate de unitatea de învățământ **este obligatorie doar dacă participarea la studiul Disciplinei Religie în cadrul cultului propriu nu se suprapune** cu durata orei de Religie organizată la nivelul unității de învățământ; prin urmare, ora de religie în cadrul cultului propriu **poate fi stabilită și în intervalul 8-14** în timpul programului școlar, în

intervalul orar în care elevii studiază religia ortodoxă, situație în care elevii **nu vor primi absențe** pentru nefrecventarea activităților organizate de școală;

b) absențele pentru nefrecventarea activităților organizate de școală **nu se consemnează la rubrica Religie, ci într-o rubrică separată;**

c) **profesorului de religie nu are atribuții legale** raportat la elevii care frecventează orele în cadrul cultului propriu sau care au optat să nu frecventeze religia;

Cu toate acestea, **din răspunsul Liceului „Dimitrie Cantemir” Darabani** rezultă că:

a) elevii care nu au optat pentru disciplina Religie (ortodoxă) la nivelul unității de învățământ au obligația de a fi prezenți în școală pe durata orei respective și pot participa fără nicio îngrădire la orele dedicate cultului, în orice zi a săptămânii, **cu condiția să nu se suprapună cu programul școlar (08:00-14:00);**

b) elevii care au optat să nu frecventeze ora de religie sau sunt de alt cult, primesc **absențe la disciplina Religie**, dacă nu sunt prezenți la activitățile asigurate de școală (în bibliotecă);

c) la nivelul unității de învățământ în cauză, **profesorul de religie este cel care consemnează absențele și notele în catalog la rubrica religie** elevilor care frecventează orele de religie în cadrul cultului propriu sau celor care au optat să nu frecventeze religia.

Având în vedere acestea, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 139/2025**, adresată directorului Liceului „Dimitrie Cantemir” Darabani, pentru ca acesta, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, să dispună măsurile legale pentru respectarea Ordinului MECS nr. 5232/2015, astfel:

a) permiterea studierii religiei în cadrul cultului propriu și în intervalul orar în care se desfășoară ora de religie la nivelul unității de învățământ;

b) consemnarea absențelor de la activitățile alternative care sunt puse la dispoziția elevilor de către unitatea de învățământ, într-o rubrică separată de cea de Religie;

c) consemnarea absențelor și notelor la disciplina Religie pentru elevii care studiază religia în cadrul cultului propriu de către învățătorul, institutorul, profesorul pentru învățământ primar sau profesorul diriginte al clasei din care face parte elevul.

Liceul „Dimitrie Cantemir” Darabani ne-a comunicat următoarele:

1. Ținând cont de numărul elevilor de cult penticostal de la Liceul „Dimitrie Cantemir” Darabani **au fost vacante 2 ore/ săptămână de Religie penticostală**, care vor fi adăugate în orarul școlar în funcție de orarul elevilor în cauză, de propunerile părinților acestor elevi și de disponibilitatea cadrului didactic care le va preda.

2. Pentru absențele de la activitățile alternative care sunt puse la dispoziția elevilor în timpul orelor de Religie, **este întocmit registru de evidență separat, nu vor mai fi trecute absențele în rubrica Religie din catalog.**

3. Absențele și notele elevilor care studiază disciplina Religie în cadrul cultului propriu vor fi consemnate, în acest an școlar, **de către profesorul diriginte al clasei, nu de către profesorul de Religie ortodoxă.**

Dosar nr. 18406/2025 Doi minori ne-au sesizat cu privire la faptul că părinții lor i-au transferat la o unitate școlară din alt județ, deși ei își doreau încheierea anului școlar la unitatea de învățământ frecventată.

Cei doi minori și sora lor s-au aflat în plasament la buncii materni, pe perioada în care părinții au fost plecați la muncă în străinătate, însă ulterior, părinții s-au adresat instanțelor de judecată competente, fiind astfel dispusă reintegrarea copiilor în familia naturală (mamă și tată).

Pe cale de consecință, părinții, care au domiciliul pe raza altui județ decât cel în care copiii au locuit cu bunici, au solicitat transferul școlar al copiilor, care a fost legal operat. Cu

toate acestea, deoarece copiii au refuzat să se mute la domiciliul părinților, aceștia nu au frecventat noua școală, acumulând un număr foarte mare de absențe, rezultând riscul de repetenție sau neîncheiere a situației școlare.

În acest sens, instituția Avocatul Poporului a purtat o amplă corespondență cu unitatea școlară pe care au frecventat-o copiii anterior transferului, unitatea școlară la care au fost transferați copiii, primăria și Inspectoratul Județean de Poliție de la noul domiciliu al copiilor (cel al părinților), precum și cu Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului din județele fostului și actualului domiciliu al copiilor.

În urma demersurilor întreprinse, am constatat că toate instituțiile implicate au depus diligențe în vederea respectării principiului interesului superior al minorului, rezultând următoarele: situația școlară a copiilor a fost încheiată; copiii au acceptat să se mute la domiciliul părinților, care îi îngrijesc corespunzător și îi înconjoară cu afecțiune, urmând să își viziteze, în vacanțe, bunicii, de care sunt foarte atașați; atât părinții cât și copii urmează consiliere psihologică, în regim privat, consilierea fiind necesară pentru conviețuirea și relaționarea firească între părinți și copii.

Dosar nr. 3340/2025 Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** în data de 4 februarie 2025, ca urmare a numeroaselor articole de presă prin intermediul cărora au fost prezentate avertizările medicilor români, cu privire la efectele mortale ale unei noi provocări promovate în rândul tinerilor și a copiilor prin intermediul rețelelor sociale, intitulată „*Provocarea Paracetamol*”.

Raportat la posibilitatea ca acest fenomen să ia amploare la nivelul întregii țări, precum și în scopul prevenirii și limitării efectelor acestei provocări, Avocatul Poporului a dispus efectuarea de cercetări preliminare la nivel național, având în vedere următoarele considerente:

- precedentul și amploarea fenomenului „*Superman Challenge*” la nivel național, precum și efectele nefaste ale acestei provocări în rândul minorilor constatate prin intermediul sesizărilor din oficiu instrumentate la nivelul instituției Avocatul Poporului;

- rapiditatea cu care se popularizează astfel de provocări în rândul copiilor și efectele mortale ale „*Provocării Paracetamol*”, precum și administrarea medicamentelor fără prescripție medicală și consumul de substanțe psihoactive;

- pentru prevenirea acestui fenomen și pentru ca autoritățile să îi încurajeze pe minori să nu cedeze presiunii grupului și să evite să participe la astfel de provocări (inclusiv din mediul online).

În acest sens, la nivelul Municipiului București au fost întreprinse demersuri atât la nivelul Inspectoratului General al Poliției Române - Direcția de Siguranță Școlară, cât și al Inspectoratului Școlar al Municipiului București.

Urmare demersurilor efectuate la nivelul Municipiului București, s-a constatat faptul că Inspectoratul General al Poliției Române - Direcția de Siguranță Școlară și Inspectoratul Școlar al Municipiului București au răspuns prompt solicitării instituției Avocatul Poporului și au desfășurat cu celeritate o serie de activități preventiv-informative cu privire la riscurile și efectele mortale ale acestei noi provocări în rândul copiilor și totodată, au emis o serie de recomandări părinților, copiilor și cadrelor didactice.

În acest sens, în data de 6 februarie 2025, în scopul prevenirii victimizării copiilor, prin acțiuni ce le pot pune în pericol integritatea corporală, prin intermediul canalului de informare www.sigurantascolara.ro au fost transmise recomandări părinților, copiilor și cadrelor didactice în cadrul articolului *Provocarea „Paracetamol Challenge” - o provocare absurdă care este un pericol real pentru adolescenți*. Astfel, Poliția Română a tras un semnal de alarmă în ceea ce privește cea mai recentă provocare de pe rețelele de socializare.

Prin diverse comunicate și apariții în presă, Poliția Română a atras atenția în mod public asupra acestui fenomen, îndemnând toți factorii responsabili de creșterea și educarea copiilor, în special părinților, să intervină și să discute cu aceștia despre riscurile provocărilor de pe rețelele sociale.

Siguranța în mediul școlar reprezintă un obiectiv prioritar al Poliției Române, aplicarea măsurilor structurilor cu responsabilități în domeniu fiind integrate în mecanisme de cooperare interinstituțională pentru crearea cadrului necesar aplicării unitare, la nivel național, a activităților subsumate obiectivului de consolidare a climatului de siguranță școlară.

Din analiza conținutului răspunsurilor primite s-a constatat faptul că până în prezent, în cadrul structurilor pentru siguranța școlară din municipiul București și de la nivel național nu au fost înregistrate evenimente în rândul elevilor din învățământul preuniversitar, ce pot fi asociate „*Provocării Paracetamol*”.

Inspectoratul Școlar al Municipiului București a luat act de situația semnalată, iar în data de 12 februarie 2025, a fost organizată o întâlnire cu inspectorii școlari pentru management instituțional, sectoarele 1-6 care a avut ca temă: *Provocarea Paracetamol un real pericol pentru adolescenți*. În cadrul întâlnirii a fost stabilit un set de recomandări clare pentru membrii comunității școlare.

Astfel, în vederea prevenirii expunerii la riscurile asociate consumului excesiv de paracetamol/medicamente, s-a recomandat elevilor să evite participarea la provocări periculoase care, deși pot atrage atenția colegilor, implică riscuri majore pentru sănătatea și siguranța lor și le pot pune viața în pericol.

În vederea informării despre potențialele pericole la care se expun copiii prin imitarea unor comportamente de pe rețelele de socializare și prevenirii comportamentelor cu potențial periculos pentru elevi, conducerile unităților de învățământ preuniversitar, prin profesori/profesorii diriginți, vor organiza în această perioadă ședințe cu părinții.

Personalul școlii va supraveghea atent comportamentul elevilor și va raporta imediat situațiile de risc identificate către conducerea școlii sau către autoritățile competente.

Profesorii și profesorii diriginți vor organiza activități de informare și prevenire în cadrul orelor de dirigenție, explicând pericolele asociate comportamentelor online nesigure.

De asemenea, aceștia vor colabora cu consilierii școlari pentru desfășurarea de activități preventive și de sprijin emoțional, asigurând astfel un mediu școlar sigur și echilibrat pentru elevi.

Conducerile unităților de învățământ preuniversitar vor lua măsuri pentru a crea un mediu sigur pentru elevi, intensificând supravegherea în timpul pauzelor prin implicarea profesorilor de serviciu și a personalului auxiliar. Totodată, vor colabora strâns cu părinții și instituțiile specializate pentru a consolida o rețea de siguranță în școli.

Prin parteneriate cu consilierii școlari și specialiștii din cadrul Centrului Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională (CMBRAE), se va asigura atât sprijin emoțional, cât și implementarea unor programe de prevenire și informare menite să protejeze elevii de riscuri.

Dosar nr. 4178/2025 - Sesizare din oficiu În data de 27 ianuarie 2025, presa online a prezentat articolul *Fobia școlară, un fenomen tot mai răspândit: boala de care suferă mulți elevi români*.

Conform informațiilor prezentate în presă, fobia școlară revine în actualitate prin creșterea numărului cazurilor în rândul elevilor, deși este un fenomen vechi, asociat anxietății de performanță prezente la copii și adolescenți. Tulburarea numită *fobie școlară* se manifestă prin simptome asemănătoare anxietății, respectiv dureri în diferite zone ale corpului, senzație de sufocare, crize de plâns, palpitații, agitație psiho-motorie, simptome asociate momentului

în care elevii se pregătesc pentru plecarea la școală. Uneori, părinții au tendința de a pune reacțiile copiilor și refuzul acestora de a merge la școală pe seama unor capricii, însă afecțiunea nu trebuie ignorată, întrucât consecințele sunt foarte grave. Fobia școlară este o suferință reală și accentuată, iar afecțiunea necesită tratament de specialitate (psihoterapie), medicație corespunzătoare, alături de eforturile de susținere din partea părinților și a dascălilor, în funcție de caz. De cele mai multe ori, fobia școlară este determinată de cauze obiective, elevul percepend mediul școlar ca fiind amenințător, cu un grad ridicat de pericolozitate și disconfort.

Având în vedere posibilitatea ca fenomenul fobiei școlare să ia amploare la nivel național, precum și în vederea prevenirii și limitării acestui fenomen, Avocatul Poporului a aprobat extinderea demersurilor la nivelul tuturor birourilor teritoriale, respectiv sediului central, prin întocmirea unei sesizări din oficiu pe raza de competență teritorială a fiecărui BT, precum și transmiterea adreselor către Inspectoratele Școlare Județene și către Centrele Județene de Resurse și Asistență Educațională de către fiecare birou în parte, iar după comunicarea răspunsurilor, în funcție de conținutul acestora, fiecare titular va proceda în consecință (continuare demersuri, extindere, închidere dosar).

Inspectoratul Școlar al Municipiului București ne-a informat că la nivelul Municipiului București, în ultimii 5 ani, au fost emise de către Comisia de Orientare Școlară și Profesională din cadrul CMBRAE un număr de 101 certificate de orientare școlară pentru diagnosticul de fobie școlară, din care 76 pentru școlarizare la domiciliu.

Elevii diagnosticați cu fobie școlară, pentru care s-au emis certificate de orientare școlară, beneficiază de planuri de servicii individualizate care cuprind obiective specifice, centrate pe nevoile de învățare și adaptare ale acestora, precum și de măsuri de egalizare de șanse la examenele naționale.

Totodată, am fost informați că în fiecare unitate de învățământ, la începutul fiecărui an școlar, dar și pe parcursul acestuia, profesorii consilieri realizează o diagnoză a mediului educațional, analizând detaliat nevoile de consiliere prin discuții și aplicarea unor chestionare adresate profesorilor diriginți, cadrelor didactice, părinților și elevilor. Aceste demersuri permit identificarea, printre altele, și a cazurilor de anxietate și fobie școlară, stabilind astfel direcții de intervenție și suport personalizat, în limita competențelor specifice consilierilor școlari.

Dosar nr. 27186/2025 Petenta menționa că este reprezentant legal al nepoatelor sale orfane și întâmpină dificultăți în ceea ce privește **plata pensiei de urmaș** cuvenită acestora. În acest sens, preciza că plata **se efectuează mereu cu întârziere, la data sesizării instituției Avocatul Poporului nefiind efectuată de peste 5 luni, precum și faptul că există unele sume restante încă din anul 2024.**

În urma demersurilor întreprinse, Casa Locală de Pensii Sector 1 București ne-a comunicat că sumele neîncasate pentru anul 2024 **au fost achitate**, iar în luna septembrie **au fost transmise**, prin virament, sumele restante pentru anul 2025, astfel că, în momentul de față, beneficiarele **nu figurează cu sume neîncasate.**

Dosar nr. 7507/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Un bărbat beat s-a răsturnat cu ATV-ul. În accident a fost rănit copilul de șapte ani*, în care era prezentat un incident rutier ce a avut loc în municipiul Pitești.

În acest sens, au fost solicitate informații Poliției Municipiului Pitești, iar în urma celor comunicate a rezultat că, deși tatăl minorului, aflat sub influența băuturilor alcoolice l-a plimbat pe acesta cu un motocicletu neînmatriculat, a provocat un accident soldat cu rănirea minorului și, mai mult, și-a abandonat fiul rănit, părăsind locul accidentului, Poliția

Municipiului Pitești a apreciat că nu se impune sesizarea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș.

Or, luând în considerare situația de fapt, se putea aprecia de către organele de poliție că minorul se află într-o situație de risc, cauzată de neglijența tatălui.

Având în vedere acestea, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 51/2025**, adresată șefului Poliției Municipiului Pitești pentru ca, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, să dispună măsurile legale pentru:

- sesizarea de îndată a DGASPC, de fiecare dată când, în desfășurarea activității, există suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare, înstrăinare părintească, rele tratamente, exploatare și orice formă de violență asupra copilului;

- instruirea personalului de specialitate, care, în desfășurarea activității specifice, interacționează cu minori, cu privire la obligațiile ce decurg din aplicarea art. 53 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată și art. 89 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată.

În urma acestui demers, Poliția Municipiului Pitești și-a însușit recomandările stabilite de Avocatul Poporului, fiind dispusă sesizarea DGASPC Argeș și instruirea personalului din subordine cu privire la desfășurarea activităților specifice în cazul interacțiunilor cu minori.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș ne-a comunicat că în urma verificărilor efectuate, nu s-au constatat elemente care să susțină existența unei situații de abuz sau neglijare a minorului în cauză în mediul familial, care să impună luarea unei măsuri de protecție specială.

Cu ocazia întrevederii cu tatăl minorului, s-a observat că acesta a conștientizat gravitatea incidentului în care l-a implicat pe fiul său, regretă cele întâmplate, fiind un incident izolat, luându-și angajamentul îndeplinirii în mod corespunzător a obligațiilor parentale;

Specialiștii din cadrul DGASPC Argeș au asigurat consilierea și informarea părinților cu privire la obligațiile legale care le revin precum și consecințele nerespectării acestora, iar minorul a fost inclus într-un program de consiliere psihologică în cadrul DGASPC Argeș.

Dosar nr. 27417/2025 O petentă ne-a sesizat cu privire la refuzul Primăriei comunei Galicea Mare, județul Dolj, de a proceda la angajarea acesteia în calitate de asistent personal al copilului, încadrat în grad de handicap grav cu asistent personal.

Pentru a veni în sprijinul petentei, în scopul respectării principiului interesului superior al copilului, instituția Avocatul Poporului a dispus cu celeritate efectuarea de cercetări preliminare în acest caz.

Astfel, în cadrul cercetărilor dispuse ne-am adresat Primăriei comunei Galicea Mare, în vederea clarificării situației sesizate, raportat la prevederile Legii nr. 448/2006, republicată.

Reprezentanții unității administrativ-teritoriale au infirmat aspectele sesizate și ne-au adus la cunoștință faptul că au dispus doar acordarea indemnizației lunare de însoțitor pentru minor, invocând imposibilitatea angajării petentei raportat la contextul actual.

Raportat la răspunsul primit, s-a procedat la adresarea Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Dolj, în vederea analizării situației petentei.

Reprezentanții AJPIS Dolj au dispus o serie de verificări la nivelul unității administrativ-teritoriale, constatând faptul că dreptul la indemnizația de însoțitor s-a acordat în neconcordanță cu opțiunea de angajare a asistentului personal, pentru care și-a dat acordul DGASPC Dolj.

Astfel, ca urmare a demersurilor dispuse de instituția Avocatul Poporului, situația petentei a fost soluționată favorabil, respectiv reprezentanții Primăriei comunei Galicea Mare au procedat la angajarea acesteia în funcția de asistent personal al copilului.

Dosar nr. 13734/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului de presă intitulat *UPDATE - Argeș: Femeia reținută de polițiști pentru că și-a maltratat copiii gemeni a fost arestată preventiv. Fiica femeii, bătută în mod repetat.*

În vederea clarificării informațiilor vehiculate în mass-media și pentru a identifica situația copiilor, precum și a măsurilor dispuse pentru aceștia, au fost solicitate informații Inspectoratului de Poliție Județean Argeș, Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș și Primăriei comunei Mălureni, județul Argeș.

Astfel, ca urmare a cercetărilor preliminare dispuse cu privire la acest caz și analizând conținutul răspunsurilor primite și a documentelor comunicate, s-a constatat că informațiile vehiculate în mass-media au fost confirmate.

Copiii au fost securizați, iar pentru aceștia a fost dispusă o măsură de protecție specială. Totodată, minorii au fost evaluați în vederea acordării de servicii specifice.

Cu referire la situația mamei, s-a constatat că aceasta este în prezent cercetată în cadrul unui dosar penal pentru săvârșirea infracțiunilor de „rele tratamente aplicate minorului” și „violența în familie”.

Cu toate acestea, din analiza conținutului răspunsurilor primite și a documentelor comunicate cu privire la acest caz, s-a constatat o serie de deficiențe în activitatea Primăriei comunei Mălureni, județul Argeș.

Raportat la aspectele constatate în acest caz, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 110/2025**, adresată primarului comunei Mălureni, județul Argeș, pentru ca, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, să dispună măsurile legale pentru remedierea deficiențelor constatate și totodată, în vederea prevenirii unor situații similare.

Totodată, în acest caz au fost efectuate demersuri specifice în vederea asigurării anonimizării datelor de identificare ale persoanelor vătămate minore, în cadrul judecării dosarului penal în care acestea figurează ca parte.

Primăria comunei Mălureni ne-a comunicat că a luat cunoștință de Recomandarea Avocatului Poporului nr. 110/2025, iar în acest sens se vor lua măsuri în vederea instruirii personalului din cadrul Compartimentului de Asistență Socială cu privire la obligațiile legale în domeniul apărării, protecției și promovării drepturilor copilului și se va solicita sprijinul de specialitate din partea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș ori de câte ori va fi necesar.

Dosar nr. 12648/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Un adolescent de 14 ani a căzut de la etajul 7 al unui bloc din Sectorul 4. Cu 10 minute înainte, copilul a vorbit la telefon cu mama sa.*

În vederea clarificării aspectelor publicate, au fost solicitate informații Direcției Generale de Poliție a Municipiului București și Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 4, București, ulterior și Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului de domiciliu a copilului, respectiv a Sectorului 3, București.

Întrucât Secția 16 Poliție ne-a comunicat că nu a sesizat DGASPC competente, asupra incidentului, (astfel, dacă nu ar fi fost sesizate de către instituția Avocatul Poporului, acestea nu ar fi avut cunoștință despre situația copilului), neconsiderând necesară intervenția acestora, deși cazul în sine reprezenta o situație cu un grad ridicat de gravitate, având în vedere și presupusul consum al minorului de substanțe interzise - aspect comunicat de către DGASPC Sector 4, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 167/2025**, adresată șefului Secției 16 Poliție, București, pentru ca acesta, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare să:

- analizeze nivelul de profesionalism/ instruire al polițiștilor care au avut responsabilitatea sesizării instituțiilor abilitate, în ce privește situația copilului în cauză, precum și oportunitatea aplicării de sancțiuni acestora;

- dispună:

- instruirea personalului de specialitate din subordine raportat la aplicarea legislației în vigoare, în litera și spiritul acesteia, în ce privește minorii, astfel încât să sesizeze, de îndată, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului competentă, de fiecare dată când, în desfășurarea activității, există suspiciuni asupra oricăror forme de violență asupra copilului, în conformitate cu prevederile art. 53 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată și ale art. 89 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- însușirea de către personalul de specialitate din subordine a prevederilor Procedurilor specifice în ce privește cazurile în care sunt implicați minori, iar în cazul în care personalul specializat nu beneficiază de acest document, să dispună întreprinderea demersurilor necesare pentru întocmirea/ punerea la dispoziție a acestuia;

- informeze Avocatul Poporului, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și măsurile dispuse.

Astfel, ca urmare a celor recomandate, Î/Șeful Secției 16 Poliție, ne-a transmis următoarele:

- la nivelul subunității s-a realizat însușirea conținutului "Recomandării Avocatului Poporului nr. 167/11.09.2025", de către personalul de specialitate din subordine și de către factorii de conducere;

- de asemenea, au fost dispuse măsuri concrete de instruire a personalului de specialitate din subordine raportat la aplicarea legislației în vigoare, în litera și spiritul acesteia, în ce privește minorii, astfel încât să sesizeze, de îndată, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului competentă, de fiecare dată când există suspiciuni asupra oricăror forme de violență asupra copilului, în conformitate cu prevederile art. 53 din Legea nr. 218/ 2002, privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată și ale art. 89, alin. 3 din Legea nr. 272 / 2004, privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Dosar nr. 12335/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului publicat în presă, în data de 23 aprilie 2025, intitulat *Scandal cu topoare, în plină stradă la Pitești: autoritățile au intervenit pentru a restabili ordinea.*

În vederea clarificării aspectelor publicate, au fost solicitate informații IPJ Argeș și DGASPC Argeș. Ca urmare a celor comunicate, apreciind că persoana căreia minorul i-a fost încredințat spre creștere și educare, îl pune pe acesta în situație de risc, cu intenție și având în vedere prevederile legale incidente, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 88/2025**, adresată directorului Direcției de Asistență Socială Pitești, pentru ca acesta să dispună reanalizarea cazului, precum și luarea măsurilor legale necesare pentru:

- evaluarea detaliată a minorului/ minorilor din familie/a familiei în ansamblu;

- consilierea minorului și a bunicului acestuia, individual și/ sau împreună;

- în cazul în care aceștia refuză consilierea, sesizarea DGASPC Argeș pentru ca aceasta să analizeze oportunitatea solicitării către instanța de tutelă a dispunerii includerii acestora într-un program de consiliere psihologică obligatorie, în vederea conștientizării repercusiunilor comportamentului lor;

- responsabilizarea și îndrumarea bunicului minorului în ce privește asigurarea creșterii și educării celor doi minori într-un mediu familial corespunzător raportat la faptele antisociale în care acesta l-a implicat pe unul dintre ei;

- acordarea de asistență și sprijin celor doi bunici ai minorului, urmărind ca aceștia să își poată asuma responsabilitățile și îndeplini obligațiile cu privire la minori, pentru a preveni apariția altor situații similare ce pun în pericol securitatea și dezvoltarea acestora fizică/psihică, având în vedere situația conflictuală existentă/persistentă între cele două familii, raportat și la faptul că în scurt timp (în mai puțin de o lună), minorul va împlini vârsta de 14 ani și va răspunde penal pentru faptele sale;

- monitorizarea situației familiei;

- în cazul în care, în urma evaluării minorului/familiei, respectiv a monitorizării situației acestora, se constată că nu sunt respectate drepturile minorului/ minorilor, fiind primejduită dezvoltarea fizică/mentală/spirituală/morală/socială a acestora, existând suspiciunea de punere a lor în situație de risc, sesizarea și solicitarea sprijinului de specialitate al DGASPC Argeș, respectiv îndrumarea metodologică a activității de asistență socială în instrumentarea cazului în speță.

Astfel, **Direcția de Asistență Socială Pitești** ne-a transmis că: s-a efectuat a doua anchetă socială la domiciliul minorului, ocazie cu care s-a discutat cu acesta/ bunicul minorului a fost informat și îndrumat în vederea includerii nepotului său într-un program de consiliere psihologică, precum și consiliat referitor la demersurile pe care părinții trebuie să le întreprindă privind delegarea temporară a autorității părintești / s-a discutat și cu mama minorului inclusiv în ce privește delegarea temporară a autorității părintești / se va discuta cu bunicul minorului despre situația școlară a acestuia/ situația familiei va fi monitorizată de către DAS Pitești.

Dosar nr. 22576/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului publicat în presă, în data de 15 iulie 2025, intitulat *Accident pe "4 benzi". Bebeluș rănit!*

În vederea clarificării aspectelor publicate, ne-am adresat Inspectoratului de Poliție Județean Vâlcea, ulterior și Spitalului Județean de Urgență Vâlcea, pentru a ne comunica date și informații despre minora implicată în accident/caz.

Analizând cele comunicate de instituțiile solicitate, ca urmare a producerii accidentului am reținut următoarele:

- prin comportamentul lor, părinții bebelușului de șapte luni l-au pus pe acesta în situație de risc, copilul nefiind transportat în autoturism asigurat în scaunul special pentru transportarea copiilor, conform prevederilor legale în vigoare;

- ca urmare a producerii accidentului, minora a suferit vătămări corporale care au necesitat îngrijiri medicale de urgență în spitalul județean, precum și transportarea acesteia la un spital de specialitate pediatrică din Capitală;

- în cauză se efectuează cercetări, fiind întocmit un Dosar penal sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *vătămare corporală din culpă*, mama minorei fiind și amendată contravențional;

- **organele de cercetare penală nu au sesizat DGASPC competentă.**

Așadar, având în vedere că:

- organele de poliție nu au acționat conform prevederilor legale în vigoare în materia protecției și promovării drepturilor copilului, respectiv nu au considerat că este necesară sesizarea DGASPC în cazul instrumentat, respectiva instituție având competența *consilierii părinților în ce privește exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor față de copil ținând seama cu prioritate de interesul superior al acestuia*, precum și a verificării situației copilului,

conform Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- potrivit presei, un copil de 3 ani a murit aruncat în parbriz într-un accident în Vâlcea, la câteva zile mai târziu (în același articol se menționează că datele Poliției arată că în primele patru luni din acest an, au fost date peste 1.100 de amenzi șoferilor care au transportat copii fără scaun special),

Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 189/2025**, adresată șefului Poliției Municipiului Râmnicu Vâlcea, pentru ca acesta, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să:

- analizeze nivelul de profesionalism/instruire al polițiștilor care au avut responsabilitatea sesizării instituțiilor abilitate, în ce privește situația copilului în cauză;

- dispună:

- instruirea personalului de specialitate din subordine raportat la aplicarea legislației în vigoare în ce privește minorii, astfel încât să sesizeze de îndată, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului competentă, de fiecare dată când, în desfășurarea activității, există suspiciuni asupra oricăror forme de violență asupra copilului, în conformitate cu prevederile art. 53 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată și ale art. 89 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- însușirea de către personalul de specialitate din subordine a prevederilor Procedurilor specifice în ce privește cazurile în care sunt implicați minori, iar în cazul în care personalul specializat nu beneficiază de acest document, să dispună întreprinderea demersurilor necesare pentru întocmirea/ punerea la dispoziție a acestuia;

- informeze Avocatul Poporului, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și măsurile dispuse.

Ca urmare a celor recomandate, adjunctul Șefului Inspectoratului de Poliție Județean Vâlcea ne-a comunicat următoarele:

- au fost întreprinse acțiuni privind remedierea situației semnalate, context în care s-a prelucrat cu personalul de specialitate din subordine cadrul legislativ în vigoare în ceea ce privește minorii, astfel încât atunci când, în desfășurarea atribuțiilor de serviciu există suspiciuni asupra oricăror forme de violență asupra minorilor să sesizeze Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului competentă, ținând cont de prevederile art. 53 din Legea nr. 218 din 2002 privind organizarea funcționarea Poliției Române, rep. și art. 89 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, rep.;

- de asemenea, au fost puse la dispoziție pentru (re)prelucrarea personalului de specialitate din subordine, următoarele acte normative/procedurale, materiale privind interacțiunea cu minorii:

- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, rep.
- Ghid de bune practici în domeniul tehnicilor de audiere a minorilor;
- În dialog cu minorii - Ghid de interacțiune în activitatea forțelor de ordine;
- Procedura de sistem PS-IGPR-DOP 16 privind intervenția față de anumite categorii de persoane;

- au fost dispuse măsuri pentru a aduce la îndeplinire măsura privind analiza nivelului de profesionalism/ instruire a polițiștilor care au avut responsabilitatea sesizării instituțiilor abilitate.

Dosar nr. 26704/2025 - sesizare din oficiu în urma articolului *Copil de 14 ani, dat dispărut în Snagov. Mobilizare impresionantă de forțe pentru găsirea lui.*

În vederea clarificării aspectelor publicate, ne-am adresat Inspectoratului de Poliție Județean Ilfov și Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Ilfov, pentru a ne comunica date și informații despre minor/ situația acestuia.

Analizând cele comunicate în răspunsurile instituțiilor solicitate, am reținut că:

Conform celor comunicate de DGASPC Ilfov:

- perioada de învoire din centru a minorului a fost 14-18.08.2025,

or, dispariția acestuia a fost sesizată organelor de poliție în data de 19.08.2025 și nu de către reprezentanții DGASPC Ilfov, copilul fiind găsit în data de 20.08.2025, la două zile de când acesta ar fi trebuit să se afle înapoi, în centru. În acest sens menționăm cercetarea penală cu privire la săvârșirea infracțiunii de *abuz în serviciu*;

- au fost anunțate organele competente despre dispariția sa, dar nu se specifică cine a făcut anunțul și când;

- minorul a fost predat, de către reprezentanții centrului, unei persoane care nu avea nicio calitate legală față de acesta,

or, aceștia cunoșteau faptul că minorul o mai ajuta pe respectiva doamnă la creșterea și îngrijirea animalelor din curte - căței, și la adăpostul unde aceasta își desfășoară activitatea. În acest sens menționăm cercetarea penală cu privire la săvârșirea infracțiunii de *trafic de minori*;

- minorul a fost evaluat și au rezultat mai multe diagnostice,

or, conform precizării IPJ Ilfov, la data depistării minorului, acesta nu era diagnosticat cu afecțiuni psihice, de unde se poate deduce că evaluarea psihologică/ medicală a copilului a fost făcută de către DGASPC Ilfov, ulterior dispariției acestuia, ocazie cu care s-au și stabilit diagnosticele medicale, deși copilul se afla în îngrijirea instituției din luna mai a acestui an, astfel, se poate aprecia că DGASPC Ilfov nu a considerat necesară evaluarea medicală a minorului, la momentul dispunerii instituirii măsurii plasamentului în regim de urgență, însă a considerat normal ca acesta să lucreze la un adăpost de animale, respectiv pentru creșterea și îngrijirea animalelor din curte/ căței;

- s-a solicitat includerea minorului într-un program de consiliere psihologică pe tema dispariției/ plecării, acesta fiind consiliat și informat cu privire la măsura de protecție specială, caracterul temporar al măsurii de plasament, respectarea procedurii de învoire și a regulamentului de ordine interioară a centrului, însă, având în vedere starea de sănătate mintală a minorului, nu se specifică dacă acesta beneficiază de tratament adecvat și/ sau dacă a fost inclus într-un program de terapie/ psihoterapie raportat la diagnosticele stabilite de medic,

or, prin adresa transmisă, noi am solicitat instituției, printre altele, transmiterea oricăror altor informații deținute cu privire la minor/ caz. Totodată, menționăm că în răspunsul transmis, DGASPC Ilfov nu precizează data/datele la care s-au desfășurat acțiunile/ demersurile întreprinse în ce privește situația minorului.

Așadar, raportat la cele expuse mai sus, am apreciat că instituția responsabilă de protecția copilului având obligația respectării, promovării și garantării drepturilor acestuia, prin acțiunile/ inacțiunile sale a favorizat expunerea minorului unor situații de risc, precum și exploatarea acestuia prin muncă.

În consecință, având în vedere gravitatea celor constatate, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 185/2025**, adresată directorului executiv al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Ilfov, pentru ca acesta, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să:

➤ dispună toate măsurile necesare în vederea:

- reevaluării, în ansamblu, a minorului/ luării măsurilor necesare în conformitate cu situația acestuia;

- analizării nivelului de profesionalism/ instruire al angajaților din centrul de plasament în care minorul este rezident, precum și al managerului de caz;

- instruirii personalului de specialitate din subordine raportat la aplicarea legislației în vigoare, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (3), (4), (6); art. 46 alin. (1), art. 89 alin. (1); art. 91 alin (1), (2), art. 94 alin. (1), (2) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, precum și ale art. 4 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

- însușirii de către personalul de specialitate din subordine a prevederilor Procedurilor specifice în ce îi privește pe minorii rezidenți în centrele din cadrul DGASPC Ilfov, iar în cazul în care personalul specializat nu beneficiază de acest document să dispună întreprinderea demersurilor necesare pentru întocmirea/ punerea la dispoziție a acestuia;

- informeze Avocatul Poporului, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și măsurile dispuse.

Ca urmare a celor recomandate, directorul executiv al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Ilfov ne-a comunicat următoarele:

- reevaluarea situației minorului s-a efectuat de către managerul de caz, numit prin dispoziția Directorului Executiv al DGASPC Ilfov, în colaborare cu membrii echipei multidisciplinare, numite în cadrul Centrului de Primire în Regim de Urgență Săftica;

- în data de 18.11.2025, ca urmare a discuțiilor desfășurate cu managerul de caz, membrii echipei multidisciplinare și cu minorul beneficiar, a fost întocmit noul Plan Individualizat de Protecție, cu nr. 10247/18.11.2025, în care specialiștii din cadrul echipei multidisciplinare au stabilit noile nevoi ale minorului;

- cu privire la instruirea personalului din cadrul DGASPC Ilfov, Serviciul Management de Caz în Domeniul Protecției Copilului și CPRU Săftica în data de 03.11.2025, Șeful SMCC, managerii de caz împreună cu Șeful CPRU Săftica și reprezentanții centrului s-au întâlnit și au luat la cunoștință prevederile menționate în recomandările transmise de către Avocatul Poporului, conform Raportului nr. 9590/03.11.2025;

- procedurile operaționale atît ale Serviciului Management de Caz în Domeniul Protecției Copilului, cât și ale Centrului de Primiri în Regim de Urgență sunt elaborate în conformitate cu legislația în vigoare, sunt asumate de personalul angajat prin semnătură și sunt puse în aplicare de angajați în oferirea serviciilor sociale pentru minorii cu măsură de protecție specială.

Dosar nr. 272/2025 Petenta a transmis instituției Avocatul Poporului o petiție, prin care a expus situația fiicei sale minore, domiciliată la tată, în sensul că: de aproximativ 3 ani, nu poate să-și vadă fiica, minorei i se încălcă dreptul la învățătură, întrucât aceasta, deși este înscrisă la grădiniță, frecventează sporadic cursurile.

În instrumentarea petiției, Instituția Avocatul Poporului a efectuat numeroase demersuri și a solicitat informații de la: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș-Severin, Inspectoratul Județean de Poliție Caraș-Severin, Direcția de Asistență Socială (DAS) Caransebeș și Grădinița cu Program Prelungit nr. 2 Caransebeș.

Ca urmare a celor constatate: frecventarea sporadică a grădiniței, în anul școlar 2024-2025, până la data de 09.05.2025, minora a avut doar 12 prezențe la grupa mijlocie, motivat de o stare de sănătate precară, imunitate scăzută și o protecție de virozele respiratorii, încălcarea dreptului fundamental la învățătură al minorei, prevăzut de art. 32 din Constituție și pentru a se preveni în viitor perpetuarea unui astfel de comportament: nefrecventarea grădiniței/școlii (a învățământului general obligatoriu), Avocatul Poporului a emis

Recomandarea nr. 67/2025, către primarul Municipiului Caransebeș, care în calitate de autoritate publică executivă a administrației publice locale, va lua toate măsurile legale ce se impun, pentru:

a) *Responsabilizarea, îndrumarea și consilierea tatălui minorei, în ceea ce privește frecventarea învățământului preșcolar de către aceasta, atât în prezent, cât și pentru viitor, pe perioada învățământului general obligatoriu și colaborarea cu unitatea de învățământ;*

b) *Consilierea tatălui în ceea ce privește colaborarea cu medicul de familie al minorei, în situația în care copilul are o stare de sănătate precară, pentru îmbunătățirea acesteia, astfel încât minora să poată frecventa cursurile școlare în bune condiții.*

c) *Colaborarea cu unitatea de învățământ la care este înscrisă minora în vederea asigurării dreptului la învățătură, în anul școlar următor și prevenirea abandonului școlar.*

d) *Raportat la situația minorei, monitorizarea în continuare a familiei și întocmirea unui Plan de servicii, după caz.*

Primăria Municipiului Caransebeș - Direcția de Asistență Socială a comunicat că s-a conformat în totalitate cu privire la însușirea măsurilor dispuse și a recomandărilor formulate de către Avocatul Poporului; în acest sens, au fost întreprinse demersurile necesare pentru aplicarea punctuală a fiecărui aspect menționat în document, în colaborare cu instituțiile competente implicate în soluționarea acestui caz.

Inspectoratul Județean de Poliție Caraș-Severin, ca urmare a celor comunicate de către Avocatul Poporului și anume că minora nu frecventează cursurile învățământului obligatoriu, a adus la cunoștință printre altele următoarele: la nivelul Poliției Municipiului Caransebeș, se află în lucru un dosar penal sub supravegherea Parchetului de pe lângă Judecătoria Caransebeș în care se efectuează cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *împiedicarea accesului la învățământul general obligatoriu*, faptă prevăzută și pedepsită de art. 380 din Codul penal, dosar în care se efectuează cercetări.

Dosar nr. 23665/2025 Un petent ne-a adus la cunoștință faptul că în comuna Drăgănești, județul Prahova există o familie cu 14 copii (care dorm într-o cameră, cu 3-4 paturi), unii dintre aceștia sunt cu handicap, iar domnul primar nu îi ajută cu o locuință socială.

Petentul solicita acordarea unui sprijin/ajutor familiei în cauză, se arată că autoritatea locală ar deține imobile pe care ar putea să le ofere cu titlu de locuință socială.

În instrumentarea petiției, Instituția Avocatul Poporului a efectuat demersuri, a solicitat informații, precum și rezolvarea situației locative a familiei, de la: Primăria comunei Drăgănești, județul Prahova și de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova, iar din răspunsurile comunicate de către autorități au rezultat următoarele:

- familia este compusă din mamă, tată și 14 (paisprezece) copii cu vârste cuprinse între 16 ani și 6 luni, dintre care doi copii sunt încadrați în grad de handicap grav cu asistent personal și un copil este încadrat în grad de handicap accentuat.

- **anterior sesizării instituției Avocatul Poporului, acest caz nu s-a aflat în atenția DGASPC Prahova.**

- imobilul în care locuiește familia nu este proprietate personală, au 2 camere de locuit și un hol amenajat ca bucătărie, WC-ul este situat în afara locuinței, sunt racordați la rețeaua de energie electrică, încălzirea camerelor se face cu combustibil lemnos. Familia folosește ca spațiu de locuit și un container care este dotat cu 4 paturi supra - etajate și cu spații de depozitare. Nivelul de igienă din gospodărie este precar. Spațiul de locuit este insuficient pentru familia numeroasă. Nu există loc special dedicat copiilor unde aceștia să poată să-și facă temele sau să se joace.

- UAT Drăgănești nu dispune de locuințe sociale.

- familia realizează venituri, părinții în calitate de reprezentanți legali, beneficiază de indemnizație lunară/venit asistent personal, stimulent de inserție, alocațiile de stat pentru copii, buget complementar și bursele școlare.

După sesizarea instituției Avocatul Poporului, printr-o Hotărâre a Consiliului Local al Comunei Drăgănești s-a aprobat atribuirea în folosință gratuită, pe durata existenței locuinței personale, a unei suprafețe de teren intravilan de 550 m.p., familiei în cauză, cu obligația începerii lucrărilor de construcție în termen de 1 an de la data atribuirii terenului.

Cu ajutorul reprezentanților Primăriei comunei Drăgănești, au fost contactate 2 asociații care vor construi, pe terenul atribuit, o casă de locuit pentru familia în cauză.

Familia este monitorizată, în vederea prevenirii separării copiilor de părinți, precum și pentru prevenirea neglijării și a violenței în familie și de asemenea este ajutată de comunitate cu alimente, produse de igienă, îmbrăcăminte, încălțăminte și rechizite școlare.

Având în vedere situația copiilor, a fost întocmit un Plan de recomandări și Plan de monitorizare pe o perioadă de 3 luni, pe care părinții să le urmeze și care prevăd printre altele: asigurarea condițiilor necesare îngrijirii copiilor în cadrul familiei, sprijinirea copiilor pentru frecventarea cursurilor școlare.

S-a constatat că, în prezent, **nu se impune instituirea vreunei măsuri de protecție specială** pentru cei 14 copii, urmând ca situația locativă a familiei să fie soluționată cu sprijinul autorităților locale și al organizațiilor implicate.

Dosar nr. 24609/2025 O petentă, domiciliată în județul Covasna, ne-a sesizat cu privire la unele aspecte vizând acordarea indemnizației de sprijin pentru adoptator sau familia adoptatoare. Inițial, AJPIS Covasna emisese două decizii de aprobare a acordării indemnizației pentru doi minori adoptați de petentă, pentru 3 luni, pentru perioada 01.12.2024 - 28.02.2025, **ulterior, au fost emise decizii privind încetarea dreptului la indemnizația lunară de sprijin pentru cei doi minori, precum și decizii de recuperare a sumelor plătite necuvenit** cu precizarea că **nu au fost îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de art. 100 indice 1 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 273/2004** privind procedura adopției, republicată.

AJPIS Covasna a respins contestații formulate de către petentă ca neîntemeiate.

S-a constatat că AJPIS Covasna a interpretat eronat dispozițiile legale: **Adoptatorul sau familia adoptatoare beneficiază, cu titlul de sprijin financiar, de o indemnizație lunară, denumită în continuare indemnizație de sprijin**, raportată la indicatorul social de referință, în cuantum de 1,20 ISR, **pentru fiecare copil care, la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești de încuviințare a adopției, se află în una dintre următoarele situații: (...), deci nu cumulativ** și de asemenea **hotărârea judecătorească definitivă de încuviințare a adopției nu trebuia să fie pronunțată anterior intrării în vigoare a Legii nr. 268/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004** privind procedura adopției, respectiv **înainte de 29 noiembrie 2020**, astfel cum a menționat în deciziile sale de respingere a cererilor AJPIS Covasna.

În acest sens, s-a pronunțat **Curtea de Apel Timișoara - Secția de Contencios Administrativ și Fiscal** care a admis în parte acțiunea unei reclamante și a dispus **anularea art. 83 alin. (1) din anexa la HG nr. 579/2016, astfel cum a fost modificată prin HG nr. 798/2021**, a dispus anularea Deciziei nr. [...] /15.09.2021, emisă de Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Timiș, a dispus anularea Adresei nr. [...] /17.11.2021, emisă de Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Timiș, a dispus anularea Adresei nr. [...] /11.01.2022, emisă de Secretariatul General al Guvernului.

Curtea a reținut următoarele: *Însă este evident, în opinia instanței, că aceeași rațiune de sprijin al adoptatorilor - și, implicit, al copiilor adoptați - subzistă și în cazul adopțiilor încuviințate prin hotărârile judecătorești rămase definitive anterior intrării în vigoare a Legii*

nr. 268/2020 și care vizează copiii din categoriile prevăzute de art. 100¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 273/2004. Or, ceea ce primează este calitatea de minor a persoanei adoptate, criteriul datei rămânerii definitive a hotărâri judecătorești de adoptare fiind unul secundar, care nu poate prevala în raport cu obligația de ocrotire și protecție pe care statul este dator să o asigure minorilor în temeiul art. 49 din Constituție. Având în vedere obligația statului și a autorităților publice de respectare a principiului prevalenței interesului superior al copilului, instanța apreciază că reglementarea criticată îi discriminează pe copiii care au fost adoptați prin hotărâri judecătorești rămase definitive anterior intrării în vigoare a Legii nr. 268/2020 și care fac parte din categoriile prevăzute de art. 100¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 273/2004.

Ca urmare a demersurilor Avocatului Copilului, AJPIS Covasna nu a reanalizat situația și nu a modificat deciziile emise, cel puțin pentru minorul încadrat în grad de handicap.

Astfel, dosarul a fost transmis spre analiză Biroului contencios administrativ și juridic, în vederea analizării oportunității și efectuării demersurilor necesare privind promovarea unei acțiuni în contencios administrativ, în ceea ce privește deciziile emise de către AJPIS Covasna, cel puțin cu privire la minorul care, la momentul pronunțării hotărârii de încuviințare a adopției, deținea un certificat de încadrare în grad de handicap, fiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 100¹ alin. (1) lit. b) din Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției, republicată.

S-a reluat procedura prealabilă cu AJPIS Covasna conform Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004.

În cursul lunii decembrie 2025, atât petenta, cât și AJPIS Covasna au comunicat faptul că pentru minorul încadrat în grad de handicap s-a procedat la reanalizarea dosarului și au acordat drepturile cuvenite începând cu luna noiembrie 2024, atunci când petenta depusese cererea inițială.

Cu privire la celelalte aspecte, se menționează că **au fost însușite de AJPIS Covasna ca și recomandări** și că într-o speță similară cu cea expusă de către instituția Avocatul Poporului există un litigiu pe rolul instanței de judecată, având obiect similar și în funcție de soluția definitivă a instanței, în dosarul respectiv se vor lua măsurile de rigoare ce se impun și în cazul petentei.

CAPITOLUL II

DOMENIUL PRIVIND PREVENIREA TORTURII ÎN LOCURILE DE DETENȚIE - MNP

*Trebuie să ne asumăm o atitudine. Neutralitatea îl ajută pe opresor, niciodată pe victimă.
Tăcerea îl încurajează pe tortionar, niciodată pe cel torturat.*

Elie Wiesel, la decernarea Premiului Nobel pentru Pace, 1986

Prin ratificarea **Protocolului Opțional din 18 decembrie 2002 la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (OPCAT)**, **România** și-a asumat obligația de a înființa Mecanismul național de prevenire a torturii în locurile de detenție (MNP). Astfel, în anul 2014, prin OUG nr. 48, s-a stabilit ca instituția Avocatul Poporului, prin Domeniul privind prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție, să îndeplinească atribuțiile specifice de mecanism național de prevenire. MNP exercită un **mandat preventiv**, în scopul identificării situațiilor cu risc potențial pentru rele tratamente și consolidării protecției persoanelor private de libertate împotriva relelor tratamente și a exercitării fără discriminare a drepturilor fundamentale.

Activitatea MNP constă, în principal, în: efectuarea de vizite periodice, anunțate sau inopinate (cum sunt majoritatea vizitelor), în locuri de detenție; formularea de recomandări către conducerea locurilor vizitate și autoritățile ierarhice superioare; formularea de propuneri de modificare legislativă; activități de mediatizare a mandatului MNP și pregătirea profesională a personalului care își desfășoară activitatea în locurile de detenție, cu privire la interzicerea torturii și prevenirea relelor tratamente; menținerea legăturii cu Subcomitetul de prevenire a torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante (SPT).

MNP cuprinde: Structura centrală, care include și Centrul zonal București și Structura teritorială, alcătuită din 3 centre zonale: ● Centrul Zonal Alba; ● Centrul Zonal Bacău; ● Centrul Zonal Craiova. În cadrul celor 4 centre zonale, în anul 2025 și-au desfășurat activitatea: personal de specialitate - 7 juriști, 4 medici, 2 psihologi, 1 asistent social - și 4 persoane cu atribuții de personal administrativ (șoferi); de asemenea, în ultimele 3 luni ale anului a fost delegat, la MNP, un jurist din cadrul Biroului analiză acte normative, relații externe și comunicare. În cursul anului au fost vacante două dintre posturile MNP, astfel că, la finalul anului 2025, erau vacante: postul de jurist pentru Centrul Zonal Craiova, posturile de asistent social și psiholog, la Centrul Zonal București, precum și postul de șofer pentru Centrul Zonal București. Imposibilitatea de a angaja personal (în special jurist și șofer), urmare a limitărilor legislative, a îngreunat activitatea MNP (constituită în principal din vizite și mediatizări/pregătire profesională personal din locurile de detenție, care se desfășoară pe tot cuprinsul țării), personalul domeniului fiind nevoit să identifice alternative pentru efectuarea vizitelor Centrului Zonal Craiova stabilite în Planul anual de vizite (au participat juriști din cadrul Centrelor zonale București și Alba, inclusiv medici/psiholog din centrele respective) și pentru asigurarea transportului echipelor MNP București.

Pentru desfășurarea activităților MNP, sunt cooptați și colaboratori externi, în baza unor contracte de prestări de servicii, selectați de către Avocatul Poporului, pe baza propunerilor primite de la Colegiul Medicilor din România, Colegiul Psihologilor din România și de la Colegiul Național al Asistenților Sociali. Astfel, în anul 2025, instituția

Avocatul Poporului a avut 43 de colaboratori externi (11 medici, 10 asistenți sociali și 22 psihologi). De asemenea, la desfășurarea activității de prevenire a torturii participă reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale active în domeniul protecției drepturilor omului, selectate de către Avocatul Poporului. În prezent, sunt încheiate Protocoale de colaborare cu 43 de organizații neguvernamentale. Însă, **urmare a numărului redus de personal din cadrul organizațiilor neguvernamentale și implicarea acestuia în diverse proiecte, disponibilitatea reprezentanților acestora de a participa la vizite este redusă.**

Vizite de monitorizare a locurilor de detenție

În cursul anului 2025, MNP a efectuat **63 de vizite** în locurile de detenție (o parte dintre vizite fiind de verificare a implementării recomandărilor formulate prin rapoarte de vizită anterioare):

- **Penitenciare - 10 vizite:** Penitenciarul Bistrița, județul Bistrița-Năsăud; Penitenciarul Bacău, județul Bacău; Penitenciarul Vaslui, județul Vaslui; Penitenciarul Craiova, județul Dolj; Penitenciarul Mărgineni, județul Dâmbovița; Penitenciarul Slobozia, județul Ialomița; Penitenciarul Constanța-Poarta Albă, județul Constanța; Penitenciarul-Spital București-Rahova, municipiul București; Penitenciarul Găești, județul Dâmbovița; Penitenciarul București-Jilava, județul Ilfov;

- **Spitale de psihiatrie - 7 vizite:** Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Ștei, județul Bihor; Institutul de Psihiatrie Socola Iași - Secția exterioară Bârnova, județul Iași; Spitalul Orășenesc Turceni - Secția Psihiatrie, județul Gorj; Centrul de Evaluare și Tratament a Toxicodependențelor pentru Tineri „Sf. Stelian”, municipiul București; Spitalul de Psihiatrie „Sfânta Maria” Vedeia, județul Argeș; Spitalul Județean de Urgență „Dr. Constantin Andreoiu” Ploiești - Secția Psihiatrie, județul Prahova; Spitalul Orășenesc Țândărei - Compartiment Psihiatrie, județul Ialomița;

- **Centre pentru persoane adulte cu dizabilități - 13 vizite:** Unitatea de Asistență Medico-Socială Baia de Criș, județul Hunedoara; Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Gârbova, județul Alba; Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Păuliș, județul Arad; Locuința Maxim Protejată pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Ciocârlia, municipiul București; Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Cloșca Sighetu Marmăției, județul Maramureș; Centrul de Îngrijire și Asistență „Sfânta Maria” Golești, județul Vrancea; Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități din cadrul Asociației Intercalat, municipiul București; Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități „Sf. Ioan” Bucecea, județul Botoșani; Centrul de îngrijire și asistență Băbiciu, județul Olt; Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Sfântul Vasile, municipiul București; Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Neuropsihice nr. 1, municipiul București; Unitatea de Asistență Medico - Socială Agiea, județul Constanța;

- **Unități rezidențiale pentru copii - 9 vizite:** Casa de tip Familial Gabriela, localitatea Săcele, județul Brașov; Casele de Tip Familial Brândușa și Narcisa Sibiu, județul Sibiu; Complexul de Servicii „Ozana” Târgu Neamț, județul Neamț; Complexul de servicii multifuncționale pentru copilul aflat în dificultate Gura Humorului, județul Suceava (Casa de tip familial nr. 6, Casa de tip familial nr. 7 pentru copilul cu dizabilități, Casa de tip familial „Iasmina” pentru copilul cu dizabilități, Casa de tip familial „Iris” pentru copilul cu dizabilități); Casa de Tip Familial Calafat-I, localitatea Calafat, județul Dolj; Casa de Tip Familial nr. I din cadrul Complexului de Tip Familial Valea Mare, sat Valea Mare Podgoria, orașul Ștefănești, județul Argeș; Centrul de plasament Urziceni - Complex de Servicii pentru

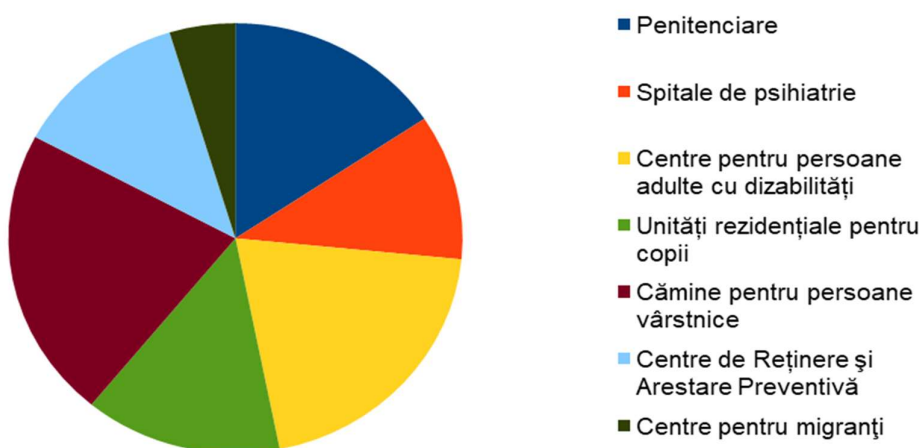
Protecția Copilului Urziceni; Centrul Maternal Săftica, localitatea Balotești, județul Ilfov; Casa de Tip familial Sulina, județul Tulcea;

• **Cămine pentru persoane vârstnice - 14 vizite:** Căminul pentru persoane vârstnice „Sfânta Maria”, localitatea Unirea, județul Călărași; Căminul de Bătrâni Căsuța Seniorilor, sector 6, municipiul București; Căminul Rezidențial pentru Seniori „Alexandra”, localitatea Breaza de Jos, județul Prahova; Căminul pentru persoane vârstnice Idecu de Jos, județul Mureș; Căminul Îngrijire Bătrâni Cueni, județul Vâlcea; Căminul pentru persoane vârstnice Casa Ilinca, localitatea Săcele, județul Brașov; Căminul pentru persoane vârstnice Periș, județul Ilfov; Complexul de Servicii pentru Persoane Vârstnice Alexandru Marghiloman-Centrul Rezidențial Buzău, județul Buzău; Centrul rezidențial pentru persoane vârstnice Casa del Girasole, municipiul București; Căminul de Bătrâni Iacob Casa Lili, oraș Bragadiru, județul Ilfov; Centrul Rezidențial „Sfânta Teodora”, municipiul București; Căminul de Bătrâni Lummy House, oraș Pantelimon, județul Ilfov; Căminul de Bătrâni Iacob Care Senior Center, comuna Dragomirești Vale, județul Ilfov; Centrul rezidențial pentru persoane vârstnice sat Racoviță, județul Dâmbovița;

• **Centre de Reținere și Arestare Preventivă - 8 vizite:** Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Inspectoratului de Poliție Județeană (IPJ) Covasna; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul IPJ Iași; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul IPJ Gorj; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul IPJ Ialomița; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 10 București din cadrul Secției 19 Poliție; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 5 din cadrul din cadrul Secției 6 Poliție; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul IPJ Călărași; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul IPJ Tulcea;

• **Centre pentru migranți - 3 vizite:** Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Galați, județul Galați; Centrul pentru Cazarea Străinilor luați în Custodie Publică Arad, județul Arad; Centrul Regional de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil București, sector 2, municipiul București.

VIZITE MNP

Colaborarea autorităților cu echipele MNP în timpul desfășurării vizitelor

În anul 2025, în cazul majorității unităților vizitate a existat o foarte bună colaborare a conducerii și a personalului cu membrii MNP, atât în timpul vizitelor, cât și ulterior. A fost

permis accesul echipelor de vizită în toate spațiile pe care acestea au dorit să le viziteze și au fost furnizate toate informațiile și documentele solicitate.

Au existat însă și excepții. De exemplu, în cazul vizitei efectuate la Secția Psihiatrie din cadrul Spitalului Județean de Urgență „Dr. Constantin Andreoiu” Ploiești, pe tot parcursul activității de monitorizare a existat un dialog permanent cu reprezentanții și conducerea secției de psihiatrie, care au înțeles mandatul MNP și scopul vizitei. În schimb, au fost unele deficiențe în ceea ce privește colaborarea cu conducerea spitalului, singura în măsură să furnizeze anumite informații/documente, acestea fiind furnizate parțial.

În context, MNP reamintește că, prin ratificarea OPCAT, România și-a asumat obligația de a înființa Mecanismul național de prevenire și de a permite efectuarea vizitelor acestuia în toate locurile în care persoanele sunt sau ar putea fi lipsite de libertate, aflate sub jurisdicția sa.

În îndeplinirea mandatului său, conform art. 20 din OPCAT, MNP are acces la: toate informațiile referitoare la numărul persoanelor private de libertate în locurile de detenție, precum și la numărul acestor locuri și amplasarea acestora; toate informațiile ce privesc tratamentul aplicat acelor persoane, precum și condițiile de detenție; toate locurile de detenție și la instalațiile și amenajările acestora. Are posibilitatea de a avea întrevederi cu persoanele private de libertate, fără martori, precum și cu orice persoană care poate furniza informații pertinente și libertatea de a alege locurile pe care dorește să le viziteze și persoanele cu care dorește să aibă întrevederi.

De asemenea, în conformitate cu art. 40 alin. (1) din Legea nr. 35/1997, republicată, instituțiile vizitate sunt obligate să pună la dispoziția reprezentanților echipei de vizitare, înainte, în timpul sau după efectuarea vizitei, orice documente sau informații care se află la dispoziția lor sau pe care le pot procura, solicitate de aceștia în scopul îndeplinirii atribuțiilor legale.

O altă problemă întâmpinată de echipele MNP, inclusiv în timpul desfășurării activităților de mediatizare și pregătire personal efectuate la unități din sistemul de asistență socială, a fost necunoașterea prevederilor legale naționale și internaționale în ceea ce privește termenii de *loc de detenție* și *privare de libertate* sau competența MNP în monitorizarea unităților rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități, minori și persoane vârstnice.

MNP precizează că, în conformitate cu art. 4 din OPCAT și art. 34 din Legea nr. 35/1997, republicată: prin *loc de detenție* se înțelege orice loc în care persoanele sunt private de libertate în baza unei decizii a unei autorități, la cererea acesteia sau cu acordul expres ori tacit al acesteia, iar *privare de libertate* înseamnă orice formă de detenție sau închisoare ori plasarea unei persoane într-un loc public sau privat de reținere pe care nu îl poate părăsi după voia sa, prin decizia oricărei autorități judiciare, administrative sau de altă natură. De asemenea, *orice loc care face parte din sistemul de asistență socială* este loc de detenție sau, după caz, loc în care instituția Avocatul Poporului își exercită atribuțiile privind prevenirea torturii.

Prin urmare, unitățile din sistemul de asistență socială sunt supuse monitorizării MNP, având în vedere: încadrarea în art. 34 alin. (1) din Legea nr. 35/1997, republicată (respectiv, în art. 4 din OPCAT); existența unei decizii a unei autorități judiciare, administrative sau de altă natură, respectiv cererea sau cu acordul expres sau tacit al persoanei. Iar, conform Hotărârii de Guvern nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal (art. 6 lit. d), autoritățile publice locale sunt obligate să comunice sau, după caz, să pună la dispoziția instituțiilor cu atribuții privind prevenirea torturii, informațiile solicitate, acordându-le sprijin în realizarea vizitelor de monitorizare, în condițiile legii.

De asemenea, în contextul în care, în cazul vizitei efectuate la Casa de Tip Familial Calafat-I, județul Dolj, s-a permis accesul în unitate doar după ce a fost anunțat șeful de centru, întrucât angajații se temeau de eventuale consecințe negative din partea acestuia dacă ar fi permis accesul echipei (ulterior, vizita s-a desfășurat în bune condiții), MNP reamintește conducerilor locurilor de detenție faptul că nicio persoană (persoană privată de libertate sau membru al personalului) nu poate fi trasă la răspundere pentru faptul că a colaborat cu echipele MNP.

Exemple de bune practici constatate pe parcursul vizitelor de monitorizare:

- Beneficiarii **Căminului pentru persoane vârstnice Ideciu de Jos** participaseră la o paletă vastă de activități de recreere/socializare/ergoterapie, precum acțiuni de popularizare a cărții și încurajare a lecturii în rândul asistaților; de asemenea, beneficiarii erau implicați în activități gospodărești: vărut pomi, plantat de flori, întreținere spații verzi, întreținerea legumelor cultivate în solarul centrului și la recoltarea lor; au participat la ieșiri ocazionale la strandul cu apă sărată din localitate, excursii pe traseul Ideciu de Jos-Toplița-Borsec-Bicaz-Piatra Neamț-Cheile Bicazului, plimbare cu vaporul pe Lacul Bicz, vizită la Lacul Roșu, vizită la Mănăstirea Bistrița etc.;

- Copiii găzduiți în **Casele de Tip Familial Brândușa și Narcisa Sibiu** au participat la o serie de activități recreative, precum: patinaj, vizită la Muzeul Satului ASTRA, vânatoare de ouă de Paște, în Parcul Sub Arini, workshop de reciclare creativă, plimbări și concursuri cu bicicletele în parc, participare la Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu (FITS), excursie la Cetatea Făgăraș, jocuri în aer liber, tabără la mare, excursii la Brașov, salina Praid, Ocna Sibiului, Castelul Bran și Cetatea Râșnov, vizită la Grădina Zoologică Sibiu etc.; se acorda o importanță deosebită și informării acestora, pe multiple tematici de interes: *Cum să ne protejăm de bolile infecțioase și cum recunoaștem ce sunt bolile infecțioase transmisibile, Bolile cu transmisiune sexuală, Identificarea tipurilor de abuz-Riscurile traficului de minori* etc.

- În **Unitatea de Asistență Medico-Socială Baia de Criș**, toate spațiile de cazare ale centrului erau bine întreținute, curate, igienizate, iluminate, încălzite și ventilate corespunzător, fiind personalizate cu fotografii și obiecte de decor care contribuiau la crearea unui climat plăcut cu caracteristici familiale; la fel și în **Căminul de Persoane Vârstnice „Sfânta Maria” Unirea**, care beneficia de două curți spațioase, întreținute și curate, prevăzute cu foisor, un grătar și câteva balansoare;

- În luna septembrie 2025, **Penitenciarul Slobozia** a fost dotat cu o autospecială modernă pentru transportul a 22 de persoane, iar la data vizitei era în curs de livrare, cu termen 30 octombrie 2025, o autospecială suplimentară cu o capacitate de 16 locuri; aceste măsuri asigură condiții sporite de siguranță și eficiență pentru deplasările către instanțele de judecată și alte destinații, în condiții optime; pentru menținerea legăturilor familiale, precum și pentru și la sprijinirea procesului de reintegrare socială, în luna august 2025, a fost reamenajat spațiul destinat vizitelor fără dispozitiv de separare, fiind creat un cadru adecvat pentru desfășurarea vizitelor în aer liber; de asemenea, a fost modernizată camera „Tata și copilul”, ca loc de joacă, pentru a atenua impactul mediului apăsător din penitenciar asupra minorilor veniți în vizită - spațiul era primitor, fiind dotat și amenajat corespunzător necesităților unei întrevederi dintre tată și copii, cu mobilier, jucării, televizor;

- În **Secția Psihiatrie** din cadrul **Spitalului Județean de Urgență „Dr. Constantin Andreoiu” Ploiești**, informațiile privind drepturile și obligațiile pacienților erau accesibile în orice moment pacienților, prin intermediul unei mape atașate lângă ușa fiecărui salon, care conținea o serie de informații: drepturi și obligații pacienți; reguli de comportament ale pacienților în cadrul unității medicale; condiții de internare; condiții de externare; informare

privind prelucrarea datelor cu caracter personal; plan de evacuare secție; programul zilnic de curățenie și dezinsecție;

- În cadrul vizitei efectuate la ***Casa de tip Familial Gabriela Săcele***, raportat la complexitatea patologiei existente în acest serviciu social, echipa MNP a remarcat profesionalismul cu care personalul de îngrijire și asistență, dar și cel de conducere și de specialitate se implica în mod profesionist și activ în asigurarea unei îngrijiri corespunzătoare, având cunoștință despre istoricul și problemele fiecărui beneficiar în parte;

- ***Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Gârbova*** avea încheiat un contract de prestări servicii cu un furnizor privat, pentru servicii de psihologie și psihoterapie, consultații medicale în specialitățile psihiatrie, neurologie, dermatologie, logopedie, ORL, nutriție și dietetică, pe o perioadă nedeterminată;

- ***Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Păuliș*** dispunea de echipamente și dispozitive asistive, precum fotolii rulante, cadre de mers, cârje cu sprijin sau bastoane, care asigurau mobilitatea beneficiarilor atât la interior, cât și la exterior; de asemenea, centrul dispunea de rampă destinată utilizatorilor de fotoliu rulant și lift; ***Centrul Rezidențial pentru Seniori „Alexandra” Breaza de Jos*** dispunea de scaune electrice folosite pentru transportul persoanelor cu dizabilități locomotorii, utile mai ales la urcarea și coborârea scărilor;

- În cursul vizitei efectuate la ***Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități din cadrul Asociației Intercalat București***, echipa MNP a apreciat faptul că se insista pentru păstrarea/creșterea autonomiei beneficiarilor, astfel: întrerupătoarele erau localizate la locuri accesibile, putând fi manevrate cu ușurință de către beneficiari, inclusiv de către cei care se deplasau în fotoliu rulant; obiectele de igienă personală ale beneficiarilor erau individualizate, fiind păstrate în dulapurile acestora, la avizier fiind precizat faptul că nu se țin centralizat; tot la avizier se menționa că, în cazul beneficiarilor cu discernământ, aceștia vor dispune de hârtie igienică, săpun, șampon, prosop de mâini, prosop de corp, în cazul celorlalți beneficiari aceste obiecte fiind păstrate de personal, care ajută beneficiarii să le utilizeze; beneficiarii aveau acces la obiectele de îmbrăcăminte, care erau individualizate și curate, fiind așezate în dulapuri neîncuiate, tocmai în acest scop.

Abordarea individualizată a beneficiarilor reprezintă un exemplu de bune practici pentru toate unitățile rezidențiale, majoritatea adoptând o abordare unitară, în special cu privire la utilizarea obiectelor de igienă personală, indiferent de gradul de autonomie a beneficiarilor.

- În cadrul ***Centrului pentru Cazarea Străinilor luați în Custodie Publică Arad***, a fost implementat Proiectul Extinderea capacității de cazare a Centrului ROFAMI2019OS3P11, cu o capacitate de 240 de locuri, cuprinzând o clădire P + 2E tip U, curți de plimbare, spații de sport și locuri de joacă pentru copii, având ca obiective extinderea capacității de cazare a Inspectoratului General pentru Imigrări, precum și îmbunătățirea condițiilor de cazare și de siguranță a străinilor cu ședere ilegală împotriva cărora a fost dispusă măsura luării în custodie publică și cazarea în centru;

- Îmbunătățirea condițiilor de cazare din ***Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Galați*** este un obiectiv permanent, astfel că în anul 2024, s-a finalizat obiectivul de investiții ROFAMI2020OS1P13-Extinderea capacității de cazare și asistență a solicitanților de azil CRPCSA Galați, prin construcții pe structură metalică și modernizarea/realizarea împrejurimii existente, fiind realizate mai multe corpuri de clădire cu 300 de locuri noi de cazare, bucătării, toalete, spații comune, 1 clădire pentru birouri, 1 clădire pentru personalul ONG-urilor și 1 clădire cu destinația de izolator medical; centrul și-a dublat capacitatea de cazare, de la 300 la 600 de locuri; totodată, în scopul îmbunătățirii condițiilor

de cazare, pe parcursul anului 2025 au fost realizate și următoarele activități: 25 reparații curente (la toaletele, bucătăriile și spațiile comune), 4 servicii DDD (dezinfecție, dezinsecție și deratizare) în corpul de cazare și în corpurile administrative, precum și 1 serviciu de dezinsecție împotriva ploșnițelor; reamenajarea cluburilor (sală de sport, săli de recreere pentru copii și adulți) și recondiționarea băncilor exterioare; înlocuire uși din lemn, gresie, faianță la bucătării și toalete în clădirea în care sunt cazați solicitanții de protecție internațională;

- În **Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul IPJ Covasna**, toate camerele de deținere aveau acces la lumina naturală și aer suficient, poziționarea clădirii fiind supratrană, dispunând de una sau două ferestre, după caz; situația era similară în **Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul IPJ Ialomița**, unde camerele de deținere erau curate, zugrăvite, igienizate, dotate cu mobilier corespunzător, masă, scaune, aer condiționat, televizor, calorifer, grup sanitar propriu, cu instalații igienico-sanitare antivandalism, telefon fix;

- În **Penitenciarul Bistrița**, deși unitatea penitenciară se confrunta cu o rată ridicată de supraaglomerare, curățenia și igiena se păstrau la standarde superioare, acest lucru datorându-se unei planificări riguroase și a efectuării în mod susținut a tuturor activităților care contribuiau la menținerea acestei stări de fapt; unitatea este cuprinsă în Memorandumul privind Planul de acțiune 2020-2025, în executarea hotărârii pilot *Rezmiveș și alții împotriva României*, cu edificarea a două obiective noi de investiții: construirea a două pavilioane de deținere, unul cu o capacitate de 500 locuri și celălalt cu o capacitate de 100 locuri; în baza unui Protocol de colaborare cu Auchan România SA, persoanele deținute puteau efectua comenzi online, cu ajutorul tabletelor de pe secțiile de deținere;

- **Spitalul de Psihiatrie „Sfânta Maria” Vede** avea încheiat un Protocol operațional cu Spitalul Județean de Urgență Pitești și Serviciul Județean de Ambulanță Argeș, în care era menționată, în detaliu, procedura adoptată în funcție de prezentarea pacientului: în regim de urgență psihiatrică (aici fiind avute în vedere posibile situații: pacient caz nou, pacient caz cunoscut cu antecedente psihiatrice, pacientul nu este de acord cu internarea și sunt îndeplinite condițiile de internare nevoluntară), cu bilet de trimitere sau transfer interspitalicesc; sunt avute în vedere o serie de aspecte: identificarea urgenței psihiatrice și stabilizarea pacientului (care sunt efectuate la Unitatea de Primiri Urgențe din cadrul Spitalului Județean de Urgență Pitești, ceea ce permite intervenția rapidă inclusiv atunci când urgența pacientului nu este psihiatrică), respectarea preferinței pacientului pentru un spital/o secție de psihiatrie, identificarea locurilor disponibile din unitățile spitalicești, asigurarea transportului pacientului;

- Personal din cadrul **Spitalului de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Ștei** (36 de persoane) a participat în cursul anului 2025 la o sesiune de instruire cu tema *Tactica intervenției în cazul unor agresiuni spontane, atacuri, revoltă sau pentru restabilirea ordinii*, curs realizat cu participarea unor lucrători ai Penitenciarului Oradea, în baza unui Protocol de colaborare cu Penitenciarul Oradea, care are ca scop dezvoltarea relațiilor interinstituționale și profesionale în domeniul asistenței medicale, psihologiei și al siguranței instituționale, prin schimb de experiență între profesioniști, precum și în vederea dezvoltării competențelor personalului medical și auxiliar din cadrul Spitalului de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Ștei, privind gestionarea pacienților cu afecțiuni psihice grave, inclusiv a celor cu comportament agresiv, formarea profesională a personalului privind măsuri de protecție, intervenție și gestionare a riscurilor, creșterea gradului de siguranță personală și instituțională în cadrul spitalului;

- la **Penitenciarul Mărgineni**, elementul central al activității în anul 2025 a fost continuarea și extinderea proiectelor finanțate din fonduri europene. Împreună cu Administrația Națională a Penitenciarelor (ANP), unitatea vizitată a derulat activități semnificative în cadrul proiectului SECURE - „O comunitate sigură, educată și implicată în mod responsabil”, finanțat prin Programul „Justiție” al Mecanismului Financiar Norvegian 2014-2021, administrat de Ministerul Justiției, în calitate de Operator de Program. Ca realizări notabile ale proiectului au fost reținute următoarele:

a) proiectul multidisciplinar realizat la nivelul Penitenciarului Mărgineni a avut impact semnificativ la nivelul sistemului administrației penitenciare, fiind aprobat pentru implementarea la nivel sistemic; a fost realizată *analiza cadrului legal existent cu privire la condițiile de executare a regimului de maximă siguranță și caracteristicile acestui regim de detenție din perspectiva impactului asupra echilibrului psiho-emoțional al deținuților și asupra aspectelor privind schimbarea/evoluția comportamentală a acestora*, document al cărui scop este acela de a contribui la fundamentarea politicilor publice viitoare în domeniu;

b) a fost construit un pavilion multifuncțional cu o capacitate de 52 de locuri, progresul lucrărilor fiind de 45%, cu termen de finalizare stabilit pentru anul 2025, și includea: Secții dedicate regimului de carantinare/observare și regimului deschis; Spații pentru activități de reintegrare socială și profesională; O bază sportivă modernă, cu sală de sport complet echipată și teren de fotbal; Cabinete medicale pentru îmbunătățirea serviciilor de sănătate oferite persoanelor private de libertate;

c) armonizarea infrastructurii și serviciilor - prin acest proiect, Penitenciarul Mărgineni a reușit să combine două direcții strategice: • îmbunătățirea serviciilor oferite persoanelor private de libertate, prin crearea unui mediu favorabil educației, sănătății și reintegrării sociale; • modernizarea infrastructurii existente.

Exemple de deficiențe constatate pe parcursul vizitelor de monitorizare:

Deficiențe sistemice constatate de către MNP în anii anteriori, precum **supraaglomerarea, condiții de cazare necorespunzătoare, personal insuficient și necorespunzător instruit** s-au regăsit și în anul 2025.

De exemplu, în **Penitenciarul Bistrița** supraaglomerarea era de 172%, în **Penitenciarul Slobozia** de 155%, în **Penitenciarul Craiova** de 136%, iar în **Penitenciarul Mărgineni** de 130%.

De asemenea, imobilul în care funcționa **Casa de Tip Familial Calafat-I** era supradimensionat în privința capacității de cazare în raport cu suprafața locativă de care dispunea. În fapt, nu erau spații suficiente, ca suprafață și compartimentare, pentru a asigura condiții decente de găzduire pentru 12 beneficiari. Un dormitor cu 4 locuri pentru beneficiari - băieți era foarte înghesuit și nepersonalizat, fără grup sanitar propriu, fără televizor și cu pereții murdari; între paturi nu exista spațiu; ușile de la șifoniere/dulapuri erau fie rupte, fie scoase și sprijinite de pereți, fie nu se închideau bine.

Supraaglomerare era și în **Unitatea de Asistență Medico-Socială Agigea**, care avea o capacitate de 61 de paturi conform autorizației sanitare de funcționare, iar în unitate erau cazați 73 de beneficiari, precum și în **Căminul de Bătrâni „Lummy House Cămin Seniori” Pantelimon**, unde erau cazate 22 de persoane, capacitatea legală fiind de 18 locuri.

În ceea ce privește deficitul de personal, această situație a fost regăsită în aproape toate locurile de detenție vizitate, principalul motiv fiind prevederile legale prin care s-a suspendat ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante din instituțiile și autoritățile publice.

În unitățile penitenciare, domeniile cele mai afectate de lipsa personalului erau sectoarele operativ, medical și reintegrare socială (de exemplu, la **Penitenciarul Constanța-Poarta Albă**, doar la sectorul medical era deficit de personal - din 8 medici și 15 asistenți

medicali, prevăzuți în organigramă, erau încadrați doar 3 medici și 11 asistenți medicali); ca o consecință, era un volum mare de activități și misiuni, raportat la complexitatea acestora și numărul angajaților. La **Penitenciarul Bistrița**, numărul psihologilor și al asistenților sociali era insuficient raportat la volumul de activități specific, generat de numărul persoanelor deținute în unitate, iar la **Penitenciarul Craiova**, raportat la numărul persoanelor custodiate (980), ar fi fost necesară suplimentarea cu 13 posturi de ofițer educator.

În **Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități din cadrul Asociației Intercalat București**, erau vacante 10 posturi personal de îngrijire și asistență (gradul de ocupare era de 50%). Conducerea centrului nu considera că există lipsă de personal, raportat la numărul existent de beneficiari (17), dar dacă capacitatea centrului ar fi fost acoperită la maximum (38), ar fi fost nevoie de cel puțin încă 2 infirmieri sau 2 îngrijitori, pentru a-și putea desfășura activitatea. Au fost menționate echipei MNP dificultățile întâmpinate în ceea ce privește păstrarea personalului: 3 supraveghetori, 5 infirmieri și 4 asistenți medicali au renunțat la locurile de muncă, de asemenea, 2 psihologi, principalul motiv invocat fiind stresul de a lucra cu persoane cu dizabilități psihice („nu rezistă psihic”), teama de a fi agresați de beneficiari. Pentru a se evita aceste situații, la angajare se solicita experiență, iar în cadrul interviului pentru angajare se explica candidaților în ce constă activitatea din centru; de asemenea, exista și un test practic, două zile de lucru cu beneficiarii, plătite.

În **Centrul Regional de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil București**, unde din 77 de posturi erau vacante 16 posturi, dintre care la departamentele: Proceduri administrative și judiciare de azil - 2 posturi; Integrare și Asistență - 1 post; Medical - 2 posturi, având în vedere măsurile fiscal-bugetare adoptate la nivel național, ocuparea posturilor de execuție vacante se putea realiza doar prin încadrarea absolvenților din unitățile de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne, precum și prin identificarea personalului MAI care îndeplinește condițiile de ocupare ale posturilor vizate, în vederea modificării raporturilor de serviciu prin mutare.

În spitalele/secțiile de psihiatrie vizitate, numărul posturilor vacante era ridicat, în special posturile de medici: de exemplu, în **Spitalul de Psihiatrie „Sfânta Maria” Vede**, posturile de medici erau ocupate în proporție de 50% la Secția 1 și Compartimentul de lungă durată, iar la Secția 2, în proporție de 33%. Deși au fost scoase la concurs în mod repetat posturile vacante de medici aprobate prin memorandum, acestea au fost ocupate parțial, unul dintre acești medici demisionând, iar altul a solicitat suspendarea contractului individual de muncă până la sfârșitul anului 2025. De asemenea, cei 10 medici rezidenți încadrați, după terminarea stagiilor și obținerea certificatului de medic specialist, deși pot beneficia de o indemnizație de instalare echivalentă unui salariu de bază, nu doresc să desfășoare activitate în cadrul spitalului, preferând centrele universitare din marile orașe sau să plece din țară.

Ca o consecință a lipsei de personal, în **Secția Psihiatrie a Spitalului Județean de Urgență „Dr. Constantin Andreoiu” Ploiești**, au existat situații când nu s-a putut interveni la timp în cazurile de agresiune ale pacienților, soldate cu distrugerii în salon, în sectorul de supraveghere, personalul fiind deplasat la Camera de Gardă pentru a asista la consultul mai multor urgențe aduse cu Ambulanța și Poliția.

La **Secția Exterioară Bârnova Iași din cadrul Institutului de Psihiatrie Socola**, deși în statul de funcții al secției era prevăzut un post de asistent social, acesta nu era ocupat la momentul vizitei; având în vedere complexitatea cazuisticii secției (persoane care proveneau din medii defavorizate, cazuri sociale - 36 pacienți, pacienți fără resurse și/sau fără aparținători), se impunea ocuparea postului vacant de asistent social în cel mai scurt timp.

Personalul era suprasolicitat în toate tipurile de locuri de detenție vizitate, fiind expus fenomenului de *burnout*.

În ceea ce privește pregătirea profesională continuă a personalului, s-a constatat lipsa organizării unor cursuri privind drepturile persoanelor cu dizabilități și gestionarea situațiilor de agresivitate, tehnici de deescaladare sau aplicarea măsurilor de conținere (aceasta din urmă, în cazul unităților psihiatrice).

De asemenea, MNP subliniază încă o dată importanța participării personalului (medical și nonmedical) la cursuri de prim ajutor în format fizic și, de preferat, anual (recomandare formulată de MNP în cadrul rapoartelor de vizită), în special a celui care-și desfășoară activitatea în spitalele/secțiile de psihiatrie și unitățile rezidențiale pentru persoane cu dizabilități neuropsihice și persoane vârstnice, având în vedere vulnerabilitatea ridicată a acestor categorii de persoane. Un exemplu important în acest sens îl reprezintă riscul crescut de înec cu bol alimentar. În *Căminul pentru persoane vârstnice Idecu de Jos* și în *Unitatea de Asistență Medico-Socială Baia de Criș* nu exista o evidență clară a beneficiarilor cu tulburări de deglutiție, o procedură de urmat în astfel de cazuri, deși erau câțiva beneficiari cu astfel de probleme. Situația a fost remediată, însă urmare a recomandărilor MNP, a fost întocmit registrul nominal al beneficiarilor cu tulburări de deglutiție, fiind stabilită o procedură internă pentru servirea alimentelor, care include măsuri de porționare, mixare și supraveghere activă.

O altă deficiență întâlnită în mod sistemic a fost **lipsa accesibilizării fizice a spațiilor, pentru persoanele cu dizabilități locomotorii** (lipsa elevatoarelor sau lifturilor, pentru deplasarea fotoliilor rulante sau a paturilor mobile, lipsa unor suporturi de sprijin de tip mână curentă, lipsa unor semnalizatoare corespunzătoare, de culoare adecvată cu statusul locomotor al persoanelor dintr-o încăpă, lipsa grupurilor sanitare accesibilizate).

Sunt prezentate, în continuare, câteva dintre **deficiențele întâlnite de MNP, în funcție de tipul locului de detenție vizitat**:

- **centre pentru persoane adulte cu dizabilități:** ● condiții de cazare necorespunzătoare: camerele nu erau personalizate, pentru a fi un ambient cât mai familiar; nu exista o cromatică variată; grupurile sanitare erau deteriorate, prezentând mucegai; la terasa unui dormitor din *Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Cloșca Sighetu Marmației* s-a constatat lipsa totală a întrerupătorului, firele de curent electric fiind ieșite din doză, existând riscul de electrocutare; mobilierul de bucătărie era învechit și degradat, cu blatul deteriorat din cauza umezelii, prezentând un risc crescut de contaminare microbiană; ● nu era securizat gardul de acces în curte, orice persoană putând pătrunde pe spațiul curții, gardul nefiind închis și neexistând personal de pază; ● nu exista supraveghere video în exterior și în interior, în spațiile comune; ● marcajele cu scop de semnalizare a gradului de mobilitate/imobilitate a persoanelor cazate în încăperile respective nu corespundeau cu statusul locomotor al acestora; ● la *Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități din cadrul Asociației Intercalat*, în unele contracte verificate de echipa MNP, lipsea semnătura reprezentantului legal (directorul general de la DGASPC Sector 2), motivul menționat de conducerea centrului fiind întocmirea în paralel a contractelor, de către centru și Direcție; contractele au fost trimise la Direcție pentru a fi semnate; ● nu exista un Registru de consultații în care să fie consemnate în ordine cronologică consultațiile, tratamentele și recomandările efectuate de către medicii angajați ai unității, cu respectarea elementelor specifice privind forma și conținutul unui registru, respectiv, numerotarea, șnuruirea, înregistrarea acestuia în Registrul principal de intrări/ieșiri al unității; ● programul de vizite era foarte restrâns: doar în zilele de luni și joi, în intervalul orar 10:00-12:00, la *Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Păuliș*, iar la *Centrul*

de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Cloșca Sighetu Marmăției, doar în intervalul orar 10-12, în prima zi de luni a lunii; ● Planurile Personalizate ale beneficiarilor nu erau revizuite la 6 luni; Fișele de evaluare nu erau semnate de către beneficiari și de către managerul de caz; o parte din fișele de evaluare/reevaluare a beneficiarilor erau nedatate și fără număr de înregistrare; ● nu exista o evaluare a situației persoanelor beneficiare, în sensul stabilirii capacității de exercițiu și eventual a măsurilor adecvate, pentru ca acestea să-și poată exercita într-un mod neîngrădit drepturile; ● psihologul și asistentul social se deplasau la *Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Cloșca Sighetu Marmăției* „atunci când este necesar”, neexistând un program de lucru clar stabilit; activitățile specifice se desfășurau într-un birou amenajat cu fotolii și masă de lucru, pe ușa acestei încăperi neexistând afișată destinația/ denumirea încăperii, numele persoanelor care desfășoară activități și un orar de lucru;

*Și în acest an, în cursul vizitelor și activităților de mediatizare, MNP a fost sesizat cu privire la tratamentul necorespunzător aplicat în spitale beneficiarilor - persoane adulte cu dizabilități psihice, tratament ce poate indica o prejudecată față de această categorie de persoane cu vulnerabilitate multiplă (persoane instituționalizate, persoane cu tulburări psihice și pacienți), o discriminare a acestora privind accesul la asistență medicală corespunzătoare în spital. De asemenea, indică lipsa sau insuficienta pregătire a personalului medical și auxiliar din spitalele generale cu privire la drepturile pacientului, la drepturile persoanelor cu dizabilități psihice și gestionarea situațiilor de auto și heteroagresivitate a acestora.

- **cămine pentru persoane vârstnice:** ● condiții de cazare necorespunzătoare: camerele nu erau personalizate, pentru a fi un ambient cât mai familiar; nu se asigura intimitatea la grupuri sanitare/dușuri (la *Căminul pentru persoane vârstnice Ideciu de Jos*, într-una din sălile de duș din pavilionul 2, suprafața vitrată a geamului cu vedere la curte nu era prevăzută cu dispozitiv de opacifiere, iar unitățile de duș nu aveau perdele, generând un disconfort datorat lipsei de intimitate beneficiarilor care efectuau activități de îmbăiere în această sală); erau dormitoare în care nu se alocu 6 mp/persoană; s-a constatat insuficiența sau lipsa spațiilor de depozitare a lucrurilor personale ale beneficiarilor, numărul insuficient de băi și toalete raportat la numărul de beneficiari, mobilier vechi, zone în care existau infiltrații de apă în tavan și pereți și care necesitau renovare, saltele impropriei odihnei beneficiarilor, lipsa unui meniu variat și întocmirea lui separat în funcție de comorbidități ● beneficiarii cu dificultăți locomotorii, cazați la etaj nu aveau posibilitatea fizică de a ieși la aer, în curte, opțiunile lor în acest sens limitându-se doar la terasele exterioare ale pavilioanelor; ● au fost identificate contracte de furnizare servicii și cereri de admitere nesemnate de beneficiari, fiind semnate doar de către aparținători; ● nu se utilizau paravane pentru asigurarea intimității beneficiarilor cu escare în timp ce li se schimbau pansamentele; ● nu au fost identificate activități/servicii de recuperare și reabilitare funcțională și nici personal calificat în acest sens; ● nu se asigura consilierea psihologică a beneficiarilor, în special în perioada de acomodare în centru, iar cabinetul psihologic nu era dotat metodologic cu instrumente de lucru licențiate; ● Planul individualizat de asistență și îngrijire nu era semnat de toți membrii echipei multidisciplinare care au participat la evaluare/reevaluare și au propus măsuri sau activități pentru îmbunătățirea situației beneficiarului; de asemenea, în dosare existau și alte tipuri de documente care nu erau semnate de beneficiar sau de reprezentantul legal al acestuia - Fișe de evaluare/reevaluare; ● în centru nu exista o sală de recuperare medicală dotată corespunzător, în condițiile în care serviciile de recuperare medicală și kinetoterapie ar trebui să fie efectuate cu aparate specifice afecțiunilor beneficiarilor recomandate de medicul specialist; ● beneficiarii nu erau implicați în activități de socializare și recreere;

- **unități rezidențiale pentru minori:** • condiții de cazare necorespunzătoare: unele dormitoare erau mici și înghesuite, cu paturi alipite; s-au mai constatat: grupuri sanitare insuficiente, comune pentru beneficiari fete și băieți, curți fără amenajări și dotări specifice pentru o paletă mai variată de activități în aer liber (bănci, mese, coș de baschet reglabil pentru copii, foșoare pentru relaxare și odihnă); pe terenul unde era amplasată *Casa de Tip Familial Calafat-I*, exista o groapă adâncă de aproximativ 1,5 metri, pe lângă care se jucau copiii, unii de vârste mici; • *Casa de Tip Familial Calafat-I* deși figura în localitate, era situată în câmp, izolată de comunitate, lângă o benzinărie, în satul Basarabi, la o distanță de aproximativ 6 km de municipiul Calafat, fără cale de acces amenajată și fără iluminare, fără indicator către centru și fără o stație de transport în comun în apropiere; • la *Casele de Tip Familial Brândușa și Narcisa, Sibiu*, gardul împrejmuitor prezenta spărturi în zona pârâului din vecinătate prin care se putea trece dintr-o parte în cealaltă, iar în zona care se învecina cu Spitalul Clinic de Psihiatrie „Dr. Gheorghe Preda”, era confecționat din stâlpi din țeavă rectangulară și plasă de sârmă bordurată, neasigurând o minimă intimitate, pacienții unității respective abordând în diverse situații copiii din cele două case; • procedurile întocmite în centru nu erau disponibile pe suport de hârtie la sediul centrului, fiind păstrate, în format letric, la sediul furnizorului de servicii sociale; • echipa MNP nu a putut analiza situațiile privind eventuale incidente deosebite, întrucât în centru nu era întocmit un Registru de evidență a incidentelor deosebite; • copiii nu erau prezentați la controalele stomatologice și oftalmologice anual, respectiv o dată la 3 ani, conform standardelor minime de calitate; • la *Casa de Tip Familial Calafat-I* prezentarea copiilor la medicul de familie, spital, policlinici avea loc uneori cu întârziere și, conform relatărilor copiilor, aceștia se duceau uneori singuri, neînsoțiți, pe jos, la o distanță relativ mare; au fost situații când, la o prezentare în urgență a unui copil, personalul nu a mai venit să-l ia din anumite motive, copilul fiind nevoit să se descurce singur (a cerut ajutor unui prieten să-l aducă înapoi în centru); • nu se ținea cont de preferințele alimentare ale copiilor, meniul și programul de masă nu erau afișate și în majoritatea timpului erau stabilite fără consultarea beneficiarilor; aceștia nu erau implicați în activități gospodărești, nu participau la prepararea hranei și foarte rar erau implicați la servirea mesei; • existau neînțelegeri între beneficiari și personal, nerespectări ale drepturilor copiilor și nu se comunica foarte bine cu aceștia; din registrul de incidente deosebite întocmit la *Casa de Tip Familial nr. 1 din cadrul Complexului de Tip Familial Valea Mare* s-a constatat că existau anumite neînțelegeri și conflicte vechi între câțiva beneficiari (cu frecvente rapoarte de incident), angajați și conducere, iar atmosfera era tensionată între angajați, fiind observată de echipa de vizită - aspecte care pot influența calitatea interacțiunilor și relațiile de colaborare cu personalul și beneficiarii; • atribuțiile specifice ale asistentului social erau exercitate de către un educator; • activitățile psihologice nu se consemnau într-un Registru de evidență a actelor profesionale;

*O problemă identificată de MNP în acest an, pe parcursul vizitelor, dar și în timpul activităților de mediatizare desfășurate în casele de tip familial, a fost **difficultatea, până la imposibilitatea personalului de a supraveghea unii dintre beneficiari, minori cu tulburări grave de comportament și stări de heteroagresiune (minori care săvârșeau fapte cu caracter penal), o parte dintre aceștia necesitând asistență medicală psihiatrică permanentă**. De exemplu, reprezentanții *Centrului social pentru copilul separat de părinți Drobeta-Turnu Severin* și ai *Caselor de tip familial Ariniș și Periș* au semnalat dificultatea supravegherii și gestionării comportamentelor antisociale ale minorilor cu tulburări grave de comportament, cazați în apartamentele centrului, unii dintre ei săvârșind fapte penale (un beneficiar, pus sub control judiciar, avea brățară electronică) sau reintrați în sistem după ce s-au externat dintr-un centru de reeducare. Au fost menționate amenințări la adresa personalului (amenințări cu moartea; amenințări cu cuțitul; sechestrări) și agresiuni fizice, unele dintre ele

soldate cu răniri ale unor membri ai personalului, în principal femei. Situația era cunoscută la nivel de DGASPC-uri și de către organele de poliție, sesizate frecvent. Starea permanentă de stres din aceste unități rezidențiale a determinat o parte dintre angajați să refuze desfășurarea activității în unități în care sunt găzduiți minori cu tulburări grave de comportament sau să se pensioneze anticipat.

De asemenea, în cursul vizitei efectuate la *Căsuța de Tip Familial nr. 1 din cadrul Complexului de Tip Familial Valea Mare*, s-a constatat că în anul 2024 au avut loc în total 40 de incidente (cel mai des heteroagresiuni asupra unor beneficiari sau asupra personalului - infirmiere/asistente medicale etc.). De-a lungul timpului, în centru au avut loc mai multe incidente, deosebit de grave, în care au fost implicați beneficiari: agresivitate fizică și verbală față de colegii cazați în cadrul centrului (atât fete, cât și băieți), față de personalul complexului și al școlii, comportamente deviante, exhibiționiste, agresive, în ceea ce privește sexualitatea, atât față de personalul angajat, cât și față de ceilalți beneficiari, fuga repetată din centru, distrugere de bunuri, refuz de a se implica în orice tip de activitate, incendiere, consum de alcool etc., soldate cu eliberarea de certificate medico-legale, suspendarea de la cursurile școlare, internări repetate în spitale de psihiatrie, plângeri penale, la momentul vizitei fiind în lucru mai multe dosare de cercetare penală.

La nivelul centrului s-au încercat mai multe soluții pentru gestionarea situației (consiliere educațională și psihologică, supraveghere permanentă, informări cu privire la stilul de viață sănătos, implicarea în activități educative, de informare și preventive desfășurate împreună cu Poliția etc.), dar care au avut efect minim, din cauza lipsei de colaborare a minorilor.

Având în vedere aceste aspecte, precum și faptul că trebuie identificate soluții adecvate pentru îngrijirea și supravegherea corespunzătoare a minorilor cu tulburări de comportament, care pot necesita inclusiv asistență medicală (psihiatrică) permanentă, *MNP a solicitat un punct de vedere de la Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANPDCA) cu privire la situația de fapt din Apartamentele/Casele de Tip Familial care găzduiesc minori cu tulburări grave de comportament, eventualele analize și identificări de soluții în acest sens.*

Conform răspunsului comunicat, «obligația de a evalua și de a propune o măsură de protecție specială pentru un copil revine DGASPC din județul/sectorul de domiciliu al copilului. De asemenea, potrivit prevederilor art. 125 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, consiliul județean și, respectiv, consiliul local al sectorului municipiului București au obligația să organizeze, în mod autonom sau prin asociere, servicii de tip familial și de tip rezidențial, potrivit nevoilor identificate la nivelul unității lor administrativ-teritoriale.

Astfel, în situația în care la nivelul unui județ/sector a fost identificată nevoia de servicii sociale pentru copiii cu tulburări de comportament, DGASPC are obligația să organizeze autonom sau prin asociere cu alte DGASPC-uri, servicii de tip rezidențial care să răspundă acestor nevoi; în același timp, în exercitarea obligației legale de a asigura formarea profesională continuă a personalului, poate dispune participarea angajaților care lucrează direct cu copiii cu tulburări de comportament, la programe și cursuri de formare continuă specializate. Prin intermediul acestor programe se urmărește dezvoltarea competențelor profesionale în domeniul managementului comportamentelor dificile, înțelegerea mecanismelor psihologice care stau la baza acestora, precum și aplicarea unor tehnici moderne de intervenție, comunicare și consiliere. Scopul acestor formări este de a sprijini personalul în gestionarea eficientă și empatică a situațiilor problematice, contribuind astfel la crearea unui mediu educațional și social stabil, sigur și favorabil dezvoltării armonioase a copiilor.

Pentru a veni în sprijinul DGASPC-urilor în vederea dezvoltării serviciilor sociale pentru copiii cu tulburări de comportament, în cadrul Programului Incluziune și Demnitate Socială a fost lansat apelul de proiecte „Dezvoltarea de servicii specializate pentru copii cu tulburări de comportament” (deschis până la data de 30 iunie 2025), prin intermediul căruia sunt finanțate:

- Construcția/modernizarea/reabilitarea unor centre de zi specializate la nivelul fiecărui județ și al municipiului București, în care vor fi furnizate servicii sociale specializate (evaluare și intervenții) adaptate nevoilor copiilor cu tulburări de comportament, precum și asistență familială;

- Dezvoltarea/înființarea unui serviciu specializat la nivelul fiecărui județ/sector al Municipiului București și furnizarea de servicii ce includ evaluare multidisciplinară și intervenții multidisciplinare axate pe comunități terapeutice, inclusiv transportul copiilor.»

- **spitale de psihiatrie:** ● condiții de cazare necorespunzătoare: nu se respectau prevederile Normei privind structura funcțională a compartimentelor și serviciilor din spital (aprobată prin Ordinul ministrului sănătății nr. 914/26 iulie 2006, modificat și completat prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1096/30 septembrie 2016): aria utilă în saloanele curente este de 7 m²/pat, paturile sunt așezate paralel cu frontul ferestrei și sunt accesibile pe ambele laturi lungi, distanța dintre pat și peretele paralel pe care se află lavoarul este de minimum 1,30 m, pat și noptieră cu dulap la fiecare pat, o masă cu scaune la fiecare salon; nu exista o personalizare a camerelor; la dușuri nu se respecta dreptul la intimitate al pacienților, neexistând perdele sau uși; la *Secția Exterioară Bârnova din cadrul Institutului de Psihiatrie Socola*, la exterior, pavilionul era într-o stare avansată de degradare, prezentând infiltrații în zidărie, bucăți din fațadă lipsă sau mucegăite, acoperișul și jgheburile fiind rupte, fisurate sau deformate; în clădirea secției nu exista lift pentru persoane și nici lift pentru transportarea pacienților imobilizați pe targă, ceea ce crea disfuncționalități în activitatea secției; în *Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Ștei*, unele paturi erau lipite de perete fără a avea însă, o tăblie de protecție, care să limiteze disconfortul creat de contactul direct al pacienților, pe timpul somnului, cu peretele încăperii în care aceștia erau repartizați; ● la *Centrul de Evaluare și Tratament a Toxicodependențelor pentru Tineri „Sf. Stelian” București*, în toate saloanele erau montate camere de supraveghere video, ceea ce MNP apreciază ca fiind o ingerință în dreptul la viață privată a pacienților, care nu poate fi justificată decât în situații excepționale pentru protejarea vieții, integrității fizice sau sănătății persoanelor vizate, situație în care utilizarea sa trebuie să fie cântărită în fiecare caz în parte și aplicată numai dacă este strict necesară; la *Secția Psihiatrie a Spitalului Județean de Urgență „Dr. Constantin Andreoiu” Ploiești* și la *Secția Exterioară Bârnova din cadrul Institutului de Psihiatrie Socola* însă, nu exista un sistem de supraveghere video în exterior și interior, în spațiile comune, ● pacienții aveau obligația de a purta ținuta obligatorie de spital (pijama) sau purtau obiecte de îmbrăcăminte identice, principalul motiv fiind identificarea acestora în cazul în care părăsesc, fără învoire, unitatea, în condițiile în care, conform Normelor CPT: <practica de a îmbrăca întotdeauna pacienții în pijamale/cămăși de noapte nu este propice întăririi sentimentului de identitate personală și de stimă de sine; individualizarea îmbrăcăminteii face parte din procesul terapeutic>; ● *Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Ștei* nu deținea o evidență a pacienților încadrați în grad și tip de handicap; având în vedere patologia psihiatrică severă, asociată cu cea somatică a pacienților spitalului, MNP apreciază că, atât în ceea ce privește pacienții spitalului, cât și odată cu internarea noilor pacienți, personalul de asistență socială trebuie să verifice dacă aceștia se află în evidențele DGASPC din județul de proveniență, ca persoane deținătoare de certificat de încadrare în grad și tip de handicap, iar în situația celor care dețin un astfel de certificat, dacă termenul de valabilitate expiră în interiorul perioadei în

care este pacient al spitalului, să întreprindă demersurile legale în vederea reevaluării pacientului, și după caz, obținerii unui nou certificat; astfel, după externare, pacientul respectiv are un avantaj suplimentar în ceea ce privește integrarea/reintegrarea socio-familială, întrucât pe lângă calitatea de asigurat, acesta beneficiază atât de indemnizația financiară pentru persoana cu dizabilități, precum și de servicii sociale de sprijin privind integrarea/ reintegrarea sa în societate. ● în *Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsurile de Siguranță Ștei*, în toate oficiile alimentare ale secțiilor spitalului, erau afișate liste cu pacienții care prezentau tulburări de deglutiție (25 persoane la nivelul spitalului), cu specificația *Regim pasat*, însă Procedura operațională privind alimentația pacienților nu conținea prevederi specifice în acest sens, cum ar fi: identificarea, evaluarea, și clasificarea acestor pacienți pe grupe privind funcția de deglutiție (funcție de deglutiție bună, medie, scăzută), asocierea (potrivirea) diferitelor grupe de lichide cu alimentele solide și pregătirea lor pentru a favoriza înghițirea, modalitatea de administrare a hranei, respectiv, cu tetina, cu lingurița sau pe sondă etc.; ● măsura contenției se aplica în salon, la patul pacientului, alături de ceilalți pacienți, contrar prevederilor legale; monitorizările funcțiilor vitale se efectuau la 30 minute, deși dispozițiilor legale prevăd un interval de 15 minute, și nu erau menționate în FOCG; existau neclarități cu privire la personalul care ar trebui să aplice contenția, fiind implicați și salariați care nu aveau aceste atribuții în Fișa postului. ● nu exista Registrul pentru sesizări/reclamații și nici cutii speciale pentru depunerea/colectarea sugestiilor și reclamațiilor; ● nu existau butoane de panică pentru protecția personalului sau alte mijloace specifice de protecție (de exemplu, pagere); ● cabinetele psihologice nu erau dotate metodologic corespunzător, cu instrumente de lucru licențiate, nu existau condiții adecvate pentru desfășurarea în condiții optime a ședințelor psihologice (acestea se desfășurau și pe holurile secției), psihologii nu au participat la manifestări științifice (cursuri, work-shop-uri) organizate în domeniul specific de activitate; ● în cazul pacienților cazați în camerele de supraveghere, telefoanele personale erau reținute; ● Foile de Observație Clinică Generală (FOCG) ale unor pacienți recent internați în *Secția Psihiatrie a Spitalului Județean de Urgență „Dr. Constantin Andreoiu” Ploiești*, cazați în sectorul supraveghere, nu aveau toate formularul de consimțământ semnat, inclusiv la 2 zile după internare, deși în spital se fac numai internări voluntare; ● la consultul psihiatric asistau, alături de personalul medical de serviciu (medic, asistent medical, infirmier), personalul de pe Ambulanță, precum și agentul de poliție (care frecvent, avea bodycamera deschisă), ceea ce reprezintă o încălcare a dreptului la confidențialitatea actului medical, precum și o presiune de neacceptat asupra pacientului - persoană cu tulburări psihice; în timpul consultației în urgență, frecvent erau purtate discuții în contradictoriu (fiecare parte - pacient/apartinător/polițist prezentându-și „variantele” cu privire la situația de fapt), fiind denaturate în esență rolul personalului medical și desfășurarea actului medical; ● nu exista o reală implicare a pacienților în activități de terapie ocupațională, activități recreative individuale sau de grup; nu exista personal care să coordoneze aceste activități și nici spații special destinate desfășurării de activități de către pacienți.

*Lipsa unei liste a spitalelor de psihiatrie care pot efectua internări nevoluntare crea dificultăți personalului medical de la *Secția Psihiatrie a Spitalului Județean de Urgență „Dr. Constantin Andreoiu” Ploiești*, secție unde nu se fac internări nevoluntare; medicii erau obligați să interneze pacienți fără a exista consimțământul acestora (acesta era obținut ulterior, pe parcursul internării), la solicitarea agenților de poliție, care refuzau frecvent să redirecționeze pacienții veniți în urgență către Spitalul de Psihiatrie Voila, cel mai apropiat spital unde se fac internări nevoluntare sau a refuzului acestui spital de a primi pacienții din lipsă de locuri.

MNP precizează că această stare de fapt reprezintă o privare ilegală de libertate, pacienții fiind lipsiți de garanțiile legale oferite de procedura internării nevoluntare; iar medicii sunt expuși riscului de a fi acționați în instanță.

De asemenea, o altă situație problematică sesizată echipei MNP pe parcursul vizitei a fost externarea la cerere, contrar opiniei medicale, în cazul pacientului cu heteroagresivitate, care prezintă risc pentru sine sau pentru cei din jur. Având în vedere că în secție nu se efectuau internări nevoluntare, în astfel de cazuri, pacienții sau aparținătorii semnau formularul de consimțământ privind externarea la cerere și pacientul era externat. Conducerea secției aprecia ca oportună existența posibilității de a efectua în secție internări nevoluntare, având în vedere nu numai dificultățile întâmpinate din partea Spitalului de Psihiatrie Voila la transferul pacienților, dar și evitarea mutării pacientului în altă unitate, care poate fi și departe de familie.

Echipa MNP precizează că, în situațiile în care se impune internarea nevoluntară, în contextul legislației actuale, pentru a evita privarea ilegală de libertate a pacientului prin menținerea internării contrar voinței acestuia, externarea în comunitate a pacientului care prezintă risc pentru sine sau pentru cei din jur, dar și pentru protecția legală a medicilor curanți, pacienții trebuie transferați la o unitate psihiatrică în care se efectuează internări nevoluntare.

În context, echipa MNP reamintește, încă o dată, obligația Ministerului Sănătății de a nominaliza și aproba, prin ordin, lista spitalelor de psihiatrie care pot efectua internări nevoluntare (conform prevederilor art. 16 alin. (1) din Norma de aplicare a Legii nr. 487/2002, republicată), prevederi care nu au fost duse încă la îndeplinire. Această listă este necesar să existe și să fie adusă la cunoștința tuturor unităților psihiatrice (reprezentanții secției de psihiatrie au sesizat lipsa acestor informații), precum și serviciilor de ambulanță și unităților de poliție.

- **penitenciare:** condiții de cazare necorespunzătoare: camerele nu aveau în dotare suficiente dulapuri pentru păstrarea bunurilor și obiectelor personale, acestea fiind depozitate în genți sub paturi, cambuzele existente fiind neîncăpătoare; saltele și paturi uzate; sisteme de închidere a ferestrelor defecte; prezența insectelor în unele camere din *Penitenciarul Craiova* și *Penitenciarul Bacău*; mizerie și condens în camere; cazarmament și saltele deteriorate; în baie erau infiltrații de apă, mizerie, rugină și mușegai, mirosul era neplăcut, camerele nu aveau mobilier, deținuții fiind obligați să mănânce în pat; ● nu exista o cameră de cazare pentru persoanele cu dizabilități, cu grup sanitar dotat corespunzător nevoilor acestora; ● la *Penitenciarul Craiova*, în perioada ianuarie 2024 - februarie 2025, până la data vizitei MNP, personalul penitenciarului a întocmit 572 de rapoarte de incident deținuților custodiați, dintre care 223 de rapoarte de incident (39% din rapoartele de incident) au fost clasate de comisia de disciplină or, potrivit Regulii 38 din Ansamblul minim de reguli ale Națiunilor Unite pentru tratamentul deținuților „Regulile Nelson Mandela”, *administrația penitenciarelor este încurajată să utilizeze, în măsura posibilă, prevenirea conflictelor, medierea sau orice alte mecanisme alternative de soluționare a litigiilor pentru a preveni încălcările disciplinare sau pentru a soluționa conflictele*; ● s-au aplicat sancțiuni privind dreptul de a primi vizite pe o perioadă de cel mult 3 luni (de exemplu, 105 sancțiuni în perioada ianuarie 2024 - februarie 2025, în *Penitenciarul Craiova*), în condițiile în care, conform Regulii nr. 43 din Regulile Nelson Mandela, sancțiunile disciplinare sau măsurile restrictive nu presupun interzicerea contactelor cu familia; aplicarea sancțiunii disciplinare constând în suspendarea dreptului la vizite afectează relația deținuților cu familiile și reintegrarea psihosocială postliberare a persoanelor private de libertate; ● la unele fișe medicale nu era atașat consimțământul medical; ● în registrul privind mărcile traumatice, nu exista semnătura medicului sau numele personalului examinator și nu erau trecute recomandările medicale, conform directivei

Biroului Națiunilor Unite privind documentarea asupra torturii și a altor tratamente crude, inumane sau degradante;

- **centre de reținere și arestare preventivă:** ● accesul la lumina naturală era foarte limitat, aproape inexistent și aerisirea era în mod vădit insuficientă, majoritatea centrelor fiind amplasate la demisolul clădirilor; ● condiții de cazare necorespunzătoare: grupuri sanitare și camere de detenție igienizate necorespunzător; mobilier insuficient; nu se asigura intimitatea la dușuri, nu existau paravane pentru asigurarea intimității; cazarmament vechi și foarte uzat (saltele cu burete lipsă, pături foarte aspre, vechi de peste 30 de ani la *Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul IPJ Ialomița*, unde erau și paturi nefixate corespunzător - unele persoane foloseau, ca element de fixare, o sticlă de plastic umplută cu apă, pe care o așezau între perete și pat); la *Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 5 București*, numărul de paturi era insuficient din cauza supraaglomerării și a spațiului insuficient în camerele de deținere, astfel că unele persoane arestate dormeau pe jos, pe saltele; ● lipsa căilor de acces pentru persoanele cu dizabilități locomotorii (lipsa unor căi/mijloace/dispozitive care să faciliteze accesul persoanelor aparținând acestei categorii vulnerabile fie la etaj, în cazul *Centrului de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul IPJ Covasna*, care funcționa la etajul 2 al clădirii, fie la demisol, în cazul majorității centrelor vizitate); ● lipsa cel puțin a unei camere de cazare și a unui grup sanitar amenajat și dotat corespunzător pentru persoane cu dizabilități ● în *Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul IPJ Covasna* nu exista un spațiu pentru exercitarea dreptului la comunicări online, în condițiile în care peste jumătate din numărul persoanelor deținute în centru erau domiciliat în alte unități administrativ teritoriale; ● după încheierea programului de lucru al personalului medical, administrarea tratamentului pentru bolile cronice se efectua de personal angajat al centrului, care nu avea competență în administrarea tratamentului; ● nu toate persoanele minore custodiate beneficiaseră de asistență psihologică, conform prevederilor art. 117 alin. (2) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, *pe timpul executării arestării preventive, minorului i se acordă asistență psihologică, în condițiile stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 107 alin. (2), în vederea diminuării efectelor negative ale privării de libertate asupra dezvoltării sale fizice, psihice sau morale;*

- **centre pentru migranți:** ● condiții de cazare necorespunzătoare: sistem de iluminare defect în grupurile sanitare; infiltrații la nivelul tavanului; măsurile privind dezinfecția, deși se executau lunar, în prezența unui agent de poliție, erau ineficiente; ● nu existau broșuri mai detaliate, traduse în diferite limbi, care să cuprindă mai multe informații, inclusiv beneficiile acordate străinilor, având în vedere că din discuțiile purtate cu străinii, nu aveau date suficiente despre acestea; ● consimțământul informat nu era tradus în limba maternă a străinilor sau într-o limbă cunoscută de către aceștia; totodată, nici procesul verbal de refuz servicii psihologice și declarația privind repogramarea evaluării sau a asistenței psihologice nu erau traduse în limba maternă a străinilor sau într-o limbă cunoscută de către aceștia; ● cabinetul psihologic nu era dotat cu instrumente de lucru licențiate; ● nu erau activități educaționale/recreative, stabilite în funcție de nevoile străinilor și de categoria lor (copii, adolescenți sau persoane cu anumite deficiențe mentale sau fizice) și nici un spațiu destinat acestor activități, utilat și mobilat corespunzător.

► În cadrul rapoartelor de vizită întocmite de MNP în anul 2025, au fost formulate **467 recomandări** către unitățile monitorizate și autoritățile ierarhic superioare. **În mare majoritate, recomandările au fost implementate.**

În cazul recomandărilor rămase neimplementate, motivele au fost justificate, în principal, prin: lipsa fondurilor necesare, cadrul legal prin care se suspendă ocuparea prin

concurs sau examen a posturilor vacante din instituțiile publice sau încheierea de angajamente legale pentru categoria de cheltuieli „bunuri de natura obiectelor de inventar”.

În cazul recomandărilor aflate în curs de implementare, au fost precizate termene de implementare, de exemplu:

Referitor la recomandarea privind analiza posibilității de a crea în cadrul Unității de Primiri Urgențe a Spitalului Județean de Urgență „Dr. Constantin Andreoiu” Ploiești a unei miniseccii de psihiatrie cu program permanent, pentru a se permite astfel, în orice moment, evaluarea urgențelor psihiatrice de către o echipă multidisciplinară, din care să facă parte și un medic psihiatru, precum și recomandarea privind întocmirea unei proceduri în cazul urgențelor psihiatrice, privind rolul tuturor actorilor implicați: Secțiile de poliție, Serviciile de Ambulanță de pe raza județului Prahova, Secția Psihiatrie din cadrul Spitalului Județean de Urgență „Dr. Constantin Andreoiu” Ploiești și Spitalul de Psihiatrie Voila (în care se fac internări nevoluntare), Consiliul Județean Prahova a comunicat faptul că a analizat necesitatea elaborării unei proceduri în cazul urgențelor psihiatrice/încheierea unui protocol de colaborare interinstituțională, precum și reorganizarea activității prin înființarea în cadrul UPU a Spitalului Județean de Urgență „Dr. Constantin Andreoiu” Ploiești a unei miniseccii/echipe de psihiatrie cu program permanent și a propus perioada octombrie 2025 - martie 2026, ca și calendar pentru implementare.

MNP va urmări implementarea recomandărilor.

Exemple de recomandări implementate cu succes:

- MNP a constatat lipsa reprezentării legale a tinerilor instituționalizați în centre pentru minori, în situația cărora furnizorul de servicii sociale invocă vârsta majoratului, însă statusul biopsihosocial al acestora relevă o precaritate marcată, în sfera celor trei componente (biologic, psihologic, social), afecțiuni/ tulburări psihice și somatice, precum și lipsa unor legături familiale sau cu alte persoane de sprijin; de exemplu, la ***Casa de tip Familial Gabriela, Săcele***, o beneficiară, în vârstă de 22 de ani, nu avea desemnat un reprezentant legal, deși statusul bio-psiho-social al acesteia releva o precaritate marcată atât în planul mental (întârziere mintală medie, tulburări de personalitate și comportament), cât și în cel somatic (cecitate bilaterală) și cel social (nu era vizitată de niciun aparținător). Aceasta era încadrată în gradul grav de handicap asociat (mental și vizual) și deținea un certificat de încadrare în grad de handicap, cu caracter permanent.

La recomandarea MNP, au fost declanșate noi demersuri de reevaluare medicală a tinerei, pentru completarea dosarului, în vederea formulării unei noi cereri de punere sub ocrotire, adresată Judecătoriei Brașov;

- urmare recomandărilor MNP, la ***Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Păuliș*** au fost verificate și revizuite Planurile Personalizate ale beneficiarilor, au fost verificate toate documentele referitoare la evaluarea beneficiarilor, iar cele care nu conțineau semnăturile beneficiarului și ale managerului de caz au fost semnate, iar la ***Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Cloșca Sighetu Marmăției***, pentru evaluarea situației persoanelor beneficiare, în sensul stabilirii capacității de exercițiu și a măsurilor adecvate, au fost efectuate demersuri scrise privind informarea și solicitarea de sprijin de specialitate în activitatea de evaluare a beneficiarilor, către furnizorul de servicii sociale;

- în cazul unui beneficiar de la ***Casa de tip Familial Gabriela, Săcele*** care avea un regim alimentar special pasat, din cauza tulburărilor de deglutiție, regim care consta doar din supă cremă de legume și piure de cartofi cu carne pasată (această mâncare pasată fiind singura în meniul din ziua vizitei, pentru toate cele trei mese), ulterior vizitei MNP, s-au inițiat

demersurile necesare, în vederea întocmirii unor variante de meniuri echilibrate și, în același timp, diversificate pentru beneficiarii cu tulburări de deglutiție, din acest serviciu social;

- în timpul vizitei MNP la **Secția Psihiatrie a Spitalului Județean de Urgență „Dr. Constantin Andreoiu” Ploiești**, s-au menționat situații de agresiuni ale unor membri ai personalului față de pacienți, care nu erau consemnate și nici nu s-a ajuns la Comisia de disciplină, pentru soluționarea acestora fiind purtate discuții atât cu angajatul respectiv, cât și cu pacientul. MNP a subliniat importanța transmiterii de către conducere pentru personal a mesajului de «toleranță zero față de orice agresiune verbală sau fizică asupra pacienților», precum și faptul că orice act de agresiune asupra unui pacient trebuie consemnat și trebuie luate măsuri în consecință. La recomandările MNP, conducerea spitalului a comunicat că întreg personalul secției Psihiatrie va fi instruit în acest sens;

- în timpul vizitei la **Penitenciarul Constanța - Poarta Albă**, echipa MNP a apreciat preocuparea și demersurile întreprinse de conducerea unității penitenciare pentru implementarea recomandărilor formulate cu prilejul vizitei anterioare din anul 2024 și pentru îmbunătățirea condițiilor de cazare și tratamentul aplicat persoanelor private de libertate - unitatea penitenciară a recepționat, în cursul anului 2025, două obiective de investiții, dând în folosință 380 de noi locuri de cazare pentru persoanele private de libertate, fiind redus semnificativ gradul de supraaglomerare - de la 164% în luna octombrie 2024 (Poarta Albă-centru și Valu Traian-secția exterioară), la 127% în luna octombrie 2025 pentru secția exterioară Valu Traian și 100% pentru Poarta Albă Centru. Noile locuri de cazare erau conforme cu standardele europene sub aspectul suprafeței, volumului și ventilației, erau într-o stare de curățenie foarte bună și erau dotate cu mobilier și cazarmament corespunzătoare.

- Menținerea legăturii persoanelor private de libertate cu familia, cu prietenii și mediul de suport constituie unul dintre principalele obiective ale vizitelor MNP. În cursul anului 2025, echipele de vizită au constatat restrângeri ale programelor de vizită sau dificultatea/imposibilitatea contactului cu exteriorul prin intermediul mediului online. Urmare a recomandărilor MNP, au fost implementate o serie de măsuri pentru respectarea dreptului persoanelor private de libertate de a fi în contact cu familia, de exemplu:

- programul de vizite a fost refăcut și afișat în noul format, astfel încât aparținătorii și/sau alte persoane de referință să aibă posibilitatea de a vizita zilnic beneficiarii, la **Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Păuliș** (anterior, programul de vizite era doar în zilele de luni și joi, în intervalul orar 10:00-12:00);

- la **Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Cloșca Sighetu Marmăției** a fost modificat programul de vizitare a beneficiarilor, de la prima zi de Luni a fiecărei luni, între 10-12, la 3 zile pe săptămână, respectiv: Luni 12:00-14:00, Sâmbătă 10:00-12:00 și Duminică 14:00-16:00;

- la **Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul IPJ Covasna**, unde la cele două zone unde se acordau vizite cu dispozitiv de separare era nevoie ca interlocutorii să vorbească pe un ton ridicat, pentru a se auzi între ei, și nu exista un spațiu pentru exercitarea dreptului la comunicări online (în condițiile în care peste jumătate din numărul persoanelor deținute în centru erau domiciliate în alte unități administrativ teritoriale, respectiv, județul Brașov - 3 persoane, județul Prahova - 7 persoane și municipiul București - o persoană), urmare a recomandărilor MNP au fost luate următoarele măsuri: pentru comunicarea normală între vizitatori și persoanele private de libertate, la cele două cabine destinate acordării dreptului la vizită cu dispozitiv de separare, au fost montate sisteme de telefon cu funcție de interfon audio; în vederea asigurării drepturilor persoanelor private de libertate, a fost amenajat și pus în funcțiune sistemul de exercitare a dreptului la comunicări online, pentru menținerea unei legături constante cu mediul de suport al persoanelor custodiate;

- la **Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul IPJ Gorj**, la recomandarea MNP, s-a stabilit amenajarea în Club a spațiului pentru efectuarea de comunicări online de către persoanele private de libertate, sens în care a fost repartizat centrului un laptop;

- la **Secția Psihiatrie a Spitalului Județean de Urgență „Dr. Constantin Andreoiu” Ploiești**, având în vedere că posibilitatea de contact a pacienților cu aparținătorii/alte persoane era foarte restrânsă, iar în cazul pacienților de la supraveghere era practic nulă (la nivelul spitalului încă se aplica un program de vizită stabilit în luna august 2024, în condițiile numărului crescut de cazuri COVID-19 de la acea dată - durata vizitei era limitată la maximum 10 minute/vizită, pacienții erau vizitați în salon, iar în cadrul sectorului de supraveghere era interzis accesul aparținătorilor, pacienților cazați aici fiindu-le interzisă și deținerea telefonului mobil), la recomandările MNP, conducerea spitalului a comunicat că vor fi luate măsuri pentru asigurarea unui program de vizită a pacienților zilnic pentru a se respecta un mediu de îngrijire și tratament cât mai aproape de cel familial, precum și pentru ca pacienții să își folosească telefonul personal pe perioada spitalizării;

• la **Penitenciarul Bistrița**, unde deținuții sunt clasificați în regimurile de executare a pedepsei cu închisoarea semideschis și închis, la recomandarea MNP privind identificarea unor noi oferte de muncă, de la operatori economici, în regim de prestări servicii, pentru persoanele deținute, s-a realizat repartizarea unui număr cât mai mare de deținuți la punctul de lucru exterior, s-au inițiat demersuri pentru extinderea infrastructurii din cadrul unității, în vederea încheierii contractelor de prestări servicii, s-a realizat identificarea unui număr cât mai mare de deținuți din regim deschis ce pot fi selecționați pentru a fi repartizați la punctele de lucru exterioare, fără supraveghere, s-au inițiat demersuri cu o societate din localitate cu care unitatea va încheia un contract de prestări servicii, astfel, persoanele private de libertate urmând să presteze activități lucrative pentru aceasta, în interiorul penitenciarului;

• în **Unitatea de Asistență Medico Socială Baia de Criș**, urmare recomandărilor MNP, a fost îmbunătățită activitatea psihologului, fiind întocmită o listă cu necesarul de materiale de psihoterapie și evaluare clinică, care urma să fie completată cu un set de instrumente de lucru licențiate, necesare în vederea furnizării unui act profesional corespunzător, sub aspect calitativ, iar asistentul social al unității, urma să participe la programe de educație și formare continuă, în conformitate cu prevederile actelor normative care reglementează funcționarea profesiei de asistent social; de asemenea, la **Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Cloșca din Sighetu Marmăției** a fost solicitat furnizorul de servicii sociale sprijinul în vederea participării psihologului și a asistentului social, la programe de educație și formare continuă, în vederea dezvoltării de competențe care au rolul de a defini și de a menține un traseu de specializare profesională;

• Urmare recomandărilor MNP, au fost îmbunătățite condițiile de cazare în unitățile vizitate, de exemplu:

- în cazul **Centrului pentru Cazarea Străinilor luați în Custodie Publică Arad** a fost solicitat sprijinul Centrului Regional de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil Timișoara, în a cărei asigurare logistică se află centrul, în vederea efectuării unor lucrări de reparații, zugrăvire și igienizare a zonelor afectate de infiltrații și remedierea defecțiunilor existente în alte spații ale centrului;

- la **Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul IPJ Covasna**, camera de deținere destinată persoanelor cu dizabilități a fost dotată cu dispozitivele și facilitățile legal prevăzute, pentru uzul corespunzător al persoanelor ce fac obiectul destinației camerei;

- la **Penitenciarul Craiova**, în cadrul secției E2, a fost instalat câte un dulap suplimentar pentru păstrarea bunurilor și obiectelor personale, în camerele unde era necesar; au fost amenajate camere pentru persoane cu dizabilități, cu grup sanitar adaptat nevoilor

acestora, în cadrul secției E2 infirmerie, respectiv secția E6A, fiind în curs de amenajare o cameră în acest sens și în cadrul secției E4;

- la **Centrul Rezidențial din cadrul Complexului de Servicii pentru Persoane Vârstnice „Alexandru Marghiloman” Buzău**, unde erau dormitoare în care nu se alocuau 6 mp/persoană, conform standardelor minime obligatorii, iar numărul de băi și toalete raportat la numărul de beneficiari era insuficient, în urma referatului conducerii complexului, a fost aprobată de către primarul municipiului Buzău reducerea capacității de cazare a centrului, în vederea asigurării fiecărui beneficiar a unui spațiu de cazare personal, conform nevoilor proprii și a fost aprobată efectuarea de reparații, vopsit și vopsit ale spațiilor din bucătărie; au fost realizate demersuri în vederea montării unui sistem de mână curentă pe holuri și în locuri frecventate de beneficiari.

► Pe parcursul anului 2025, MNP a colaborat cu celelalte domenii de activitate și **Birouri Teritoriale ale instituției Avocatul Poporului**, prin efectuarea de anchete în comun și elaborarea de răspunsuri către diverse entități, de exemplu: cu *Biroul Teritorial Timișoara* la efectuarea unei anchete la Secția Clinică Psihiatrie Pediatrică din cadrul Spitalului Clinic de Urgență pentru Copii „Louis Turcanu” Timișoara; cu *Biroul Teritorial Bacău* la efectuarea unor anchete la Penitenciarul Focșani și Spitalul Județean Bacău - Secția de Psihiatrie; cu *Biroul analizează acte normative, relații externe și comunicare*, privind solicitarea FRA referitoare la activitățile de monitorizare desfășurate în centrele pentru migranți în anii 2023 și 2024, precum și cu privire la întâlnirea de lucru organizată la Ministerul Afacerilor Interne cu prilejul vizitei de evaluare Schengen a României; cu *Domeniul armată, justiție, poliție, penitenciare* pentru o sesizare din oficiu privind percheziția efectuată de Administrația Națională a Penitenciarelor la Penitenciarul București-Jilava.

În contextul adoptării, de către Consiliul Europei, a Pactului privind migrația și azilul (Pactul) și având în vedere că, prin Planul Național de Implementare a Pactului, instituția Avocatul Poporului a fost desemnată să instituie Mecanismul independent de monitorizare a drepturilor fundamentale în timpul procedurilor de screening și azil la frontieră, membrii MNP, împreună cu membrii celorlalte domenii/birouri teritoriale, au participat la o serie de întreprinderi și reuniuni la nivel tehnic, alături de instituții/organizații naționale și internaționale: Centrul Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor în Domeniul Migrației; Ministerul Afacerilor Interne; Inspectoratul General pentru Imigrări; Inspectoratul general al Poliției de Frontieră; organizații neguvernamentale (CNRR, JRS România și Terre des Hommes etc.); Agenția Uniunii Europene pentru Azil; Consiliul European pentru refugiați și exilați. Tot în contextul adoptării Pactului, membrii MNP au participat, alături de membrii ai *Avocatului Copilului*, la webinarele privind drepturile procedurale ale copiilor migranți și refugiați în cadrul procedurilor judiciare, organizate de Comisia Internațională a Juriștilor.

Acțiuni de mediatizare a atribuțiilor MNP, participarea la conferințe, simpozioane interne și internaționale, pregătirea personalului, grupuri de lucru

La stabilirea activităților anuale, MNP are în vedere recomandarea SPT de a pune accent nu numai pe vizite, dar și pe alte activități de prevenire, precum acțiuni de mediatizare (acțiuni de sensibilizare în ceea ce privește prevenirea torturii) (CAT/OP/ROU/1).

► Pentru sporirea gradului de conștientizare cu privire la prevenirea torturii și a relelor tratamente, dar și la mandatul și activitatea MNP, membrii acestuia au desfășurat, și în anul 2025, o amplă activitate de mediatizare/informare, adresată atât persoanelor lipsite de libertate, cât și personalului din locuri de detenție și autorităților care au în subordine unități supuse monitorizării MNP, precum și organizațiilor neguvernamentale colaboratoare și colaboratorilor externi, de exemplu: • **direcții generale de asistență socială și protecția copilului** - DGASPC (Vâlcea, Mehedinți, Galați, Giurgiu); • **centre pentru**

persoane adulte cu dizabilități (Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Gârbova, Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Sfântul Pantelimon Tâlmăciu, Locuința Maxim Protejată pentru Persoane Adulte cu Dizabilități nr. 10 Cricău, Centrul de Îngrijire și Asistență Corabia/Complexul Servicii Persoane Adulte Corabia, Centrul de Îngrijire și Asistență Suseni, Centrul de Îngrijire și Asistență Gura Văii, Locuințele Maxim Protejate pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Marilena și Valentina Fieni); • **cămine pentru persoane vârstnice** (Centrul pentru Persoane Vârstnice Sebeș, Centrul de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice Răchitoasa, Căminul de Bătrâni Casa Lili Bragadiru, Căminul de Bătrâni Dr. Teofil Mija Săcele, Căminul de Bătrâni Căsuța Seniorilor București, Căminul de bătrâni Elite Haven Domnești, Căminul de bătrâni Empathy Voluntari, Căminul de Bătrâni București, Căminul pentru persoane vârstnice Casa Ilinca Săcele, Căminul pentru persoane vârstnice „Paradisul Seniorilor” București); • **penitenciare** (Deva, Mioveni, Arad, Bacău, Vaslui, Găești, Mărgineni, Târgșor, București-Rahova, București-Jilava); • **centre pentru minori** (Centrul de Primire în Regim de Urgență Deva, Complexul de Servicii Comunitare Prichindelul Sibiu, Casa de Tip Familial Rebeca Teiuș, Centrul de Primire în Regim de Urgență Deva, Centrul Maternal Veronica Turda, Complexul de Servicii Comunitare pentru Copiii cu Dizabilități Câmpulung, Casele de Tip Familial Stejarul și Iris Brebu, Locuințele Minim Protejate Laurul și Măceșul Brebu, Casa de tip familial „Theodor Costescu” Vâjnuleț, Apartamentele din cadrul Centrului social pentru copilul separat de părinți Drobeta-Turnu Severin, Apartamente de tip familial destinate protecției rezidențiale a copiilor Rovinari, Apartamente din cadrul Complexului de apartamente – Locuințe de tip familial Râmnicu Vâlcea, Centrul Maternal „Casa Agar” București, Căsuțele de Tip Familial Ariniș și Periș, Casa de Tip Familial Sulina, Casele de tip familial „Piatra Lunii”, „Piatra Soarelui”, „Ochi de șoim” și „Ochi de Tigru” Buzău, Casa de tip familial nr. 1 Întorsura Buzăului, Casa de tip familial nr. 2 și nr. 3 Târgu Secuiesc); • **spitale de psihiatrie** (Spitalul de psihiatrie Poiana Mare); • **centre de rețineră și arestare preventivă** (Craiova, Bacău, Călărași, nr. 1 București, Tulcea); • **centre regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil** (Timișoara, Giurgiu); • **organizații neguvernamentale** (Organizația pentru Apărarea Drepturilor Omului – Filiala Regională Craiova, împreună cu care a fost organizat simpozionul *Sistemele juridic, economic și administrativ, componente fundamentale ale unei societăți bazate pe respectarea drepturilor omului* - Ediția a V-a); • **colaboratori externi ai MNP** (medici, asistenți sociali și psihologi); • **instituții de învățământ** (Facultatea de Drept, Universitatea Titu Maiorescu București, Facultatea de Științe Juridice, Economice și Administrative, Universitatea Spiru Haret Craiova).

De asemenea, MNP a colaborat cu Consiliul Național Român pentru Refugiați (CNRR), în sensul analizării rapoartelor CNRR privind monitorizarea misiunilor de returnare sub escortă, participarea la întreveneri comune și corespondență referitoare la activitatea Grupului de lucru din cadrul instituției Avocatul Poporului privind monitorizarea respectării drepturilor migranților din Ucraina.

► MNP a desfășurat **activități de pregătire profesională a personalului din unități aflate în competența sa de monitorizare**, de exemplu: Complexul de Servicii Sociale Oșlobeni; Centrul Regional de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil Giurgiu; Penitenciarul București-Jilava; Penitenciarul București-Rahova; Case de Tip familial din Târgu Secuiesc, Buzău, Întorsura Buzăului; Centrul Maternal „Casa Agar” București; DGASPC Giurgiu; Apartamentele din cadrul Centrului social pentru copilul separat de părinți Drobeta-Turnu Severin; Apartamente din cadrul Complexului de apartamente - Locuințe de tip familial Râmnicu Vâlcea etc., pe teme precum: conceptele de tortură și rele tratamente;

importanța activităților de prevenire a torturii și a relelor tratamente în locurile de detenție și prezentarea atribuțiilor și activităților MNP, aspecte constatate în vizitele MNP, Raportul de activitate MNP pe anul 2024 etc.

► În cursul anului 2025, membrii MNP au participat (fizic sau online) la o serie de **webinarii, întâlniri, conferințe, simpozioane, organizate la nivel național și internațional** și, în concordanță cu *Liniile directoare privind mecanismele naționale de prevenire*, elaborate de SPT, au urmat, în mod regulat, **sesiuni de pregătire profesională**, pe teme precum: Educația în Penitenciar, Asistența psihologică și socială a persoanelor vârstnice din centrele rezidențiale, Pactul privind migrația și azilul, Garanțiile fundamentale oferite persoanelor private de libertate din centrele de reținere și arestare preventivă, Asistența psihologică în penitenciare, Prezentarea Raportului Special privind fenomenul violenței domestice în România, Factori de risc care pot să ducă la tratamente necorespunzătoare, în activitatea de monitorizare a MNP, Sistemul medico-social din România, de diagnostic, tratament și asistență pentru persoanele cu tulburări psihice, Asigurarea asistenței medicale în centrele de reținere și arestare preventivă, Asigurarea dreptului la sănătate persoanelor deținute în penitenciar, Decese în închisoare, Un ghid pentru observatorii de detenție, Asigurarea asistenței medicale în centrele regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, SPT și MNP, analiza punctelor conferite de mandat și a oportunităților ratate, Ghidul pentru mecanismele locale de prevenire a torturii în cadrul demonstrațiilor publice, Raportul Pregătirea pentru reformă: sistemul de azil al României înainte de Pactul UE, Psihiatrie și Psihologie Medico-Legală.

De asemenea, membrii MNP au urmat cursuri organizate de Consiliul Europei, pe platforma HELP.elearning (de exemplu: Abolirea pedepsei cu moartea, Drepturile copiilor în mediul digital, Protecția temporară în Uniunea Europeană, Interzicerea discriminării, Azilul și drepturile omului, Gestionarea deținuților străini) și cursuri organizate de Centrul de Formare APSAP (de exemplu, Protecția datelor, Resurse umane, Fonduri europene, Etică, integritate, Competențe digitale), dar și cursuri pentru obținerea creditelor profesionale, de către specialiștii MNP medici, psiholog și asistent social.

Colaborarea cu SPT, APT, MNP-uri și alți parteneri internaționali

► **Subcomitetul de prevenire a torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante (SPT)**

În cursul anului 2025, a avut loc o întrevedere online și corespondență cu domnul Martin Zinkler, membru SPT, raportor de țară pentru România, în cadrul căreia au fost dezbătute mai multe subiecte: raportul MNP pentru anul 2024, activitatea MNP în anul 2025, personalul MNP, noile îndrumări ale Organizației Mondiale a Sănătății privind politica de sănătate mintală și planurile de acțiune strategice (2025), cu un accent puternic pe reforma legislației bazate pe drepturile omului și dezvoltarea serviciilor, situația actuală a SPT etc.

Membrii MNP au participat la evenimente organizate de SPT, pentru mecanismele naționale de prevenire de la nivel global, precum: conferința cu tema *Comentariul general privind articolul 4 din Protocolul Opțional (locuri de privare de libertate) la începutul acestui an* (31 ianuarie 2025) și webinarii privind locurile privative de libertate și o statistică privind viața în penitenciare.

► **Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratatamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT)**

Cu prilejul vizitei *ad-hoc* în România, desfășurată în perioada 28 aprilie - 9 mai 2025, delegația CPT a avut o întrevedere cu MNP (urmată de corespondență), în data de 28 aprilie 2025, care a vizat aspecte legate de activitatea și personalul MNP, constatări MNP în cadrul vizitelor efectuate în penitenciare și centre de reținere și arestare preventivă.

► **Asociația pentru Prevenirea Torturii (APT)**

În cursul anului 2025, MNP a participat la evenimentele organizate de APT pentru MNP-uri, precum cel organizat împreună cu Comitetul Național pentru Prevenirea Torturii (CNPT) din Argentina, pentru lansarea Ghidului pentru mecanisme locale de prevenire a torturii în cadrul demonstrațiilor publice, elaborat de CNPT.

► **Agenția Europeană pentru Drepturi Fundamentale (FRA)**

MNP a participat la întvederea online privind cooperarea dintre FRA și instituțiile naționale pentru drepturile omului și, la solicitarea FRA, a furnizat informații privind activitățile de monitorizare desfășurate în centrele pentru migranți în anii 2023 și 2024, informații necesare și solicitate mai multor instituții naționale (de tip MNP sau/și Ombudsman), pentru a avea o imagine completă care va facilita înțelegerea activităților de monitorizare a frontierelor deja existente în Europa.

De asemenea, MNP a comunicat informații către expertul național în cadrul Rețelei Europene FRANET (rețeaua de cercetare multidisciplinară a agenției) privind vizitele efectuate de MNP în centrele pentru migranți în anul 2025 și răspunsurile autorităților referitoare la înțelegerile extrateritoriale pentru închirierea unor facilități între state unde persoanele pot fi private de libertate; informațiile au fost solicitate în vederea elaborării rapoartelor: *Analiza cercetării și raportarea privind respectarea drepturilor fundamentale referitoare la azil, procedura la frontieră și migrație și Probleme legate de respectarea drepturilor fundamentale în ceea ce privește strămutarea în urma invaziei Ucrainei și situația la granițele UE cu Ucraina, Rusia și Belarus.*

► **Mecanisme Naționale de Prevenire - SEE NPM Network**

MNP România este parte a Rețelei Mecanismelor Naționale de Prevenire din Europa de Sud-Est, calitate în care, și în acest an, a menținut corespondența cu membrii rețelei, dar și cu alte MNP-uri internaționale, și a participat la evenimente comune, precum: Conferința Anuală a Forumului European MNP cu tema *Sprijin al Consiliului European pentru rețeaua UE a organismelor de monitorizare a penitenciarelor*, organizată de Consiliul European (5-6 iunie 2025); Workshopul cu tema *MNP-uri eficiente: Consolidarea abilităților, a muncii în echipă și a strategiei*, organizat de Consiliul European (19 noiembrie 2025).

CAPITOLUL III

DOMENIUL DREPTURILE OMULUI, EGALITATE DE ȘANSE ÎNTRE BĂRBAȚI ȘI FEMEI, CULTE RELIGIOASE ȘI MINORITĂȚI NAȚIONALE

Activitatea desfășurată de **Domeniul drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale** în anul 2025 a reflectat angajamentul constant față de respectarea și promovarea valorilor fundamentale care stau la baza unei societăți democratice, incluzive și echitabile. Într-un context social, politic și economic aflat într-o continuă dinamică, drepturile omului, egalitatea de șanse între bărbați și femei, libertatea de conștiință și de manifestare a cultelor religioase, precum și protecția minorităților naționale au reprezentat priorități în activitatea curentă.

În plus, prin acțiunile și proiectele implementate la nivelul domeniului, ne-am propus, în limitele legale și instituționale, să prevenim orice formă de discriminare și să contribuim la menținerea unui climat de respect reciproc, toleranță și egalitate autentică. Prezentul raport evidențiază rezultatele obținute, provocările întâmpinate și direcțiile asumate, în scopul continuării eforturilor realizate de instituția Avocatul Poporului pentru o societate în care diversitatea este respectată, iar egalitatea de șanse este o realitate pentru toți.

În acest context, subliniem faptul că activitatea Domeniului acoperă ocrotirea unei sfere largi de drepturi, dintre care amintim: dreptul la ocrotirea sănătății, dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, dreptul la mediu sănătos, egalitatea în drepturi, dreptul la învățătură, dreptul la liberă circulație, dreptul de petiționare, dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, libertatea conștiinței, libertatea de exprimare, drepturi electorale, accesul la cultură etc.

Astfel, în cursul anului 2025, au fost soluționate **1845** petiții, fiind deschise 90 dosare, ocazie cu care s-au făcut demersuri la instituțiile/autoritățile publice reclamate, în vederea asigurării respectării drepturilor și libertăților persoanelor.

De asemenea, au fost efectuate **2 anchete**, în cadrul cărora au fost solicitate lămuriri cu privire la modul în care drepturile și libertățile cetățenilor sunt respectate în cadrul activităților desfășurate de instituții și autorități publice. A fost emisă o **recomandare** adresată autorităților administrației publice pentru luarea de măsuri în virtutea respectării drepturilor încălcate de către acestea.

Domeniul **s-a sesizat din oficiu în 40 de situații**, folosind această pârghie instituțională în sensul identificării problemelor de sistem cu tematică specifică departamentului. Acestea au vizat, printre altele, aspecte din domeniul sănătății și al educației, mediu sănătos, egalitatea în drepturi etc.

În anul 2025, am dezvoltat și consolidat o relație de parteneriat instituțional cu instituții și autorități publice, derulată într-un cadru de încredere și respect al competențelor legale fiecăreia dintre acestea. În acest context, menționăm **buna colaborare** avută cu OCPI, Casa Națională de Asigurări de Sănătate.

În perioada de raportare, colaborarea cu anumite instituții și autorități publice a fost limitată și sub nivelul așteptărilor instituționale, ca urmare a lipsei de sprijin și a întârzierilor în furnizarea informațiilor solicitate, aspecte care au afectat capacitatea instituției Avocatul Poporului de a-și exercita eficient atribuțiile.

Dintre autoritățile care **nu au acordat sprijinul** necesar, evidențiem: Primăria Municipiului București, Autoritatea Națională pentru Cetățenie, Agenția Națională de Integritate, Ministerul Educației și Cercetării etc.

În continuare, redăm o serie de cazuri relevante, din perspectiva activității Domeniului drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale, în anul 2025.

Libertatea de exprimare

Dosar nr. 6416/2025 Instituția Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** după ce a luat act despre existența mai multor inscripții legionare imprimate pe o clădire în Municipiul Roșiorii de Vede, județul Teleorman. În acest context, am intrat în posesia unor fotografii realizate în data de 14 februarie 2025, unde se puteau observa foarte clar însemnele ilegale: crucea celtică și svastica. Imaginile au fost surprinse într-un gang din zona centrală a orașului, lângă sediul poliției din localitate.

Față de toate aceste împrejurări, am apreciat că fapta semnalată se circumscrie infracțiunii prevăzute și pedepsite de art. 4 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii, cu modificările și completările ulterioare, iar conduita infracțională este una de atingere a valorilor sociale care reglementează acest tip de relații sociale. Poliția Municipiului Roșiorii de Vede ne-a comunicat că la nivelul subunității de poliție s-a înregistrat un dosar penal având ca obiect săvârșirea infracțiunii de confecționare, vânzare, răspândire, precum și deținerea în vederea răspândirii de simboluri fasciste, legionare, rasiste sau xenofobe, dosarul fiind înaintat Parchetului de pe lângă Judecătoria Roșiorii de Vede, în prezent efectuându-se cercetări în vederea identificării autorilor și a tragerii acestora la răspundere penală.

Primăria Municipiului Roșiorii de Vede ne-a informat că poliția locală s-a deplasat în locul unde se aflau inscripțiile incriminate, ocazie cu care asociația de proprietari a fost somată să procedeze la eliminarea acestora, prin efectuarea de lucrări de curățare și zugrăvire a fațadei imobilului, aspect realizat în totalitate la momentul închiderii prezentei sesizări.

Dreptul la informație

Dosar nr. 24326/2025 Petentul ne-a sesizat cu privire la refuzul Primăriei Municipiului Sibiu de a furniza informațiile de interes public solicitate și care vizau lucrări de asfaltare și alte investiții realizate din fonduri publice. Deși, inițial, instituția a manifestat reticență, comunicând doar parțial informațiile solicitate, în urma demersurilor ulterioare, aceasta și-a revizuit poziția și a transmis un răspuns complet și punctual, asigurând respectarea dreptului constituțional la informație și a obligațiilor legale privind transparența decizională.

Accesul la cultură

Dosar nr. 2031/2025 Instituția Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** referitor la urmările erodării falezei din Constanța, Biserica Greacă și Teatrul „Elpis”, precum și cu privire la alte clădiri din zonă, cu risc de prăbușire. Au fost solicitate informații Primăriei Municipiului Constanța, cât și Companiei Naționale Apele Române. A avut loc și o întâlnire între reprezentanții Primăriei Municipiului Constanța și Administrația Bazinală de Apă Dobrogea, autoritatea locală angajându-se că va pregăti documentația tehnică, conform cerințelor legale. Primăria Municipiului Constanța ne-a comunicat că, după obținerea avizelor prevăzute de noul certificat de urbanism, vor fi parcurse următoarele etape: aprobarea documentației de avizare a lucrărilor de intervenții, elaborare PAC, POE, PT, DDE, CS, obținerea autorizației de construire, achiziție execuție lucrări, execuție lucrări și recepție la terminarea lucrărilor.

Dreptul la ocrotirea sănătății

Dosar nr. 31488/2025 Un petent, fost pacient al Spitalului Clinic de Urgență „Sfântul Pantelimon”, ne-a sesizat în legătură cu modul în care a fost tratat de către personalul medical, acuzând faptul că nu au fost respectate drepturile acestuia. Spitalul ne-a comunicat că urmare sesizării făcute cu această ocazie a demarat o anchetă referitoare la modul în care pacientul a fost tratat de către cadrele medicale, context în care s-a conturat faptul că nu au fost respectate protocoalele medicale, fiind aplicate sancțiuni contravenționale.

Dosar nr. 2815/2025 Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** cu privire la problemele de aprovizionare cu soluțiile perfuzabile, în special ser fiziologic. Ne-am adresat Ministerului Sănătății, Agenției Naționale a Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, precum și Casei Naționale de Asigurări de Sănătate. Urmare demersurilor realizate, a fost inițiat proiectul de act normativ pentru modificarea anexei la Ordinul nr. 1323/2021 pentru aprobarea listei prevăzute la art. 4 alin. (6¹) din Normele privind modul de calcul și procedura de aprobare a prețurilor maxime ale medicamentelor de uz uman aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 368/2017, cu modificările și completările ulterioare. Ulterior perioadei corespunzătoare pentru formularea observațiilor și propunerilor, proiectul de ordin sus menționat a fost avizat și a fost transmis spre publicare în M.Of. Partea I (**Ordinul ministrului sănătății nr. 796/11.03.2025**).

Dosar nr. 6663/2025 Instituția Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** privind cadrul și practica donării de organe în scop de transplant. Au fost efectuate demersuri către Agenția Națională de Transplant și Colegiul Medicilor din România, în vederea obținerii de date relevante.

S-a constatat că activitatea de transplant este un proces complex, multidisciplinar, condiționat de resurse umane înalt calificate, infrastructură acreditată și echipamente medicale adecvate. Procedura implică aspecte sensibile privind consimțământul donatorilor vii, respectiv acordul familiei în cazul donatorilor aflați în moarte cerebrală.

Numărul transplanturilor a scăzut de la 325 în 2023 la 245 în 2024, fiind considerat insuficient raportat la necesarul pacienților înscrși pe listele de așteptare.

Legislația română consacră caracterul altruist al donării în scop terapeutic, interzicând și incriminând orice interes material asociat prelevării.

Nu au fost identificate situații de opoziție familială în cazuri de acord notarial exprimat în timpul vieții de donatorii aflați ulterior în moarte cerebrală. S-a reținut că rata donării depinde de acreditarea spitalelor, campanii publice de informare, dotări ATI performante și formarea personalului medical.

Scăderea încrederii populației în actul medical și suprasolicitarea secțiilor ATI constituie factori contextuali cu impact asupra ratei donării.

Lipsa reglementării privind ordine DNR și testamente vitale generează incertitudine juridică și risc perceput de răspundere penală sau civilă a medicilor. Acest vid legislativ poate explica parțial diminuarea numărului de donatori în 2024.

Se apreciază că instituirea consimțământului prezumat ar susține creșterea donării de la pacienți în moarte cerebrală. Consimțământul prezumat permite prelevarea în absența unei opoziții exprese manifestate în timpul vieții.

Se concluzionează, astfel, asupra necesității consolidării cadrului normativ și a măsurilor sistemice pentru eficientizarea transplantului.

Dosar nr. 8368/2025 Instituția Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** privind deficitul unităților farmaceutice în mediul rural. Au fost întreprinse demersuri către Ministerul Sănătății, Colegiul Farmaciștilor din România și Asociația Farmaciilor și Farmaciștilor din România.

În prezent există 7.950 farmacii și 1.035 oficine, dintre care doar 35,7% (2.837) funcționează în rural, unde locuiește circa 50% din populație, iar 1.092 de comune nu dețin farmacie autorizată.

Modelul normativ actual utilizează criteriul demografic: 1 farmacie/3.000 locuitori în București, 1/3.500 în reședințe de județ, 1/4.000 în alte orașe, fără mecanisme de sprijin financiar rural. Se propune, astfel, ajustarea criteriilor demografice pentru o repartitie echitabilă, evitarea supraaglomerării în zonele deja deservite și direcționarea autorizărilor către localitățile deficitare.

S-a reținut și lipsa bonității unor farmacii rurale, imposibilitatea aprovizionării directe de la distribuitori și inexistența unui mecanism legal de verificare a echității pe fluxul producător-distribuitor-farmacie.

Ministerul Sănătății publică lista farmaciilor autorizate și confirmă peste 9.700 unități autorizate, dintre care 3.287 farmacii și 1.113 oficine în rural.

Concluzia vizează necesitatea reformei normative și a unor măsuri sistemice pentru asigurarea accesului efectiv la servicii farmaceutice rurale.

Dosar nr. 2420/2025 Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la numărul insuficient de fizioterapeuți care își exercită profesia pe teritoriul României, fiind inițiate demersuri către Ministerul Sănătății, Colegiul Fizioterapeuților din România și Ministerul Educației și Cercetării.

Instituțiile sesizate ne-au informat că *numărul total* al membrilor activi, cu drept de liberă practică valabil, este de **7.151 fizioterapeuți**, iar programele de studii *Balneofiziokinetoterapie și recuperare* și *Kinetoterapie și motricitate specială* sunt școlarizate în 23 de instituții de învățământ superior de stat și 6 instituții particulare acreditate. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați în fiecare an de studii este de 2090 pentru programul *Kinetoterapie și motricitate specială* și 1040 pentru *Balneofiziokinetoterapie și recuperare*, **în total 3130.**

Se menționează că numărul actual de fizioterapeuți avizați în România *este insuficient în raport cu nevoile reale ale pacienților*, iar, pe lângă problema numerică, există și multe dificultăți sistemice care afectează accesul la serviciile de fizioterapie.

De asemenea, la data de 26 martie 2025, a fost trimis la Președintele României, pentru promulgare, *proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul sănătății*, care prevede, printre altele, că *asigurații beneficiază de servicii de fizioterapie, conform planului terapeutic, pe baza prescripției medicale și a diagnosticului clinic stabilit de către medicul de specialitate curant sau medicul prescriptor, servicii stabilite în conformitate cu prevederile Legii nr. 229/2016 privind organizarea și exercitarea profesiei de fizioterapeut, precum și pentru înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Fizioterapeuților din România, cu modificările ulterioare, în condițiile prevăzute în contractul-cadru și în normele sale de aplicare.*

Totodată, am fost informați că, în cadrul proiectului gestionat de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, *proiectul ReCONNECT* (finalizat în decembrie 2023) a condus la realizarea unei platforme informatice ce are drept scop îmbunătățirea corelării ofertei educaționale cu cerințele pieței muncii, prin crearea unui Mecanism Integrat de Anticipare, Monitorizare, Evaluare a Pieței Muncii și Educației.

Dreptul la învățătură

Dosar nr. 8605/2025 Petenta a solicitat recunoașterea premiului I obținut la etapa națională a concursului internațional Conference of Young Scientists (ICYS) drept criteriu

pentru admiterea fără examen la Evaluarea Națională pentru doi elevi aflați în această situație și actualizarea anexei în acest sens. Aceasta a apreciat, de asemenea, că neincluderea concursului sus indicat în Anexa Ordinului Ministrului Educației și Cercetării nr. 3466/2025 pentru aprobarea Metodologiei de înscriere în clasa a IX-a, în anul școlar 2025-2026, a elevilor care au obținut, pe parcursul gimnaziului, premiul I la etapa națională a olimpiadelor școlare organizate și finanțate de Ministerul Educației și Cercetării sau au obținut premiul I, II sau III la competiții internaționale recunoscute de Ministerul Educației și Cercetării conduce la instituirea unui caracter discriminatoriu, în contextul în care alte competiții similare sunt deja incluse în metodologia de admitere pentru olimpici, această măsură încurajând și mai mult elevii să se implice în activități de cercetare, stimulând performanța și inovația în domeniul științific.

Urmare demersurilor realizate la Ministerul Educației și Cercetării, la data de 29 mai 2025 a fost publicat Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 4149 din 22 mai 2025 pentru modificarea anexei la Metodologia de înscriere în clasa a IX-a, în anul școlar 2025-2026, a elevilor care au obținut, pe parcursul gimnaziului, premiul I la etapa națională a olimpiadelor școlare organizate și finanțate de Ministerul Educației și Cercetării sau au obținut premiile I, II sau III la competiții internaționale recunoscute de Ministerul Educației și Cercetării, aprobată prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 3.466/2025.

Din analiza noii reglementări, am observat că aceasta, prin modificarea realizată, actualizează anexa metodologică cu Concursul Internațional Interdisciplinar Conference of Young Scientists (ICYS).

Dreptul la un mediu sănătos

Dosar nr. 880/2025 - Sesizarea din oficiu privind poluarea aerului în comuna Valea Călugărească, județul Prahova, având ca posibilă sursă activitatea unor operatori economici din domeniul gestionării deșeurilor, a fost analizată de instituțiile competente. Activitatea operatorilor autorizați este monitorizată de autoritățile de control și de reglementare, fiind realizate în anul 2024 două campanii de monitorizare a calității aerului ambiental prin laboratorul mobil ANMAP. În urma determinărilor, au fost înregistrate depășiri punctuale ale indicatorului PM10, rezultatele fiind transmise instituțiilor cu atribuții în domeniul protecției mediului și sănătății publice. Autoritățile de control au efectuat inspecții și au dispus măsuri privind monitorizarea factorilor de mediu și respectarea condițiilor din autorizația de mediu. Ca urmare a controalelor ulterioare, s-a constatat conformarea operatorilor la măsurile dispuse, inclusiv implementarea măsurilor de reducere a impactului asupra sănătății populației, prevăzute în studiile de specialitate.

Dosar nr. 3155/2025 - Sesizare din oficiu cu privire la poluarea râului Vlășia, în apropiere de Spitalul Clinic de Urgență „Prof. Dr. Agrippa Ionescu” cu sediul în Balotești, județul Ilfov. În baza atribuțiilor legale, au fost inițiate demersuri către mai multe instituții cu atribuții în domeniul problemei sesizate, care ne-au comunicat faptul că au fost constatate depășiri ale limitelor maxime admise la indicatorii de calitate a apelor, precum și unele nereguli cu privire la întreținerea amplasamentului pe care se execută lucrările de construire și extindere a unității medicale, fiind dispuse sancțiuni contravenționale. De asemenea, am fost informați că autoritățile județene realizează demersurile necesare pentru modernizarea centralei geotermale existente și realizarea sondei de reinjecție, astfel încât apele geotermale uzate să nu mai fie deversate în emisarul natural.

Dosar nr. 8163/2025 Petentul ne-a sesizat cu privire la refuzul Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Rutiere de a instala panouri fonoabsorbante pe un sector al Autostrăzii A0 Sud, în zona unor locuințe aflate în imediata apropiere a părții carosabile. Conform informațiilor primite, instituția are în derulare un acord-cadru pentru achiziția de

bariere fonice, destinate zonelor în care nivelul de zgomot depășește limitele admise. De asemenea, este în analiză un proiect ce vizează întregul traseu al autostrăzii, inclusiv zona semnalată prin petiție, fiind întreprinse demersuri pentru asigurarea finanțării necesare.

Dosar nr. 17368/2025 - Sesizare din oficiu cu privire la furnizarea apei potabile în cartierul Izvor din localitatea Tărlungeni, județul Brașov, fără respectarea parametrilor de debit și presiune prevăzuți în regulamentul-cadru al serviciului de alimentare cu apă. În baza atribuțiilor legale au fost inițiate demersuri către Primăria comunei Tărlungeni, Direcția de Sănătate Publică Brașov și Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, care ne-au comunicat că pentru remedierea problemei a fost realizată o stație de pompare, ulterior fiind identificată soluția realizării unei surse de alimentare separate, din conducta principală și montarea unei noi stații de pompare. Datele rezultate din monitorizarea operațională privind calitatea apei relevă respectarea normelor sanitare în vigoare.

Dosar nr. 29103/2025 Petentul ne-a sesizat cu privire la refuzul Primăriei Municipiului Aiud de a soluționa reclamațiile formulate cu privire la activitatea unui agent economic care perturbă liniștea locuitorilor din proximitate. În urma demersurilor întreprinse, autoritatea locală a dispus verificarea agentului economic, fiind constatate nereguli privind acordul de funcționare, motiv pentru care operatorul economic a fost sancționat contravențional cu amendă. De asemenea, autoritatea a informat că poliția locală a intensificat controalele în zona care a făcut obiectul reclamației.

Dosar nr. 30109/2025 Petentul ne-a sesizat cu privire la abandonarea unor deșeuri pe un teren viran situat în vecinătatea proprietății sale, precum și la lipsa de reacție a instituțiilor anterior sesizate. În urma demersurilor întreprinse, am fost informați că a fost identificată persoana responsabilă de abandonarea deșeurilor, aceasta fiind sancționată contravențional în conformitate cu prevederile art. 62 alin. (1) lit. b) din OUG nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor. Totodată, contravenientul a procedat la igienizarea zonei, nefiind constatate ulterior alte nereguli.

Dosar nr. 31222/2025 - Sesizare din oficiu cu privire la disconfortul cauzat de circulația vehiculelor de mare tonaj în zona străzii Avionului și a străzilor adiacente din Sectorul 1 al Municipiului București. În urma demersurilor realizate, instituțiile sesizate au dispus introducerea restricțiilor de tonaj de 7.5 t în zona vizată. De asemenea, acestea au întreprins demersurile administrative necesare pentru modernizarea porțiunii neasfaltate de drum, iar până la momentul implementării investiției definitive autoritatea responsabilă și-a asumat executarea unor lucrări provizorii de întreținere, care să asigure condiții minime de siguranță și accesibilitate pentru locuitorii din zonă.

Dosar nr. 3727/2025 Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** cu privire la arderile ilegale de deșeuri care s-au întehit din nou, la marginea Bucureștiului. Au fost solicitate informații Gărzii Naționale de Mediu. În urma acțiunilor de control au fost aplicate 18 sancțiuni contravenționale în cuantum de 397.000 lei privind regimul deșeurilor, 4 sancțiuni complementare de confiscare deșeuri metalice neferoase și feroase în cantitate de 13500 kg, respectiv au fost efectuate 3 sesizări penale pentru incinerare deșeuri. Acțiunile întreprinse cuprind și extinderea rețelei de monitorizare video.

Drepturile minorităților naționale

Dosar nr. 8801/2025 Testările PISA sunt destinate copiilor de 15 ani și acoperă trei domenii principale: citire/lectură, matematică și științe. În urma procesării și interpretării rezultatelor din testarea principală, se realizează un profil de bază al cunoștințelor și deprinderilor elevilor testați. Aceste informații (indicatori contextuali referitori la relația dintre rezultatele elevilor și caracteristicile școlii lor, precum și indicatori ai tendinței, care

ilustrează modul în care se schimbă rezultatele/performancele elevilor de-a lungul timpului) sunt puse la dispoziția factorilor de decizie și a opiniei publice. Cu toate acestea, situația minorităților care au un sistem separat de educație este la fel de importantă. Ei au posibilitatea de a învăța în limba lor maternă, un fapt care îi ajută enorm să reproducă identitatea și cultura acestora.

În anul 2019, instituția Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** în această chestiune, în sensul în care, la acel moment, în România, peste 152.000 de copii s-au înscris în învățământul preuniversitar cu predare în limba maghiară (inclusiv învățământul preșcolar). În ciuda acestui fapt, la momentul sesizării instituției pentru evaluările PISA nu se utiliza niciun subșanțion ținut care să țină cont de această pondere.

Astfel, am opinat că testele PISA sunt un instrument indispensabil pentru investigarea calității educației în limba maghiară și în politicile educaționale care vizează acest segment special, dar fără un subșanțion ținut, acestea nu pot fi utilizate în mod corespunzător și nu pot fi relevante.

În cadrul procesului de monitorizare realizat în acest dosar, Ministerul Educației a revenit în mai 2022 și ne-a informat că la evaluarea PISA 2022 participă 7716 elevi, dintre care 1320 de elevi învață în limba maternă maghiară, aceștia provenind din 51 de școli cu predare în limba maghiară și 9 școli mixte.

Față de toate aceste împrejurări și având în vedere calendarul evaluării internaționale PISA 2025, ce urma a avea loc în România în 2025, am solicitat Ministerului Educației și Cercetării informații referitoare la introducerea în cadrul testării PISA 2025 a unui subșanțion pentru elevii învățământului preuniversitar cu predare în limba maghiară, dar și evaluarea defalcată a cunoștințelor și deprinderilor elevilor aflați în această grupă.

La data de 22 aprilie 2025, a fost publicată în Monitorul Oficial al României Hotărârea Guvernului nr. 388 din 16 aprilie 2025 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 272/2023 privind participarea României la Programul pentru evaluarea internațională a elevilor - PISA 2025, inclusiv la opțiunile internaționale, dezvoltate de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

Din instrumentul de fundamentare al actului normativ sus menționat am reținut faptul că principalele schimbări preconizate ca urmare a implementării opțiunii suprașanționării elevilor din România care învață în limba maghiară au în vedere, printre altele, corelarea învățământului în limba maghiară cu evoluțiile sistemelor educaționale performante; revizuirea propriilor performanțe prin raportare la performanțele elevilor din alte țări participante și dezvoltarea de politici educaționale bazate pe date de calitate, rezultatele obținute de elevii din România care învață în limba maghiară, din cadrul eșantionului reprezentativ fiind generalizate la nivelul întregii populații școlare din România care învață în limba maghiară.

Colaborarea cu autorități și societatea civilă și activități de reprezentare externă

În anul 2025, Domeniul drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale a avut o prezență susținută în cadrul mai multor proiecte guvernamentale și neguvernamentale, care au vizat în esență, următoarele: **1.** Membru cu statut permanent în procesul de elaborare a noii Strategii pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură aferentă perioadei 2024-2027; **2.** Invitat permanent în cadrul procedurii de implementare a Strategiei pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură aferentă perioadei 2024-2027. Instituția Avocatul Poporului are rol în coordonarea și implementarea unui număr de 10 acțiuni principale; Una dintre acțiunile care a beneficiat de

sprijinul activ al instituției a fost crearea de module de pregătire pentru jurnaliști, editori și prezentatori, inclusiv cu sprijinul societății civile, pentru a facilita recunoașterea diferitelor forme de antisemitism, rasism, xenofobie și discurs instigator la ură. Scopul principal al formării s-a referit la consolidarea cunoștințelor jurnaliștilor în ceea ce privește standardele naționale și internaționale în domeniul drepturilor omului, cu accent pe libertatea de exprimare, nediscriminare și discurs instigator la ură și, totodată, recunoașterea diferitelor forme de rasism, xenofobie și antisemitism; **3.** Membru cu statut permanent în procesul de elaborare a Planului Național de acțiune pentru prevenirea și combaterea extremismului violent; **4.** Membru cu statut permanent în procesul de elaborare a Planului național pentru conștientizarea crimelor comunismului din România; **5.** Implicare susținută în cadrul procedurii de implementare a Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor romani aparținând minorității rome pentru perioada 2022-2027, cazuistica abordată fiind structurată pe 9 direcții de acțiune, domeniul fiind reprezentat în cadrul tuturor grupurilor de lucru constituite cu această ocazie. **6.** Rolul constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului este acela de a apăra drepturile și libertățile persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, inclusiv prin cooperarea cu societatea civilă, un exemplu de bune practici fiind parteneriatul instituției Avocatul Poporului cu Asociația ACCEPT. Astfel, în anul 2022 a fost creat un grup de lucru privind executarea hotărârilor CEDO ce vizează orientarea sexuală și identitatea de gen, facilitat de Avocatul Poporului, ACCEPT și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu participarea Agentului Guvernamental CEDO. Grupul de Lucru a fost organizat în cadrul proiectului „Parteneriat pentru egalitatea persoanelor LGBTI: implementarea jurisprudenței CEDO privind orientarea sexuală și identitatea de gen”, derulat de Asociația ACCEPT în parteneriat cu Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în perioada decembrie 2021-februarie 2024, dar care a continuat și în anul 2025. Grupul de Lucru și-a propus să reprezinte o formă de cooperare interinstituțională menită să sprijine instituțiile naționale în procesul de implementare. Instituția Avocatul Poporului a facilitat dialogul interinstituțional și accesul la informații relevante cu privire la necesitatea implementării complete a deciziilor, pentru agrearea celor mai potrivite măsuri de implementare la nivel național a deciziilor CEDO cu privire la orientarea sexuală și identitatea de gen. În cadrul întâlnirilor care au avut loc pe marginea acestui subiect, participanții au fost invitați să dezbată și să identifice, printre altele, cele mai potrivite măsuri pentru implementarea hotărârii CEDO în cauzele *MC și AC și Buhuceanu și alții împotriva României*, aflate în supravegherea susținută a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei. De asemenea, Instituția Avocatul Poporului a susținut propunerea de grant a Asociației ACCEPT intitulată *PATH - Programmatic Action for Tackling Hate crime in Romania*. În acest sens, instituția se angajează să efectueze 4 întâlniri ale grupului de lucru pentru îmbunătățirea protecției împotriva infracțiunilor motivate de ură, prin dezvoltarea unui plan național de combatere a IMU și transpunerea acestuia la nivel local, în cel puțin alte 3 orașe pilot, o masă rotundă regională pentru promovarea accesului la justiție, a drepturilor persoanelor LGBTIQ+ și modele de bune practici pentru combaterea infracțiunilor motivate de ură.

În anul 2025, Instituția Avocatul Poporului, și prin intermediul Domeniului drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale, a menținut un dialog constant cu organisme și instituții internaționale, prin corespondență oficială, schimb de bune practici, participare la consultări și mecanisme de monitorizare a drepturilor omului. Astfel, au fost transmise puncte de vedere, contribuții și informații specifice către organizații precum structuri ale Națiunilor Unite, Consiliul Europei, Uniunea

Europeană, Rețeaua Europeană a Ombudsmanilor și alte mecanisme internaționale de protecție a drepturilor fundamentale.

Totodată, instituția a contribuit la elaborarea de rapoarte, chestionare și recomandări, având un rol activ în consolidarea cooperării inter-instituționale, promovarea standardelor privind drepturile omului și susținerea mandatului de ombudsman la nivel global. Aceste demersuri au vizat întărirea mecanismelor de protecție a cetățenilor, creșterea vizibilității instituției în plan extern și alinierea practicilor naționale la exigențele internaționale în domeniu.

CAPITOLUL IV

DOMENIUL DREPTURILE FAMILIEI, TINERILOR, PENSIONARILOR, PERSOANELOR CU HANDICAP

Considerații generale

Anul 2025 a fost marcat de o **creștere fără precedent a volumului demersurilor** întreprinse în baza competenței materiale a **Domeniului privind drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor și persoanelor cu handicap**, pe de o parte, ca o consecință directă a **deschiderii unui număr mare de dosare** în baza petițiilor adresate instituției Avocatul Poporului, pe de alta, ca urmare a multiplicării și rafinării problematicilor adresate de petenți, care ne-au semnalat încălcarea drepturilor fundamentale alături de posibile discriminări, inadvertențe legale și chiar bune practici ale autorităților publice din alte state, care ar trebui luate în considerare de actorii instituționali din România.

Multe dintre situațiile sesizate de petenți au putut fi rezolvate prin **dialog și mediere** cu ajutorul mijloacelor instituționale de care dispune Avocatul Poporului (**anchete, recomandări**), pentru soluționarea altora, impunându-se însă **colaborarea cu Biroul contencios administrativ** din cadrul instituției, întrucât **restabilirea dreptului încălcat nu mai putea fi obținută decât pe cale judiciară**.

Pe ariile de competență materială ale domeniului au fost înregistrate, **în anul 2025, 1414 petiții**, fiind deschise nu mai puțin de **537 de dosare**, în cadrul cărora au fost întreprinse demersuri către autoritățile publice de resort. De asemenea, au fost deschise **34 de sesizări din oficiu**, unele **sistemice**, altele pentru soluționarea unor cazuri **punctuale** și au fost efectuate **13 anchete**, pentru eficientizarea soluționării dosarelor urgente și pentru clarificarea aspectelor semnalate de petenți. Avocatul Poporului a adresat un număr de **24 de recomandări** în problematici diferite, punctuale sau sistemice: pentru **respectarea dreptului la protecția specială a persoanei cu handicap; eficientizarea activității de prevenire și combatere a violenței domestice; respectarea dreptului la indemnizație al tinerilor care au beneficiat de o măsură de protecție specială și care au părăsit sistemul de protecție al statului pentru a studia sau munci**.

S-a făcut simțită o **îmbunătățire a conștientizării drepturilor fundamentale** în rândul persoanelor cu dizabilități, a pensionarilor și a tinerilor, prin eforturile reprezentanților instituției noastre.

Totodată, în acest an a fost avută în vedere **eficientizarea activității** Domeniului privind drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor și persoanelor cu handicap în dialogul purtat cu autoritățile, în cadrul **anchetelor** efectuate, fiind **abordate mai multe dosare**, cu problematici sistemice. În cadrul acestor anchete s-au obținut, în majoritatea situațiilor, rezultatele urmărite, reprezentanții autorităților manifestând **disponibilitate** în identificarea unor soluții împreună cu instituția Avocatul Poporului (e.g. Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități și Casa Națională de Pensii Publice).

O **bună colaborare** am avut în acest an și cu Cancelaria Prim-ministrului, Secretariatul General al Guvernului și comisiile de specialitate ale Parlamentului, cărora le-am cerut concursul în eficientizarea găsirii unor soluții în cazuistica domeniului. Au existat însă și **instituții sau autorități care nu au răspuns sau nu au răspuns adecvat** solicitărilor noastre, ori care nu și-au însușit recomandările Avocatului Poporului, printre acestea numărându-se Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Consiliul Național al Rectorilor, Ministerul Educației și Ministerul Sănătății.

În anul 2025, au fost date publicității **3 rapoarte speciale** din aria de competență materială a Domeniului privind drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor și persoanelor cu handicap: *Raportul special privind fenomenul violenței domestice în România* (29 aprilie 2025), prin care am propus modificarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, a actelor subsecvente acestei legi, dar și măsuri de eficientizare a colaborării administrative și intervenției prompte a autorităților publice; *Raportul special privind situația persoanelor vârstnice expuse unui risc mai mare de sărăcie și excluziune socială* (16 octombrie 2025), care a adus în discuție carențele ce afectează profund eficiența sistemului de protecție socială și calitatea vieții vârstnicilor dependenți, subliniind necesitatea revizuirii cadrului legal, a dezvoltării de servicii specializate și a unei mai bune coordonări între instituțiile implicate și *Raportul special privind valorificarea dreptului la pensie de către cetățenii români care muncesc în străinătate* (10 decembrie 2025), care a recomandat modificări ale Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, intensificarea colaborării între Casa Națională de Pensii Publice și Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, și a pus în practică cooperarea cu instituții de tip Ombudsman din Franța, Grecia, Italia, Israel, pentru a sprijini cetățenii români, în vederea obținerii drepturilor de asigurări sociale, informarea publică și consilierea cetățenilor români, prin inițiativa Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, cu privire la impedimentele cu care aceștia se pot confrunta dacă doresc să muncească într-un stat terț, din perspectiva recunoașterii dreptului la pensie.

Anul 2025 a fost marcat de **preocuparea fără precedent față de fenomenul violenței domestice**-fapt ce se reflectă în numărul mare de sesizări din oficiu și recomandări adresate de Avocatul Poporului instituțiilor statului cu responsabilități în materie, în special, privind respectarea drepturilor victimelor, tematica urmând a fi dezvoltată în subsecțiunea Drepturile familiei.

O altă problematică tot mai prezentă în preocupările domeniului, o constituie **dezinstituționalizarea**. Dacă, în trecut, petenții reclamau faptul că admiterea persoanelor cu nevoi speciale în centre ale DGASPC-urilor nu era facilă din cauza lipsei locurilor disponibile, odată cu *Strategia privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022-2030*, cazuistica instituției a adus în analiză **creșterea forțată și netemeinic documentată a cazurilor propuse la dezinstituționalizare**, în contextul în care **comunitatea nu este încă pregătită să ofere serviciile de care au aceste persoane nevoie**. Avocatul Poporului monitorizează acest subiect, constatările sale regăsindu-se în recomandări și rapoarte speciale.

Și tot în acest an, o cazuistică interesantă a îndreptat demersurile noastre instituționale în direcția **clarificării dreptului la indemnizație al tinerilor care au beneficiat de o măsură de protecție specială și care au părăsit sistemul de protecție al statului pentru a studia sau munci**.

Soluționăm, ca și în anii precedenți, petiții privind refuzul primăriilor de a angaja asistentul personal al persoanei încadrate în grad de handicap grav cu drept de asistent personal, fiind nevoie, în unele cazuri, să colaborăm cu Biroul contencios administrativ pentru restabilirea legalității. Nu în ultimul rând, au continuat demersurile noastre privind implementarea standardelor create prin deciziile CEDO pentru încadrarea în grad de handicap, analizate în cadrul Grupului de lucru constituit, la nivelul instituției Avocatul Poporului, în 2024.

În anul 2025, Domeniul privind drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor și persoanelor cu handicap a avut o prezență susținută în cadrul mai multor proiecte guvernamentale și neguvernamentale, care au vizat în esență, următoarele: **1. membru în**

Comitetul interministerial privind monitorizarea implementării Planului de acțiune pentru perioada 2024-2029 pentru executarea hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului în domeniul sănătății mintale, în scopul monitorizării implementării planului de acțiune și implementării recomandărilor Avocatului Poporului formulate în cadrul *Raportului special privind monitorizarea implementării deciziilor CEDO în cazul internărilor nevoluntare în spitalele de psihiatrie* (2024); în decursul acestui an Comitetul interministerial a actualizat Planul de acțiune, dar fără să atingă progresele previzionate pentru anul în curs; **2. întâlnirea cu reprezentanții Grupului de experți pentru acțiunea împotriva violenței împotriva femeilor și a violenței domestice**, care a avut loc pe 27 octombrie 2025, ocazie cu care a făcut referire la principalele propuneri *de lege ferenda* și recomandări formulate de Avocatul Poporului în sfera violenței domestice și a hărțuirii sexuale; **3. participare la Conferința internațională Drepturile persoanelor instituționalizate: Monitorizare, justiție și responsabilitate**, organizată de Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități a Senatului României și Centrul de Resurse Juridice, unde au fost prezentate o serie de aspecte relevante referitoare la demersurile realizate de către instituție pentru apărarea drepturilor persoanelor instituționalizate și a recomandărilor formulate de Avocatul Poporului în materie.

La finalul acestui an, putem afirma că am depus toate eforturile și diligențele necesare să facem auzite vocile persoanelor vulnerabile și să ne asigurăm că autoritățile statale au în vedere respectarea drepturilor acestor persoane, garantate prin Constituția României.

Drepturile persoanelor cu handicap

În 2025, petițiile privind drepturile persoanelor cu dizabilități au vizat, în principal, **nerespectarea standardelor CEDO în procedura evaluării/reevaluării în vederea încadrării în grad de handicap**; lipsa specializării medicilor din servicii/comisii de evaluare a persoanei adulte cu handicap, raportat la diagnosticele pe care le evaluează; superficialitatea evaluărilor sau conduita inadecvată față de persoana cu dizabilități supusă evaluării; declasarea încadrării în grad de handicap în condițiile menținerii sau chiar înrăutățirii statusului lor medico-social, întârzierea soluționării contestațiilor la certificatele de încadrare.

Au existat și unele **problematici complexe**, care, în ciuda epuizării demersurilor ce puteau fi întreprinse de Avocatul Poporului, nu s-au soluționat definitiv. Un astfel de exemplu l-a constituit cazul unei tinere cu dizabilități mintale grave (**Sesizare din oficiu nr. 12634/2024/2025**), conțenționată în centre rezidențiale destinate persoanelor cu dizabilități și spitalizată apoi, timp de 7 luni într-un spital de psihiatrie, care ulterior a decedat. Demersurile întreprinse în acest dosar, deschis în 2024, s-au derulat până la finalul anului 2025, Avocatul Poporului semnalând, prin recomandări, autorităților publice de la cel mai înalt nivel, faptul că acest caz tragic trebuie să constituie un caz-școală, care să învețe factorii de decizie că persoanele cu dizabilități extrem de grave, ce nu pot rămâne în grija familiei, reclamă implicarea coordonată a autorităților de resort și soluții integrate.

Dosar nr. 2081/2025 - Recomandarea nr. 90/2025, adresată președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități. În prezent, **identificarea unui loc disponibil pentru internarea unei persoane cu dizabilități într-un centru de îngrijire a devenit extrem de dificilă**, așa cum am arătat, într-o manieră detaliată, în Raportul special privind dificultățile pe care le întâmpină persoanele cu dizabilități, respectiv pacienții a căror situație socială determină prelungirea spitalizării. Scăderea numărului de locuri din centrele rezidențiale, în aplicarea Legii nr. 7/2023, nu va rezolva nevoile persoanelor vulnerabile din comunitate, ci, dimpotrivă, le va accentua, în condițiile în care autoritățile administrației publice nu reușesc să asigure servicii de îngrijire de lungă durată pentru persoanele cu dizabilități, persoane vârstnice, persoane fără adăpost și pentru alte categorii de

persoane vulnerabile, ca măsură de asistență socială, respectiv să dezvolte capacitatea de furnizare, la nivel local, a îngrijirilor de lungă durată la domiciliu, în cazul persoanelor neinstituționalizate.

Prevederile referitoare la dezinstituționalizare și prevenirea instituționalizării nu se pot implementa până ce nu va exista o rețea de servicii sociale alternative. În continuare se primesc foarte multe solicitări din partea aparținătorilor persoanelor adulte cu dizabilități, în sensul instituționalizării lor. Serviciile sociale sunt dezvoltate insuficient la nivelul unităților administrativ teritoriale din mediul urban și foarte puțin sau deloc în unitățile administrativ teritoriale din mediul rural. În consecință, în acest proces de dezinstituționalizare, accentul pus exclusiv pe reducerea dimensiunii centrelor rezidențiale, împreună cu disponibilitatea limitată a serviciilor sociale din comunitate pentru persoanele adulte cu dizabilități, ridică serioase semne de întrebare legate de modul în care se desfășoară în România acest proces. Unul dintre motivele principale ale instituționalizării este lipsa serviciilor sociale în cadrul comunității, ceea ce duce la discriminare și la excluderea socială a persoanelor adulte cu dizabilități. **Recomandarea nr. 90/2025**, a fost însoțită de ANPPDP.

Dosar nr. 15631/2025 Instituția Avocatul Poporului s-a **sesizat din oficiu** în legătură cu **necesitatea actualizării criteriilor de evaluare și încadrare în grad de handicap și a listei afecțiunilor medicale ce generează deficiențe funcționale și/sau structural-anatomice ireversibile**, pentru care se recunoaște **handicap permanent** adresându-se Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale - ANPPDP și Ministerului Sănătății. Ulterior, Avocatul Poporului a transmis observații cu privire la îmbunătățirea Proiectului de Ordin supus transparenței decizionale, din Ordinul nr. 2300/2025 pentru aprobarea criteriilor medico-psihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad de handicap, în vigoare din 6 noiembrie 2025, rezultând că s-a ținut cont doar de unele dintre acestea.

Dosar nr. 20695/2025 - Avocatul Poporului s-a **sesizat din oficiu cu privire la situații repetate ale funcționării unor azile ad-hoc, neacreditate, unde sunt găzduite persoane vârstnice sau cu dizabilități**, situații în care Avocatul Poporului a solicitat Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale să ia de urgență măsuri pentru protejarea drepturilor acestor persoane vulnerabile. Un astfel de caz l-a constituit situația în care bolnavi cu dizabilități erau trimiși, de spitale, DGASPC-uri și chiar de poliție, unei persoane particulare, care își transformase locuințele în azile *ad-hoc*, unde oferea servicii sociale nelicențiate, la peste 300 de beneficiari.

Nemulțumit de faptul că DGASPC Mehedinți nu a transmis dosarele unor beneficiari, persoana în cauză a dorit să „*returneze*” șapte persoane cu probleme psihice severe, lăsându-i în fața Direcției, și i-a transportat în acest scop 400 de km, în condiții improprie stării lor de sănătate. Au fost solicitate informații de la Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, Ministerul Sănătății, instituții medico-sanitare, DGASPC-uri și alte autorități, efectuându-se **anchete**, inclusiv în spitale și direcții județene. Investigația a relevat **disfuncționalități sistemice în gestionarea pacienților cu dizabilități și în colaborarea dintre instituțiile responsabile**: externări fără temei legal, transferuri către persoane fizice neautorizate, lipsa unor soluții de protecție socială, precum și existența unor pacienți fără aparținători, acte de identitate sau certificate de handicap, internați zeci de ani, practic, abandonati în sistemul medical.

Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 205/2025**, adresată: **Spitalului Județean de Urgență Drobeta Turnu Severin**, pentru revizuirea procedurii de externare a pacienților; prevenirea transferului către persoane neautorizate; implicarea activă a asistentului social în evaluarea și protecția pacienților vulnerabili; **DGASPC Mehedinți**,

pentru identificarea și actualizarea locurilor disponibile în centre; soluționarea situației pacienților internați de peste 20 de ani, fără acte sau aparținători; intervenție imediată pentru cazurile sociale urgente; **Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale**, pentru radierea furnizorilor care nu dețin licențe; intervenție rapidă în cazurile unde persoane vulnerabile sunt găzduite neautorizat; instruirea inspectorilor sociali pentru identificarea situațiilor de risc sistemic; **Ministerului Sănătății**, pentru interzicerea externării pacienților lipsiți de discernământ către persoane fizice sau locații neacreditate și implementarea măsurilor necesare la nivel național pentru prevenirea repetării unor asemenea situații.

Dosar nr. 34548/2024 Petenta, fiica unei persoane cu handicap, a reclamat faptul că deși mama sa are probleme grave de sănătate și este nedeplasabilă, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău a solicitat prezența acesteia în sediul instituției pentru a fi evaluată.

Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 26/2025**, prin care a solicitat ca DGASPC Bacău să manifeste rol activ în sprijinul persoanelor nedeplasabile, pentru a se asigura că acestea au luat la cunoștință faptul că Serviciul de evaluare complexă se deplasează la domiciliul persoanei doar după o prealabilă programare. DGASPC Bacău și-a însușit Recomandarea.

Dosar nr. 22910/2025 Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la **necesitatea instituirii unor proceduri de consolidare a integrității serviciilor și comisiilor de evaluare a persoanelor adulte cu handicap**, plecând de la o declarație de presă a ministrului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale privind faptul că **trebuie combătute fraudele** ce afectează sistemul de evaluare în vederea încadrării în grad de handicap.

În vederea consolidării credibilității întregului sistem de evaluare și încadrare în grad de handicap am considerat necesar ca Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale să analizeze incidentele de integritate în care sunt implicați exponenți ai procesului de încadrare în grad de handicap și, cu suportul tehnic al Direcției de Prevenire a Criminalității din cadrul Ministerului Justiției, să elaboreze proceduri de prevenire a conflictelor de interese, incompatibilității și faptelor de corupție, cu stabilirea unor criterii de integritate clare, conforme cu standardele internaționale de integritate în serviciul public.

Dosar nr. 8195/2025 Mai multe persoane i-au semnalat Avocatului Poporului faptul că, în aplicarea **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2025**, în vigoare din 7 martie 2025, le-au fost comunicate **decizii de încetare de drept a contractelor de muncă** încheiate cu autoritățile publice locale, întrucât **cumulează calitatea de angajați ca asistenți personali ai unor persoane încadrate în grad grav de handicap, cu cea de pensionari**, instituția Avocatul Poporului **sesizându-se din oficiu**, față de art. 50 din Constituție, privind protecția persoanelor cu handicap.

La data de 13 martie 2025, a intrat în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2025, conform căreia raporturile de muncă ale personalului contractual plătit din fonduri publice, care îndeplinește condițiile de pensionare și pentru care a fost emisă decizia de pensionare **nu mai încetează de drept**, termenul fiind **prorogat până la data de 31 decembrie 2025**. În acest context, am constatat că intervalul de timp 7 martie 2025-12 martie 2025 **nu intră sub incidența prevederilor OUG nr. 12/2025**, ceea ce **crează un regim inechitabil între persoane care se află în aceeași situație juridică**. Ca urmare, **actele administrative** emise de către autoritățile/instituțiile publice angajatoare în perioada respectivă, **prin care se constată încetarea de drept a raporturilor de muncă își produc în continuare efecte juridice, inclusiv pentru asistenții personali ai persoanelor încadrate în grad grav de handicap**.

În urma demersurilor întreprinse, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități ANPDPD ne-a comunicat că decizia privind menținerea sau încetarea contractului individual de muncă al asistentului personal care beneficiază de pensie revine exclusiv angajatorului, care poate încadra în muncă pensionari cu contract de muncă pe perioadă determinată sau nedeterminată, fără vreo interdicție.

Dosar nr. 6792/2025 Petenta, însoțitoarea unei persoane cu handicap grav cu drept de asistent personal, reclama faptul că, deși a solicitat, în repetate rânduri, angajarea ca asistent personal al persoanei cu handicap, cererea sa nu a fost soluționată favorabil, Primăria Municipiului Giurgiu motivând refuzul cu insuficiența fondurilor. Nici în urma demersurilor instituționale realizate de Avocatul Poporului, Primăria Municipiului Giurgiu nu a soluționat problema, astfel că a fost emisă **Recomandarea nr. 66/2025**, prin care se solicita primarului Giurgiu să reanalizeze cazul raportat la nevoia persoanei cu handicap grav cu drept de asistent personal și să dispună măsuri legale de angajare a asistentului personal.

Având în vedere **neînsușirea Recomandării nr. 66/2025** a Avocatului Poporului, situația a fost supusă atenției Instituției Prefectului Județului Giurgiu, iar dosarul a fost înaintat către Biroul contencios administrativ din cadrul instituției, în vederea **promovării unei acțiuni în contencios administrativ în ceea ce privește refuzul Primăriei Municipiului Giurgiu** de a angaja un asistent personal al persoanei cu handicap grav cu drept de asistent personal.

Drepturile pensionarilor

Cele mai multe petiții adresate de pensionari se referă la aplicarea Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, mai precis la disfuncții în implementarea unui sistem informatic integrat, acestea și volumul mare de lucrări de la nivelul caselor de pensii generând mari întârzieri în soluționarea cererilor.

Prin petițiile privind acest subdomeniu au fost exprimate critici vizând: întârzieri în soluționarea cererilor de revizuire a pensiei, de stabilire a drepturilor de pensie sau de trecere de la un tip de pensie la altul; maniera în care unele case teritoriale de pensii au procedat la calcularea sau recalcularea pensiilor cu calcularea greșită a punctajului sau neluarea în considerare de către casele de pensii a tuturor documentelor depuse; modul de stabilire a cuantumului pensiei persoanelor care și-au desfășurat activitatea în condiții speciale/deosebite de muncă; dificultăți în obținerea unor adeverințe care să ateste vechimea ori cuantumul salariilor și al sporurilor cu caracter permanent necesare la recalcularea pensiilor; întârzieri în plata drepturilor de pensie stabilite; suspendarea plății pensiilor; refuzul caselor de pensii de a pune în executare hotărâri judecătorești definitive și irevocabile prin care s-au stabilit drepturi de pensie; dificultăți în obținerea în România a unei pensii internaționale sau comunitare; comportamentul abuziv al unor angajați ai caselor de pensii.

Raportul special privind valorificarea dreptului la pensie de către cetățenii români care muncesc în străinătate a avut în vedere identificarea **deficiențelor în domeniul pensiilor europene/internaționale**, respectiv a soluțiilor de îmbunătățire a situației **cetățenilor români care au efectuat activitate în muncă în străinătate și solicită recunoașterea dreptului la pensie**. Instituția Avocatul Poporului a fost în mod frecvent sesizată de **cetățenii români care au desfășurat activitate în muncă și au efectuat un stagiu de cotizare în străinătate**. Raportul special ridică o problemă de interes public, posibila vătămare a dreptului la pensie, circumscris dreptului la un nivel de trai decent, prevăzut de art. 47 alin. (2) din Constituția României, iar exercitarea reală și efectivă a dreptului protejat de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) poate să necesite măsuri pozitive de protecție a statului, «în special atunci când există o legătură directă între măsurile pe care

reclamantul le poate aștepta în mod legitim din partea autorităților și dreptul la respectarea efectivă a „bunurilor” sale».

Cazuistica recunoașterii dreptului la pensie pentru cetățenii români care au muncit în străinătate este complexă, date fiind elementele de extraneitate și implicarea instituțiilor publice din alte țări în demersurile premergătoare. Raportul special aduce în atenție cele mai importante dificultăți privind gestionarea cererilor de pensii internaționale de către casele teritoriale de pensii publice, măsurile întreprinse la nivelul caselor teritoriale de pensii publice, colaborări cu Ombudsmanii altor state și, nu în ultimul rând, demersurile întreprinse de instituția Avocatul Poporului în urma petițiilor înregistrate la nivel central sau la nivel teritorial.

Dosar nr. 8099/2025 Petenta, domiciliată în județul Ilfov, s-a plâns instituției Avocatul Poporului că nu i-a fost actualizată pensia anticipată în sensul transformării în pensie de limită de vârstă. În considerarea celor reclamate, ne-am adresat conducerii Casei Județene de Pensii Ilfov, care ne-a răspuns că *urmează să emită o nouă decizie cu drepturile recalculate*.

Analizând răspunsul autorității, am apreciat că soluția adoptată de Casa Județeană de Pensii Ilfov în acest caz este afectată de nepredictibilitate, instituția publică limitându-se la simple susțineri (promisiuni), fără a indica niciun interval de timp în care se va emite decizia.

Întrucât răspunsul Casei de Pensii Ilfov nu era singular, ne-am adresat entității superioare, efectuând **o anchetă** la Casa Națională de Pensii Publice. În cadrul anchetei, la care a participat conducerea CNPP, am subliniat faptul că, **prin transmiterea răspunsului în care nu se indică vreun termen se încalcă principiul european al bunei administrări** și se induce **incertitudine în raporturile juridice** dintre autoritate și beneficiarii dreptului, **exercitarea dreptului la pensie fiind afectată de nepredictibilitate, ceea ce vulnerabilizează pensionarii**, al căror nivel de trai depinde direct de aceste drepturi.

Președintele CNPP a solicitat ca toate plângerile privind activitatea caselor teritoriale/locale de pensii să fie trimise de instituția Avocatul Poporului direct către CNPP, asigurându-ne că, în baza atribuțiilor de îndrumare, coordonare și control care îi revin, Casa Națională de Pensii Publice va interveni pentru buna funcționare a activității caselor de pensii. Ulterior anchetei, petenta a primit și Decizia de pensie așteptată.

Dosar nr. 20741/2025 O persoană din București, sector 2, a reclamat că pensia sa nu îi permite acoperirea nevoilor elementare, deși are 35 de ani vechime în muncă, iar sprijinul social anterior (tichete pentru medicamente și alimente) i-a fost sistat. Aceasta a solicitat reevaluarea pensiei și acordarea unui sprijin financiar suplimentar.

Avocatul Poporului s-a adresat Casei Naționale de Pensii Publice și DGASPC Sector 2. Casa de Pensii a explicat că pensia petentului este completată cu indemnizația socială până la nivelul minim garantat de 1.281 lei, diferența reprezentând o măsură de protecție socială. DGASPC Sector 2 a efectuat ancheta socială la domiciliul petentului, pe care l-a informat că poate beneficia, în anumite condiții, de ajutoare comunitare în natură, constând în tichete sociale pentru procurarea produselor alimentare și farmaceutice, fiind încadrat ca familie aflată în risc de marginalizare socială. **Familia a primit tichete sociale pentru alimente și medicamente, iar pentru trimestrul III a fost propusă pentru tichete suplimentare.** Totodată, **a fost aprobat un ajutor financiar de urgență**, conform Legii privind venitul minim de incluziune.

Dosar nr. 16343/2025 O persoană din București, sector 1, a reclamat că pensia sa nu include anumite perioade lucrate, pentru care a plătit contribuții, precum și stagiul militar, deși depusese documentele justificative și formulase mai multe sesizări la Casa Locală de Pensii Sector 1, fără răspuns.

În urma demersurilor, Casa Locală de Pensii Sector 1 a emis Decizia de revizuire prin care au fost incluse perioadele de cotizare și serviciul militar, cu recalcularea drepturilor începând cu data înscrierii inițiale la pensie și aplicarea prevederilor Legii nr. 360/2023, începând cu 1 septembrie 2024. CNPP a confirmat că drepturile restante vor fi plătite integral.

Dosar nr. 16791/2025 O persoană din București, sector 3, a solicitat sprijin pentru soluționarea contestației depuse împotriva deciziei de pensionare, arătând că documentul emis de Casa Locală de Pensii reflecta un stagiul de cotizare mult diminuat față de cel stabilit anterior și că instituția nu i-a răspuns în termenul legal.

În urma demersurilor întreprinse de instituția noastră, Casa Națională de Pensii Publice a informat că dosarul de pensie a fost reevaluat, iar decizia contestată a fost revizuită printr-o nouă decizie, emisă în temeiul legislației aplicabile. În cadrul recalculării au fost aplicate corecțiile legale, rezultând un punctaj mediu anual majorat și stabilirea unor diferențe bănești importante pentru perioada 2020-2025, în cuantum de 7.968 lei, sumă achitată în luna iulie 2025.

Dosar nr. 2235/2025 O petentă din județul Constanța a reclamat întârzieri în stabilirea drepturilor de pensie, arătând că, deși a depus cererea pentru pensionare la limită de vârstă, nu a primit răspuns în termenul legal de la Casa Județeană de Pensii Constanța. Avocatul Poporului a solicitat clarificări instituției, care a explicat că dosarul nu putea fi procesat din cauza nefuncționării aplicației informatice.

Întrucât situația trenea de mai multe luni, a fost efectuată o **anchetă** la Casa Județeană de Pensii Constanța. Ancheta a arătat că, între momentul depunerii cererii și emiterea deciziei de pensionare, aplicația informatică necesară calculării pensiilor nu a funcționat, ceea ce a generat întârzieri semnificative în soluționarea tuturor dosarelor. Cu toate acestea, a fost emisă decizia de pensionare pentru limită de vârstă, cu stabilirea drepturilor începând din 1 septembrie 2024. Documentul a fost transmis petentei prin poștă, iar sumele restante pentru perioada septembrie 2024-februarie 2025, au fost achitate prin mandat poștal.

Drepturile familiei

Cea mai importantă parte a acestei subsecțiuni a Domeniului a vizat **fenomenul violenței domestice** în legătură cu care Avocatul Poporului a soluționat un număr impresionant de peste 200 de sesizări din oficiu, a adresat recomandări și a elaborat un Raport special. De asemenea, instituția a formulat demersuri către Ministerul Educației și Cercetării și ANES, recomandând includerea în *curricula* educațională a unor cursuri sau module privind prevenirea și recunoașterea violenței domestice, în scopul creșterii gradului de conștientizare a tinerilor cu privire la acest fenomen.

Raportul special privind fenomenul violenței domestice în România: începând cu anul 2023, instituția Avocatul Poporului s-a implicat în mod constant în problema cazurilor de violență domestică și de gen, demersurile realizate concretizându-se în **sesizări din oficiu**, care au vizat atât aspecte sistemice, cât și cazuri individuale, oferind date relevante cu privire la **modul cum gestionează autoritățile centrale și locale acest fenomen** complex.

Prin acțiuni de **mediere**, instituția Avocatul Poporului a tins la **asigurarea unei mai bune cunoașteri, de către autoritățile implicate, a cadrului legal și a conștientizării necesității colaborării interinstituționale, cu protejarea eficientă a victimelor violenței domestice**. Demersurile derulate au relevat o **practică neunitară a autorităților locale**. Evaluarea modului în care autoritățile naționale își exercită competențele s-a realizat prin raportare la legislația internă și standardele rezultate din jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) care, în repetate rânduri (*cu referire particulară la grupul de cauze Bălșan contra României*) - a condamnat România în cauze privind fapte circumscrise violenței domestice, stabilind linii directoare în materie.

Datele rezultate din analiza dosarelor instrumentate au condus la formularea de concluzii și recomandări precum: **necesitatea abordării coordonate și pluridisciplinare a acestui fenomen**, exercitarea atribuțiilor autorităților ce au preponderent obligația de acordare de servicii sociale în sens larg fiind condiționată, între altele, de obținerea imediată de date relevante de la organele de **poliție**, pentru identificarea victimei; **cadrul legal este insuficient de riguros pentru asigurarea intervenției imediate a unor structuri de asistență socială în cazurile de violență domestică** (e.g. în unele localități nu au fost constituite echipele mobile, cu atribuții exprese în gestionarea cazurilor de violență domestică, situații constatate de Avocatul Poporului în care **au fost emise recomandări** către autoritățile locale); **necesitatea cunoașterii corespunzătoare a prevederilor legale de către autoritățile chemate să asigure asistență victimelor, formarea profesională a personalului**, autoritățile centrale și locale trebuind să se asigure că personalul din subordine este pregătit corespunzător pentru gestionarea corectă a cazurilor și sprijinirea victimelor; **necesitatea acordării asistenței victimelor de o manieră integrată** - s-a recomandat perfectarea unui model de asistență interinstituțională și a unui pachet integrat de măsuri de sprijin pentru victime; **necesitatea creșterii încrederii societății, în general, și a victimelor, în special, în fermitatea răspunsului autorităților și încurajarea raportării oricărora asemenea cazuri**; **necesitatea finanțării corespunzătoare a autorităților centrale și locale** pentru a putea gestiona eficient cazurile de violență domestică și pentru asigurarea unei monitorizări active, cu asigurarea unui climat de siguranță; **prevenirea cazurilor de violență domestică prin acțiuni de sensibilizare a societății cu privire la fenomenul violenței domestice**; **necesitatea monitorizării constante și pentru un interval de timp adecvat a fiecărui caz de violență domestică, pentru cunoașterea persistenței unor eventuale riscuri pentru victimă/familia sa**; **necesitatea luării de măsuri adecvate față de agresori, nu doar din prisma aplicării sancțiunilor penale, dar și în scopul schimbării atitudinii și comportamentului acestora**.

Dosar nr. 16714/2025 Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu ca urmare a datelor apărute în presă privind uciderea prin împușcare a unei femei însărcinate, într-un cartier rezidențial situat în comuna Ștefăneștii de Jos, județul Ilfov, de către fostul partener, care apoi s-a sinucis.

Din datele comunicate de IPJ Ilfov, IPJ Bacău, DGASPC Ilfov, DGASPC Bacău, DAS Voluntari, DAS Ștefăneștii de Jos și DAS Bacău, a rezultat că **ordinul de protecție anterior emis față de agresor (în 2021) nu fusese încălcat, dar DAS și DGASPC Bacău nu au fost informate de către organele de poliție**. S-a mai precizat că **IPJ Bacău nu utilizează baze de date comune cu DAS și DGASPC Bacău**. Constatându-se, așadar, că au existat deficiențe în ceea ce privește activitatea autorităților din județul Bacău, unde victima domiciliase anterior și unde fusese emis, în anul 2021, un ordin de protecție în favoarea acesteia, privind-l pe agresor, a fost emisă **Recomandarea nr. 143/2025**, adresată acestor instituții.

Recomandarea adresată IPJ Bacău a fost însușită, comunicându-ni-se că au fost dispuse măsuri pentru gestionarea eficientă a cazurilor de violență și prevenirea comiterii unor fapte mai grave. Din **datele comunicate de IGPR**, care a fost informat cu privire la recomandarea emisă, a rezultat că *a fost reglementat în plan intern, un flux de activități, cu termene și responsabilități precise, pentru evaluarea permanentă a eventualei pericol în care se află victimele violenței domestice, chiar dacă acestea nu colaborează deplin, iar pentru supravegherea agresorilor s-au instituit mecanisme de verificare periodică, chiar dacă victimele refuză emiterea ordinului de protecție provizoriu sau monitorizarea electronică*. S-a precizat că *situațiile de stare conflictuală sau sesizările de violență domestică*

sunt gestionate într-o aplicație electronică dedicată, la care au acces polițiștii cu atribuții în combaterea violenței domestice, de la începutul lunii august 2025.

Recomandarea adresată DGASPC Bacău a fost de asemenea însoțită, comunicându-ni-se că instituția **colaborează constant și constructiv cu toate autoritățile și instituțiile competente implicate în gestionarea cazurilor de violență domestică.** DGASPC Bacău nu dispune însă de un mecanism prin care să se poată identifica toate cazurile existente la nivelul județului, în lipsa unei sesizări sau informări oficiale. Dosarul de urmărire penală al Parchetului de pe lângă Tribunalul Ilfov, constituit urmare tragicului incident, se află în instrumentarea Parchetului de pe lângă Tribunalul Ilfov.

Dosar nr. 12901/2025 - s-a emis **Recomandarea nr. 84/2025**, prin care s-a solicitat dezvoltarea serviciilor sociale specializate la nivelul Primăriei Orașului Călan (consiliere psihologică și asistență juridică), colaborarea cu ONG-uri și DGASPC pentru sprijin specializat, instruirea personalului Direcției de Asistență Socială în gestionarea cazurilor de violență domestică și monitorizarea periodică a situațiilor semnalate. **Recomandarea a fost însoțită de Primăria Orașului Călan, care a dispus măsuri de constituire a unei echipe mobile de intervenție, monitorizarea cazurilor, colaborarea activă cu Poliția și DGASPC Hunedoara, precum și instruirea personalului.** Dezvoltarea serviciilor sociale specializate rămâne un obiectiv în curs de implementare la nivel local.

Dosar nr. 6182/2025 Instituția Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** în legătură cu cazul unei tinere, răpită de către fostul partener, și găsită, ulterior, fără viață, în locuința sa incendiată. S-au realizat demersuri la Primăria comunei Miheșu de Câmpie, județul Mureș, Inspectoratul de Poliție Județean Mureș și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș. Din răspunsuri a reieșit că autoritățile implicate nu au intervenit adecvat în acest caz, nu au comunicat eficient între ele și nu au monitorizat continuu victima, deși istoricul de violență domestică indica gravitatea situației și faptul că riscul recidivei violenței nu putea fi exclus.

Constatând nerespectarea prevederilor legale privind prevenirea, intervenția și monitorizarea violenței domestice, situație care a condus la producerea tragediei, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 132/2025**, adresată conducerii Inspectoratului de Poliție Județean Mureș, Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș și Primăriei comunei Miheșu de Câmpie.

Drepturile tinerilor

În 2025, sesizările din oficiu și petițiile soluționate privind drepturile tinerilor de a se bucura de un regim special de protecție și de asistență a statului în realizarea aspirațiilor lor, au readus în atenția autorităților garanțiile art. 49 din Constituție, unele autorități publice părănd să uite că le incumbă obligația de a crea condiții pentru dezvoltarea tinerilor și participarea lor nestingherită în societate. Problematicile analizate de instituția Avocatul Poporului au vizat dificultăți în accesarea reducerilor pentru transport, obținerea unui loc de muncă, încălcarea dreptului la o indemnizație pentru tinerii ieșiți din sistemul de protecție al statului, neacordarea burselor sociale sau de merit, dreptul la demnitate și altele.

Dosar nr. 23778/2024 Instituția Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** și a efectuat **multiple demersuri instituționale** în legătură cu **hărțuirea sexuală a tinerilor ca formă a violenței de gen în mediul academic.**

Sesizarea din oficiu a avut la bază cazul unui cunoscut profesor, acuzat de fapte petrecute cu ocazia activităților didactice desfășurate. Avocatul Poporului a urmărit clarificarea punctuală și sistemică a problematicii hărțuirii sexuale în universități, s-a adresat ministrului educației și altor actori instituționali și a trimis un chestionar scris universităților, din răspunsuri rezultând că **se impun modificări legislative de nivel primar,**

secundar și terțiar, în special modificarea Legii nr. 199/2023 privind învățământul superior și a Codului-cadru de etică și deontologie universitară, dat fiind că, în forma sa actuală, legislația nu definește **deloc sau definește incorect „hărțuirea sexuală”**.

Avocatul Poporului a emis **mai multe recomandări**, printre care **Recomandarea 54/2025**, adresată ministrului educației și cercetării. Recomandările instituției au fost transmise și **comisiilor parlamentare de specialitate, Comisia pentru învățământ, știință și inovare a Senatului României numind 3 raportori**, dintre membrii săi, în vederea analizării problematicei, aceștia **conlucrând** cu reprezentanții instituției Avocatul Poporului.

Dosar nr. 25104/2025 - propuneri modificări legislative Un tânăr care a beneficiat de sistemul de protecție specială al statului, în cadrul DGASPC Argeș, s-a adresat Avocatului Poporului în urma respingerii cererii de acordare a indemnizației, în conformitate cu prevederile art. 129 alin. (4²) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, potrivit căroră **tinerii care au beneficiat de o măsură de protecție specială și care fac dovada că urmează o formă de învățământ legală sau au un loc de muncă pot primi indemnizație, până la vârsta de 26 de ani, opțiunea putând fi exprimată o singură dată, indiferent de momentul ieșirii din sistemul de protecție socială.**

Cererea i-a fost respinsă pe motiv că **a ieșit din sistem înainte de 2024** și îi lipsește un raport de consiliere întocmit de DGASPC, cu referire la un document prevăzut de Ordinul nr. 1733/2015, modificat și completat de Ordinul nr. 1954/28 octombrie 2022, care am apreciat că restrânge dispozițiile legii în executarea căreia a fost emis. Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 219/2025**, adresată ministrului muncii familiei, tineretului și solidarității sociale, solicitându-i să dispună măsuri de modificare și completare a Ordinului nr. 1733/2015.

CAPITOLUL V

DOMENIUL ARMATĂ, JUSTIȚIE, POLIȚIE, PENITENCIARE

În anul 2025, **Domeniului armată, justiție, poliție, penitenciare** i-au fost repartizate un număr de 4032 lucrări, împărțite pe subdomenii după cum urmează: - armată: **19** de petiții; - justiție: **2286** de petiții; - poliție **420** de petiții; - penitenciare: **1238** de petiții; - altele: **69** petiții;

Petițiile soluționate în cadrul domeniului au vizat în principal următoarele aspecte: nemulțumiri ale cadrelor de poliție privind dotarea logistică a poliției, salarizarea și condițiile de muncă; modul și termenul de soluționare a cauzelor aflate pe rolul instanțelor sau în instrumentarea parchetelor, punerea în executare a hotărârilor judecătorești, modul de îndeplinire a atribuțiilor de serviciu de către executorii judecătorești; condițiile de detenție din penitenciare, în special cele privind hrana, violențele exercitate asupra persoanelor private de libertate de către cadrele din penitenciare, violențele dintre deținuți, neacordarea liberării condiționate și transferul în alte penitenciare; lămuriri solicitate de cetățeni privind procedurile de urmat în diverse cauze judiciare. Urmare unora dintre aceste petiții, a fost constituit un număr de **500 dosare**: armată 0 dosare, justiție 51 de dosare, poliție 61 de dosare, penitenciare 363 de dosare și altele 25 în lucru.

De asemenea, **344** de dosare au fost constituite în urma sesizărilor din oficiu (cu 28 mai multe, reprezentând **8,8%** mai mult față de anul anterior).

Totodată s-au efectuat **75 de anchete**, care au vizat în principal, subdomeniile Poliție și Penitenciare, obiectul verificărilor referindu-se la dotări (armament, scannere vamale, mijloace de comunicație, instrumente și soluții de laborator), condiții în care cadrele își desfășoară activitatea, condițiile de cazare ale deținuților, hrana, relațiile cu cadrele dar și asistența medicală acordată acestora în penitenciare.

Ca și în anul precedent, în cadrul anchetelor derulate la nivelul domeniului, uneori s-a recurs și la audieri online, folosindu-se aplicația Skype.

Exemple de acțiuni derulate de acest Domeniu și implementate cu succes:

Armată

Dosar nr. 31400/2025 - Sesizare din oficiu referitor la situația semnalată în mass-media, cu privire la o posibilă lipsă a cadrului legal privind evaluarea medicală a rezerviștilor convocați la exerciții de mobilizare.

Potrivit unor surse de presă¹, un cetățean din județul Sibiu, cadru militar în rezervă, a semnalat o situație delicată prin care trec mai mulți rezerviști. Apare astfel un „vid legislativ” care îi lasă pe aceștia fără un răspuns clar în privința stării lor medicale și, implicit, a participării la convocările organizate de Ministerul Apărării Naționale cu prilejul exercițiului de mobilizare a rezerviștilor “Mobex Sb-Ms 25”.

În fapt, se precizează că, odată cu convocările transmise rezerviștilor, din județele Sibiu și Mureș, au primit ordin de convocare și rezerviști care au anumite afecțiuni medicale grave, care nu le mai permite să îndeplinească cerințele prevăzute în exercițiul de mobilizare la care sunt convocați.

¹ <https://www.oradesibiu.ro/2025/09/23/situatie-absurda-la-sibiu-rezervist-invalid-chemat-la-mobilizare-nu-pot-sa-ma-ridic-dar-sa-trag-cu-pusca/>

Cetățeanul s-a adresat Spitalului Clinic Militar de Urgență „Dr. Alexandru Augustin” Sibiu, care i-a precizat că în prezent rezerviștii nu mai pot fi evaluați pentru a li se stabili aptitudinea militară, chiar dacă au probleme medicale evidente. Acesta a menționat că trebuia să se prezinte în data de 16 septembrie, la ora 8:20, la Garnizoana Sibiu, însă starea sa de sănătate nu îi permitea să participe la exerciții militare, situația sa afectând și pe alți cetățeni rezerviști cu probleme medicale grave, situația acestora fiind în momentul de față nereglementată din punct de vedere legal.

Ministerul Apărării Naționale-Centrul Militar Zonal Sibiu a transmis faptul că, convocările rezerviștilor se fac în baza Legii nr. 446/2006 privind pregătirea populației pentru apărare, exclusiv pentru clarificarea situației militare, fără a presupune exerciții sau aplicații de mai multe zile, rezerviștii fiind chemați punctual, pentru o singură zi, doar pentru actualizarea evidențelor.

În ceea ce privește aspectele medicale, Ministerul Apărării Naționale a explicat că pentru cadrele militare active evaluarea stării de sănătate se realizează prin comisiile de expertiză medico-militară, conform Ordinului Ministrului Apărării M.72/2002.

Pentru soldații și gradații trecuți în rezervă, nu există în prezent un cadru legislativ care să permită evaluarea medicală prin aceste comisii. Persoanele afectate sunt trecute pe „poziție de așteptare” în planurile de mobilizare, până la adoptarea reglementărilor corespunzătoare. În acest sens, Comisia de expertiză medico-militară a Spitalului Clinic Militar de Urgență „Dr. Alexandru Augustin” Sibiu a confirmat că, după publicarea noului barem medical în Monitorul Oficial în 2023, rezerviștii nu mai pot fi evaluați pentru a li se stabili aptitudinea militară, chiar dacă au probleme medicale evidente.

Potrivit situației legale actuale:

Ordinul Ministrului Apărării Naționale M.72/2002 privind aprobarea Baremului medical pentru stabilirea aptitudinii față de îndeplinirea serviciului militar, cu modificările și completările ulterioare² care cuprindea și referințe privind rezerviștii a fost abrogat³.

Ordinul M94/2022/179/2022/165/C/2023/9.507/2022/389/2022/48/2023/4.297/2022 pentru aprobarea baremului medical privind efectuarea examenului medical pentru admiterea în unitățile/ instituțiile de învățământ militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, pe perioada școlarizării elevilor și studenților în unitățile/instituțiile de învățământ militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, pentru ocuparea funcțiilor de soldat/gradat profesionist, precum și pentru candidații care urmează a fi chemați/rechemați/încadrați/reîncadrați în rândul cadrelor militare în activitate/polițiștilor în serviciu/polițiștilor de penitenciare, *menționează:*

(1) Se aprobă baremul medical privind efectuarea examenului medical pentru admiterea în unitățile/instituțiile de învățământ militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, pe perioada școlarizării elevilor și studenților în unitățile/instituțiile de învățământ militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, pentru ocuparea funcțiilor de soldat/gradat profesionist, precum și pentru candidații care urmează a fi chemați/rechemați/încadrați/reîncadrați în rândul cadrelor militare în activitate/polițiștilor în serviciu/polițiștilor de penitenciare, prevăzut în anexa) care face parte din prezentul ordin.

Având în vedere situația prezentată, s-au întreprins demersuri la Direcția Medicală a Ministerului Apărării Naționale (structură centrală de specialitate care coordonează asistența medicală a personalului armatei și a cadrelor militare în rezervă și în retragere), solicitând un punct de vedere din care să rezulte care este modalitatea prin care se realizează în prezent

² Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.72/2002, cu modificările și completările ulterioare, **nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I**, deoarece are ca obiect reglementări din domeniul apărării naționale, ordinii publice și securității naționale

³ Abrogat parțial prin Ordinul nr. M.55-107-2587/C-10357-210-496-831 din 30 aprilie 2014

evaluarea medicală a rezerviștilor, observând că, în momentul de față, prevederile Ordinului Ministrului Apărării Naționale M.72/2002 privind aprobarea "Baremului medical pentru stabilirea aptitudinii față de îndeplinirea serviciului militar," cu modificările și completările ulterioare, au fost abrogate prin Ordinul M. 194/2022 pentru aprobarea baremului medical privind efectuarea examenului medical pentru admiterea în unitățile/instituțiile de învățământ militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, pe perioada școlarizării elevilor și studenților în unitățile/instituțiile de învățământ militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, pentru ocuparea funcțiilor de soldat/gradat profesionist, precum și pentru candidații care urmează a fi chemați/rechemati/încadrați/reîncadrați în rândul cadrelor militare în activitate/polițiștilor în serviciu /polițiștilor de penitenciare.

Direcția Medicală a Ministerului Apărării Naționale ne-a transmis că evaluarea capacității de muncă, în vederea stabilirii aptitudinii medico-militare sau, după caz, a gradului de invaliditate privind cadrele militare trecute în rezervă se stabilește, în continuare, conform art. 2 alin. (1) lit. b) din Criteriile și normele de diagnostic clinic, diagnostic funcțional și de evaluare a capacității de muncă pe baza cărora se stabilește aptitudinea și încadrarea în grade de invaliditate pentru cadrele militare, soldații și gradații voluntari, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 56/2012.

În prezent, nu există un act normativ în vigoare care să reglementeze stabilirea aptitudinii medico-militare pentru persoanele care au efectuat stagiul militar obligatoriu și au rămas în rezervă. Situația este cunoscută la nivelul instituțiilor competente, iar **demersurile necesare pentru elaborarea cadrului legislativ corespunzător se află în curs de desfășurare.** În urma grupului de lucru din data de 19.11.2025, la care au participat reprezentanți ai ministerelor cosemnate (respectiv MAI, SRI, SIE; SPP, STS, ANP, MJ), s-a discutat introducerea unui nou articol în cadrul proiectului pentru modificarea și completarea Ordinului nr. M 194/2022 pentru aprobarea baremului medical privind efectuarea examenului medical pentru admiterea în unitățile/instituțiile de învățământ militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, pe perioada școlarizării elevilor și studenților în unitățile/instituțiile de învățământ militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, pentru ocuparea funcțiilor de soldat/gradat profesionist, precum și pentru candidații care urmează a fi chemați/rechemati/încadrați/reîncadrați în rândul cadrelor militare în activitate/polițiștilor în serviciu/polițiștilor de penitenciare, privind rezerviștii care au avut calitatea de militari în termen.

Astfel, în cadrul noului articol, cetățenilor din rezerva generală/operațională care sunt încadrați în grad de invaliditate de medicul expert al asigurărilor sociale, li se va stabili aptitudinea medico-militară în concordanță cu gradul de invaliditate după cum urmează:

- a) pentru gradul III de invaliditate aptitudinea este de „Inapt pace apt limitat la război” (IPALR);
- b) pentru gradul II sau I aptitudinea medico-militară este de „Inapt cu scoatere din evidență” (ISE).

Procesul de reglementare implică parcurgerea mai multor etape legale și administrative, motiv pentru care finalizarea acestuia necesită o anumită perioadă de timp.

Instituția Avocatul Poporului a apreciat că se impune monitorizarea situației în continuare.

Poliție

Dosar nr. 3786/2025 - Sesizare din oficiu În urma unor **anchete** efectuate de reprezentanții domeniului în perioada 22-23 ianuarie 2025, la mai multe posturi de poliție aflate în subordinea Inspectoratului de Poliție Județean Argeș, a rezultat faptul că unii lucrători

de poliție din cadrul structurii de poliție mai sus menționate se confruntă cu lipsa unui semnal corespunzător la stațiile de emisie - recepție. (aspecte asemănătoare au fost constatate și în cursul anului 2020, cu ocazia unor anchete, în vederea realizării unui *Raport special privind deficitul de personal din cadrul Poliției Române și dotarea logistică a polițiștilor*, care a fost redactat în anul 2021).

Urmare demersului întreprins, autoritatea mai sus menționată ne-a transmis următoarele: *cu privire la situația semnalului aferent stațiilor de emisie-recepție aflate în dotarea polițiștilor din cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Argeș, vă comunicăm faptul că semnalul este asigurat de Oficiul Județean de Telecomunicații Speciale Argeș, deficiențele fiind cunoscute atât la nivel de beneficiar, cât și la nivelul operatorului*. Potrivit art. 1 din Legea nr. 92/1996, publicată în M. Of. al României nr. 169/30.07.1996, STS este organul central de specialitate, cu personalitate juridică, ce organizează, conduce, desfășoară, controlează și coordonează activitățile în domeniul telecomunicațiilor speciale pentru autoritățile publice din România și pentru alți utilizatori prevăzuți în anexa nr. 1 (n.n. pct. 4 și 5: instituțiile care desfășoară activități în domeniul apărării, siguranței naționale și ordinii publice, respectiv Administrația publică centrală și locală și/sau unitățile aflate în subordinea, în administrarea sau sub autoritatea acestora care desfășoară activități de interes public național).

În contextul prevederilor legale mai sus menționate și a informațiilor care ne-au fost comunicate de Serviciul Comunicații și Informatică din cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Argeș din care rezultă că deficiențele sunt cunoscute atât la nivel de beneficiar, cât și la nivelul operatorului, s-a considerat că, în vederea realizării în mod corespunzător a atribuțiilor pe care legiuitorul le-a conferit organelor de poliție (apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, a proprietății private și publice, prevenirea și descoperirea infracțiunilor, respectarea ordinii și liniștii publice, în condițiile legii), este absolut necesar ca semnalul stațiilor de emisie-recepție aflate în dotarea acestora să se situeze la un nivel corespunzător.

Având în vedere cele mai sus menționate, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 62/2025**, adresată STS, prin care i s-a recomandat autorității anterior menționate să procedeze la identificarea și remedierea problemelor cu care se confruntă unitățile de poliție aflate în zona de deal/munte a județului Argeș.

STS în colaborare cu Serviciul Comunicații și Informatică din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Argeș a efectuat vizite în teren în urma cărora au fost identificate zone cu acoperire deficitară TETRA în comunele Valea Danului, Sălătrucu și Brăduț. Caracteristicile de relief specifice zonei montane, în special fragmentarea pronunțată a terenului, îngreunează realizarea unei acoperiri radioelectrice optime în arealul menționat, astfel încât s-a ajuns la concluzia că modificarea și optimizarea configurației actuale a echipamentelor din infrastructura existentă nu conduce la o îmbunătățire a nivelului de semnal. Astfel, pentru remedierea deficiențelor de acoperire semnalate, instituția noastră are în vedere identificarea unor amplasamente de comunicații suplimentare, în scopul dezvoltării infrastructurii TETRA în zonele vizate. Implementarea este condiționată de obținerea acordurilor necesare din partea proprietarilor acestor amplasamente și de asigurare a resurselor bugetare aferente lucrărilor de infrastructură (realizarea lucrărilor civile, alimentarea cu energie electrică, instalarea echipamentelor etc.).

STS și-a însușit toate observațiile din Recomandare, motiv pentru care, extinderea acoperirii rețelei TETRA în județul Argeș este tratată în regim de prioritate de către instituția noastră, fiind deja inițiate demersuri în vederea instalării suplimentare de stații de bază în zonele cu acoperire deficitară.

Dosar nr. 35863/2025 O petentă din Republica Ucraina și-a exprimat nemulțumirea față de tergiversarea preschimbării permisului de conducere ucrainean, având cerere depusă la Direcția Generală de Permise de Conducere și Înmatriculări.

Am solicitat la Direcția Generală de Permise de Conducere și Înmatriculări examinarea situației prezentate, iar autoritatea sesizată, ne-a comunicat că în urma analizării cazului în speță, solicitarea a fost redirecționată, spre competentă soluționare, Serviciului Public Comunitar Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor din cadrul Instituției Prefectului Municipiului București, unde a fost depus dosarul de preschimbare a permisului de conducere ucrainean cu un document similar românesc.

Dosar nr. 11263/2025 - Sesizare din oficiu Prin petiția nr. 10934/2025, Avocatul Poporului a fost sesizat că au loc posibile încălcări ale drepturilor studenților Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, prin neplata soldelor aferente perioadelor stagiului de practică efectuat.

Astfel, studenții și-au exprimat nemulțumirea față de faptul că sunt încălcate atât dispozițiile legale în vigoare, cât și drepturile acestora ca persoane fizice la un nivel de trai decent.

S-au solicitat conducerii Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” efectuarea de verificări, rezultatul acestora fiind materializat prin răspunsul autorității sesizate, care ne-a informat despre faptul că pentru trimestrul I al anului 2025 instituția a avut alocat un buget insuficient pentru plata dreptului menționat anterior înaintea începerii stagiului de practică, plata a fost efectuată după finalizarea stagiului, respectiv alocarea creditelor bugetare necesare de către ordonatorul principal de credite. Plata normei de hrană a fost efectuată la data de 14.04.2025, iar cu privire la neplata soldelor, nu au existat întârzieri în plata acestora.

Justiție

Dosar nr. 27811/2025 Petentul ne-a adus la cunoștință situația a trei persoane care au fost reținute în Slovenia pe data de 21 august 2025, sub acuzația de trafic de migranți.

Potentul reclama nerespectarea drepturilor fundamentale ale acestora de către autoritățile slovene. Urmare demersurilor întreprinse la conducerea Ministerului Afacerilor Externe, ne-a fost comunicat faptul că Ambasada României la Ljubljana are în atenție situația acestora. La data de 9 octombrie 2025, un reprezentant al Ambasadei s-a deplasat la penitenciarul unde sunt încarcerate acele persoane, pentru a se asigura că le sunt respectate drepturile. Petenții au fost informați cu privire la sprijinul care poate fi acordat de către Ambasadă, în limitele Convenției de la Viena din 1961 cu privire la relațiile diplomatice, inclusiv prin prezența, în calitate de observator în cadrul procedurilor judiciare, în măsura în care acest lucru este permis de judecătorul de caz. Din discuțiile cu cei trei cetățeni români a rezultat că nu au fost întâmpinate dificultăți/incidente pe parcursul detenției. Totodată, diplomatul cu atribuții consulare din cadrul Ambasadei le-a explicat detaliat care sunt prevederile legislației slovene în ceea ce privește trecerea ilegală a frontierei de stat cu migranți și care sunt posibilitățile legale pe care le au pentru a se apăra (recunoașterea faptei cu încadrare de minim 1 an până la 3 ani sau la susținerea nevinovăției, cu încadrare de peste 3 ani, iar eliberarea condiționată este posibilă după efectuarea a 60% din pedeapsa rămasă definitivă). Cetățenii arestați au transmis diplomatului cu atribuții consulare că sunt interesați de procedura de transfer în România, fiindu-le explicate toate aspectele legale în acest sens.

Dosar nr. 18573/2025 Petentul susținea și dovedea că este încadrat în grad de handicap grav cu asistent personal (nedeplasabil și disgrafic) și nu poate avea acces la camera E68 din cadrul Curții de Apel București (unde era citat în cadrul unui dosar civil) din cauza faptului că sunt trepte și solicita ca, în cazul în care nu poate fi schimbată sala de ședințe, să îi fie

asigurată prezența la termenul de judecată din 3 iulie 2025 cu elevator și persoane instruite care să îi asigure transportul căruciorului pe treptele către sala E68.

Față de cele expuse, ne-am adresat Curții de Apel București pentru examinarea aspectelor sesizate. Curtea de Apel București ne-a informat că pentru a facilita accesul petentului în Palatul de Justiție, s-a dispus mutarea ședinței de judecată, programată la data de 3.07.2025, din sala E68, care este greu accesibilă persoanelor cu dizabilități, în sala E23, sală care permite participarea efectivă la ședința de judecată a petentului, conform încheierii de ședință, fiind emisă citație în sensul celor arătate.

Se menționează că și pentru termenul din data de 14.11.2025, petentul a fost citat în aceeași sală E23. Totodată, am fost informați că Palatul de Justiție este prevăzut cu două rampe de acces pentru persoanele cu handicap locomotor, aflate în stare de funcționare și cu verificările tehnice ISCIR efectuate la zi, iar petentul beneficiază, ori de câte ori este necesar, de sprijinul personalului pentru a avea acces facil în cadrul instanțelor, inclusiv în situații excepționale în care săli de ședință sau trasee sunt dificil accesibile.

Dosar nr. 19218/2024 - Sesizare din oficiu Prin petiția nr. 18363/2024 am fost sesizați cu privire la neredactarea unei hotărâri judecătorești pronunțate într-un dosar aflat pe rolul Judecătoriei Alexandria, apreciindu-se că a fost încălcat dreptul prevăzut de art. 21 alin. (3) din Constituție. Din datele comunicate de către petent, a rezultat că în dosarul respectiv au fost acordate 47 de termene de amânare a pronunțării și că în datele de 15.04.2024 și 15.05.2024, petentul a făcut mai multe cereri pentru urgentarea redactării hotărârii, dar răspunsul a fost nefavorabil.

Având în vedere că în repetate rânduri am fost sesizați de petenți referitor la faptul că Inspecția Judiciară din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii nu le-a luat în considerare cererile pe motiv că nu sunt semnate olograf sau electronic, Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu**, având în vedere:

- condițiile de sesizare a Inspecției Judiciare, respectiv Regulile de sesizare ale Inspecției Judiciare și Normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, publicate pe pagina de internet a Inspecției judiciare, care impun ca sesizările să fie semnate olograf sau electronic;

- datele puse la dispoziție de către petent, din care reiese o posibilă încălcare a dreptului reglementat de art. 21 alin. (3) din Constituție;

- art. 45 alin. (1) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, potrivit căruia Inspecția Judiciară se poate sesiza din oficiu sau poate fi sesizată în scris și motivat de orice persoană interesată, inclusiv de Consiliul Superior al Magistraturii, în legătură cu abaterile disciplinare săvârșite de judecători și procurori, din interpretarea căruia rezultă că Inspecția Judiciară poate fi sesizată și de către instituția Avocatul Poporului.

Inspecția Judiciară ne-a informat că a fost dispusă începerea cercetării disciplinare prealabile față de un judecător din cadrul Judecătoriei xxx, sub aspectul abaterii disciplinare prevăzute de art. 271 lit. q) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor. În prezent, dosarul se află în faza cercetării disciplinare potrivit art. 48 din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, fiind înregistrat la Direcția de inspecție pentru judecători din cadrul Inspecției Judiciare.

Dosar nr. 4930/2025 Petenta a reclamat tergiversarea unui dosar penal, aflat pe rolul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Față de cele expuse, ne-am adresat Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Urmare demersurilor efectuate, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ne-a comunicat faptul că „prin rechizitoriul nr. ccc/ddd/P/2018 din 21 mai 2025, s-a dispus

trimiterea în judecată a inculpatelor xxxx și xxxx, sub aspectul comiterii infracțiunii de ucidere din culpă prev. de art. 192 alin. (2) Cod penal și a fost sesizată Judecătoria Sectorului 1 București, în vederea judecării cauzei.

Penitenciare

Dosar nr. 29818/2025 Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu ca urmare a unui articol potrivit căruia, un bărbat a murit în Penitenciarul Rahova, după ce i s-a făcut rău.

În acest context, pentru clarificarea aspectelor semnalate în presa scrisă a fost efectuată o **anchetă** la unitatea de deținere.

Analiza incidentului care a avut loc în cadrul unității penitenciare, efectuată de Direcția Siguranța Deținerii și Regim Penitenciar din Penitenciarul București - Rahova a evidențiat următoarele deficiențe:

- incidentul nu a fost raportat prin intermediul stației RTP din dotare;
- incidentul nu a fost filmat cu body-cam din dotare;
- agentul supraveghetor a părăsit secția pe care era planificat, aceasta rămânând nesupravegheată;
- cabinetul medical nu este dotat cu un aparat EKG.

În acest context, instituția Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 178/2025**, prin care a solicitat Penitenciarului București-Rahova să dispună măsuri cu privire la reinstruirea personalului din subordine referitoare la utilizarea echipamentelor tip Body - Cam și a procedurilor incidente în cauză.

Penitenciarul București-Rahova ne-a informat că a fost luată măsura reinstruirii personalului din subordine cu privire la regulile de utilizare a camerei video portabile individuale, precum și cu privire la modul de acțiune în cazul producerii unor incidente operaționale.

De asemenea, instituția Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 177/2025**, prin care a solicitat Administrației Naționale a Penitenciarelor să dispună măsuri cu privire la reinstruirea întregului sector operativ al unităților din subordine, cu privire la modalitatea de gestionare a urgențelor medicale, precum și la dotarea tuturor cabinetelor medicale aferente unităților de deținere, cu dispozitive de tip EKG,

Administrația Națională a Penitenciarelor ne-a adus la cunoștință că în anul 2024, toate locurile de deținere au fost dotate cu Defibrilatoare Automate Externe, instructajul de utilizare precum și cursul de prim ajutor autorizat, fiind asigurate de către firma de la care au fost achiziționate. (...)

Suplimentar, Direcția de Supraveghere Medicală de la nivelul ANP a solicitat reanalizarea situației și realizarea unei liste cu aparatura și echipamentele medicale pe care locurile de deținere le vor prioritiza pentru achiziționare în anul 2026, cu includerea dispozitivelor de tip EKG, acestea urmând a se transpune cu prioritate de către ordonatorul secundar de credite, ANP, în bugetul alocat unităților subordonate ulterior aprobării legii bugetului național pentru anul 2026.

Dosar nr. 26024/2025 Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, ca urmare a informațiilor de presă apărute sub titlul *Un deținut a evadat dintr-o ambulanță a ANP Botoșani, în timp ce era transferat la Penitenciarul Spital Jilava*, și a solicitat conducerii ANP să ne comunice care au fost cauzele care au condus la producerea evenimentului și măsurile dispuse la nivelul unităților penitenciare în vederea evitării producerii unor situații asemănătoare în viitor; dacă la nivelul unităților penitenciare din țară există proceduri care să reglementeze realizarea transferului în siguranță al deținuților și dacă în speța prezentată mai

sus acestea au fost respectate; dacă la nivelul ANP s-au mai înregistrat astfel de evenimente și care sunt cauzele care conduc la producerea evenimentelor.

Urmare demersurilor întreprinse, ANP ne-a transmis cauzele care au condus la evadarea deținutului din ambulanța care îl transporta.

Față de informațiile primite, instituția Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 172/2025**, adresată ANP, prin care s-au solicitat:

- reinstruirea personalului din structurile operative (pază, escortă și supraveghere) cu privire la respectarea procedurilor interne referitoare la transportul deținuților (în special al celor cu afecțiuni medicale);

- adaptarea autospecialelor de transport aflate în dotare astfel încât acestea să asigure condiții de transport corespunzătoare pentru deținuții cu afecțiuni medicale (spre ex. montarea de plase la geamuri, sisteme corespunzătoare de închidere a ușilor);

- achiziționării unor autosanitare destinate transportării deținuților cu afecțiuni medicale, amenajate corespunzător, astfel încât, transportul deținuților cu afecțiuni medicale să se facă în siguranță.

ANP ne-a informat cu privire la Prelucrarea incidentelor operaționale înregistrate la nivelul Penitenciarului Botoșani în data de 13.08.2025, cu întregul personal planificat în misiuni de pază, escortare și supraveghere, în vederea prevenirii producerii unor evenimente similare; Evaluarea necesității adoptării unor soluții tehnice pentru îmbunătățirea siguranței autovehiculelor utilizate la transportul persoanelor private de libertate prin montarea de plase de protecție sau grilaje metalice la geamuri în măsura în care asemenea lucrări vor putea fi realizate ulterior ridicării restricțiilor bugetare; Menținerea și verificarea periodică a funcționalității sistemelor de închidere ale compartimentelor și ușilor autovehiculelor, în scopul prevenirii posibilității de acționare a acestora din interior de către persoanele private de libertate; Asigurarea monitorizării continue a condițiilor de confort și siguranță (încălzire, iluminare, ventilație) în autovehiculele aflate în exploatare cu respectarea normelor privind protecția sănătății și demnității umane; Asigurarea mijloacelor de legătură radio cu locul de deținere, precum și a sistemelor de legătură și semnalizare-alarmare între personalul din compunerea escortei și cabina conducătorului auto.

Dosar nr. 21939/2025 Petentul reclama încălcarea drepturilor sale la asistență medicală în cadrul Penitenciarului Giurgiu.

În urma **anchetei** efectuate, petentul ne-a informat cu privire la faptul că nu primise medicamentele recomandate pentru luna iulie 2025. De asemenea, ne-a precizat că suferă de probleme cardiace și urmează tratament neurologic. Din discuțiile cu conducerea penitenciarului și verificările efectuate, a rezultat că petentul a primit tratamentul la data de 27 iulie 2025 (anterior a primit tratament la 30 aprilie 2025), iar ultimul tratament neurologic i-a fost administrat în luna aprilie 2025. Acest lucru s-a datorat faptului că Penitenciarul Giurgiu nu avea medic în competența căruia să intre abilitarea de a prescrie rețete, motiv pentru care deținuților nu li se administra tratamentul conform. Față de acest aspect, conducerea unității penitenciare a arătat că a efectuat demersuri în vederea cooptării sub o formă sau alta (fie angajare, fie colaborare) de personal medical de specialitate, punând la dispoziția reprezentanților instituției Avocatul Poporului documente privind anunțuri de angajare, după cum urmează:

- nr. 26201/09.04.2025 - Anunț privind achiziția de servicii medicale-2 asistenți medicali generaliști;

- nr. 26202/19.04.2025- Anunț privind achiziția de servicii medicale - 2 medici de familie. Urmare acestor anunțuri, nu s-au prezentat candidați, motiv pentru care concursul nu s-a mai ținut.

Față de cele constatate, s-a emis **Recomandarea nr. 135/2025**, adresată Administrației Naționale a Penitenciarelor, pentru a lua măsurile necesare pentru angajarea/detașarea unui medic la Penitenciarul Giurgiu, față de numărul mare de persoane private de libertate cu probleme medicale.

Dosar nr. 26523/2025 Un deținut din Penitenciarul Tulcea ne-a sesizat cu privire la refuzul Penitenciarului Tulcea de a-l prezenta la IML, urmare unor presupuse acte de agresiune săvârșite de către agentul de penitenciar asupra petentului. Față de aspectele sesizate, am transmis petiția Corpului de Control al Ministerului Justiției, pentru examinarea situației prezentate.

Corpul de Control al Ministerului Justiției ne-a precizat că în ceea ce privește solicitarea persoanei private de libertate de a fi prezentată la IML, verificările efectuate au evidențiat faptul că aceasta a formulat cererea de prezentare atât verbal, cât și în scris, în timpul examinării medicale efectuate în unitatea penitenciară. Solicitarea nu a fost însă considerată valabilă, întrucât nu a fost formulată prin intermediul aplicației informatice, conform Instrucțiunii directorului general al ANP nr. 81/2025 privind cererile persoanelor private de libertate a căror competență de soluționare aparține administrației locului de deținere, deși acest aspect i-a fost comunicat verbal deținutului în timpul examinării medicale, în data de 18.08.2025.

În conformitate cu prevederile art. 2 din Instrucțiune, obiectul de reglementare constă în stabilirea procedurii de formulare a cererilor de către persoanele private de libertate și gestionarea acestora de către polițiștii de penitenciare cu atribuții în acest sens, singura modalitate de formulare a cererilor fiind în format electronic, în aplicația informatică, în funcție de obiectul acestora, prin utilizarea dispozitivelor ori sistemelor electronice integrate, puse la dispoziție la nivelul locului de deținere. Situațiile în care se pot face derogări de la aceste reguli sunt reglementate de art. 2 alin. (8) din Instrucțiune, potrivit căruia, în cazuri excepționale determinate de defecțiunea dispozitivelor ori sistemelor electronice integrate, directorul locului de deținere emite o decizie scrisă pentru a stabili procedura de repartizare, soluționare și clasare a cererilor formulate de persoanele private de libertate, în format scris, pe suport hârtie. În lipsa unor situații de natura celor indicate, formularea cererilor se face exclusiv în format electronic, în aplicația informatică.

Ținând seama de cele anterior expuse și având în vedere dispozițiile art. 72 alin. (4) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, coroborate cu prevederile art. 162, alin. (1¹) și alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013, precum și analiza efectuată de Administrația Națională a Penitenciarelor, s-a reținut că, deși Instrucțiunea nr. 81/2025 stabilește obligația formulării electronice a cererilor, aceasta are natura unui act normativ subsecvent, care poate detalia sau completa actele normative superioare, însă nu le poate substitui ori anula.

În consecință, cererile formulate în scris își păstrează valabilitatea, în măsura în care respectă condițiile legale de fond. În acest context, s-a constatat că persoana privată de libertate nu a fost prezentată la examenul medico-legal, deși depusese în scris o astfel de solicitare. Directorul general al ANP a dispus atenționarea scrisă a directorului Penitenciarului Tulcea, cu privire la obligațiile ce îi revin în exercitarea atribuțiilor de serviciu, în special în ceea ce privește respectarea drepturilor persoanelor private de libertate.

Față de răspunsul primit, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 204/2025** pentru prelucrarea cu directorii tuturor penitenciarelor a Instrucțiunii nr. 81/2025, care stabilește obligația formulării electronice a cererilor, în sensul că aceasta este un act normativ subsecvent, care poate detalia sau completa actele normative superioare, însă nu le poate

substitui ori anula, astfel că, cererile formulate în scris își păstrează valabilitatea, în măsura în care respectă condițiile legale de fond.

ANP ne-a comunicat faptul că practic, numărul actual de cereri în sistem online (aproximativ 1,5 milioane de cereri/an) va presupune efort de înregistrare în condiții, avizare, transmitere, introducere în aplicație informatică, clasare, gestionare dosare fizice și opisare, ce va trebui realizat de o resursă umană insuficientă (aspect consemnat de instituția Avocatului Poporului în mai multe recomandări formulate ANP). Astfel, pentru prevenirea unor situații similare ce ar putea apărea, prin adresa nr. 46375/DSDRP/25.11.2025, s-a procedat la reinstruirea directorilor locurilor de deținere din subordinea ANP cu privire la înregistrarea ca petiții a tuturor solicitărilor scrise care au ca obiect prezentarea la serviciul de medicină legală, precum și cu privire la prevederile Instrucțiunii nr. 81/2025 a directorului general al ANP privind cererile persoanelor private de libertate a căror competență de soluționare aparține administrației locului de deținere.

Dosar nr. 27275/2025 Aparținătoarea unui deținut din Penitenciarul București-Rahova relatează faptul că fiul său a suferit un infarct miocardic și reclamă neacordarea asistenței medicale. Totodată, petenta susține că starea fiului său se agravează, acesta fiind lipsit de tratament și monitorizare medicală, menite să asigure respectarea drepturilor persoanei și să prevină riscurile pentru sănătatea acesteia.

Pentru lămurirea situației de fapt, a fost aprobată efectuarea unei **anchete** la Penitenciarul București-Rahova. Cu ocazia audierii, persoana privată de libertate a declarat că se confruntă cu grave probleme de sănătate (în principal cardio - vasculare, având în istoricul medical două infarcte miocardice) cu care de altfel se află în evidența cabinetului medical, însă schema de tratament primită ca urmare a externării din data de 11.09.2025, din Penitenciarul Spital București-Jilava, nu se respectă, acesta susținând că primește medicația doar parțial, iar asistența medicală este necorespunzătoare.

Deținutul a mai declarat faptul că a refuzat transferurile ulterioare la Penitenciarul Spital București-Jilava, în vederea efectuării unor controale medicale, motivat de faptul că, are probleme constante cu celelalte persoane private de libertate aflate în unitatea penitenciară cu profil medical mai sus menționată.

În acest context, petentul a mai reclamat și condițiile de cazare neconforme din camera de deținere.

- Situația medicală. Pentru a avea o imagine clară asupra situației medicale, am solicitat informații medicului șef, în acest sens fiind eliberat Referatul medical nr. 2179/PRB/18.09.2025 din care a rezultat că pacientul se află în evidența cabinetului medical cu mai multe afecțiuni.

Pacientul se află cazat pe cameră de infirmerie, fiind monitorizat zilnic de asistentul medical desemnat. Acesta a fost internat în Penitenciarul Spital București-Jilava, în perioada 01.09.2025-11.09.2025, unde a fost examinat de către medicul specialist medicină internă și i s-au efectuat consult dermatologic, stomatologic și psihiatric. Pe data de 15.09.2025, acesta a fost prezentat la Institutul Clinic Fundeni, pentru mai multe investigații, iar în data de 18.09.2025, urma să fie transferat la Penitenciarul Spital București-Jilava, în vederea internării, însă acesta a refuzat spitalizarea.

- Camera de detenție. Pentru lămurirea aspectelor reclamate cu privire la condițiile de deținere menționate de petent în cadrul audierii, a fost vizitată camera de deținere cu regim de infirmerie din cadrul Secției 1.6. Camera era compusă din 4 paturi, din care trei ocupate, grup sanitar format din toaletă, duș și chiuveță (dușul și vasul de toaletă erau stricate și prezentau defecte vizibile - de altfel, încăperea în care se afla vasul de toaletă era inundată). Față de

aceste aspecte deținuții au susținut că au informat personalul de supraveghere de mai mult de 30 de zile, însă nu au fost dispuse măsuri în acest sens.

Paturile aveau saltele deteriorate și murdare, cu urme de insecte (ploșnițe), existența dăunătorilor fiind confirmată atât de persoanele private de libertate, cât și de cadrele din penitenciar. În plus, deși camera de deținere avea regim de infirmerie, în încăperea persista un miros puternic de fum de țigară (de altfel și pe holul secției era aceeași situație). Totodată, petentul a declarat faptul că deși, în prezent, nu mai este fumător (starea de sănătate actuală fiind incompatibilă cu acest viciu) în camera de detenție se fumează. De altfel, informațiile din aplicația informatică IMS web confirmă faptul că petentul este clasificat ca persoană nefumătoare.

În urma demersurilor întreprinse de instituția Avocatul Poporului pentru lămurirea situației de fapt, în cauză au fost emise următoarele Recomandări:

Recomandarea nr. 179/2025, prin care instituția Avocatul Poporului a recomandat Administrației Naționale a Penitenciarelor să dispună măsuri cu privire la interzicerea fumatului în spațiile de deținere având destinație de infirmerie, la nivelul tuturor unităților de deținere din subordine.

Urmare Recomandării emise, Administrația Națională a Penitenciarelor ne-a comunicat că în scopul însușirii recomandării și în acord cu prevederile legale în vigoare, a transmis unităților penitenciare din subordine Instrucțiunea nr. 44530/DSM/DSDRP/DRS/03.11.2025, prin care au fost reiterate dispozițiile art. 3 din Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 1066/2021 pentru aprobarea Normelor privind dotarea camerelor de infirmerie, a camerelor de separare ori a camerelor de tranzit, precum și amenajarea și dotarea camerelor de protecție destinate cazării individuale a persoanelor private de libertate vulnerabile.

Recomandarea nr. 180/2025, prin care instituția Avocatul Poporului a recomandat Penitenciarului București-Rahova să dispună măsuri pentru igienizarea camerei de detenție (tip infirmerie 1.6) și efectuarea de reparații a grupului sanitar (wc și duș - inclusiv înlocuirea cazarmamentului, precum și prezentarea de urgență a persoanei private de libertate la un control cardiologic și monitorizarea stării sale de sănătate).

Urmare Recomandării emise, Penitenciarul București - Rahova ne-a comunicat faptul că lucrările de igienizare a camerei 1.6 au fost realizate, conform recomandărilor. De asemenea, au fost efectuate reparațiile necesare la grupul sanitar (WC + duș), pentru a asigura funcționarea corespunzătoare.

La data de 17.10.2025, cu ocazia transferului, i s-a asigurat cazarmamentul conform fișei individuale de cazare a persoanei private de libertate.

(...) Pacientul a fost prezentat în data de 20.08.2025 la Spitalul Universitar de Urgență București, unde i s-au efectuat următoarele: consult cardiologic, analize de laborator, radiografie de cord, EKG.

Deținutul se află cazat pe cameră de infirmerie, fiind monitorizat zilnic de asistentul medical desemnat, are rețete întocmite lunar pentru afecțiunile medicale, conform recomandării medicului specialist și i s-a întocmit solicitare pentru efectuarea unui control cardiologic.

CAPITOLUL VI

DOMENIUL PROPRIETATE, MUNCĂ, PROTECȚIE SOCIALĂ, IMPOZITE ȘI TAXE

În cadrul **Domeniului proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe** se examinează petițiile privind încălcări ale drepturilor și libertăților cetățenești prin acte sau fapte administrative, de către autorități ale administrației publice și regii autonome, care au ca obiect aspecte legate de proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe.

În cursul anului 2025, au fost examinate **3618 de petiții**.

De asemenea, au fost efectuate **28 de anchete** la instituțiile publice reclamate, au fost emise **5 recomandări**. Totodată, Avocatul Poporului s-a **sesizat din oficiu în 30 de cazuri**.

Proprietate

Sesizările examinate în cadrul activității subdomeniului au avut ca obiect preponderent, și în acest an, aspecte legate de încălcarea dreptului de proprietate privată, acestea vizând, în principal: modul de aplicare a legilor cu caracter reparatoriu în materia proprietății; tergiversarea punerii în posesie; procedura extrem de anevoioasă prin care Agenția Domeniilor Statului pune la dispoziția comisiilor locale de fond funciar terenurile necesare în vederea punerii în posesie a persoanelor îndreptățite; dificultăți cu privire la intabularea dreptului de proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale asupra fondului forestier; tergiversarea adoptării soluțiilor în dosarele constituite în temeiul Legii nr. 10/2001; neactualizarea prin hotărâre a Guvernului a indemnizațiilor lunare de care beneficiază persoanele persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri odată cu indexările aplicate pensiilor și celorlalte drepturi de asigurări sociale de stat; neacordarea drepturilor prevăzute de Legea nr. 154/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice; dificultăți în finalizarea procedurii de expropriere și plata sumelor aferente despăgubirilor persoanelor îndreptățite nici după 11 ani de la adoptarea hotărârii de Guvern de expropriere a imobilelor, din cauza faptului că nu a fost finalizată acțiunea de cadastru sistematic.

Pentru soluționarea situațiilor sesizate, au fost efectuate demersuri la entitățile implicate/responsabile, inclusiv anchete, prin intermediul cărora au fost clarificate aspectele prezentate. Referitor la sesizările care nu au intrat în sfera de competențe a instituției, petenții au fost informați în legătură cu procedurile ce puteau fi urmate sau cu privire la autoritățile cărora se puteau adresa pentru clarificarea/soluționarea problemelor întâmpinate.

Cea mai gravă problemă o reprezintă, în continuare, reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și, în special, a celor forestiere, proces care continuă să se desfășoare în mod anevoios, menținându-se, în mare parte, dificultățile prezentate detaliat, în *Raportul special privind respectarea dreptului de proprietate în procesul de reconstituire/constituire dreptului de proprietate privată asupra terenurilor agricole și forestiere*, elaborat de instituția Avocatul Poporului, în anul 2022.

Și în anul 2025, o preocupare constantă a instituției Avocatul Poporului a fost reprezentată de deblocarea procesului de reconstituire a dreptului de proprietate privată asupra terenurilor forestiere.

Exemple de rezultate obținute ca urmare a activității desfășurate:

Dosar nr. 31143/2024 În data de **8 octombrie 2024**, instituția Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** cu privire la *procedura elaborării Normelor metodologice de evaluare a terenurilor forestiere*, făcându-se în acest sens, demersuri la autoritățile cu atribuții în domeniu.

În data de **9 ianuarie 2025**, a fost publicat în Monitorul Oficial Partea I nr. 7, Codul Silvic, care la art. 55 alin. (1) referitor la modul de dobândire a terenurilor forestiere de către statul român, prevede: *Procedura de dobândire prin cumpărare, schimb sau donație, prin Romsilva și prin ceilalți administratori ai FFN proprietate publică, în condițiile prevăzute la art. 53, de evaluare a terenurilor forestiere din proprietatea publică și a vegetației forestiere aferente, precum și de evaluare a terenurilor forestiere care fac obiectul trecerii din proprietatea publică a statului în proprietatea privată a acestuia în vederea reconstituirii dreptului de proprietate se aprobă prin hotărâre a Guvernului la propunerea Autorității, în termen de 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.*

Astfel, Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor îi revine sarcina stabilirii valorii de inventar pentru terenurile forestiere proprietate publică a statului, propuse pentru reconstituirea dreptului de proprietate în baza legilor fondului funciar.

Având în vedere această obligație, au fost efectuate demersuri la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (inclusiv anchete) cu privire la **stadiul elaborării proiectului de hotărâre de Guvern**.

În data de 25 noiembrie 2025, a fost postat pe site-ul ministerului, proiectul de act normativ privind aprobarea procedurii de dobândire prin cumpărare, schimb sau donație, prin Regia Națională a Pădurilor - Romsilva și prin ceilalți administratori ai fondului forestier național proprietate publică, de evaluare a terenurilor forestiere din proprietatea publică și a vegetației forestiere aferente, precum și de evaluare a terenurilor forestiere care fac obiectul trecerii din proprietatea publică a statului în proprietatea privată a acestuia în vederea reconstituirii dreptului de proprietate.

Potrivit Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare, proiectul a fost pus în transparență decizională timp de 30 de zile lucrătoare.

Instituția Avocatul Poporului va monitoriza situația până la publicarea Hotărârii Guvernului.

De asemenea, Regia Națională a Pădurilor - Romsilva ne-a informat că există în derulare un proces de înregistrare provizorie a fondului forestier proprietate publică a statului, cu sprijinul Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară și că deține specialiști atestați de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară care au acces la baza de date E-TERRA și care au dreptul să depună documentații tehnice de înregistrare, specialiști existenți la nivelul fiecărei direcții silvice (la nivel județean).

În plus, am fost asigurați că suprafețele de teren forestier care vor face obiectul hotărârilor de Guvern de schimbare a regimului juridic din proprietatea publică în proprietatea privată a statului, vor fi soluționate cu prioritate.

Dosar nr. 21591/2022 Petenta a reclamat Comisia locală de fond funciar Codlea, respectiv Comisia județeană de fond funciar Brașov, pentru tergiversarea întocmirii documentației aferente emiterii titlului de proprietate și a emiterii acestuia, pentru suprafața de **5 ha.** (înscrisă în anexa 50 - Legea nr. 1/2000, proces-verbal nr. XXX/2021, respectiv pentru 4 parcele de teren).

Ca urmare a demersurilor efectuate până în prezent, au fost emise titlurile de proprietate pentru 3 parcele, din cele 4 înscrise în procesul-verbal de punere în posesie

(respectiv titlul de proprietate nr. XXX/2023, pentru suprafața de **2 ha**, titlul de proprietate nr. XXX/2024, pentru suprafața de **0,1700 ha.**, titlul de proprietate nr. XXX/2025, pentru suprafața de **1,9895 ha.**), pentru diferența rămasă fiind efectuate clarificări ale documentației. **Dosarul este în lucru.**

Dosar nr. 6133/2024 Petentul a reclamat Comisia locală de fond funciar Cogeaalac pentru tergiversarea emiterii titlului de proprietate pentru un teren în suprafață de 50 de ha., tergiversare generată de suprapunerea unei suprafețe de 7488 mp., cu o parcelă deținută de UAT Cogeaalac. În urma demersurilor efectuate, Instituția Prefectului Județul Constanța ne-a adus la cunoștință faptul că *în urma controalelor efectuate la Comisia locală de fond funciar Cogeaalac, de către comisia de control, au fost dispuse măsuri de remediere a deficiențelor constatate, iar ulterior, prin procesul - verbal de constatare și sancționare a contravențiilor nr. XXXX/2025, respectiv nr. XXXX/2025, a fost dispusă sancționarea cu amendă contravențională, atât a primarului comunei Cogeaalac, cât și a secretarului unității administrativ - teritoriale, în conformitate cu art. 36 lit. „i” din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România.* Totodată, s-a precizat faptul că, în situația în care CLFF - Cogeaalac tergiversează, în continuare, soluționarea cererii de reconstituire, se va avea în vedere dispunerea măsurilor prevăzute de legislația incidentă. **Dosarul este în lucru.**

Dosar nr. 497/2025 Petentul a reclamat Consiliul Județean Timiș și Primăria comunei Victor Vlad Delamarina pentru lipsa formulării unor răspunsuri la sesizările referitoare la deversarea de către vecini a apelor uzate neepurate din gospodării în șanțul colector/canalul colector al apelor meteorice care comunică cu șanțul din grădina acestuia și totodată, a solicitat autorităților mutarea acestui șanț de legătură de pe proprietatea sa, pe un alt amplasament.

În urma demersurilor efectuate la autoritățile implicate, ni s-a adus la cunoștință, printre altele, faptul că *vor fi luate următoarele măsuri de refacere a șanțului betonat din zona DJ 585, schimbarea pantei de scurgere a apelor, decolmatarea șanțurilor și podețelor înfundate din zonă și realizarea unui nou șanț de evacuare pe un teren pus la dispoziție de UAT-ul respectiv.*

Dosar nr. 21626/2025 Petentul a reclamat lipsa răspunsului la petiția adresată Primăriei Botoșești-Paia, județul Dolj în data de 30 octombrie 2024. În urma demersurilor efectuate, atât la Primăria Botoșești-Paia, cât și la Instituția Prefectului Județul Dolj, în data de 15 octombrie 2025, Instituția Prefectului Județul Dolj ne-a adus la cunoștință, printre altele, faptul că a fost efectuat un control la UAT Botoșești Paia, fiind încheiată, în acest sens, notă de control. De asemenea, s-a subliniat că, în ziua controlului, s-a formulat răspuns petentului. Deși pare o lucrare simplă, aceasta vizează una dintre principalele competențe ale instituției, respectiv funcția de mediere, prin intermediul căreia instituția Avocatul Poporului exercită, deopotrivă, și un rol educativ, prin informarea și consilierea cetățenilor privind drepturile lor și procedurile administrative. Dialogul direct și informal pe care Avocatul Poporului îl poartă cu cetățeanul, contribuie la creșterea gradului de conștientizare a cetățenilor și la încurajarea unei atitudini responsabile în raport cu autoritățile publice.

Dosar nr. 9328/2025 Petentul ne-a sesizat cu privire la încălcarea dreptului său la plată în termen, a prestațiilor sociale, precum și lipsa unui răspuns din parte Casei Județene de Pensii Brașov, la cererile adresate prin intermediul poștei electronice. Prin Decizia nr. XXX/24.09.2024, s-a stabilit petentului o indemnizație lunară în cuantum de 1939 lei. Urmare demersului efectuat, Casa Județeană de Pensii Brașov ne-a informat că Decizia nr. XXX/24.09.2024 a fost comunicată la plată, urmând ca drepturile stabilite prin aceasta să fie plătite în cont, în cursul lunii.

Totodată, Casa Județeană de Pensii Brașov a precizat că *după intrarea în vigoare a Legii nr. 360/2023, începând cu 01.09.2024, din cauza necesității actualizării aplicațiilor informatice de stabilire și plată a drepturilor de pensie, au fost înregistrate anumite întârzieri în comunicarea la plată a drepturilor ce se plătesc de către casele teritoriale de pensii.*

Dosar nr. 16734/2025 Petentul ne-a făcut cunoscut că nu primise răspuns la solicitarea adresată Primăriei Municipiului București în legătură cu eliberarea certificatului de urbanism. Astfel, în urma sesizării adresate de instituția Avocatul Poporului, primăria ne-a comunicat că certificatul de urbanism era instrumentat, întocmit și trimis pe traseul de avizare și aprobare, iar în momentul emiterii acestuia, beneficiarul urma să fie contactat telefonic, pentru ridicarea documentelor emise. Întrucât petentul nu a mai primit nicio informație, a revenit la Avocatul Poporului, menționând acest aspect și precizând că pe site-ul PMB, nu figura nicio modificare recentă a statusului cererii privind eliberarea certificatului de urbanism solicitat, cu termen de soluționare 6 ianuarie 2025 și nici nu a fost contactat telefonic pentru ridicarea documentelor.

În urma demersurilor întreprinse, primăria ne-a comunicat că în baza cererii adresate de petent la data de 05.12.2024, a fost emis certificatul de urbanism la data de 26.06.2025, în scopul elaborării documentației tehnice pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții privind: reamenajare și alipire a două apartamente, ambele făcând parte din patrimoniul personal.

Dosar nr. 19144/2025 Petentul și-a exprimat nemulțumirea față de modul în care Primăria Municipiului București condiționează eliberarea unui certificat de urbanism de depunerea unor documente. În urma demersurilor efectuate la Primăria Municipiului București - Arhitectul Șef, am fost informați că Primarul Municipiului București a emis Certificatul de urbanism nr. XX din 26 septembrie 2025, petentul ridicând documentul original cu planurile anexă, în data de 2 octombrie 2025.

Dosar nr. 3742/2025 Petentul și-a exprimat nemulțumirea cu privire la neavizarea de către Primarul General al Municipiului București a documentației privind concesionarea unei suprafețe de 36 mp. dintr-un teren situat în București, deși au trecut mai mult de 10 luni de la înaintarea acestei documentații către Primăria Municipiului București. Astfel, petentul a obținut Certificatul de urbanism, în cauză, de la Primăria Sectorului 2 și s-a adresat Administrației Fondului Imobiliar pentru concesionarea suprafeței de teren respective, care a transmis documentația Primăriei Municipiului București. Având în vedere că documentația respectivă nu era avizată de Primarul General al Municipiului București (deși petentul a solicitat inclusiv primirea în audiență), ne-am adresat conducerii Primăriei Municipiului București. În urma demersurilor efectuate, Administrația Fondului Imobiliar ne-a informat că Administratorul Public al Municipiului București a aprobat contractul de concesiune respectiv, acesta fiind autentificat de un notar public, conform legii.

Dosar nr. 6295/2024 Potenții au reclamat tergiversarea soluționării cererii acestora, formulată - încă din anul 2020 - în temeiul Legii nr. 87/2020 pentru modificarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, în vederea atribuirii în proprietate și emiterea titlului de proprietate pentru terenul aferent locuinței situate în intravilanul municipiului Iași, în suprafață de 214 mp. În acest sens, instituția Avocatul Poporului s-a adresat Comisiei municipale de fond funciar din cadrul Primăriei Municipiului Iași. În urma demersurilor efectuate, autoritatea publică sesizată ne-a adus la cunoștință faptul că cererea potenților a fost analizată în Comisia locală de fond funciar Iași, fiind soluționată cu propunere de admitere, în parte, doar pentru suprafața de 167,80 mp., aceștia având posibilitatea să formuleze contestație în termenul legal.

Dosar nr. 536/2025 Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la combaterea și prevenția adicției de jocuri de noroc pentru persoanele autoexcluse și indezirabile.

În urma demersurilor întreprinse, Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc ne-a informat că, dintr-o eroare de tehnică legislativă, textul actual prevede obligația de a nu lăsa persoanele autoexcluse să joace, doar față de operatorii care activează în locații fizice, nu și pentru organizatorii de jocuri de noroc din online. Ulterior, ne-a comunicat faptul că actualul text de lege va fi modificat cu scopul de a asigura o protecție sporită persoanelor vulnerabile (PL-x nr. 188/2025).

Din conținutul PL-x nr. 188/2025, trimis în prezent, pentru raport la comisiile permanente ale Camerei Deputaților, am reținut: *introducerea opțiunii de consiliere și tratament a dependenței patologice de jocuri de noroc într-o instituție specializată; posibilitatea ca jucătorilor care fac dovada îndeplinirii formalităților de autoexcludere să li se returneze, în cel mult 48 de ore, sumele jucate pe durata autoexcluderii, în baza unei cereri depuse la operator, în oricare dintre punctele de lucru sau online.*

Dosar nr. 33343/2023 Petentul și-a exprimat nemulțumirea față de modul de stabilire a cuantumului despăgubirilor la care este îndreptățit ca urmare a exproprierii terenului acestuia în baza Legii nr. 255/2010⁴, cu care acesta figurează la poziția nr. XX în Anexa nr. XX la HG nr. 1025/2021⁵. În susținere, a depus demersuri și răspunsuri primite de la Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere (CNAIR), prin care i se comunică faptul că despăgubirile aferente terenului respectiv sunt consemnate anterior emiterii Deciziei de expropriere nr. XXXX/10.12.2021 și vor fi deblocate în condițiile art. 19 din Legea nr. 255/2010, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 53/2011 și HG nr. 1025/2021, respectiv după îndeplinirea procedurii de expropriere.

În acest sens, instituția Avocatul Poporului a efectuat demersuri la CNAIR, solicitând să ne comunice care au fost motivele pentru care procedura de întocmire a documentațiilor cadastrale de dezmembrare/actualizare nu a fost finalizată, având în vedere că a trecut o perioadă mai mare de 2 ani de la data emiterii HG nr. 1025/2021, timp în care despăgubirile aferente au rămas consemnate la unitatea bancară și care au fost demersurile efectuate ulterior, conform competențelor deținute, pentru urgentarea finalizării acestei proceduri.

Prin răspunsurile primite, autoritatea sesizată a invocat că procedura de achiziție a serviciilor de cadastru pentru coridorul de expropriere în cauză a fost reluată de două ori (procedurile respective fiind anulate din lipsă de ofertanți), acesta fiind în curs de licitație a contractului, cu termen de semnare în data de 10 februarie 2025. Urmare demersurilor ulterioare, autoritatea sesizată ne-a transmis faptul că *nu a fost încheiat contractul de prestări servicii de cadastru și evaluare, având în vedere lipsa fondurilor pentru acest obiectiv.*

Față de această situație, având în vedere faptul că lipsa fondurilor invocată de autoritatea publică duce la nefinalizarea măsurătorilor cadastrale ale zonei în care se află imobilul petentului supus exproprierii, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 100/2025**, către directorul general al Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Rutiere, prin care au fost puse în vedere următoarele:

1. Luarea măsurilor legale în vederea alocării tuturor sumelor necesare încheierii și derulării contractului de prestări servicii de cadastru și evaluare pentru imobilele ce fac

⁴ Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare

⁵ H.G. nr. 1025/2021 privind declanșarea procedurilor de expropriere a tuturor imobilelor proprietate privată care constituie coridorul de expropriere al lucrării de utilitate publică de interes național "Lărgire la patru benzi a centurii rutiere a municipiului București Sud între A2 km 23+600 și A1 km 55+520 și amenajare punct de întoarcere în soluție giratorie pe CB în zona autostrăzii A1 - Amenajare Bretea de legătură DN 6 - DN CB la Pasaj pe DN 6 km 10+678"

obiectul exproprierii în temeiul Legii nr. 250/2010, în baza Hotărârii Guvernului nr. 1025/2021⁶, în vederea finalizării procedurii de expropriere, prevăzută de dispozițiile art. 19 din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare;

2. Informarea instituției Avocatul Poporului în ceea ce privește însușirea prezentei Recomandări, precum și asupra măsurilor legale dispuse față de aspectele semnalate.

Astfel, CNAIR ne-a precizat că în data de 8 septembrie 2025, a fost semnat contractul de prestări servicii având ca obiect realizarea documentațiilor cadastrale individuale și a rapoartelor de evaluare pentru imobilele afectate de obiectivul în cauză, în vederea finalizării procedurilor de expropriere și a acordării despăgubirilor aferente. De asemenea, autoritatea ne-a precizat faptul că durata contractului în cauză este de 15 luni, calculată de la data intrării în vigoare, respectiv 08.09.2025, până la 07.12.2026 inclusiv, cu mențiunea că acest termen este condiționat de respectarea etapelor procedurale și poate fi afectat de eventuale întârzieri cauzate de relația cu Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară și/sau de complexitatea documentațiilor ce urmează a fi elaborate și aprobate.

Dosar nr. 10337/2025 Petentul a reclamat lipsa de răspuns din partea Casei Locale de Pensii Sector 1 București, la sesizarea înregistrată în data de 31 octombrie 2024, prin care a menționat faptul că nu beneficiază de drepturile care decurg din calitatea de Luptător cu Rol Determinant conferit de Legea nr. 341/2004 a recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului - Lupeni - august 1977, cu modificările și completările ulterioare, iar Secretariatul de Stat pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor Împotriva Regimului Comunist Instaurat în România în Perioada 1945-1989 i-a înaintat adeverința nr. 836, necesară pentru achitarea indemnizației lunare, în coeficient de 1,10, în data de 17 februarie 2025.

Urmare demersului efectuat, Casa locală de Pensii Sector 1 București ne-a informat că a emis decizia în data de 09.05.2025, prin care s-au stabilit următoarele drepturi: indemnizație de gratitudine 2020 lei, începând cu data de 01.01.2015; indemnizație lunară de 1102, începând cu data de 10.02.2009.

Muncă

În ceea ce privește activitatea desfășurată pe subdomeniul muncă, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată de petenți, în numeroase cazuri, cu privire la dificultățile pe care aceștia le întâmpinau din partea angajatorilor, atât instituții publice, cât și societăți comerciale, referitor la executarea contractelor de muncă.

Problematica supusă atenției instituției a vizat, printre altele, următoarele: neplata drepturilor salariale, a indemnizației de doctorat, indemnizația pentru creșterea și îngrijirea copilului; modul în care este calculată și reținută contribuția socială de sănătate (CASS) din salarii, neplata evaluatorilor lucrărilor susținute în cadrul simulării anuale a examenului de bacalaureat; transformarea postului de funcționar public în personal contractual sau în asistent social; aplicarea dispozițiilor Ordinului ministrului educației și cercetării nr. 6394/22.09.2025 pentru aprobarea Normelor metodologice privind salarizarea prin plată cu ora a personalului didactic de predare, de conducere, de îndrumare și control, precum și a cadrelor didactice metodiste din unitățile de învățământ preuniversitar de stat și unitățile de educație

⁶ H.G. nr. 1025/2021 privind declanșarea procedurilor de expropriere a tuturor imobilelor proprietate privată care constituie coridorul de expropriere al lucrării de utilitate publică de interes național "Lărgire la patru benzi a centurii rutiere a municipiului București Sud între A2 km 23+600 și A1 km 55+520 și amenajare punct de întoarcere în soluție giratorie pe CB în zona autostrăzii A1 - Amenajare Bretea de legătură DN 6 - DN CB la Pasaj pe DN 6 km 10+678"

extrașcolară; refuzul angajatorilor de a elibera documentele la încetarea contractului individual de muncă.

De asemenea, și în acest an, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată cu privire la situațiile prin care se semnalau acte de hărțuire morală la locul de muncă, neadoptarea la nivelul angajatorului a Ghidului de privind prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriul de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă, prevăzut în Hotărârea Guvernului nr. 970/2023 pentru aprobarea Metodologiei privind prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriul de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă.

La subdomeniul Muncă au fost emise **3 recomandări**: Recomandarea nr. 15/2025, adresată primarului Municipiului Focșani; Recomandarea nr. 55/2025, adresată primarului comunei Mănești și Recomandarea nr. 136/2025, adresată Colegiului Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Exemple de rezultate obținute ca urmare a activității desfășurate:

Dosar nr. 20393/2025 Instituția Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** cu privire la hărțuirea la locul de muncă după adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 970/2023.

În perioada 2024 până la data 2 iulie 2025, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată cu privire la aspecte privind relațiile de muncă dintre angajator/fostul angajator și angajat referitor la hărțuirea la locul de muncă.

Din petițiile transmise au reieșit, în principal, următoarele: nemulțumiri din partea angajaților: cazuri privind hărțuirea la locul de muncă; lipsa ghidului la locul de muncă, precum și, reticența angajatorilor, atât din sectorul public, cât și din companiile private de a adopta ghidul; unii angajatori au considerat că este suficientă includerea în regulamentele interne a dispozițiilor referitoare la hărțuire; umilințe, epuizare psihică, demisii forțate, pauze de recuperare și reluarea aceluiași ciclu abuziv, cei mai mulți renunțând să apeleze la instituții - fie din lipsă de încredere, fie din lipsă de informații sau resurse; majoritatea societăților comerciale nu își informează angajații cu privire la drepturile lor, iar din această cauză, mulți oameni devin vulnerabili în fața abuzurilor; tergiversarea de către inspectoratul teritorial de muncă, a finalizării cercetării decesului unei persoane la locul de muncă; petenții nu cunosc căror instituții se pot adresa, în situația în care consideră că drepturile le sunt încălcate.

În acest context, s-au întreprins demersuri la Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES), Inspekția Muncii (IM) și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD).

Din datele furnizate de **Inspekția Muncii**, au reieșit, printre altele, că: din datele comunicate de inspectoratele teritoriale de muncă, au fost înregistrate în perioada aprilie 2024 - iunie 2025, **un număr de 680 de sesizări privind hărțuirea la locul de muncă, din care un număr de 270 de sesizări privind HG nr. 970/2023 și 33 de sesizări anonime, din care 11 au fost redirecționate către alte instituții**; ca urmare a controalelor efectuate în perioada de referință, la nivelul inspectoratelor teritoriale de muncă, au fost dispuse 356 de măsuri, care au vizat, în principal: completarea Regulamentului intern de la nivelul angajatorilor cu dispozițiile Legii nr. 202/2002 și comunicarea acestora salariaților; stabilirea prin regulamentul intern a sancțiunilor disciplinare aplicabile pentru cazurile de hărțuire la locul de muncă; înființarea comisiei responsabile cu primirea sesizărilor de hărțuire la locul de muncă; implementarea/completarea la nivelul angajatorilor a ghidului privind prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriul de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă.

Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați ne-a adus la cunoștință, printre altele, următoarele: în conformitate cu metodologia menționată, toate instituțiile publice și companiile din sectorul privat au obligația de a elabora anual un raport privind implementarea măsurilor prevăzute, care va fi transmis ANES, iar printre obligațiile

stabilite se regăsesc: a) organizarea de campanii de informare și sesiuni de formare profesională; b) adoptarea de coduri de conduită care să definească standardele comportamentale în cadrul instituției; c) instituirea unor proceduri clare de raportare, investigare și soluționare a sesizărilor privind hărțuirea. Angajatorii trebuie să asigure existența unor mecanisme de protecție pentru persoanele care formulează astfel de sesizări, procedurile instituite trebuie să includă: metode de verificare; acordarea de suport victimelor, precum și consiliere psihologică și juridică, atunci când este necesar.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării ne-a transmis, că de la începutul anului 2024 și până la formularea răspunsului către instituția Avocatul Poporului, au fost înregistrate **570 de petiții având ca obiect hărțuirea și discriminarea la locul de muncă**.

În anul 2024, pe rolul CNCD, s-au constituit un număr **de 385 de dosare (242 reclamat sector public; 127 reclamat sector privat), iar în anul 2025 sunt 185 de astfel de plângeri (129 reclamat sector public; 56 reclamat sector privat).**

În acest context, instituția Avocatul Poporului a formulat următoarele propuneri, înaintate ANES:

1. *inițierea unor demersuri în vederea analizării oportunității reglementării unui termen mai scurt de răspuns a instituțiilor/autorităților cu atribuții în domeniul hărțuirii morale la locul de muncă, cu privire la petițiile prin care sunt sesizate acte de hărțuire la locul de muncă;*

2. *clarificarea situațiilor privind obligația adoptării ghidului având în vedere că pe de o parte, angajatorii evită să adopte acest ghid, iar, pe de altă parte, angajații reclamă lipsa acestuia;*

3. *crearea pe pagina electronică a Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați a unei secțiuni „Întrebări frecvente dedicată prevenirii hărțuirii morale la locul de muncă”, care să aibă în vedere: în mod special și informații privind instituțiile cu atribuții în domeniu, inclusiv datele de contact ale acestora; exemple concrete și relevante de fapte de hărțuire pe criteriul de sex, precum și de hărțuire morală la locul de muncă; posibilitatea ca și angajații să solicite informații Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, cu privire la aplicarea metodologiei;*

4. *elaborarea unei broșuri în care să fie menționate:*

a) *instituțiile cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii hărțuirii pe criteriul de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă, astfel cum sunt menționate în Hotărârea Guvernului nr. 970/2023, datele de contact ale acestora;*

b) *atribuțiile fiecărei instituții raportat la prevederile metodologiei;*

c) *clarificări cu privire la a modalității de a semnala o faptă de hărțuire la locul de muncă, de recunoaștere a unei fapte de hărțuire;*

d) *sprijinul pe care îl pot primi persoanele care, urmare a sesizării/semnalării unei fapte de hărțuire morală la locul de muncă sunt convocați în diferite comisii;*

e) *exemple concrete și relevante.*

5. *intensificarea sesiunilor organizate atât cu angajatorii cât și cu angajații cu privire la drepturile și obligațiile ce decurg din Hotărârea Guvernului nr.970/2023, mai ales, în ceea ce privește: drepturile angajaților; prezentarea, prin exemple, a modalității de a semnala o faptă de hărțuire la locul de muncă, de recunoaștere a unei fapte de hărțuire; sprijinul pe care îl pot primi persoanele care, urmare a sesizării/semnalării unei fapte de hărțuire sunt convocați în diferite comisii pentru a fi sancționați; creșterea încrederii angajaților în instituțiile cu atribuții în domeniul hărțuirii morale la locul de muncă, având în vedere faptul că angajații au reclamat lipsa de reacție a instituțiilor care ar trebui să îi protejeze.*

Agencia Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați ne-a informat că Grupul de lucru pentru monitorizarea implementării prevederilor metodologiei aprobate prin HG nr. 970/2023 **va analiza propunerile formulate de Avocatul Poporului**, respectiv:

- punctele 1 și 2, urmând să identifice și să propună cele mai adecvate soluții pentru implementarea acestora; cu privire **la punctul 3**, odată cu finalizarea procedurilor de aprobare a proiectului „Promoting Gender Equality through Empowerment and Mainstreaming”, finanțat prin Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare - POCIDIF, *ANES va digitaliza o serie de servicii publice. În cadrul acestui demers, se va dezvolta o platformă integrată care va furniza informații privind drepturile legale în domeniul egalității de șanse, inclusiv aspecte referitoare la discriminarea pe criteriul de sex, hărțuirea morală la locul de muncă și alte prevederi ale Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați. Platforma va include, de asemenea, un sistem de consiliere și asistență pentru solicitanți, oferit prin intermediul unui asistent virtual.*

În anul **2022**, ANES în parteneriat cu Institutul Român pentru Drepturile Omului (I.R.D.O.) a lansat Ghidul practic privind hărțuirea morală la locul de muncă, în cadrul Campaniei naționale pentru conștientizarea hărțurii morale la locul de muncă, iar în ceea ce privește **punctul 5**, ANES întreprinde demersuri constante pentru organizarea și participarea activă la seminare, webinare, mese rotunde și alte evenimente tematice destinate diseminării prevederilor H.G. nr. 970/2023, în parteneriat cu instituții și autorități publice, precum și cu reprezentanți ai societății civile și ai organizațiilor neguvernamentale de profil.

ANES are în vedere pentru anul 2026 următoarele direcții de acțiune: *Campanii de informare și conștientizare; Crearea unei baze de date naționale; Consolidarea mecanismelor de raportare.*

Dosar nr. 22395/2025 Instituția Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** cu privire la măsurile de sprijin acordate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă (ANOFM).

Din informațiile transmise, au rezultat că: *alternativele ocupaționale sunt aduse la cunoștința persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă în momentul înscrierii acestora în evidențele AJOFM/AMOFM, prin oferirea de informații privind locurile de muncă vacante, programele de formare profesională, reconversie sau perfecționare, precum și alte măsuri active de sprijin. Scopul acestor demersuri este de a facilita integrarea rapidă pe piața muncii și de a reduce cât mai mult numărul persoanelor aflate în șomaj. De asemenea, se are în vedere diversificarea programelor de formare profesională gratuite sau finanțate din fonduri europene pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru șomerii înregistrați sau care urmează să se înscrie în evidențele AJOFM/AMOFM.*

Această diversificare este necesară și oportună în contextul actual al pieței muncii, caracterizat de instabilitate în anumite sectoare economice și de riscul real de creștere a numărului de persoane care își vor pierde locul de muncă. Având în vedere aceste evoluții, programele de formare profesională trebuie să fie adaptate atât nevoilor reale ale șomerilor, cât și cerințelor în continuă schimbare ale angajatorilor.

Prin acestea se urmărește nu doar extinderea gamei de calificări și specializări oferite, ci și actualizarea constantă a conținutului programelor de instruire, în acord cu tendințele economice, tehnologice și digitale. Accentul se pune pe domenii de viitor și pe meserii aflate în creștere, astfel încât beneficiarii acestor cursuri să dobândească competențe relevante și transferabile. Prin utilizarea fondurilor europene, se asigură accesul gratuit la formare pentru un număr cât mai mare de persoane, ceea ce reprezintă un sprijin esențial pentru reintegrarea profesională a celor afectați de șomaj. Diversificarea și eficientizarea acestor programe

contribuie direct la reducerea șomajului și la consolidarea unei piețe a muncii mai flexibile, mai reziliente și mai incluzive.

Totodată, la nivelul AJOFM/AMOFM se acordă consiliere și îndrumare profesională persoanelor aflate în evidențele acestora, inclusiv în situații similare celei descrise de petent. Aceste servicii fac parte din măsurile active destinate sprijinirii integrării pe piața muncii și sunt oferite gratuit. AJOFM-urile și AMOFM București încheie sau au în vedere încheierea de parteneriate cu organizații nonguvernamentale (ONG-uri) locale și naționale, în scopul extinderii și diversificării serviciilor oferite persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și aflate în evidențele acestor instituții.

Prin aceste parteneriate, se urmărește: oferirea de servicii integrate de reintegrare profesională, precum consiliere psihologică, orientare în carieră, mediere, mentorat, stagii de practică; facilitarea accesului la programe de formare profesională, inclusiv cursuri gratuite finanțate din fonduri europene; sprijinirea categoriilor vulnerabile (persoane fără experiență, șomeri de lungă durată, persoane cu dizabilități, tineri NEETs, persoane de etnie romă etc.) în procesul de identificare și obținere a unui loc de muncă adaptat nivelului de studii, experienței și vârstei; promovarea angajării directe în cadrul ONG-urilor, acolo unde profilul profesional al persoanelor se potrivește nevoilor organizațiilor. Astfel de colaborări contribuie la creșterea șanselor de integrare durabilă pe piața muncii, printr-o abordare personalizată și complementară față de serviciile oferite direct de AJOFM/AMOFM.

Întregul rezultat al demersului efectuat de instituția Avocatul Poporului, precum și răspunsul primit de la ANOFM în cadrul acestei sesizări din oficiu se află publicat pe pagină oficială de internet a instituției Avocatul Poporului <https://avp.ro/index.php/domenii-de-activitate/domeniul-proprietate-munca-protectie-sociala-impozite-si-taxe/activitate/>.

Dosar nr. 37334/2024 Petenta a reclamat faptul că, începând cu luna decembrie 2023 și până la formularea petiției, nu i-au mai fost decontate cheltuielile de transport de la domiciliu până la locul de muncă și retur. În urma demersurilor la Primăria comunei Mănești, județul Prahova și la Școala Gimnazială „Gheorghe Diboș”, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 55/2025**, adresată primarului comunei Mănești, județul Prahova, prin care a solicitat ca, odată cu rectificarea bugetară, să pună în aplicare dispozițiile art. 2 alin. (1) și (2) din Hotărârea Guvernului nr. 569/2015 pentru aprobarea Normelor metodologice privind decontarea cheltuielilor pentru naveta la și de la locul de muncă a cadrelor didactice și a personalului didactic auxiliar din învățământul preuniversitar de stat, cu modificările și completările ulterioare, în sensul includerii **în bugetul local a sumelor destinate decontării cheltuielilor cu efectuarea navetei cadrelor didactice care nu dispun de locuință în localitatea unde este situată unitatea de învățământ la care au postul.**

La rectificarea bugetară din luna iulie 2025, a fost alocată suma de 40.000 lei aferentă decontării cheltuielilor cu efectuarea navetei cadrelor didactice pentru anul 2025 pentru trimestrul 3. Pentru decontarea sumei necesare decontării navetei petentei, aferente perioadei decembrie 2023 - decembrie 2024, **instituția Avocatul Poporului a formulat acțiune în contencios administrativ.**

Dosar nr. 17598/18410/2023/2025 Petenta ne-a sesizat cu privire la tergiversarea soluționării contestației transmise Agenției Județene Pentru Plăți și Inspecție Socială Mehedinți. Având în vedere faptul că, în cuprinsul răspunsului, Agenția Județeană Pentru Plăți și Inspecție Socială Mehedinți a precizat că, *deși legislația specifică nu menționează în mod expres existența acestei dovezi, din clarificările transmise instituției, de către Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, reiese că: «Solicitanții trebuie să prezinte dovada perioadelor de activitate și a veniturilor realizate în UK care se poate face prin prezentarea unei dovezi eliberate de angajator ori de către autoritățile competente din UK, tradusă și*

legalizată, potrivit prevederilor art. 6 alin. (5) lit. g) din Hotărârea Guvernului nr. 52/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copilului». S-a formulat demers către Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, prin care am solicitat, printre altele, să ne comunice ***dacă se are în vedere modificarea/completarea legislației, astfel încât să fie clarificată și situația cu care se confruntă petenta.***

Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale (MMFTSS) ne-a precizat, printre altele, actele normative incidente cauzei. Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială (ANPIS) - adresa redirecționată de MMFTS a precizat că petenta a dat curs solicitării Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Mehedinți de a completa dosarul, astfel, solicitarea privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor în România a fost aprobată.

ANPIS a menționat că are în vedere formularea unei propuneri către Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale cu scopul completării legislației specifice, respectiv a Hotărârii Guvernului nr. 52/2011 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, art. 6 ***cu documentul care să facă dovada statutului pre-settled sau settled pentru cazurile de totalizare a perioadelor prevăzute de Regulamentului (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea sistemelor de securitate socială pentru persoanele cu venituri realizate în Marea Britanie.*** În acest sens, a demarat o corespondență cu omologii din Marea Britanie, în vederea clarificării modalității de verificare a statutului la zi a solicitantului. Omologii din Marea Britanie au transmis că statutul de reședința presettled sau settled se poate verifica doar electronic (Check someone's immigration status: use_their_Share_code-GOV.UK), doar pe baza unui cod care trebuie să fie pus la dispoziție de către solicitant.

Dosar nr. 18448/2025 Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la tergiversarea de către Inspectoratul Teritorial de Muncă București a soluționării cazului unei tinere care a decedat în octombrie 2024, în sediul unei companii din București, în timpul programului de lucru. Moartea ei a avut loc într-un context raportat de mai mulți angajați ca fiind unul de stres accentuat, hărțuire și *burnout* profesional.

În răspunsul comunicat, Inspectoratul Teritorial de Muncă București, a menționat, printre altele, că a solicitat Institutului Național de Medicină Legală „Mina Minovici”, o copie a documentului medical, în data de 22.10.2024, și a revenit în data de 04.06.2025, la aproximativ 10 luni de la prima solicitare, în susținere invocând faptul că legea nu prevede un termen în care inspectoratul teritorial de muncă să revină cu alte adrese către unitatea medico-legală. Referitor la cauzele producerii evenimentului, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 6 București a precizat că în procesul-verbal se arată că moartea a fost neviolentă, așa cum rezultă din fișa de constatări preliminare, eliberată de Institutul Național de Medicină legală „Mina Minovici”, motiv pentru care se consideră cauza producerii accidentului ca fiind de natură patologică, fără legătură de cauzalitate cu sarcina de muncă și implicit cu respectarea prevederilor legale în domeniul securității și sănătății în muncă.

În acest context, Avocatul Poporului a făcut demersuri la Inspecția Muncii și la Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici”, prin care a solicitat **analizarea oportunității creării unei baze de date privind accidentele de muncă care s-au soldat cu deces, la care să aibă acces, în egală măsură, Inspecția Muncii și Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici”, astfel încât, atât solicitarea de documente (raport de**

expertiză ori de constatare medico-legală etc.), cât și primirea acestora să se desfășoare cu maximă celeritate.

Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” a menționat că va analiza oportunitatea creării unei baze de date, în colaborare cu Inspectoratul Teritorial de Muncă București, privind documentația medico-legală în cazul accidentelor de muncă. De asemenea, a menționat că în vederea asigurării unei trasabilități cât mai bune, va lua legătură cu ITM București pentru a găsi o soluție optimă de colaborare, iar, **Inspekția Muncii** a precizat că va analiza oportunitatea implementării unei baze de date digitale dedicate acestor cazuri, care să fie integrată într-o platformă informatică, accesul Institutului Național de Medicină Legală putând fi reglementat printr-un protocol interinstituțional, astfel încât transmiterea documentelor (concluziilor preliminare din care să rezulte dacă moartea a fost sau nu violentă) să se desfășoare cu celeritate maximă.

Totodată, consideră că această abordare va asigura transparența și rapiditatea procedurilor, cât și un cadru formalizat și secretizat pentru schimbul de date între instituțiile implicate.

Dosar nr. 22236/2025 Petentul a formulat o plângere privind întârzierea soluționării cererii pentru eliberarea diplomei de clasa a VIII-a. De asemenea, din documentele anexate, reiese că Școala Gimnazială nr. 142 a solicitat Inspectoratului Școlar al Municipiului București aprobarea eliberării Certificatului de absolvire a învățământului gimnazial fără examen de capacitate al elevului, absolvent al unității de învățământ în cauză, în anul 2000-2001. Inspectoratul Școlar al Municipiului București, ne-a adus la cunoștință, printre altele, că *Școala Gimnazială nr. 142 a informat Inspectoratul Școlar al Municipiului București că în data de 25.07.2025, domnului X i-a fost eliberat certificatul de absolvire a învățământului fără examen de capacitate, fiind anexate și documente justificative.*

Protecție Socială

În cadrul acestui subdomeniu, în cursul anului 2025, au fost analizate petiții care au vizat, în special: numărul redus de locuințe sociale existente, precum și solicitări ale diverșilor petenți de a le fi acordate astfel de locuințe; obținerea de carduri vouchere sociale, de ajutoare pentru încălzirea locuinței; restituirea unor sume către agențiile județene pentru plăți și inspecție socială; problemele rezultate din modul de facturare a energiei electrice și a gazelor naturale, bransarea la sistemul de alimentare cu apă, lipsa furnizării apei calde; nepunere în posesie teren în temeiul Legii nr. 15/2003 privind sprijinul acordat tinerilor pentru construirea unei locuințe proprietate personală; situația persoanelor care trăiesc în anumite așezări informale; probleme privind iluminatul public și infrastructura rutieră etc.

Dosar nr. 8285/2025 Petenta și-a exprimat nemulțumirea cu privire la neavizarea de către Primarul General al Municipiului București, a unei documentații privind obținerea autorizației de bransament la rețeaua de apă și canalizare, înregistrată la instituția publică respectivă în data de 12.02.2024. Aceasta a precizat că a solicitat în repetate rânduri clarificări și urgentarea semnării documentației respective (inclusiv primirea în audiență) și a menționat că nu a primit un răspuns concret, cu depunerea în susținere a cererilor respective. Au fost efectuate sesizări la Primarul General al Municipiului București și la Prefectul Municipiului București. Urmare acestor demersuri, Primăria Municipiului București - Direcția Generală Servicii Publice ne-a informat că instituția respectivă a emis Autorizația de construire pentru lucrarea în cauză, depusă de către SC Apa Nova București SA, originalul autorizației fiind ridicat de reprezentantul societății respective, în data de 7 iulie 2025.

Dosar nr. 21464/2025 Petentul a reclamat nesoluționarea de către Primăria comunei Letca Nouă, județul Giurgiu a cererii privind bransarea la sistemul de alimentare cu apă. În urma demersurilor efectuate, autoritatea locală ne-a informat că a notificat societatea

comercială care efectuează lucrările și căreia i-a impus termen de realizare a branșării la rețeaua de apă a petentului, data de 15 ianuarie 2026.

Impozite și taxe

În materia impozitelor și taxelor, în cursul anului 2025, au fost analizate petiții ce aveau ca obiect, în principal, probleme referitoare la: modul de calcul al impozitului/taxei pe clădiri, respectiv al impozitului/taxei pe teren; conținutul deciziilor de impunere privind impozitul/taxa pe clădiri, impozitul/taxa pe teren, respectiv impozitul asupra mijlocului de transport; nemulțumiri legate de respingerea contestațiilor formulate împotriva deciziilor de impunere, popriri, titluri executorii și somații privind executarea silită; - taxe speciale (taxă loc de parcare, taxa de habitat, taxă de salubritate - persoane fizice, persoane fizice autorizate, persoane juridice); condiționarea eliberării anumitor documente de achitarea obligațiilor fiscale etc.

Anumite petiții au făcut obiectul demersurilor instituției Avocatul Poporului la direcțiile de impozite și taxe locale, la administrațiile finanțelor publice, la primării etc. Cu privire la cazurile care nu intrau în competența instituției, petenții au fost informați în legătură cu procedurile ce puteau fi urmate, cu indicarea bazei legale incidentă în cauză și a autorității la care se puteau adresa pentru soluționarea problemelor întâmpinate, unele dintre dosare făcând obiectul unor anchete.

Dosar nr. 25348/2025 Petenta ne-a făcut cunoscut că a solicitat Direcției Generale Permise de Conducere și Înmatriculări restituirea unei sume nedatorate, iar prin răspunsul primit i s-a comunicat că au fost inițiate demersurile necesare în acest sens, însă, până la data transmiterii petiției către Avocatul Poporului, nu a mai primit niciun alt răspuns sau suma solicitată. În urma demersurilor întreprinse, DGPCI ne-a comunicat că, la data de 28.07.2025, petentei i s-a achitat suma de bani nedatorată, în contul specificat de aceasta.

Dosar nr. 30904/2025 Petenta ne-a făcut cunoscut că, prin cererea din 22.05.2025, a solicitat Administrației Sector 6 a finanțelor publice eliberarea Certificatului privind taxa pe valoare adăugată, în cazul achizițiilor intracomunitare de mijloace de transport, însă nu i s-a emis certificatul. Prin trei răspunsuri ale administrației, petenta a fost informată că termenul de solicitare a cererii sale nu a putut fi respectat întrucât, pentru soluționarea situației, a fost necesară clarificarea suplimentară a prevederilor legislative aplicabile, urmând ca autoritatea să revină cu informații de îndată ce va primi răspuns de la Agenția Națională de Administrare Fiscală/Ministerul Finanțelor, însă solicitarea petentei a rămas nesoluționată până la data sesizării Avocatului Poporului.

În urma demersurilor întreprinse, am fost informați că autoritatea a solicitat Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice București, comunicarea punctului de vedere cu privire la regimul TVA în cazul petentei, dobânditorul cu titlu gratuit al dreptului de proprietate asupra unui autoturism nou marca XX, în calitate de „Câștigător” de la YY, petenta fiind informată, în acest sens. DGRFP București a efectuat, la rândul său, mai multe demersuri, iar la data de 28.10.2025, petenta a fost primită în audiență la sediul administrației și ulterior a fost emis și comunicat certificatul care atestă că nu se datorează TVA în România pentru achiziția mijlocului de transport nou.

De asemenea, s-au făcut demersuri în **Dosarele nr. 6207/2025 și nr. 17260/2025** (nemulțumiri legate de prevederile Hotărârii Consiliului Local Sector 4 București nr. 272/2024 privind instituirea unei taxe speciale pentru dezvoltare urbană în Sectorul 4 al Municipiului București), precum și în **Dosarele nr. 13910/2025 și nr. 33179/2025** (taxa de salubritate pentru imobil nelocuit), dosare care au fost rerepartizate Biroului contencios administrativ și juridic, în vederea analizării oportunității sesizării instanțelor de contencios administrativ competente. **În prezent, acestea sunt în lucru.**

CAPITOLUL VII

ACTIVITATEA BIROURILOR TERITORIALE ALE INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI

La nivelul anului 2025, activitatea birourilor teritoriale s-a concretizat în: soluționarea unui număr de **2761 de petiții**, **2461 de sesizări din oficiu**, efectuarea a **119 de anchete**, acordarea a **3342 de audiențe**, înregistrarea a **4208 de apeluri telefonice** prin serviciul dispecerat, formularea a **179 de recomandări** și **453 de activități mediatizare/colaborare cu alte autorități**, după cum urmează:

Biroului Teritorial Alba-Iulia

● **Biroul Teritorial Alba Iulia:** a soluționat un număr de 90 de petiții, a acordat 166 de audiențe, a înregistrat 226 de apeluri telefonice prin serviciul de dispecerat, a desfășurat 1 activitate mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 271 de cazuri, dintre care 116 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 5 anchete și a formulat 35 de recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 15242/2025 Petenta s-a adresat Biroului Teritorial Alba-Iulia, sesizând faptul că, deși în repetate rânduri s-a adresat fostului angajator, respectiv Întreprinderii Comerciale de Stat Mărfuri Alimentare și Alimentație Publică Alba, solicitând eliberarea unor adeverințe privind perioadele lucrate, nu a primit niciun răspuns. Petenta a arătat că a solicitat, pe de o parte, eliberarea unei adeverințe pentru o perioadă de activitate care nu este menționată în cartea de muncă, iar pe de altă parte, eliberarea unei adeverințe pentru perioada 21.11.1989 - 08.05.2001, perioadă deja înscrisă în documentele de muncă. În lipsa unui răspuns la cererile sale, aceasta a solicitat sprijinul instituției Avocatul Poporului.

Au fost solicitate date de la fostul angajator privind clarificarea situației semnalate.

Ca urmare a demersului instituției Avocatul Poporului, angajatorul a transmis adeverințele solicitate, confirmând perioadele lucrate de petentă. În aceste condiții, sesizarea a fost soluționată favorabil petentei, drepturile acesteia fiind clarificate, iar documentele necesare au fost eliberate.

Dosar nr. 16264/2025 Petenta s-a adresat Biroului Teritorial Alba-Iulia, reclamând că deși beneficiază de o pensie comunitară anticipată conform deciziei emise de Casa Județeană de Pensii Sibiu, drepturile de pensie nu i-au fost puse în plată. Petenta a arătat că a transmis în mod repetat cereri prin intermediul poștei electronice către Casa Județeană de Pensii Sibiu, însă acestea nu au fost soluționate, iar instituția nu i-a comunicat motivele întârzierii. Totodată, petenta a precizat că, în urma demersurilor telefonice efectuate, i s-a transmis că sistemul informatic pentru gestionarea pensiilor comunitare nu este funcțional, situație care ar fi generat blocajul în procesarea dosarului.

Au fost solicitate informații de la Casa Națională de Pensii Publice, care ne-a comunicat că a solicitat Casei Județene de Pensii Sibiu clarificări asupra stadiului dosarului, precum și asupra impedimentelor tehnice invocate de petentă.

Ca urmare, Casa Județeană de Pensii Sibiu a transmis situația completă a dosarului petentei, din care reiese că aceasta a beneficiat anterior de pensie de invaliditate și că, în cursul

anului 2024, instituția germană competentă a solicitat informații și documente pentru stabilirea pensiei comunitare. Ulterior, CJP Sibiu a emis Decizia nr. ccc8/22.01.2025 privind acordarea pensiei comunitare - pensie anticipată parțială, începând cu data de 22.04.2024, decizie comunicată petentei împreună cu certificatul de viață.

Casa Județeană de Pensii Sibiu a transmis un răspuns favorabil, precizând că, în luna iunie 2025, pensia petentei, aferentă perioadei 22.04.2024 - 30.06.2025, în cuantum de 25.926 lei, a fost achitată.

Dosar nr. 27296/2025 Petentul s-a adresat Biroului Teritorial Alba-Iulia, sesizând faptul că, deși la data de 01.04.2024, a depus la Casa Județeană de Pensii Alba o cerere prin care a solicitat recalcularea pensiei prin valorificarea Adeverinței nr. 1279/22.03.2024, emisă de Societatea Delgaz Grid SA, instituția nu a dat curs solicitării formulate. Petentul a arătat că adeverința respectivă certifică veniturile brute realizate în calitate de salariat, asupra cărora s-a datorat contribuția la bugetul asigurărilor sociale de stat, potrivit legislației aplicabile la acea dată, iar valorificarea acestora este necesară pentru stabilirea corectă a pensiei. În lipsa unui răspuns la cererea depusă, acesta a solicitat sprijinul instituției Avocatul Poporului.

Față de cele sesizate, au fost solicitate clarificări de la Casa Națională de Pensii Publice București, în vederea soluționării situației semnalate.

Autoritatea a comunicat faptul că, în data de 22.10.2025, Casa Județeană de Pensii Alba a emis Decizia nr. 208340 privind recalcularea pensiei pentru limită de vârstă, prin valorificarea Adeverinței nr. 1279/22.03.2024, în conformitate cu prevederile Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii.

În aceste condiții, sesizarea a fost soluționată favorabil petentului, drepturile sale fiind clarificate, iar recalcularea pensiei efectuată ca urmare a demersului instituției Avocatul Poporului.

Dosar nr. 25111/2025 - Sesizare din oficiu referitoare la un accident de muncă produs într-o localitate din județul Alba, în care a fost implicat un cetățean nepalez.

Au fost solicitate informații de la Inspectoratul Teritorial de Muncă Alba și de la Inspectoratul de Poliție al Județului Alba cu privire la cauzele și împrejurările în care s-a produs incidentul, rezultatul cercetărilor întreprinse și măsurile dispuse.

În urma demersurilor efectuate, Inspectoratul de Poliție al Județului Alba a comunicat următoarele: la data de 05.08.2025, în timp ce manevra un tractor cu pompă de stropire a viței-de-vie, pe un teren în pantă, utilajul s-a răsturnat, iar lucrătorul a fost prins sub acesta. Victima a fost salvată de colegi și preluată ulterior de un elicopter SMURD, fiind transportată la spital. A fost întocmit dosar penal sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de vătămare corporală din culpă și nerespectarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă.

Inspectoratul Teritorial de Muncă Alba a confirmat că evenimentul s-a produs la o unitate viticolă, unde cetățeanul nepalez era angajat legal, în funcția de tractorist, cu contract individual de muncă înregistrat în REVISAL și aviz de muncă valabil. Accidentul a fost comunicat, cercetat și încadrat ca accident de muncă soldat cu incapacitate temporară de muncă, dosarul fiind avizat de ITM Alba conform procedurilor legale.

Din informațiile primite rezultă că nu există indicii privind încălcarea legislației referitoare la regimul juridic al străinilor pe teritoriul României.

Autoritățile competente au intervenit cu promptitudine și în limitele atribuțiilor legale, dispunând măsurile prevăzute de legislația în vigoare. Accidentul de muncă a fost cercetat, încadrat și avizat conform procedurilor legale, iar situația juridică a lucrătorului străin a fost verificată, fără a rezulta indicii privind încălcarea regimului juridic aplicabil. Demersurile instituției Avocatul Poporului au contribuit la verificarea respectării normelor de securitate și sănătate în muncă, precum și a legislației în domeniul raporturilor de muncă.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 6877/2025 - Sesizare din oficiu referitoare la un caz de violență domestică, produs într-o localitate din județul Alba, în care au fost implicate două persoane vulnerabile, respectiv un minor și un adult cu handicap grav.

Au fost solicitate informații de la Inspectoratul de Poliție al Județului Alba, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba și autoritatea locală, pentru a analiza situația și a evalua măsurile întreprinse în vederea apărării, protecției și promovării drepturilor copilului, dreptului la protecție al persoanelor cu handicap precum și a prevederilor legii privind violența domestică.

Din răspunsul transmis de Inspectoratul de Poliție Județean Alba, a rezultat că organele de poliție s-au sesizat din oficiu cu privire la agresiune și au completat formularul de evaluare a riscului, stabilindu-se necesitatea emiterii unui ordin de protecție provizoriu. Agresorului i s-a interzis apropierea la mai puțin de 10 metri de victime, fiind totodată deschis dosar penal pentru violență în familie și luată măsura controlului judiciar. Ulterior, instanța a emis un ordin de protecție valabil 12 luni.

DGASPC Alba a comunicat că minorul, găsit fără adăpost după incident, a beneficiat de măsura plasamentului în regim de urgență și se află în prezent în grija unui asistent maternal profesionist. Victima adultă, persoană cu handicap grav, beneficiază de asistent personal și este monitorizată de serviciile sociale locale. S-a menționat că minorul fusese anterior plasat la buncii materni prin hotărâre judecătorească, iar familia era cunoscută autorităților sociale, fiind monitorizată încă din anul 2007.

Autoritatea locală a transmis că, deși familia se afla în evidența serviciului social local, nu existaseră sesizări formale privind violența domestică anterior incidentului. Ulterior, autoritatea locală a dispus măsuri de monitorizare și consiliere a victimelor, a colaborat cu DGASPC Alba și Poliția în evaluarea situației și a desfășurat activități de prevenire a violenței domestice în comunitate, inclusiv prin informarea personalului școlar după ce minorul fusese găsit dormind în beciul unei școli.

Având în vedere gravitatea situației, vulnerabilitatea minorului și existența unui istoric de violență domestică în familie, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 80/2025**, adresată DGASPC Alba. Prin aceasta s-a solicitat evaluarea minorului de către o comisie multidisciplinară pentru stabilirea necesității încadrării într-un grad de handicap, monitorizarea integrării școlare și sociale a copilului în mediul familial actual, analizarea posibilității separării domiciliului agresorului de cel al victimelor, precum și consolidarea colaborării interinstituționale pentru prevenirea recidivei și gestionarea adecvată a cazurilor de violență domestică.

DGASPC Alba a comunicat că în conformitate cu sentința civilă a Tribunalului Alba, măsura plasamentului minorului la buncii materni a fost menținută, fiind asigurate evaluarea medicală permanentă, sprijinul educațional și consilierea psihosocială, sub monitorizarea constantă a DGASPC Alba și a autorităților locale. Totodată, instituția a arătat că prevederile Recomandării Avocatului Poporului au fost însușite, fiind menținut un nivel ridicat de supraveghere pentru protejarea interesului superior al copilului și prevenirea reapariției unor situații similare.

Dosar nr. 29202/2025 - Sesizare din oficiu referitoare la un caz grav de violență domestică, produs într-o localitate din județul Alba, în urma căruia două persoane, o femeie și nepoata acesteia, mamă a patru copii minori, au fost victime ale agresiunii exercitate de către soțul acesteia.

Au fost solicitate date de la Inspectoratul de Poliție Județean Alba, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba, precum și de la Serviciul de Asistență Socială de la domiciliul victimelor.

În urma demersurilor efectuate de instituția Avocatul Poporului, autoritățile sesizate ne-au comunicat următoarele: ca urmare a intervenției poliției, a fost emis un ordin de protecție provizoriu și, ulterior, s-a dispus arestarea preventivă a agresorului. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba și autoritatea locală au acționat pentru protejarea victimelor și a minorilor, fiind dispuse măsuri imediate: instituționalizarea victimei vârstnice, internarea mamei și a fiicei nou-născute în unitate medicală, precum și plasarea temporară a celorlalți copii în grija familiei extinse.

Analiza efectuată de instituția Avocatului Poporului a evidențiat gradul ridicat de vulnerabilitate socială a familiei, determinat de antecedente de violență, consum de alcool, lipsa veniturilor, condiții locative necorespunzătoare și existența unor probleme medicale nediate diagnosticate. În acest context, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 186/2025**, prin care s-a solicitat autorității locale implementarea unui plan complex de măsuri de protecție socială și monitorizare.

În urma acesteia, autoritatea locală a comunicat că **recomandarea** Avocatului Poporului **a fost însușită și pusă în aplicare**, fiind elaborate și implementate măsuri concrete: plan de servicii sociale, acordarea beneficiilor și tichetelor sociale, evaluare medicală a mamei și minorilor, colaborare cu unitățile școlare pentru consiliere psihologică și logopedie, înscrierea copiilor la un centru de zi, igienizarea locuinței și consilierea familiei extinse.

Cazul rămâne în **monitorizarea interinstituțională permanentă**, în vederea evaluării evoluției și eficienței intervenției sociale.

Dosar nr. 10304/2025 - Sesizare din oficiu referitoare la cazul unui bărbat din Alba care a fost reținut de polițiști după ce și-ar fi agresat soția. Acesta s-a ales și cu ordin de protecție și i-a fost deschis dosar penal pentru violență în familie.

Au fost solicitate informații de la Serviciul de Asistență Socială de la domiciliul persoanelor în cauză, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba și Inspectoratul de Poliție al Județului Alba.

În urma demersurilor efectuate, autoritatea locală a comunicat că: la 24.04.2025 a fost efectuată ancheta socială la domiciliul persoanelor implicate și s-a constatat că victima locuiește împreună cu cei doi copii minori într-un mediu familial adecvat. Aceasta este implicată în creșterea și educația copiilor, are venituri modeste și caută un loc de muncă stabil.

La 05.04.2025, a fost agresată fizic de soțul ei, aflat sub influența alcoolului. A fost emis un ordin de protecție pe un an, cu monitorizare electronică. Tatăl continuă să viziteze copiii, dar a manifestat comportament agresiv și ulterior.

Se apreciază că mama oferă un mediu sigur și stabil, spre deosebire de tată, aflat sub incidența ordinului de protecție.

Inspectoratul de Poliție al Județului Alba a comunicat că: la 05.04.2025, victima a sesizat Poliția că a fost agresată de soțul său, aflat sub influența alcoolului. În urma evaluării riscului, s-a emis un ordin de protecție provizoriu (5 zile), bărbatul fiind reținut 24 de ore pentru violență în familie.

Judecătoria Sebeș a dispus ulterior un ordin de protecție pe 1 an, cu monitorizare electronică și interdicție de apropiere la sub 100 m. În 2024 au mai existat două sesizări pentru amenințare, fiind emise ordine provizorii și un ordin de protecție pe 60 zile.

Sunt în lucru trei dosare penale (două pentru amenințare și unul pentru violență în familie). Victima și agresorul au fost informați cu privire la drepturile și obligațiile lor.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba a confirmat incidentul, iar situația familiei a fost direcționată spre monitorizare către autoritatea locală.

Față de cele expuse mai sus, având în vedere respectarea dreptului la viață și la integritate fizică și psihică, precum și principiul interesului superior al copilului, existând un istoric de violență domestică în familie, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 105/2025**, adresată conducerii autorității locale în vederea dispunerii următoarelor măsuri: Continuarea monitorizării cazului pentru a preveni recidiva și a asigura protecția efectivă a victimei și a copiilor; Evaluarea oportunității introducerii unui program de consiliere psihologică și suport emoțional pentru minorii martori ai violenței domestice, fie prin Centrul de zi, fie prin colaborări interinstituționale cu psihologi acreditați; Atenționarea instituțiilor competente (IPJ Alba, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sebeș) privind posibila încălcare a ordinului de protecție, cu solicitarea unei verificări a respectării tuturor obligațiilor impuse agresorului, inclusiv prin reanalizarea măsurii controlului judiciar, în contextul noilor incidente semnalate; Inițierea unei proceduri de evaluare a riscului reînnoit în cazul familiei, având în vedere comportamentul continuu instabil și agresiv al tatălui, în ciuda măsurilor preventive dispuse; Sprijinirea victimei în vederea identificării unui loc de muncă stabil, inclusiv prin intermedierea accesului la servicii de consiliere profesională sau programe de formare/recalificare prin AJOFM Alba.

Autoritatea locală a comunicat următoarele: **Continuarea monitorizării cazului** a fost asigurată de către primar și inspectorul principal cu atribuții de asistență socială, prin efectuarea de anchete sociale (se atașează ancheta socială nr. 2622/29.07.2025); **Consilierea psihologică a minorului** a fost realizată în trei ședințe de către psihologul Școlii Gimnaziale din localitate, care a precizat că va continua această consiliere și pe parcursul următorului an școlar; **Sprijinirea victimei în vederea identificării unui loc de muncă stabil** a fost realizată prin transmiterea unei adrese către AJOFM Alba - Agenția Locală Sebeș, în vederea solicitării situației posturilor vacante existente în zona Sebeș. Se menționează că, în data de 29.07.2025, s-a primit răspunsul din partea AJOFM Alba - Agenția Locală Sebeș obținând lista locurilor de muncă vacante, listă care a fost ulterior transmisă victimei. Totodată, victima a fost îndrumată să se adreseze Agenției Locale pentru Ocuparea Forței de Muncă Sebeș în vederea înscrierii în baza de date ca persoană aflată în căutarea unui loc de muncă.

Dintre autoritățile care au fost **deschise la colaborare** și care au acordat sprijinul lor în exercitarea atribuțiilor noastre legale, amintim: Inspectoratul de Poliție Județean Alba, Inspectoratul de Poliție Județean Sibiu, Inspectoratul de Poliție Județean Hunedoara, Primăria Municipiului Alba Iulia, Primăria Municipiului Sibiu, Consiliul Județean Hunedoara, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sibiu. Aceste instituții au răspuns la obiect, cu promptitudine și profesionalism, tuturor solicitărilor adresate.

În activitatea de soluționare a petițiilor, **nu au fost întâmpinate dificultăți** sau reticențe din partea autorităților.

Biroul Teritorial Bacău

● **Biroul Teritorial Bacău:** a soluționat un număr de 108 de petiții, a acordat 190 de audiențe, a înregistrat 218 apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, s-a sesizat din oficiu cu privire la 62 de cazuri, dintre care 37 au vizat protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 3 anchete și a formulat 9 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 14289/2025 Petenta s-a adresat Biroul Teritorial Bacău în contextul art. 50 din Constituție, susținând că s-a adresat Primăriei Municipiului Bacău cu solicitarea de a se dispune măsuri în vederea amenajării unui loc de parcare cu rezervare destinat persoanelor cu dizabilități, însă autoritatea administrației publice locale a respins cererea întemeiată pe dispozițiile art. 65 alin. (5) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată. Conform celor precizate de petentă, motivul ce stă la baza respingerii solicitării sale este inexistența unui regulament pentru atribuirea, utilizarea și digitalizarea locurilor de parcare de pe raza municipiului Bacău, vechiul regulament fiind abrogat. De asemenea, autoritatea mai precizează și faptul că este suspendată de drept atribuirea locurilor de parcare cu rezervare destinate persoanelor cu handicap până la momentul adoptării și publicării în Monitorul Oficial Local a hotărârii de consiliu local prin care se va aproba un nou regulament.

Urmare demersurilor Biroului Teritorial Bacău, autoritatea sesizată a comunicat că va proceda la soluționarea cererii petentei. Ulterior, astfel cum transmite petenta prin intermediul unei scrisori de mulțumire, locul de parcare a fost amenajat conform prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată.

Dosar nr. 12217/2025 Petentul s-a adresat Biroul Teritorial Bacău în contextul art. 47 din Constituție, susținând că s-a adresat Casei Județene de Pensii Neamț cu solicitarea de a trece de la pensia anticipată parțial la pensie pentru limită de vârstă. Având în vedere că petentul nu a primit un răspuns în termenul prevăzut de lege, iar verbal i s-a comunicat faptul că nu există program informatic pentru calcularea pensiilor (mai exact pentru a se opera trecerile de la pensii anticipate/anticipate parțial sau de invaliditate la pensii pentru limită de vârstă), acesta a solicitat sprijinul Avocatului Poporului.

În urma demersurilor efectuate, Casa Județeană de Pensii Neamț a transmis, în esență, faptul că nu este finalizată aplicația informatică, motiv pentru care solicitarea nu a putut fi admisă sau respinsă. Ulterior, a fost transmisă o adresă către Casa Națională de Pensii Publice în vederea soluționării situației cu care se confruntă petentul, demers la care nu s-a comunicat un răspuns în termenul legal. Astfel, s-a revenit la autoritate prin intermediul unei noi adrese. Dosarul a fost soluționat la momentul primirii răspunsului de la Casa Națională de Pensii Publice, prin acesta transmițându-se faptul că a fost emisă Decizia privind trecerea la pensie pentru limită de vârstă.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 21596/2025 - Sesizare din oficiu privind situația unei tinere ce a fost victima unei tentative de lipsire de libertate în mod ilegal

Avocatul Poporului a dispus efectuarea unor demersuri scrise la Inspectoratul de Poliție Județean Bacău, la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău, respectiv la Direcția de Asistență Socială a Municipiului Bacău în vederea verificării informațiilor apărute în mass-media locală, cu privire la tentativa de răpire a unei tinere de către soțul său, cu care se afla în proces de divorț.

Având în vedere deficiențele constatate, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 203/2025**, către șeful Inspectoratului de Poliție Județean Bacău și Directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău, pentru ca:

a. Inspectorul Șef al Inspectoratului de Poliție Județean Bacău, în exercitarea prerogativelor conferite de lege, să dispună toate măsurile necesare pentru ca toate cazurile/suspiciunile de violență domestică ce intră în atenția lucrătorilor de poliție să fie semnalate cu celeritate Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău,

respectiv serviciului/direcției de asistență socială din municipiul/orașul/comuna de domiciliu a victimei.

b. Inspectorul Șef al Inspectoratului de Poliție Județean Bacău, în exercitarea prerogativelor conferite de lege, să dispună toate măsurile necesare pentru instruirea personalului subordonat raportat la cunoașterea și aplicarea prevederilor art. 59 din Constituție, respectiv cele ale art. 4 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, în sensul respectării obligației reținute în sarcina autorităților publice de a comunica sau pune la dispoziția Avocatului Poporului, în condițiile legii, informațiile, documentele sau actele pe care le dețin în legătură cu petițiile care au fost adresate instituției Avocatul Poporului, precum și cele referitoare la sesizările din oficiu și la vizitele anunțate sau inopinate pe care aceasta le efectuează (...), acordându-i sprijin pentru exercitarea atribuțiilor sale.

a. Directorul General al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău, în exercitarea prerogativelor conferite de lege, să dispună toate măsurile necesare astfel încât declarația de acceptare/refuz cu privire la oferirea serviciilor specifice victimelor violenței domestice, să nu reprezinte un demers pur formal, ci să reprezinte o parte dintr-un proces de consiliere și informare a victimei. Informarea victimei trebuie să cuprindă inclusiv faptul că aceasta are posibilitatea de a reveni asupra deciziei de a refuza intervenția specialiștilor.

Inspectoratul de Poliție Județean Bacău a informat Avocatul Poporului cu privire la faptul că Recomandarea nr. 203/2025 **a fost însușită**, fiind dispuse măsuri tuturor unităților teritoriale, secțiilor urbane și rurale de poliție, precum și posturilor de poliție comunale subordonate, astfel încât toate cazurile/suspiciunile de violență domestică ce intră în atenția lucrătorilor de poliție să fie semnalate cu celeritate Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău/serviciului/direcției de asistență socială de la domiciliul victimei. Totodată, s-a dispus reinstruirea personalului ce intervine la semnalările privind violența domestică cu privire la:

- asumarea responsabilității în cadrul interviului cu victima pentru aflarea adevărului și soluționarea justă a sesizării, astfel încât să fie asigurată protecția victimei prin înlăturarea stării de pericol;

- îndeplinirea obligațiilor ce le revin lucrătorilor de poliție potrivit Dispoziției inspectorului general al Poliției Române nr. 109/2025 pentru aprobarea Metodologiei privind supravegherea respectării măsurilor dispuse prin ordinele de protecție provizorii, ordinele de protecție și ordinele europene de protecție, precum și gestionarea stărilor conflictuale din sfera violenței domestice de către structurile Poliției Române;

În baza Recomandării nr. 203/2025, la data de 05.11.2025, au fost dispuse măsuri pentru instruirea personalului subordonat Inspectoratului de Poliție Județean Bacău raportat la cunoașterea și aplicarea prevederilor art. 59 din Constituție, respectiv cele ale art. 4 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău a informat Avocatul Poporului cu privire la faptul că în urma Recomandării nr. 203/2025, au fost revizuite instrumentele de lucru folosite, iar în prezent acestea conțin precizarea că victimele violenței domestice au posibilitatea de a reveni oricând asupra deciziilor inițiale cu privire la accesarea sau nu a serviciilor oferite de Direcție. Autoritatea mai precizează că victimele sunt informate atât verbal, cât și în scris cu privire la modalitățile de intervenție în situații de criză, acestea având posibilitatea de a solicita sprijinul specialiștilor DGASPC în orice moment, chiar dacă anterior au refuzat aceste servicii. În ceea ce privește indicarea din start a actelor normative din care reiese dreptul victimei de a refuza sprijinul, Direcția precizează că, acestea

au fost evidențiate în contextul experienței profesionale acumulate de către specialiștii compartimentului în activitatea de consiliere a victimelor violenței domestice, existând în trecut situații în care victimele au considerat că specialiștii sunt prea insistenți, afectându-le viața privată.

Dosar nr. 6935/2025 - Sesizare din oficiu privind situația unei minore tâlhărite

Avocatul Poporului a dispus efectuarea unor demersuri scrise la Inspectoratul de Poliție Județean Neamț, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț, iar ulterior, la Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu Neamț.

În urma demersurilor efectuate, s-a constatat faptul că dreptul minorei, persoană vătămată, de a fi audiată în prezența unui psiholog stabilit de către organul judiciar, astfel cum prevede art. 111 alin. (8¹) din Codul de procedură penală, nu a fost respectat.

Prin urmare, având în vedere că audierea trebuie să se desfășoare într-un climat de imparțialitate, profesionalism și empatie care să favorizeze atât aflarea adevărului, cât și protejarea emoțională a victimei minore, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 81/2025**, pentru ca șeful Inspectoratului de Poliție Județean Neamț, în exercitarea prerogativelor conferite de lege, să întreprindă demersurile necesare care să conducă la aplicarea prevederilor art. 111 alin. (8¹) din Codul de procedură penală, astfel încât la audierea tuturor persoanelor vătămate minore în vârstă de până la 14 ani să participe un psiholog.

În urma recomandării emise, Inspectoratul de Poliție Județean Neamț a transmis următoarele: conducerea inspectoratului a dispus măsuri de prelucrare pe bază de semnătură cu tot personalul ce deține calitatea de organ de cercetare penală al poliției judiciare, a dispozițiilor art. 111 alin. (8¹) din Codul de procedură penală, astfel încât fiecare lucrător să cunoască faptul că la audierea persoanelor vătămate minore în vârstă de până la 14 ani trebuie să participe un psiholog.

Exemple unde ne-am lovit de opoziția autorităților:

Dosar nr. 21605/2025 Petenta ne-a sesizat în contextul art. 56 din Constituție, semnalând faptul că Primăria Municipiului Roman i-a impus o redevență (taxă de concesiune) pentru terenul corespunzător apartamentului pe care îl deține, teren pentru care plătește concomitent și o taxă de folosință. În cuprinsul petiției se specifică și faptul că terenul în discuție nu a fost concesionat de petentă, că nu i-a fost transferat dreptul de concesiune la data la care a cumpărat apartamentul de la proprietarii anteriori, respectiv că acest drept de concesiune nu este înscris în cartea funciară. Totodată, se menționează și faptul că de la momentul înscrierii imobilului la rolul fiscal, în anul 2020 și până în prezent, nu a fost notificată despre această redevență și nu i s-a transmis o decizie de impunere privind această sumă cu care figurează în evidențele fiscale. Astfel, pentru apartamentul deținut, în prezent, achită o taxă de folosință pentru o suprafață de teren de 18,42 mp. de teren și o redevență pentru 26 mp. de teren aflat în concesiune.

Anterior sesizării Avocatului Poporului petenta a formulat o serie de adrese către Primăria Municipiului Roman, solicitând clarificări cu privire la această situație, respectiv comunicarea, în copie, a unor documente precum: contractul de concesiune încheiat cu vechii proprietari, schița oficială a terenului la care face referire evidența fiscală (având în vedere neconcordanța dintre suprafețele de teren). Primăria Municipiului Roman îi comunică petentei faptul că transferul dreptului de concesiune a avut loc în temeiul prevederilor art. 40 alin. (2) din Legea nr. 50/1991 republicată, dar și că nu au fost stabilite și achitate două obligații fiscale de aceeași natură, deoarece taxa de concesiune nu este o obligație fiscală.

În vederea soluționării dosarului, Biroul Teritorial Bacău a formulat o serie de demersuri scrise la UAT Roman. Având în vedere faptul că autoritatea publică locală și-a menținut punctul de vedere comunicat și petentei, Avocatul Poporului a aprobat propunerea

de colaborare cu Biroul contencios administrativ și juridic, în vederea analizării oportunității formulării unei acțiuni în contencios administrativ.

În urma analizei efectuate de către Biroul contencios administrativ și juridic, Avocatul Poporului a aprobat formularea unei **acțiuni în contencios administrativ** în contradictoriu cu Unitatea Administrativ-Teritorială Municipiul Roman și Direcția Taxe și Impozite Locale, Serviciul Impozite și Taxe persoane fizice, având ca obiect:

- **constatarea refuzului nejustificat al pârâtei de a soluționa cererea petentei nr. 34429/08.05.2025**, în sensul că impunerea obligației de plată a redevenței, stabilite pentru suprafața de 26 mp de teren aferent apartamentului aflat în proprietatea acesteia s-a realizat cu încălcarea dispozițiilor din art. 95 alin. (2) din Legea nr. 207/2015 cu modificările și completările ulterioare, precum și de a rectifica suprafața impozabilă conform situației reale și actelor cadastrale, respectiv 18,42 mp, și

- **în subsidiar**, în situația în care instanța va constata în sarcina petentei obligația de plată a redevenței, să se dispună eliminarea impozitului pe terenul aferent apartamentului aflat în proprietatea petentei conform art. 463 alin. (5) din Legea nr. 227/2015 cu modificările și completările ulterioare, și

- **obligarea pârâtei la repararea prejudiciului cauzat prin refuzul soluționării cererii acesteia**, în cuantum de 24 de lei, reprezentând impozit pe teren, perceput prin dublă impunere cu încălcarea art. 463 alin. (5) din Legea nr. 227/2015 cu modificările și completările ulterioare, actualizat cu rata inflației la data plății, precum și la plata dobânzii legale penalizatoare, calculată de la data scadenței și până la data plății efective.

În anul 2025, pot fi remarcate pentru **celeritatea** de care au dat dovadă, dar și prin modul în care au colaborat în corespondența purtată de Biroul Teritorial Bacău, următoarele autorități publice: Primăria Orașului Dărmănești, Primăria Orașului Târgu Ocna, Consiliul Județean Neamț, Primăria Municipiului Piatra Neamț, Primăria comunei Sagna.

Biroul Teritorial Brașov

- **Biroul Teritorial Brașov:** a soluționat un număr de 250 de petiții, a acordat 276 de audiențe, a înregistrat 334 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 78 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 29 de cazuri, a efectuat 20 de anchete și a formulat 5 recomandări.

Autorități care au fost deschise la colaborare:

Dosar nr. 14094/2025 O petentă, domiciliată în Municipiul Făgăraș, județul Brașov, ne-a sesizat în privința unei posibile încălcări a art. 51 și art. 47 din Constituție, privind dreptul de petiționare și dreptul la un nivel de trai decent.

Din conținutul petiției adresate, rezultă că petenta este beneficiară a pensiei comunitare, dosarul său de pensionare fiind la Casa Județeană de Pensii Covasna, întrucât a avut domiciliul stabil în Marea Britanie. În luna iunie 2024, petenta a revenit definitiv în România și a contactat Casa Județeană de Pensii Covasna în acest sens, solicitând să i se transfere dosarul de pensie în localitatea unde domiciliază în prezent, în Municipiul Făgăraș. Cu toate acestea, după aproape 1 an de la începerea acestor demersuri, petenta menționează că nu i-a fost transferat dosarul și în continuare i se solicită depunerea Declarației de viață (ultima fiind solicitată în jurul sărbătorilor de Paște). De asemenea, în lunile octombrie 2024, respectiv aprilie 2025, petenta nu a primit pensia, fie pentru că i s-a precizat de către Casa Județeană de Pensii Covasna că nu era depus Certificatul de viață (deși anunțase revenirea în România), fie pentru că a fost o eroare, iar în data de 12 mai 2025 din nou nu a primit pensia,

fără să cunoască motivul. Petenta a încercat să ia legătura telefonic cu Casa Județeană de Pensii Covasna, însă nu i-a răspuns nimeni.

Ca urmare, petenta solicita transferarea dosarului de pensie în Municipiul Făgăraș, unde domiciliază în prezent și acordarea atât a pensiei la care este îndreptățită, cât și a cupoanelor de pensie.

Având în vedere aspectele sesizate, au fost întreprinse demersuri la Casa Județeană de Pensii Covasna. În urma acestui demers, autoritatea ne-a comunicat următoarele:

- petenta este beneficiară a unei pensii comunitare, iar începând cu luna iunie 2024, s-a restabilit în România, solicitând transferul dosarului de pensie de la Casa Județeană de Pensii Covasna către Casa Județeană de Pensii Brașov. Transferul dosarului se află în curs de soluționare, întrucât întârzierea transferului este cauzată de anumite dificultăți tehnice independente de voința Casei Județene de Pensii Covasna;

- referitor la plata drepturilor la pensie, s-au înregistrat întârzieri punctuale pentru lunile octombrie 2024, aprilie 2025 și mai 2025 (tot din motive tehnice), însă acestea au fost remediate în scurt timp, pensiile fiind achitate la următoarele date: pentru luna octombrie 2024, în data de 18.10.2024; pentru luna aprilie 2025, în data de 17.04.2025; pentru luna mai 2025, în data de 15.05.2025;

- în ceea ce privește cupoanele de pensie, emiterea automată a acestora se va realiza de către Casa Națională de Pensii Publice la momentul funcționalității platformei informatice, Casa Județeană de Pensii Covasna neavând competențe în acest sens.

Având în vedere aspectele reclamate, a fost aprobată continuarea demersurilor la Casa Națională de Pensii Publice, însă niciun răspuns nu ne-a fost comunicat până în prezent la solicitarea de a ni se comunica informații privind examinarea situației create.

Mai mult decât atât, petenta a revenit printr-o petiție în completare, cu mențiunea că în luna noiembrie 2025 din nou nu a mai primit pensia, iar dosarul său încă nu a fost transferat de la Casa Județeană de Pensii Covasna la Casa Județeană de Pensii Brașov (petenta are domiciliul pe raza teritorială a județului Brașov, încă din luna iunie 2024).

Ca urmare, Avocatul Poporului a aprobat efectuarea unei **anchete** la Casa Județeană de Pensii Covasna. Din documentele puse la dispoziție și în urma discuțiilor purtate, au fost concluzionate următoarele:

Pentru a da curs solicitărilor petentei, ca urmare a revenirii în țară a acesteia, Casa Județeană de Pensii Covasna a întreprins demersuri pentru transferul dosarului la Casa Județeană de Pensii Brașov.

Dosarul a plecat fizic către Casa Județeană de Pensii Brașov. Pentru a nu exista sincope în acordarea drepturilor la pensie pentru petentă, Casa Județeană de Pensii Covasna va acorda aceste drepturi bănești până la data de 31.01.2026, urmând ca începând cu data de 01.02.2026, aceste sume de bani reprezentând pensia, să fie acordate de Casa Județeană de Pensii Brașov.

Din cauza disfuncționalităților informatice, petentei nu i s-a putut face transferul dosarului mai repede de luna noiembrie 2025, iar adresa petentei este în alt județ (Brașov) și nu în județul Covasna, petenta aparținând de Casa Județeană de Pensii Covasna, întrucât figura cu adresa în Marea Britanie. Petentei nu i se va mai solicita certificat de viață de către Casa Județeană de Pensii Covasna.

Casa Județeană de Pensii Covasna ne-a pus la dispoziție documentele prin care s-a efectuat transferul dosarului de pensie al petentei la Casa Județeană de Pensii Brașov. De asemenea, petenta a beneficiat de toate drepturile la pensie până în prezent, inclusiv pe luna noiembrie 2025, chiar dacă s-au înregistrat anumite întârzieri.

Ca urmare, solicitarea petentei a fost soluționată, în luna noiembrie 2025 fiind emisă Decizia privind încetarea plății pensiei limită de vârstă și/sau a indemnizației pentru însoțitor,

aceasta urmând a intra în vigoare la data de 01.02.2026, când drepturile la pensie vor fi plătite de Casa Județeană de Pensii Brașov - instituție competentă teritorial, întrucât petenta are domiciliul actualmente, în Municipiul Făgăraș.

Dosar nr. 14012/2025 - Sesizare din oficiu privind lipsa cadrului dispozițional sau procedural care să aibă drept obiect înștiințarea rudelor victimelor accidentelor rutiere grave.

Începând din anul 2022, Avocatul Poporului a întreprins numeroase demersuri la Inspectoratul General al Poliției Române și la Ministerul Afacerilor Interne, semnalând faptul că nu există o normă/procedură/dispoziție care să reglementeze anunțarea membrilor de familie/reprezentanților legali ai victimelor accidentelor rutiere, de către lucrători de poliție, în situația în care victima accidentului a decedat sau este în imposibilitate de a se exprima (inconștient, în comă etc.).

Situația de la care Avocatul Poporului a demarat acest demers a fost cea sesizată prin petiția unei doamne, care ne-a adus la cunoștință faptul că, în octombrie 2021, fiul său a fost implicat într-un accident de circulație pe raza județului Covasna, accident în urma căruia a ajuns în stare gravă la spital, ulterior, în aceeași zi, decedând. Petenta reclama faptul că nici poliția și nici unitatea sanitară, la care victima accidentului a fost internată, nu au contactat familia, ea aflând despre cele întâmplate după ce a contactat firma la care fiul dânzei era angajat, întrucât era îngrijorată că acesta nu a mai ajuns acasă.

În perioada 2022-2024, Avocatul Poporului a semnalat faptul că nu este emisă nicio reglementare care să expună, să definească pașii pe care îi urmează un polițist atunci când este nevoit să anunțe o familie despre decesul ori vătămarea corporală gravă a unei persoane, prin urmare, lucrătorii din poliție nu au această atribuție, iar în cazurile în care totuși o fac, polițiștii anunță familia din motive umanitare, morale sau din „obișnuință”.

Ca urmare a problemelor identificate, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 185/2024**, prin care a solicitat conducerii Ministerului Afacerilor Interne:

- luarea măsurilor legale care se impun pentru urgentarea adoptării procedurii privind anunțarea membrilor de familie și reprezentanților legali ai victimelor, precum și a persoanelor juridice care custodiază, asigură protecția sau ocrotesc diferite persoane fizice victime ale infracțiunilor/accidentelor rutiere, având în vedere că au trecut mai mult de doi ani (august 2022) de la data la care am fost informați că se va realiza formarea profesională a unor polițiști, cu privire la modalitatea de înștiințare a acestor categorii de persoane, avându-se în vedere și impactul psihologic pe care îl generează astfel de evenimente.

Ministerul Afacerilor Interne a informat Avocatul Poporului că și-a însușit recomandarea transmisă, au fost luate toate măsurile necesare pentru urgentarea adoptării documentului de lucru, procedura fiind în stadiul final de definitivare.

În data de 14 mai 2025, Ministerul Afacerilor Interne a informat Avocatul Poporului că **a fost aprobată Procedura de sistem** privind anunțarea membrilor de familie și reprezentanților legali ai victimelor, precum și a persoanelor juridice care custodiază, asigură protecția sau ocrotesc diferite persoane fizice victime ale infracțiunilor/accidentelor rutiere.

Procedura în discuție stabilește **un set unitar de reguli privind modalitatea de anunțare, respectiv activitățile desfășurate de polițiștii desemnați, precum și documentele întocmite cu această ocazie.**

Potrivit prevederilor procedurii, anunțarea se realizează, de regulă, prin deplasarea polițiștilor la domiciliul/reședința/locuința de fapt a membrilor de familie/reprezentanților legali ai victimelor infracțiunilor/accidentelor rutiere.

În situația în care această modalitate de anunțare nu este posibilă, precum și pentru situațiile în care victimele suferă accidentări ușoare, dar se află în imposibilitatea anunțării

membrilor de familie/reprezentanților acestora, anunțarea se realizează de către personalul desemnat, telefonic sau prin alte mijloace.

Dosar nr. 2247/2025 O petentă s-a adresat Biroului Teritorial Brașov, reclamând o situație dificilă, întrucât tatăl său (în prezent, decedat) a încheiat o promisiune de vânzare cumpărare a unui teren cu suprafața de 0,80 ha, situat în **extravilanul orașul Râșnov**, însă moștenitoarea nu poate încheia contractul de vânzare cumpărare, deoarece autoritățile publice competente interpretează dispozițiile legale aplicabile⁷ în mod restrictiv, în sensul în care **un teren extravilan nu poate fi cumpărat decât de preemptori legali** sau de așa numiții **"potențiali cumpărători"**. Această interpretare determină practic **o imposibilitate în a dispune de dreptul său de proprietate, nelimitată în timp, nejustificată și necompensată**.

În vederea soluționării acestei petiții, Avocatul Poporului a întreprins mai multe demersuri, constatând că cele reclamate de petentă se confirmă.

Astfel, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (în continuare, MADR) sau direcția județeană pentru agricultură (în continuare, DJA) **emit avize doar în cazurile prevăzute de art. 9 alin. (1) și (2) din Legea nr. 17/2014**.

Din actele depuse de petentă, rezultă faptul că Ministerul Apărării Naționale răspunde cererii de eliberare a avizului specific și îi solicită acesteia, prin adresa nr. P1- 90 din data de 5 februarie 2025, să completeze documentele cu: **avizul emis de către Direcția pentru Agricultură a Județului Brașov privind îndeplinirea condițiilor de către potențialul cumpărător**, conform anexei nr. 2 la Ordinul nr. 719/2014, cu respectarea prevederilor art. 9. alin. (2) din Legea nr. 17/2014, cu modificările și completările ulterioare.

Or, petenta are răspunsul Direcției pentru Agricultură a Județului Brașov, depus și la MAPN, din care rezultă clar că **nu a existat nicio comunicare de acceptare a ofertei de vânzare din partea vreunui preemptor/potențial cumpărător**, astfel că procedura prevăzută de Legea nr. 17/2014 s-a finalizat fără cumpărător, **direcția neputând emite vreunul dintre avizele specifice prevăzute la art. 9 din lege**. Prin urmare, procedura s-a încheiat fără emiterea vreunui aviz, conform dispozițiilor art. 10 alin. (5) din Legea nr. 17/2014: *"în situația în care nu s-a înregistrat nicio ofertă de cumpărare, la expirarea termenului prevăzut la art. 4¹ alin. (3), în termen de 10 zile lucrătoare, primăriile emit procesul-verbal de finalizare a procedurii. Procesul-verbal se eliberează vânzătorului și se comunică structurii centrale sau structurilor teritoriale, după caz"*.

Astfel, petenta nu putea obține avizul specific al MAPN, întrucât este în imposibilitatea de a depune vreun aviz emis de Direcția pentru Agricultură a Județului Brașov, procedura prevăzută de Legea nr. 17/2014 fiind parcursă, dar nu a existat niciun preemptor sau potențial cumpărător care să dorească să cumpere terenul.

În acest caz specific, **nu a existat niciun preemptor** dintre cei prevăzuți de Legea nr. 17/2014 (coproprietar/rudă, arendaș, vecin, tânăr fermier, persoană fizică cu domiciliul în UAT-ul unde se află amplasat terenul supus vânzării sau în UAT-ul vecin, care deține diplomă de studii de profil agricol) **și nicio altă persoană care să îndeplinească condițiile prevăzute de lege pentru a putea cumpăra terenul în calitate de potențial cumpărător** (art. 4¹ din

⁷ Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului

⁸ Persoane fizice, cu respectarea condițiilor cumulative: să aibă domiciliul/reședința situat/situată pe teritoriul național pe o perioadă de cel puțin 5 ani anterior înregistrării ofertei de vânzare; să desfășoare activități agricole pe teritoriul național pe o perioadă de cel puțin 5 ani, anterior înregistrării acestei oferte; să fie înregistrate de autoritățile fiscale române cu minimum 5 ani anterior înregistrării ofertei de vânzare a terenurilor agricole situate în extravilan.

lege), care să-și manifeste intenția de cumpărare a terenului pus la vânzare, **astfel că procedura s-a încheiat fără emiterea vreunui aviz.**

Cu toate acestea, Ministerul Apărării Naționale solicită petentei să depună avizul eliberat de Direcția pentru Agricultură a Județului Brașov, deși în acest caz Direcția pentru Agricultură a Județului Brașov **nu poate emite un aviz, întrucât legea nu prevede** emiterea unui aviz în cazul în care procedura prevăzută de Legea nr. 17/2014 s-a finalizat fără cumpărător.

Avizul MADR este solicitat prin Normele Metodologice, ca o condiție pentru eliberarea avizului MAPN pentru terenurile agricole extravilane care cad sub incidența art. 3 alin. (1) din Legea nr. 17/2014, ceea ce **înseamnă o adăugare la lege.**

Ca urmare a problemelor identificate, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 64/2025**, prin care a solicitat șefului Statului Major al Apărării:

- punerea în acord a dispozițiilor Normelor metodologice de punere în aplicare a Legii nr. 17/2014, aprobate prin Ordinul nr. 719/2014, cu prevederile Legii nr. 17/2014, astfel încât MAPN să solicite avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale sau al direcției județene pentru agricultură doar în cazurile în care aceste autorități au obligația legală de a emite un aviz, cazuri reglementate la art. 9 alin. (1) și (2) din Legea nr. 17/2014, care nu fac referire la dispozițiile art. 41 alin. (5) din actul normativ menționat.

Șeful Statului Major al Apărării ne-a comunicat următoarele: *"(...) ministrul apărării naționale a aprobat inițierea demersurilor specifice pentru modificarea anexei nr. 2 la Ordinul viceprim-ministrului, ministrul agriculturii și dezvoltării rurale, al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, al ministrului apărării naționale și al viceprim-ministrului, ministrul culturii nr. 719/740/M.57/2.333/2014 privind aprobarea normelor metodologice pentru aplicarea titlului I din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, cu modificările și completările ulterioare, în vederea implementării recomandării formulate".*

Dosar nr. 17716/2025 - Sesizare din oficiu ca urmare a aspectelor reținute de instanțele judecătorești, Tribunalul Brașov și de Curtea de Apel Brașov, prin hotărârile pronunțate într-un dosar în care a fost admisă acțiunea promovată de către instituția Avocatul Poporului, în numele unei petente, instanța obligând UAT Municipiul Brașov la recunoașterea dreptului legitim al reclamantei, prin atribuirea cu titlu gratuit a unui loc de veci, în calitate de beneficiară a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 105/1999.

Ca urmare a demersurilor întreprinse de Avocatul Poporului pentru soluționarea petițiilor formulate de beneficiarii Ordonanței Guvernului nr. 105/1999, referitoare la acordarea la cerere și cu titlu gratuit, a unui loc de veci, Primăria Municipiului Brașov și-a menținut răspunsurile negative, în sensul că *"Cimitirul Municipal Brașov nu mai are capacitatea fizică pentru atribuirea de locuri de înhumare cu titlu gratuit beneficiarilor Decretului-Lege nr. 118/1990 și Legii nr. 189/2000 și nici nu mai sunt disponibile în prezent, terenuri pentru crearea de noi parcele dedicate beneficiarilor legilor mai sus menționate".*

Acest punct de vedere a fost înaintat și instanțelor de judecată, iar Tribunalul Brașov și Curtea de Apel Brașov au apreciat că răspunsul oferit de către Primăria Municipiului Brașov îndeplinește cerințele unui "refuz nejustificat", în accepțiunea oferită acestei noțiuni de art. 2 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 554/2004, întrucât, prin conduita adoptată, autoritatea publică sesizată a lipsit beneficiara de un drept recunoscut de lege.

Din Decizia Curții de Apel Brașov reiese că municipiul Brașov a început demersurile pentru identificarea unui teren pentru amenajarea unui nou cimitir, având în vedere inclusiv cele aproximativ 80 de cereri ale beneficiarilor drepturilor prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, aprobată prin Legea nr. 189/2000 și a Decretului-lege nr.118/1990, care nu au putut fi soluționate favorabil din aceleași considerente, respectiv autoritatea locală nu a reușit să identifice un teren pentru amenajarea unui nou cimitir.

Astfel, Avocatul Poporului a constatat că Primăria Municipiului Brașov a mai fost sesizată pentru realizarea aceluiași drept de alte 80 de persoane, această situație fiind deci cunoscută organelor de conducere ale primăriei și lăsată nesoluționată până în prezent.

În vederea soluționării acestei sesizării, au fost întreprinse demersuri la Primăria Municipiului Brașov, iar autoritatea locală ne-a informat că, urmare a Deciziei Curții de Apel Brașov, petentei i-a fost atribuit un loc de veci în Cimitirul Municipal Brașov.

În ceea ce privește atribuirea unui loc de veci beneficiarilor Ordonanței Guvernului nr. 105/1999, republicată, și ai Decretului-lege nr. 118/1990, republicat, care au solicitat un loc de veci, dar ale căror cereri nu au putut fi soluționate favorabil, acestea se vor soluționa de îndată ce va fi finalizat demersul pentru identificarea unui teren care să îndeplinească condițiile legale, tehnice, de mediu, pretabil pentru înființarea unui nou cimitir.

Recomandări implementate cu succes:

Recomandarea nr. 97/2025, însușită de către Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe - Din conținutul petiției adresate, rezulta că petenta este nemulțumită de faptul că, deși este beneficiară a unei locuințe sociale, fiind scutită de plata chiriei ca urmare a faptului că este persoană cu handicap, Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe nu i-a comunicat niciun răspuns cu privire la solicitările anterioare referitoare la repartizarea unei locuințe construite din fondurile statului, proprietate privată a Municipiului Sfântu Gheorghe (pe care ar fi avut posibilitatea să o cumpere ulterior), ci doar faptul că alte persoane au obținut o soluționare favorabilă a unor cereri similare.

Avocatul Poporului a aprobat efectuarea unei **anchete** la domiciliul acesteia, situat în Municipiul Sfântu Gheorghe, în scopul verificării condițiilor de locuit.

De asemenea, în urma demersurilor scrise întreprinse la Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe, s-a constatat că cererile petentei nu au fost analizate efectiv în toată această perioadă de timp, nefiindu-i stabilit un punctaj sau comunicat eventualul motiv al respingerii solicitării.

Așadar, petenta nu are un punctaj stabilit, întrucât se apreciază că acest fapt nu ar produce niciun efect la acest moment, chiar dacă ar îndeplini condițiile de atribuire, în mod teoretic (s.n.).

Astfel, am apreciat necesară analizarea în cadrul Consiliului Local al Municipiului Sfântu Gheorghe, județul Covasna, a modificării și/sau completării HCL nr. 121/2014, urmând ca Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe să propună stabilirea anumitor termene precise până la care solicitanții unor astfel de locuințe pot formula cereri, cât și să analizeze și să soluționeze aceste cereri, anual, luând în considerare situația individualizată a fiecărui solicitant, condițiile îndeplinite și să stabilească un punctaj corespunzător acestora.

Listele privind ordinea de prioritate în soluționarea cererilor de locuințe se stabilesc/se refac în condițiile legii, în acestea fiind cuprinși toți solicitanții care îndeplinesc criteriile respective, în ordinea descrescătoare a punctajului primit la criteriile de ierarhizare. Solicitanții înscriși în listele de priorități care nu pot beneficia de repartizarea unei locuințe în limita fondului disponibil din anul respectiv, pot primi repartiții în anii următori în limita fondului disponibil în fiecare an și în noua ordine de prioritate stabilită. Rezultatele vor fi comunicate solicitanților, iar contestațiile cu privire la stabilirea accesului la locuințe, precum

și cu privire la acordarea priorităților în soluționarea cererilor, pot fi adresate instanței de contencios administrativ competente, potrivit legii.

Ca urmare, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 97/2025**, potrivit căreia:

- primarul Municipiului Sfântu Gheorghe, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, va întreprinde măsuri constând în propunerea și înaintarea către Consiliul Local al Municipiului Sfântu Gheorghe a modificării și/sau completării HCL nr. 121/2014, în ceea ce privește reglementarea unor termene până la care Comisia competentă va analiza și soluționa cererile privind atribuirea unor locuințe din fondul locativ de stat, anual, luând în considerare situația individualizată a fiecărui solicitant, condițiile îndeplinite și punctajul stabilit corespunzător.

- primarul Municipiului Sfântu Gheorghe va informa, în termen de 45 de zile, instituția Avocatul Poporului, cu privire la însușirea Recomandării, precum și referitor la măsurile dispuse.

Prin adresa de răspuns, Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe ne-a comunicat Hotărârea nr. 305/2025 privind aprobarea criteriilor de punctaj pentru stabilirea ordinii de prioritate în vederea repartizării locuințelor cu chirie, construite din fondul locativ de stat și din cele aflate în proprietatea privată a Municipiului Sfântu Gheorghe, adoptată la data de 31 iulie 2025, prin care măsurile dispuse de Avocatul Poporului au fost îndeplinite. Potrivit acestei Hotărâri a Consiliului Local al Municipiului Sfântu Gheorghe, Hotărârea nr. 121/2014, aplicabilă anterior în domeniu, este abrogată.

Recomandarea nr. 90/2025, adresată președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, însușită de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități.

Instituția Avocatul Poporului a întreprins mai multe demersuri specifice în vederea soluționării unei petiții formulate de o persoană instituționalizată într-un centru rezidențial, și, totodată, pentru clarificarea unor aspecte legate de transferul beneficiarului din centrul situat în județul Covasna, într-un centru din județul Ialomița, iar ulterior într-un alt centru situat în județul Iași.

Acest transfer s-a făcut în județul Iași, întrucât, la nivelul județului Covasna, **nu exista niciun loc liber** pentru admiterea persoanei adulte cu grad de handicap grav într-un centru rezidențial sau medico-social, Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Târgu Secuiesc, aflat în subordinea DGASPC Covasna, funcționând la capacitatea maximă.

Pentru identificarea locurilor disponibile, DGASPC Covasna a transmis o primă solicitare către DGASPC Brașov, însă în răspunsul primit se menționează că: *"centrele din subordinea DGASPC Brașov au traversat o perioadă de reorganizare; se menține obiectivul dezinstituționalizării, prioritate la admitere având persoanele adulte ce au domiciliul în județul Brașov"*.

Ulterior, s-au trimis solicitări către **toate serviciile rezidențiale licențiate aflate pe site-ul Ministerului Muncii**, în vederea identificării unor locuri disponibile internării persoanei adulte cu dizabilități, fie în centre de îngrijire și asistență din subordinea DGASPC-urilor, fie în ONG-uri acreditate.

Din răspunsurile direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului a reieșit că, la nivel național, centrele rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități **funcționează la capacitate maximă, prin urmare se află în imposibilitatea preluării altor beneficiari**. De asemenea, în adresele de răspuns, direcțiile au precizat că numărul solicitărilor de instituționalizare depășește capacitatea locurilor disponibile; centrele sunt în plin proces de

restructurare și nu se fac admiteri; direcțiile au liste de așteptare în vederea admiterii în centre rezidențiale a persoanelor adulte cu dizabilități.

Astfel, Avocatul Poporului a constatat că, în ceea ce privește desfășurarea procesului de dezinstituționalizare, acest proces este unul dificil, una dintre cauze fiind faptul că instrumentele de implementare nu s-au dezvoltat într-o cronologie care să asigure cea mai corectă abordare.

Posibilitatea de a interna o persoană cu dizabilități într-un centru de îngrijire era limitată și până la apariția Legii nr. 7/2023, fie din cauza costurilor foarte mari, fie din cauza numărului limitat de astfel de centre, în condițiile în care numărul persoanelor cu dizabilități din ultimii ani este într-o ușoară creștere, **însă, în prezent, identificarea unui loc disponibil pentru internarea unui caz a devenit extrem de dificilă**, așa cum am arătat într-o manieră detaliată în *Raportul special privind dificultățile pe care le întâmpină persoanele cu dizabilități*, respectiv pacienții a căroră situație socială determină prelungirea spitalizării⁹.

Scăderea numărului de locuri din centrele rezidențiale nu va rezolva nevoile persoanelor vulnerabile din comunitate, ci dimpotrivă le va accentua, în condițiile în care autoritățile administrației publice nu reușesc să asigure servicii de îngrijire de lungă durată pentru persoanele cu dizabilități, persoane vârstnice, persoane fără adăpost și pentru alte categorii de persoane vulnerabile, ca măsură de asistență socială, respectiv să dezvolte capacitatea de furnizare la nivel local a îngrijirilor de lungă durată la domiciliu, în cazul persoanelor neinstituționalizate.

Prevederile referitoare la dezinstituționalizare și prevenirea instituționalizării **nu se pot implementa** până ce nu va exista o rețea de servicii sociale alternative. În continuare se primesc foarte multe solicitări din partea aparținătorilor persoanelor adulte cu dizabilități în sensul instituționalizării lor.

Serviciile sociale sunt dezvoltate insuficient la nivelul unităților administrativ teritoriale din mediul urban și foarte puțin sau deloc în unitățile administrativ teritoriale din mediul rural.

Rolul sistemului de protecție socială și al serviciilor rezidențiale pentru persoanele cu dizabilități este de a sprijini persoanele cu dizabilități care, din motive sociale combinate cu handicapul lor, nu pot duce o viață decentă în comunitate. Or, la nivel național, serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități fie funcționează la capacitate maximă, fie se află în proces de restructurare, astfel că nu se pot efectua admiteri. Lipsa sprijinului familiei și a serviciilor în comunitate fac parte dintre principalele motive ale instituționalizării.

În consecință, în acest proces de dezinstituționalizare, accentul pus exclusiv pe reducerea dimensiunii centrelor rezidențiale, împreună cu disponibilitatea limitată a serviciilor sociale din comunitate pentru persoanele adulte cu dizabilități, ridică serioase semne de întrebare legate de modul în care se desfășoară în România acest proces. Unul dintre motivele principale ale instituționalizării este lipsa serviciilor sociale în cadrul comunității, ceea ce duce la discriminare și la excluderea socială a persoanelor adulte cu dizabilități.

Ca urmare a problemelor identificate, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 90/2025**, adresată președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități.

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități și-a însușit Recomandarea, precizând că: **reflectă, în mod corect și documentat, dificultățile structurale și provocările persistente ale procesului**: lipsa serviciilor sociale comunitare, deficitul de personal calificat, subfinanțarea la nivel local, precum și limitările privind transferul de competențe de la nivel central, neînsoțit de resurse bugetare suficiente. ANPDPD

⁹ <https://avp.ro/wp-content/uploads/2024/03/Raport-special-cazuri-sociale-dezinstituționalizare.pdf>

recunoaște aceste dificultăți, ele fiind evidențiate constant și în rapoartele proprii de monitorizare, precum și în consultările cu partenerii instituționali, autoritățile locale și societatea civilă.

Pentru depășirea acestor obstacole, ANPDPD a inițiat un amplu proces de monitorizare și evaluare a implementării celor două strategii naționale relevante: Strategia pentru prevenirea instituționalizării și dezinstituționalizării, respectiv Strategia "O Românie echitabilă". Acest proces este realizat în parteneriat cu experții Băncii Mondiale, beneficiind de o expertiză independentă și de instrumente moderne de evaluare a politicilor publice. Se preconizează că la sfârșitul trimestrului III a.c. va fi disponibilă o primă versiune a raportului de monitorizare, care va oferi o analiză comprehensivă asupra progreselor realizate, a blocajelor existente și a posibilelor soluții pentru urgentarea procesului de dezinstituționalizare.

Totodată, ANPDPD a subliniat că succesul procesului de dezinstituționalizare nu poate fi asigurat fără o colaborare strânsă între autoritățile centrale, autoritățile publice locale și societatea civilă, precum și fără o alocare adecvată de resurse financiare și umane, proporțional cu responsabilitățile transferate. Monitorizarea integrată a celor două strategii va fundamenta măsuri concrete și va permite adaptarea rapidă a politicilor publice la nevoile reale ale beneficiarilor, oferind o bază solidă **pentru implementarea recomandărilor Avocatului Poporului.**

În ceea ce privește obligațiile ANPDPD cuprinse în Planul de acțiune în domeniul sănătății mintale 2024-2029, acestea sunt în acord cu angajamentele pe care Guvernul României și le-a asumat la nivel internațional, și anume de a nu dezvolta alte servicii sociale rezidențiale pentru persoanele cu dizabilități, astfel încât autorităților locale le revine obligația să înființeze serviciile sociale în comunitate prevăzute în Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Dintre autoritățile care au fost **deschise la colaborare**, amintim: Instituția Prefectului Județul Covasna; Primăria Municipiului Brașov, Instituția Prefectului Județul Brașov; Casa Județeană de Pensii Brașov; Direcția de Asistență Socială Brașov, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov, Inspectoratul Județean de Poliție Brașov.

Dintre autoritățile care **nu au acordat sprijinul necesar** în exercitarea atribuțiilor instituției Avocatul Poporului, s-au evidențiat: Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii.

Propuneri de modificări legislative:

- **Dosar nr. 8195/2025 - Solicitare adresată Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, ca urmare a constatării că intervalul de timp 7 martie 2025-12 martie 2025 nu intră sub incidența prevederilor art. VI din OUG nr. 12/2025, ceea ce creează un regim inechitabil între persoane care se află în aceeași situație juridică.**

Ca urmare, actele administrative emise de către autoritățile/instituțiile publice angajatoare în perioada respectivă, prin care se constată încetarea de drept a raporturilor de muncă în condițiile art. 38 alin. (10) din Legea nr. 153/2017, coroborat cu prevederile art. 56 alin. (1) lit. c) din Codul muncii își produc în continuare efecte juridice, inclusiv pentru asistenței personali ai persoanelor încadrate în grad grav de handicap. A fost propusă identificarea unei soluții legislative care să ia în considerare posibilitatea reglementării aspectelor semnalate și eliminarea inechităților produse, prin menținerea raportului de muncă al asistentului personal care cumulează calitatea de pensionar și prin reintegrarea acestuia, în

așa fel încât să se creeze aceeași situație juridică pentru toate persoanele care cumulează cele două calități, conform precizărilor de mai sus.

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități ne-a comunicat în esență, următoarele:

- angajatorii pot încadra în muncă pensionari cu contract de muncă pe perioadă determinată sau nedeterminată, fără să existe vreo interdicție la modul în care trebuie să arate programul de lucru al unui pensionar sau durata contractuală;

- nu există nicio limitare în ceea ce privește vârsta maximă, atât timp cât asistentul personal îndeplinește cumulativ toate celelalte condiții, iar la dosarul de angajare a asistentului personal este depus acordul persoanei cu handicap grav/reprezentant legal al acesteia;

- prevederile Legii nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la asistentul personal, se completează cu cele ale Legii nr. 53/2003 Codul muncii, republicată și cu cele ale Legii nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice;

- art. VII alin. (1) din OUG nr. 156/2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, are ca obiect suspendarea ocupării prin concurs sau examen a posturilor vacante sau temporar vacante, astfel încât angajarea asistenților personali nu intră sub incidența acestei prevederi legislative.

- **Dosar nr. 3622/2025 - Solicitare adresată Casei Naționale de Pensii Publice, prin Recomandarea nr. 230/2025 privind necesitatea modificării/completării legislației de ordin terțiar din domeniul pensiilor, în vederea emiterii buletinului de calcul, ca anexă la decizia de pensionare/recalculare.** Dosarul este în curs de soluționare.

- **Dosar nr. 9624/2025 - Solicitare adresată Comisiei pentru muncă, familie și protecție socială - Senatul României și Comisiei pentru muncă și protecție socială - Camera Deputaților privind analiza prevederilor art. 162 alin. (1), teza a-II-a din Legea nr. 360/2023, conform căreia „pensia din sistemul public de pensii se stabilește numai pentru perioadele de stagiu de cotizare realizate în acest sistem” în situațiile în care persoanele care doresc deschiderea dreptului la pensie au desfășurat activitate în muncă atât în sistemul public de pensii, cât și în sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate (sistemul de asigurări sociale al avocaților, sistemul de pensii al notarilor publici, sistemele proprii de asigurări sociale ale cultelor recunoscute de lege, sistemul pensiilor militare de stat: Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării Naționale, Serviciul Român de Informații).**

Imposibilitatea cumulului pensiei din sistemul public cu alte sisteme de pensii de stat are relevanță în situația în care persoana în cauză a desfășurat activitate în muncă atât în domenii pentru care s-a asigurat contributivitatea în sistemul public de pensii, cât și în alte sisteme de pensii de stat, însă pe o durată de timp sau până la o vârstă care nu îi permite acesteia îndeplinirea condițiilor de stagiu de cotizare și/sau de vârstă pentru niciunul dintre aceste sisteme de pensii, în mod exclusiv.

Este solicitată examinarea situației create, din perspectiva modificării legislației naționale în scopul recunoașterii dreptului la pensie/pensie anticipată pentru persoanele care domiciliază în România și care au efectuat stagii de cotizare în mai multe sisteme de pensii de stat din România.

- **Solicitări de modificări legislative reținute în Raportul special privind valorificarea dreptului la muncă de către cetățenii români care muncesc în străinătate:**

- Completarea prevederilor art. 127 din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii cu prevederea potrivit căreia deciziile provizorii emise de casele teritoriale de pensii în

situațiile în care solicitantul a efectuat stagiul de cotizare în străinătate sunt obligatorii și pot fi contestate, în termen de 45 de zile de la comunicare, la instanța judecătorească competentă. Reglementarea legală este necesară pentru a permite titularului dosarului de pensie exercitarea unei căi de atac împotriva deciziei respective și a realizării concordanței cu prevederile art. 48 alin. (1) și art. 50 alin. (3) din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 sau de punere în aplicare a acordurilor pe care România le-a încheiat în domeniul pensiilor.

- Elaborarea și emiterea de către Președintele Casei Naționale de Pensii Publice a unui Ordin care să reglementeze procedura aplicabilă la nivelul caselor teritoriale de pensii pentru obținerea documentelor necesare din străinătate cu privire la confirmarea stagiului de cotizare, în condițiile depășirii unui termen de 6 luni de la data înregistrării dosarului de acordare a pensiei, prin transmiterea către autoritățile/instituțiile publice omologe din străinătate a unor reveniri la solicitările inițiale, cu o anumită ritmicitate, cum ar fi, de exemplu, la 3 (trei) luni.

- Reanalizarea de către Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale a oportunității modificării art. 16 pct. 1 din Acord în sensul recunoașterii în beneficiul persoanei care deja îndeplinește condițiile necesare pentru obținerea unei pensii conform legislației din România, inclusiv a stagiului de cotizare efectuat în Israel, urmând ca partea română să inițieze o nouă etapă de negocieri cu partea israeliană.

- **Solicitare de modificare a Normelor metodologice de punere în aplicare a Legii nr. 17/2014, aprobate prin Ordinul nr. 719/2014.** Avocatul Poporului a solicitat Ministerului Apărării Naționale punerea în acord a dispozițiilor Normelor metodologice de punere în aplicare a Legii nr. 17/2014, aprobate prin Ordinul nr. 719/2014¹⁰, cu prevederile Legii nr. 17/2014, astfel încât MAPN să solicite avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale sau al direcției județene pentru agricultură doar în cazurile în care aceste autorități au obligația legală de a emite un aviz, cazuri reglementate la art. 9 alin. (1) și (2) din Legea nr. 17/2014, care nu fac referire la dispozițiile art. 4¹ alin. (5) din actul normativ menționat. Anexa nr. 2 la Ordinul nr. 719/2014 a fost modificată prin intrarea în vigoare a Ordinului nr. 26/278/M.7/2.717/2023 la data de 27 martie 2023. Modificarea antemenționată a fost inițiată de Ministerul Apărării Naționale, prin Statul Major al Apărării.

- **Solicitări de modificare a legislației, reținute în Recomandarea nr. 90/2025, adresată președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, între acestea amintim:**

- inițierea instituirii cadrului legal necesar reglementării obligației autorităților publice locale de a înființa centre medico-sociale, având în vedere lipsa unităților medico-sociale de la nivel național, iar persoanele cu dizabilități au nevoie de servicii sociale și medicale, servicii socio-medicale, servicii esențiale pentru a acoperi nevoile lor specifice, atât în ceea ce privește îngrijirea medicală, cât și asistența socială;

- adoptarea și implementarea de politici publice care să protejeze drepturile persoanelor cu dizabilități, să prevină discriminarea și să asigure accesul la servicii și facilități, având în vedere faptul că statul are obligația pozitivă de a lua măsuri active și concrete pentru a asigura protecția drepturilor persoanelor cu dizabilități, aspect care include, dar nu se limitează la, accesul la servicii sociale, accesul la sănătate;

¹⁰ Ordinul viceprim-ministrului, ministrul agriculturii și dezvoltării rurale, al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, al ministrului apărării naționale și al viceprim-ministrului, ministrul culturii nr. 719/2014 privind aprobarea normelor metodologice pentru aplicarea titlului I din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, publicat în Monitorul Oficial al României cu numărul 401 din data de 30 mai 2014.

- inițierea unor demersuri în vederea modificării legislației pentru asigurarea finanțării tuturor serviciilor sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități, precum și pentru identificarea pârgurilor legale care să faciliteze alocarea de resurse financiare bugetare, având în vedere faptul că subfinanțarea constituie o problemă majoră a instituției de asistență socială, iar transferul de competențe de la administrația centrală trebuie însoțit și de resursele bugetare necesare de la bugetul de stat.

• Solicitări de modificare a legislației, reținute în *Raportul special privind situația persoanelor vârstnice expuse unui risc mai mare de sărăcie și excluziune socială*:

- Revizuirea Ordinului nr. 29/2019 pentru aprobarea standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, persoanelor fără adăpost, tinerilor care au părăsit sistemul de protecție a copilului și altor categorii de persoane adulte aflate în dificultate, precum și serviciile acordate în comunitate, serviciilor acordate în sistem integrat și cantinele sociale, conform Ordinului nr. 2489/2023 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate privind managerul de caz în serviciile sociale acordate. În conținutul Ordinului nr. 2489/2023 se menționează faptul că standardele minime de calitate privind managementul de caz în serviciile sociale acordate persoanelor vârstnice sunt complementare standardelor minime obligatorii din domeniul serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, aprobate prin Ordinul ministrului muncii și justiției sociale nr. 29/2019, însă acest act normativ din 2019 nu a fost revizuit, iar dispozițiile Ordinului nr. 2489/2023 se pot aplica unitar doar după modificarea și completarea Ordinului nr. 29/2019. Conform Ordinului nr. 29/2019/Anexa 6 cf. M II - S1.3 "reevaluarea nevoilor beneficiarilor se face cel puțin la 6 luni sau când situația o impune", iar în conformitate cu Ordinul nr. 2489/2023 care precizează la art. 2³ că "standardele minime de caz sunt complementare celor aprobate prin Ordinul nr. 29/2019" se prevede, în cadrul standardului 5, că trimestrial se efectuează raportul cu privire la rezultatele implementării PIA respectiv a planului individualizat de asistență și îngrijire, ceea ce implică o reevaluare a cazului și implicit a obiectivelor atinse în raport cu nevoile beneficiarului, care în Anexa 6/Ordinul nr. 29/2019 era precizată a fi semestrial, sau anual în Anexa 8/Ordinul nr. 29/2019.

- Modificarea Ordinului nr. 2489/2023 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate privind managerul de caz în serviciile sociale acordate persoanelor vârstnice, având în vedere neconcordanța din legislație cu privire la procedura de aplicare a metodei management de caz de către alți furnizori (DGASPC), este necesară clarificarea prin norme a prevederilor legislative în vigoare. De asemenea, în procesul de realizare a evaluării complexe a persoanei vârstnice, Ordinul nr. 2489/2023 pentru aprobarea standardelor minime de calitate privind managementul de caz în serviciile sociale acordate persoanelor vârstnice prevede un termen de 5 zile de la data realizării acesteia de transmitere a rezultatului către SPAS care a realizat evaluarea inițială, în timp ce Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare prevede un termen de 10 zile lucrătoare de la data întocmirii documentului.

- Având în vedere situațiile tot mai frecvente în care persoane adulte, cu nevoi evidente de îngrijire și sprijin, nu se încadrează în niciuna dintre categoriile reglementate prin legislația actuală (nu au atins vârsta de pensionare, care nu sunt încadrate într-un grad de handicap, dar care necesită îngrijire temporară sau permanentă, dar nu pot fi admise legal nici în centre pentru persoane vârstnice, nici în cele pentru persoane cu dizabilități), considerăm necesară revizuirea și completarea cadrului normativ, astfel încât și această categorie vulnerabilă să beneficieze de protecție socială adecvată.

- Simplificarea formularelor folosite și a procedurii de evaluare a persoanelor vârstnice. În acest moment, sunt folosite, în evaluarea persoanei vârstnice, trei formulare: fișa

de evaluare inițială, conform Ordinului nr. 2489/2023, fișa de identificare persoană vârstnică la risc, aprobată prin Ordinul nr. 1932/2024 și fișa de evaluare socio-medicală, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 1311/2024 de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 886/2000. Ultimele două formulare se suprapun, conțin criterii și itemi de evaluare comuni și, ambele, au secțiuni care trebuie completate prin preluare din fișa de evaluare inițială.

- Modificarea cadrului legal privind identificarea aparținătorilor și obligarea acestora la întreținere, respectiv introducerea unei prevederi legale prin care autoritatea publică locală poate să antreneze răspunderea aparținătorilor. În acest sens, se poate crea cadrul legislativ necesar pentru emiterea unei decizii/dispoziții executorii, cu posibilitatea pentru aparținător de a contesta actul în instanță.

Biroul Teritorial Cluj-Napoca

• **Biroul Teritorial Cluj-Napoca:** a soluționat un număr de 133 de petiții, a acordat 214 de audiențe, a înregistrat 400 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 5 activități de mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 365 de cazuri, dintre care 258 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 9 anchete și a formulat 33 recomandări.

Autorități care au fost deschise la colaborare:

Dosare nr. 21127/2025, 21204/2025, 21217/2025, 21223/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului 50 de minore ar fi GRAVIDE în cătunul Ponorâta!!! Unele ar avea sub 12 ani, în vederea verificării situației mamelor minore înregistrate la nivelul județelor Bistrița - Năsăud, Cluj, Maramureș și Sălaj.

În instrumentarea sesizării din oficiu, au fost solicitate date de la: Instituțiile Prefectului Județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj, Inspectoratele de Poliție Județene din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj, Direcțiile de Sănătate Publică din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj și Inspectoratele Școlare Județene din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj.

În urma analizei răspunsurilor comunicate, Avocatul Poporului a emis **Recomandările nr. 151/2025; 152/2025; 163/2025 și 164/2025**, referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție, privind protecția copiilor și a tinerilor, către Instituțiile Prefectului Județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj, cu solicitarea de a dispune:

- a) Analizarea, în cadrul Colegiului Prefectural, a necesității elaborării unui Plan județean integrat de acțiune care să aibă ca obiective: coordonarea tuturor instituțiilor relevante (Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, Inspectoratul Școlar Județean, Direcția de Sănătate Publică, Inspectoratul de Poliție Județean, unități administrativ-teritoriale, organizații neguvernamentale etc.) pentru a aborda fenomenul mamelor minore într-un mod unitar și eficient; definirea unui program de monitorizare bianual pentru a urmări evoluția cazurilor de mame minore și minore însărcinate, precum și a măsurilor de prevenire și protecție implementate și elaborarea unui raport anual de activitate, care să reflecte acțiunile întreprinse și impactul acestora;
- b) Structurarea intervențiilor și eficientizarea colaborării interinstituționale, cu luarea în considerare a particularităților (ex. religioase, etnice, nivel de școlarizare, situație familială, etc.) identificate în rândul mamelor minore și stabilirea intervenției în funcție de respectivele particularități;
- c) Oferirea de suport unităților administrativ - teritoriale pentru a identifica problemele legate de sarcinile la minore și pentru a asigura personalul de specialitate necesar (mediatori

sanitari, asistenți medicali comunitari, asistenți sociali etc.), prin dezvoltarea colaborării între instituțiile implicate, acolo unde este cazul;

d) Examinarea oportunității instituirii unui mecanism procedural clar pentru raportarea către Inspectoratul de Poliție Județean a tuturor cazurilor de sarcină în rândul minorelor, în scopul investigării posibilelor aspecte de natură penală, stabilirea încadrării juridice a faptelor și comunicarea situației penale a presupușilor autori, ulterior soluționării dosarelor.

Toate cele patru Instituții ale Prefectului din Județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Maramureș și Sălaj eu efectuat demersuri pentru implementarea Recomandărilor emise.

Dosar nr. 11702/2025 - Sesizare din oficiu în vederea verificării situației a doi adolescenți din municipiul Turda, care au fost arestați preventiv, fiind bănuți că ar fi intrat în locuința unui bărbat și, sub amenințarea unui cuțit, i-ar fi furat suma de 15.000 de lei. Incidentul a avut loc în cursul zilei de 9 aprilie, iar minorii au fost depistați ulterior în apropierea municipiului Câmpia Turzii.

În instrumentarea sesizării din oficiu, au fost solicitate date de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj și Inspectoratul de Poliție Județean Cluj.

Analizând informațiile primite, a fost emisă **Recomandarea nr. 74/2025**, către Inspectoratul de Poliție Județean Cluj - Poliția Municipiului Turda, cu următoarele obiective:

a) Sesizarea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului și/sau serviciul de asistență socială din cadrul primăriei de domiciliu, de fiecare dată când, în desfășurarea activității, există suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare, rele tratamente și/sau situație de vulnerabilitate dată de comportamentul delicvent al minorilor, prin raportare atât la prevederile Legii nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare cât și a Legii nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie.

b) Instruirea personalului de specialitate, care, în desfășurarea activității specifice, interacționează cu minori, cu privire la obligațiile ce decurg din aplicarea Legii nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu accent pe prevederile art. 89 alin. (1) și art. 96 alin. (1).

În implementarea recomandării, Inspectoratul de Poliție Județean Cluj - Poliția Municipiului Turda, a comunicat însușirea acesteia, subliniind faptul că întreg efectivul subunității și-a însușit conținutul Recomandării și a măsurilor dispuse.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 10677/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Video "M-am săturat, m-am scârbit de el! Îl fac praf". Învățătoare, înregistrată în timp ce jignește și umilește un elev.*

Raportat la informațiile comunicate de Școala Gimnazială „Avram Iancu” Bistrița și Inspectoratul Școlar Județean Bistrița-Năsăud, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 72/2025**, către directorul Școlii Gimnaziale „Avram Iancu” Bistrița, referitoare la:

a) Identificarea, împreună cu consilierii școlari, a măsurilor de sprijin adecvate pentru cadrele didactice din unitatea de învățământ în scopul îmbunătățirii relației dintre școală, elevi și familie.

b) Instruirea personalului, didactic, didactic auxiliar și nedidactic, cu privire la obligațiile legale în domeniul apărării, protecției și promovării drepturilor copilului, în special cu privire la dispozițiile cuprinse în Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

c) Aplicarea obligației legale de a sesiza, imediat, primăria de la domiciliul familiei sau Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița-Năsăud de fiecare

dată când există suspiciuni în legătură cu o situație de abuz, de neglijare sau de înstrăinare părintească în cazul minorilor înscriși la unitatea de învățământ.

Școala Gimnazială „Avram Iancu” Bistrița a precizat că în urma discuțiilor purtate la nivelul Comisiei pentru prevenirea și combaterea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității și cu cei doi consilieri școlari ai unității de învățământ, s-a hotărât: derularea unor activități de consiliere la clasa respectivă către doamna consilier școlar, alături de doamna învățătoare; organizarea unui workshop având ca tematică relația școală-elevi-familie la care să participe cadre didactice, consilierii școlari, profesorul itinerant și părinți (cel puțin un reprezentant din fiecare clasă), urmând ca materialele discutate să fie distribuite celorlalți părinți; participarea la un curs prin care să fie sprijinite cadrele didactice în vederea îmbunătățirii relației dintre școală, elevi și familie.

Dosar nr. 9810/2025 - Sesizare din oficiu în vederea verificării situației unei minore, care, potrivit relatărilor din presă a fost abuzată sexual de către un bărbat care o avea în grijă, în cursul anului 2023, pe raza comunei Călărași, județul Cluj.

În vederea soluționării dosarului și a lămurii aspectelor relatate în presă au fost solicitate date de la: Inspectoratul de Poliție Județean Cluj, Parchetul de pe lângă Judecătoria Turda, Primăria comunei Călărași, județul Cluj și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj, fiind efectuată și o **anchetă** la sediul DGASPC Cluj - Compartimentul intervenție în caz de abuz, neglijare.

Analizând informațiile primite și raportat la concluziile anchetei, a fost emisă **Recomandarea nr. 70/2025**, către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj, cu următoarele obiective:

- identificarea nevoilor reale și acordarea serviciilor de specialitate necesare, minorei, raportat la situațiile de risc în care s-ar putea afla minora, prin elaborarea Planului de reabilitare/reintegrare socială;
- evaluarea situației socio-familială și a celorlalți minori aflați în familie și acordarea serviciilor de specialitate, după caz;
- sprijinirea bunicii în efectuarea demersurilor necesare evaluării stării de sănătate și revizuirii Certificatului de încadrare în grad de handicap, în vederea obținerii drepturilor pentru persoana cu dizabilități;
- includerea bunicii într-un program de consiliere psihologică și/sau psihoterapie, având ca scop dobândirea abilităților parentale necesare exercitării autorității părintești, cu luarea în calcul a unor servicii online, raportat la faptul că, având în îngrijire trei minori, îi este greu să se deplaseze;
- acordarea sprijinului necesar și îndrumare metodologică personalului de specialitate din cadrul primăriei, inclusiv în ceea ce privește identificarea tuturor prestațiilor sociale de care familia poate beneficia, cu luarea în calcul și a minorei;
- tratarea cu profesionalism și rigurozitate a oricărei sesizări cu privire la existența oricărei suspiciuni de abuz/neglijare/violență venite din partea instituțiilor/autorităților care interacționează cu minorii, respectiv orice persoană care sesizează un posibil abuz/neglijare/violență cu privire la minori, sens în care se va verifica modul în care sesizările transmise de către autorități începând cu luna noiembrie 2023, cu privire la situația de graviditate a minorei, au fost instrumentate la nivelul DGASPC Cluj.

În implementarea Recomandării, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj a comunicat însușirea acesteia, precum și faptul că situația copiilor va fi monitorizată în cadrul Compartimentului intervenție în caz de abuz, neglijare împreună cu autoritățile locale competente.

Dosar nr. 8683/2025 - Sesizare din oficiu cu privire la situația unei paciente care *a decedat la Spitalul Județean de Urgență „Dr. Constantin Opreș”*. Aceasta ar fi primit un medicament la care era alergică. Pacienta fusese internată pentru investigații, iar starea ei era stabilă. Însă, în urma unei erori medicale, i s-ar fi administrat intravenos un medicament la care era cunoscută ca fiind alergică. La scurt timp, femeia ar fi suferit un șoc anafilactic sever. Medicii au intervenit de urgență și au reușit să o stabilizeze, dar, din cauza gravității reacției, aceasta a fost plasată în comă indusă, ulterior producându-se decesul.

Urmare demersurilor întreprinse, Ministerul Sănătății a comunicat faptul că **nu a fost înființat și organizat Registrul național de evidență și urmărire a afecțiunilor alergice și imunologice**. Motivul invocat constă în faptul că înființarea unui Registru național de evidență și urmărire a afecțiunilor alergice și imunologice este un proces complex și anevoios, care presupune măsuri juridice, tehnice, medicale și de protecție a datelor, motiv pentru care a fost solicitat sprijinul Serviciului digitalizare pentru dezvoltarea și implementarea acestui registru la nivel național, în cadrul planului de digitalizare a sistemului sanitar. În prezent, platforma informatică a Ministerului Sănătății se află în curs de dezvoltare și nu este încă operațională, însă, odată cu punerea în funcțiune a acesteia, în cadrul căreia vor fi integrate și registre de boli la nivel național, Serviciul Digitalizare își afirmă disponibilitatea de a acorda sprijinul necesar pentru dezvoltarea și implementarea Registrului național de evidență și urmărire a afecțiunilor alergice și imunologice la nivel național.

La o examinare a cadrului legislativ incident în speță se remarcă faptul că, în redactarea inițială, art. 5 alin. (1) din Legea nr. 4/2021 privind protecția drepturilor persoanelor diagnosticate sau suspectate a fi diagnosticate cu boli sau afecțiuni alergice institua un termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a legii (respectiv 7 februarie 2021) în care ar fi trebuit înființat Registrul național de evidență și urmărire a afecțiunilor alergice și imunologice la nivel național. De remarcat faptul că dispoziția legală respectivă avea caracter imperativ, instituind în sarcina autorităților cu atribuții în domeniu **obligația** de a înființa și organiza registrul menționat.

Ulterior, în luna aprilie a anului 2022, în contextul omisiunii demarării demersurilor de înființare a Registrului național de evidență și urmărire a afecțiunilor alergice și imunologice la nivel național, a fost inițiat demersul de modificare a Legii 4/2021. În forma propusă de inițiator, dispoziția referitoare la înființarea Registrului avea caracter permisiv, constând în faptul că ceea ce inițial constituia o obligație, se preconiza a deveni o recomandare (*se recomandă înființarea, acolo unde nu există, de Registre naționale pentru evidența persoanelor cu boli și afecțiuni alergice, pentru flecare categorie de boală sau afecțiune alergică*). În expunerea de motive a inițiativei legislative se menționează, pe de o parte, faptul că se impune flexibilizarea dispozițiilor privind înființarea Registrelor naționale pentru evidența persoanelor cu boli și afecțiuni alergice, în sensul eliminării prevederilor imperative privind înființarea acestora, dar pe de altă parte se specifică faptul că se constată „o creștere rapidă a prevalenței bolilor și afecțiunilor alergice și cu nevoia unei mai mari accesibilități către evaluarea alergologică de specialitate”. Or este mai presus de orice îndoială faptul că înființarea Registrului ar asigura optimizarea accesibilității la evaluarea alergologică.

Ulterior, Legea nr. 242/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 4/2021 privind protecția drepturilor persoanelor diagnosticate sau suspectate a fi diagnosticate cu boli sau afecțiuni alergice, în forma adoptată, păstrează **cu titlu de obligație înființarea Registrului național pentru evidența persoanelor cu boli și afecțiuni alergice**, eliminând în schimb termenul de 6 luni pe care îl stipula legea în forma sa inițială. Același act normativ, în forma adoptată la data de 20 iulie 2023, specifică faptul că înființarea și organizarea Registrului are loc prin ordin al ministrului sănătății, în format electronic. Este adevărat că

actualmente obligația înființării registrului nu mai este, în prezent, afectată de termenul de 6 luni stipulat inițial. Cu toate acestea, potrivit art. 79 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, ordinele și instrucțiunile se vor elabora în termenul prevăzut de actul superior sau, după caz, **într-un termen util care să facă posibilă ducerea lor la îndeplinire.**

Coroborând dispozițiile legale la care s-a făcut referire în cele ce preced, se pot concluziona următoarele:

- Înființarea Registrului național pentru evidența persoanelor cu boli și afecțiuni alergice este obligatorie, obligație scadentă inițial în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a actului normativ care îl reglementează, respectiv 7 februarie 2021.

- Ulterior modificării legislative intervenite prin Legea nr. 242/2023, obligația de înființare a Registrului a încetat a mai fi afectată de termenul de 6 luni, fiind în continuare necesară emiterea unui ordin al ministrului sănătății referitor la înființarea acestuia.

- Deși au trecut aproape patru ani de la data adoptării Legii referitoare la protecția drepturilor persoanelor diagnosticate sau suspectate a fi diagnosticate cu boli sau afecțiuni alergice și mai mult de doi ani de la data modificării acesteia, Ordinul Ministrului Sănătății referitor la înființarea și organizarea Registrului nu a fost emis până în prezent. Aceasta în ciuda faptului că, din expunerea de motive a proiectului de modificare a legii, se subliniază **nevoia unei mai mari accesibilități către evaluarea alergologică de specialitate.**

În contextul legal incident în speță, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 259/2025**, adresată ministrului sănătății, în sensul întreprinderii diligențelor necesare pentru: întreprinderea, cu celeritate, a demersurilor de emitere a Ordinului de înființare și organizare a Registrului național pentru evidența persoanelor cu boli și afecțiuni alergice și informarea Avocatului Poporului cu privire la însușirea recomandării și măsurile dispuse.

Dosar nr. 16095/2025 - Sesizare din oficiu urmare unui articol de presă în care era relatat faptul că o femeie a cerut sprijinul poliției după ce fiul său, împotriva căruia a fost emis un ordin de protecție, a încălcat restricțiile legale și s-a prezentat acasă, în comuna Vultureni, județul Cluj, manifestând un comportament agresiv.

În vederea analizării situației expuse în presă, au fost solicitate date de la: Primăria comunei Vultureni, Inspectoratul de Poliție Județean Cluj și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj.

Analizând informațiile primite, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 201/2025**, către:

I. Primarul comunei Vultureni, referitoare la:

- efectuarea demersurilor necesare în vederea adoptării de către Consiliul Local al comunei Vultureni a unei Hotărâri referitoare la constituirea Echipei mobile pentru intervenția de urgență în cazurile de violență domestică;

- desemnarea unui coordonator al Echipei mobile pentru intervenția de urgență în cazurile de violență domestică, din cadrul serviciului public de asistență socială;

- adoptarea măsurilor necesare în vederea alocării tuturor resurselor umane, materiale și financiare necesare intervenției de urgență. Stabilirea datelor concrete despre modul de alocare a mijlocului de transport care este pus la dispoziția echipei mobile pentru intervențiile de urgență.

II. Inspectoratul de Poliție Județean Cluj, referitoare la dispunerea măsurilor necesare pentru ca toate cazurile/suspiciunile de violență domestică ce intră în atenția lucrătorilor de poliție să fie semnalate cu celeritate Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj, respectiv serviciului/direcției de asistență socială din municipiul/orașul/comuna de domiciliu a victimei.

Primăria comunei Vultureni a comunicat însușirea Recomandării nr. 201/2025. A fost adoptată Hotărârea Consiliului Local nr. 41/03.07.2025 privind stabilirea componenței echipei mobile, pentru intervenția de urgență în cazurile de violență domestică.

Inspectoratul de Poliție Județean Cluj a comunicat însușirea recomandării, specificând faptul că la nivelul Inspectoratului de Poliție Județean Cluj - Poliția Municipiului Gherla, au fost prelucrate recomandările venite din partea instituției Avocatul Poporului, respectiv faptul că toate cazurile/suspiciunile de violență domestică care intră în atenția lucrătorilor de poliție vor fi semnalate cu celeritate serviciilor din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj.

Dosar nr. 8683/2025 Petenta învedera faptul că printr-o decizie, Agenția Județeană de Plăți și Inspecție Socială Cluj a admis cererea sa, în sensul acordării drepturilor prevăzute de Decretul-lege nr. 118/1990. În contextul expus, petenta beneficia în temeiul art. 8 alin. (1) lit. c) din actul normativ menționat de *douăsprezece călătorii gratuite, anual, pe calea ferată română, cu clasa I, pe toate categoriile de trenuri de persoane, cu mijloace de transport auto sau cu mijloace de transport fluviale, după caz, la alegere, folosirea acestora fiind posibilă și de către însoțitori, membri de familie, în cadrul numărului de călătorii stabilit pentru titular*. Nemulțumirea petentei rezidă în faptul că, potrivit afirmațiilor domniei sale, operatorii de transport rutier public persoane nu acceptă cupoanele aferente drepturilor conferite prin dispozițiile Decretului-lege nr. 118/1990.

În vederea identificării unui mod de soluționare a problemei pe care o întâmpină petenta, au fost efectuate demersuri către Autoritatea Rutieră Română, care a comunicat faptul că, deși persoanele persecutate din motive politice au dreptul la 12 călătorii gratuite cu mijloacele rutiere dacă aceștia solicită acest lucru, inspectorii de trafic ai Inspectoratului de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier pot lua măsuri contravenționale împotriva operatorilor de transport doar în situația în care sunt de față în momentul în care conducătorul auto refuză accesul persoanelor cu gratuități. În situația în care Inspectoratul de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier primește reclamații din partea unor petenți care sesizează refuzul accesului la transportul rutier gratuit se identifică operatorul de transport și acesta este informat cu privire la obligativitatea respectării legislației în vigoare. De asemenea, Autoritatea Rutieră Română a comunicat faptul că din discuțiile purtate cu agenții economici autorizați pentru transportul intern cu mijloace de transport auto, motivul refuzului prestării serviciilor de transport constă în faptul că demersul de recuperare a tarifului pentru călătoriile gratuite "este foarte dificil și se finalizează după un interval de timp foarte lung".

În contextul legal incident în speță, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea 253/2025**, către președintele Autorității Rutiere Române, în sensul depunerii diligențelor necesare pentru informarea tuturor agenților economici autorizați pentru transportul intern cu mijloace de transport auto, cu capital de stat, cu capital privat sau mixt, cu privire la **obligatia de a asigura posibilitatea exercitării efective a dreptului la douăsprezece călătorii gratuite, anual, cu mijloacele de transport auto**, beneficiarilor Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, precum și ale Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, în cadrul numărului de călătorii stabilit pentru titular.

În cursul anului 2025, instituțiile și autoritățile publice cărora le-au fost adresate solicitări din partea Biroului Teritorial Cluj-Napoca, au răspuns pozitiv, **colaborarea fiind una bună**, în interesul cetățenilor.

Biroul Teritorial Constanța

• **Biroul Teritorial Constanța:** a soluționat un număr de 84 de petiții, a acordat 164 de audiențe, a înregistrat 360 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 42 de activități de mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 144 de cazuri, dintre care 113 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 5 anchete și a formulat 8 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 2235/2025 Petenta semnală dificultăți în procesul de stabilire a drepturilor sale de pensie, deși a depus cererea pentru pensionare la limita de vârstă în data de 5 septembrie 2024, nu a primit un răspuns din partea Casei Județene de Pensii Constanța în termenul legal prevăzut. Aceasta a anexat la petiție decizia emisă de Casa Județeană de Pensii Constanța privind revizuirea pensiei anticipate parțiale, document care nu a fost pus în plată. Totodată, preciza că este mamă a trei copii și că, în urma acestei situații, ar putea beneficia de o reducere de 1 an și 6 luni în ceea ce privește vârsta standard de pensionare.

În considerarea celor de mai sus, ne-am adresat Casei Județene de Pensii Constanța, pentru a efectua verificările necesare și pentru a comunica un punct de vedere cu privire la aspectele invocate de petentă.

În răspunsul oferit de Casa Județeană de Pensii Constanța, au fost prezentate următoarele informații: solicitarea de recalculare este depusă după data de 01.09.2024, data intrării în vigoare a Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii. Cererea se află în așteptare în evidența Serviciului Stabilirii Prestații, întrucât aplicația care permite prelucrarea datelor solicitate de petentă nu este la acest moment complet operațională. După implementarea completă a aplicației, solicitarea va fi soluționată cu celeritate.

Având în vedere că demersurile instituției Avocatul Poporului nu au dus la soluționarea cererii, iar drepturile sale de pensie nu au fost stabilite și puse în plată, și luând în considerare că aplicația informatică esențială pentru prelucrarea datelor nu este complet operațională de mai multe luni, Avocatul Poporului a aprobat efectuarea unei **anchete** la Casa Județeană de Pensii Constanța.

Din documentele puse la dispoziție și în urma discuțiilor purtate, au rezultat următoarele:

- în data de 24.02.2025 a fost emisă decizia privind acordarea pensiei pentru limită de vârstă, drepturile (5121 lei) fiind stabilite începând cu data de 1 septembrie 2024. Decizia i-a fost comunicată prin poștă (cu confirmare de primire) petentei la adresa de domiciliu, iar drepturile bănești cuvenite, în cuantum de 29354 lei i-au fost transmise petentei prin mandat poștal în data de 25.02.2025.

- potrivit dispozițiilor Legii nr. 360/2023, petentei i s-a aplicat reducerea vârstei de pensionare cu 5 ani de grupă de muncă și 1,6 ani pentru cei 3 copii și astfel a fost posibilă trecerea la pensie pentru limită de vârstă.

- în perioada care s-a scurs între depunerea cererii până la emiterea deciziei de pensie, nu a funcționat aplicația informatică dedicată calculării pensiilor, ceea ce a determinat întârzieri mari în soluționarea tuturor dosarelor de pensie.

Ca urmare, solicitarea petentei a fost soluționată favorabil, fiind emisă decizia de pensie pentru limită de vârstă, aceasta fiind și pusă în plată, cu acordarea drepturilor cuvenite, începând cu data de 1 septembrie 2024 - februarie 2025.

Dosar nr. 25003/2025 Petentul ne-a sesizat precizând că prin Decizia nr. xx/24.07.2023, i s-a admis cererea de pensionare pentru pensie anticipată, stabilindu-se faptul

că mai are 17 luni până împlinirea vârstei standard de pensionare (limită de vârstă). Drepturile de pensie i-au fost stabilite în cuantum de 2.498 lei.

Prin Decizia vv/15.05.2024, s-a dispus revizuirea pensiei anticipate, majorându-se pensia la 3.015 lei, raportat la sentința civilă pronunțată de Tribunalul Constanța. În luna septembrie 2024, petentul susține că a împlinit vârsta de pensionare la limită de vârstă și Casa Județeană de Pensii Constanța avea obligația să-l treacă de drept de la pensie anticipată la pensie pentru limită de vârstă, însă a așteptat în zadar. Petentul susținea faptul că în data de 12.06.2025, s-a adresat la Casa Județeană de Pensii Constanța, solicitând emiterea Deciziei de pensionare pentru limită de vârstă, însă nu a primit niciun răspuns.

Având în vedere susținerile petentului privind emiterea Deciziei de pensionare pentru limită de vârstă și a faptului că până la această dată nu a primit niciun răspuns referitor la stadiul de soluționare al dosarului, Avocatul Poporului a aprobat efectuarea unei **anchete** la Casa Județeană de Pensii Constanța.

Din documentele puse la dispoziție și în urma discuțiilor purtate au fost concluzionate următoarele: aplicația de stabilire și recalculare a drepturilor de pensie este implementată etapizat cu modificările legislative incluse în Legea nr. 360/2003. Modulul prin care se pot procesa trecerile de la pensia anticipată la pensia de limită de vârstă a fost validat și implementat la începutul lunii iulie 2025. Fiind un volum mare de cereri de procesat, dosarul petentului a fost soluționat în data de 6 august 2025, pentru un stagiul de cotizare de 46 de ani și o lună, când a fost emisă Decizia nr. yyy/06.08.2025 și a fost comunicată petentului cu confirmare de primire la adresa de domiciliu. Totodată, i-au fost calculate și drepturile de pensie restante și a rezultat suma de 57.306 lei, care urmează să fie încasată de petent în luna septembrie 2025, cu titlul de drepturi restante.

Dosar nr. 1466/2025 Petentul ne-a sesizat precizând că a formulat o cerere către Parchetul de pe lângă Judecătoria Constanța prin care a solicitat comunicarea stadiului de soluționare a unui dosar penal și nu a primit niciun răspuns.

Față de aspectele prezentate, am solicitat informații Parchetului de pe lângă Judecătoria Constanța.

Ca urmare a demersurilor întreprinse, ne-a fost comunicat faptul că în prezent, urmărirea penală se efectuează de organele de cercetare penală ale poliției judiciare din cadrul IPJ Constanța - Serviciul Siguranță Rutieră, iar la finalizarea cercetărilor cauza va fi înaintată Parchetului de pe lângă Judecătoria Constanța cu propunere corespunzătoare. Totodată, ni se precizează faptul că în cauză, petentul nu a formulat nicio cerere de comunicare a stadiului cercetărilor, sau de consultare a dosarului.

Dosar nr. 9581/2025 Petentul a solicitat Primăriei comunei Castelu informații privind neacordarea sumelor necesare decontării transportului personalului didactic și auxiliar din cadrul Liceului Tehnologic „Dobrogea”, însă până la data sesizării instituției noastre, nu a primit niciun răspuns.

În vederea clarificării problemei sesizate, ne-am adresat Primăriei comunei Castelu și Consiliului local al comunei Castelu, județul Constanța, și ulterior, am solicitat sprijinul Instituției Prefectului Județul Constanța și ca urmare, Primăria comunei Castelu, ne-a comunicat că începând cu luna martie 2023, comuna Castelu se confruntă cu serioase constrângeri bugetare, care au condus la imposibilitatea acoperirii integrale a cheltuielilor de transport pentru personalul îndreptățit conform legislației în vigoare.

În ciuda acestor dificultăți, autoritatea locală a precizat că a reușit să achite decontul aferent transportului pentru anul 2023, pentru perioada martie-decembrie. Pentru perioada următoare, se caută activ soluții sustenabile pentru a rezolva această problemă, fără a afecta alte servicii publice esențiale. Au fost inițiate demersuri pentru obținerea de fonduri

suplimentare, inclusiv prin adrese transmise către Consiliul Județean Constanța și Ministerul Finanțelor. De asemenea, răspunsurile adresate Liceului Tehnologic „Dobrogea” Castelu au fost formulate în timp util și au oferit explicațiile necesare.

Dosar nr. 7090/2025 Petentul a solicitat Serviciului Public de Impozite și Taxe din cadrul Primăriei Municipiului Constanța restituirea taxei de utilizare a domeniului public sau privat al municipiului Constanța în valoare de 200 lei, însă până la data sesizării instituției noastre, nu a primit niciun răspuns.

În vederea clarificării problemei sesizate, ne-am adresat SPIT Constanța și ca urmare, ne-au fost comunicate următoarele: prin cererile nr. 100040692 și nr. 100040693 din data de 09.01.2025 și nr. 100045628 din data de 03.02.2025, petentul a solicitat restituirea taxei de utilizare a domeniului public sau privat al municipiului Constanța în valoare de 200 lei. În motivarea pretențiilor sale, petentul a susținut că a achitat abonamentul de parcare pentru zona 2 la data de 08.01.2025 și că deține un loc de parcare privat la domiciliul personal.

Pentru soluționarea favorabilă a cererii, SPIT a solicitat petentului informații și documente suplimentare și ca urmare, situația obligațiilor petentului către bugetul local a fost reanalizată, cu consecința scăderii din evidență a taxei de utilizare, urmând ca suma achitată să fie restituită către petent.

Dosar nr. 31896/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Incident ȘOCANT într-o școală din Constanța: un copil de 8 ani ar fi fost mușcat de un coleg.*

În scopul verificării și clarificării situației expuse în articolul de presă, au fost întreprinse demersuri către Școala Gimnazială nr. 12 „B.P. Hașdeu” Constanța și Inspectoratul Școlar Județean Constanța, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța, Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Apostol Andrei” Constanța și Inspectoratul de Poliție Județean Constanța.

Din analiza informațiilor transmise de către instituțiile sesizate, putem concluziona faptul că incidentul s-a petrecut în data de 29.09.2025, în jurul orei 11:00, în baia unității de învățământ. Nu este clar modul și modalitatea de acces la grupurile sanitare și nici dacă unitatea de învățământ beneficiază de camere de supraveghere pe holurile/ coridoare, dar nici dacă exista profesor supraveghetor de serviciu responsabil cu monitorizarea zonei. Nu s-a stabilit dacă s-a dispus întrunirea Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și a discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității (CPEV), care are ca atribuție direct coordonarea, elaborarea, revizuirea și aplicarea Planului de prevenire și reducere a violenței în mediul școlar al UIP. De asemenea nu este menționat dacă există un astfel de plan la nivelul școlii.

Ulterior, în timpul orei, minorul a acuzat dureri în partea genitală, motiv pentru care învățătoarea a chemat-o pe mama minorului, la școală. Potrivit prevederilor legale, minorul trebuia izolat, prezentat unui cadru medical, apelat 112 și 119, raportat la suspiciunea de abuz sexual. Totodată, trebuia declanșată procedura de lucru instituită prin Ordinul Ministerului educației nr. 6.235/2023 privind Secțiunea 5.”Managementul cazurilor grave de violență între preșcolari/elevi petrecute în mediul școlar”. Acesta chiar dacă era la nivelul de suspiciune, trebuia cercetat, verificat și identificate părțile implicate, ulterior propuse măsuri și eventuale sancțiuni față de agresor.

Mama împreună cu minorul s-au deplasat la o clinică privată și ulterior la spital, cele sesizate fiind confirmate de cadrele medicale.

Având în vedere că episodul nu a fost izolat, agresiunea s-ar fi repetat în două rânduri, după cum declară minorul, în data de 25.09.2025 și 29.09.2025, poziția adoptată de conducerea unității de învățământ preuniversitar este cu atât mai gravă, cu cât se susține că nu există înregistrări cu privire la situații de violență școlară la nivelul unității de învățământ.

În ceea ce privește măsurile enumerate ca fiind luate în gestionarea cazului sunt insuficiente și nu sunt apte să îi ofere copilului victimă suficiente garanții că episodul nu se poate repeta, dar nici sentimentul de siguranță în mediul școlar pentru restul elevilor unității de învățământ. Minorul agresor se impune a fi identificat, evaluat și luate măsurile corespunzătoare în scopul corijării comportamentului vădit deviant și necorespunzător.

În acest context Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 254/2025**, adresată directorului Școlii Gimnaziale nr. 12 „B.P. Hașdeu” din Constanța, ca în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să dispună măsurile legale pentru implementarea și punerea în aplicare a *dispozițiilor Ordinului Ministrului Educației nr. 6.235/2023 pentru aprobarea Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/ preșcolarilor/ elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar*, respectiv:

- ca pentru fiecare procedură a managementului cazurilor de violență cadrele didactice/ personal auxiliar să ia la cunoștință și să își însușească obligațiile ce le incumbă fiecăruia, inclusiv aceea de a informa directorul cu privire la actele de violență în mediul școlar, chiar dacă sunt la nivel de suspiciune, dar și aceea de a semnaliza cazul, în regim de urgență, la numerele 112 și 119,
- să fie numită Comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și a discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității (CPEV), în conformitate cu prevederile art. 65 alin. (3) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare.
- CPEV să analizeze factorii care au condus la săvârșirea faptelor, să revizuiască Planul de prevenire și reducere a violenței al UIP, dacă este cazul, și să inițieze activități de prevenire la nivelul unității de învățământ preuniversitar.
- să fie înființat registrul special în care să fie consemnată de către CPEV fiecare situație de violență raportată, inclusiv data și ora la care s-a făcut informarea părinților/reprezentanților legali, precum și data închiderii cazului. Pentru fiecare situație de violență se completează fișa de management a cazului.
- informarea elevilor care devin victime ale unor situații de violență și a părinților acestora cu privire la posibilitatea de a beneficia de servicii deconțate de intervenție psihologică și psihoterapeutică, în baza unei recomandări de la consilierul școlar, conform prevederilor art. 65 alin. (11) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare, și prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1389/2022 privind aprobarea metodologiei de decontare a serviciilor de intervenție psihologică și psihoterapeutică și modalitățile de înscriere în Programul național de suport pentru copii, în contextul pandemiei de COVID-19 "Din grijă pentru copii".

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 24139/2024 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Tragedia din Delta, unde un copil de 3 ani s-a înecat în piscină, s-ar putea repeta în multe resorturi din țară, unde nu există salvamar*

În scopul verificării și clarificării situației expuse în articolul de presă, au fost întreprinse demersuri inițiale către Primăria comunei Murighiol, județul Tulcea, Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Tulcea, Garda de Mediu a județului Tulcea, Inspectoratul de Poliție Județean Tulcea, iar la data de 10.10.2024 au fost extinse demersurile către toate direcțiile județene de sănătate publică.

Din analiza informațiilor transmise de către instituțiile sesizate, s-a putut concluziona faptul că locația din Dunavățu de Jos, județul Tulcea folosește o piscină pentru care se dețin autorizările de funcționare și aprobările necesare cu privire la construcția și folosirea acesteia.

În ceea ce privește cauzele și împrejurările care au condus la decesul minorului în vârstă de 3 ani în piscină se efectuează cercetări, în cauză fiind deschis un dosar penal pentru care se efectuează cercetări cu privire la săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă, faptă prevăzută și pedepsită de art. 192 Cod penal.

Referitor la prevenirea producerii unor incidente similare, cât și necesitatea ca în cazul minorilor activitatea de înbăiere din piscine să se realizeze în prezența personalului specializat în acordarea de prim ajutor și a salvării persoanelor în caz de înec, s-a constatat faptul că legislația în materie este neclară și în practică a condus la aplicarea sa în mod trunchiat atât de către fiecare operator economic, dar și reprezentanții instituțiilor publice cu atribuții de verificare și control. Mai mult decât atât, în sarcina direcțiilor de sănătate nu este stabilită obligația de a verifica acest punct de prim ajutor și salvamar în cadrul piscinelor, astfel că și dacă inspectorii constată această lipsă la deplasarea în teren nu pot fi aplicate sancțiuni. Această problemă a fost supusă atenției cu ocazia demersurilor realizate de către reprezentanții DSP Mehedinți, care au formulat o propunere *de lege ferenda* în acest sens.

În acest context, având în vedere că reglementarea legislativă a situației care a condus la sesizarea din oficiu a Avocatului Poporului subzistă și produce efecte la nivel național, în scopul prevenirii producerii unor incidente similare, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 13/2025**, adresată ministrului sănătății, pentru ca în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare să dispună măsurile legale în vederea prevenirii producerii unor incidente similare, respectiv

- analiza oportunității modificării și completării Hotărârii de Guvern nr. 1136/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea serviciilor publice de salvare acvatică - salvamar și a posturilor de prim ajutor pe plajă, cu privire la problematica obligativității înființării posturilor de salvamar pentru toți operatorii economici care administrează piscine și ștranduri, precum și stabilirea competențelor de constatare și sancționare a încălcării normelor privind această obligativitate,
- asigurarea ca la nivelul direcțiilor județene de sănătate publică legislația în materie se aplică în mod unitar și în acord cu intenția de reglementare a legiuitorului.

Direcția Generală Asistență Medicală și Sănătate Publică din cadrul Ministerului Sănătății ne-a comunicat că Ministerul Sănătății a întreprins următoarele demersuri pentru clarificarea și îmbunătățirea cadrului legislativ:

- analiza situației - s-a constatat existența unor neclarități legislative și a unor practici neunitare la nivel național referitoare la obligația operatorilor economici de a asigura posturi de salvare acvatică (salvamar) în cadrul piscinelor de uz public.
- inițierea unui grup de lucru interministerial - având în vedere implicațiile legislative și necesitatea unei abordări unitare, Ministerul Sănătății a solicitat Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului prin adresa cu nr. AR 3421/26.02.2025 nominalizarea unor reprezentanți pentru constituirea unui grup de lucru interministerial, care să analizeze și să propună modificări la HG nr. 1136/2007.
- Obiectivele grupului de lucru - Acest demers are ca scop:
 - clarificarea obligațiilor operatorilor economici privind asigurarea serviciilor de salvare acvatică;
 - eliminarea interpretărilor divergente și asigurarea unei aplicări unitare a normelor în domeniu;

- adaptarea cadrului legislativ pentru prevenirea incidentelor tragice similare celui semnalat.

La data prezentei, Ministerul Sănătății așteaptă răspunsul Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului privind nominalizarea reprezentanților în acest grup de lucru. Ulterior, în funcție de concluziile formulate, se vor iniția eventuale modificări legislative pentru îmbunătățirea reglementărilor în domeniul siguranței piscinelor de uz public.

Dosar nr. 14046/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Fată din localitatea Luncavița, județul Tulcea, dată dispărută. Sunați la 112 dacă o vedeți!*

În scopul verificării și clarificării situației expuse în articolul de presă, au fost întreprinse demersuri către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Tulcea, Serviciul de Asistență Socială din cadrul UAT Luncavița și Inspectoratul de Poliție Județean Constanța.

Din analiza informațiilor transmise de către instituțiile sesizate, putem concluziona faptul că plecarea voluntară de la domiciliu a minorei, s-a datorat influenței unor persoane necunoscute cu care minora se presupune că ar fi interacționat în mediul online, pe platformele de socializare. Minora a fost identificată cu ajutorul organelor de poliție pe raza municipiului Galați și reîncredințată familiei la data de 10 mai 2025, cu mențiunea că nu a fost victima vreunei infracțiuni.

Potrivit raportului de anchetă socială și a verificărilor efectuate, s-a stabilit faptul că minora trăiește într-un mediu neprielnic unei dezvoltări sănătoase, este privată de igienă, siguranță, supraveghere, îngrijire, educație etc. Părinții nu au abilitățile de bază și deprinderile de viață independentă dezvoltate suficient, manifestă un stil parental permisiv și nici nu se informează cu privire la activitățile în care este implicată zilnic minora. Aceasta este un copil neșcolarizat, cu dizabilități, fără certificat de încadrare în grad de handicap, care să-i permită accesul la servicii de specialitate, fapt datorat lipsei de preocupare a părinților, care nu s-au prezentat la reevaluarea dosarului.

Contextul familial este nesigur, nu oferă un mediu de dezvoltare potrivit, din punctul de vedere al condițiilor de locuit, hrană, îmbrăcăminte, igienă, educație.

S-a reținut faptul că, deși aceste aspecte au fost aduse la cunoștința reprezentanților DGASPC Tulcea de către specialiștii autorității publice locale și au fost prin constatare, reprezentanții proprii, cu ocazia verificărilor efectuate în teren, nu s-au întreprins de către DGASPC Tulcea demersuri legale obligatorii în vederea instituirii în regim de urgență a vreunei măsuri de protecție specială în favoare copilei aflată în situație de risc major.

Lipsa de reacție și implicare a DGASPC Tulcea a facilitat încălcarea sistematică a drepturilor minorei la integritate fizică și psihică, la dezvoltare armonioasă, la sănătate și la educație,

În acest context, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 117/2025**, adresată directorului general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Tulcea, pentru ca în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare să dispună:

- demersuri legale obligatorii în vederea instituirii în regim de urgență a unei măsuri de protecție specială în favoarea minorei aflată în situație de risc major,
- prelucrarea/reprelucrarea în rândul personalului a obligațiilor ce decurg din prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea copilului, Legii nr. 292/2011 privind asistența socială, Legii nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, dar și ale Ordinului ANPDC nr. 286/2006 și HG nr. 797/2017.

În însușirea recomandării, autoritatea ne-a comunicat următoarele:

- în perioada 12.05.2025 - 28.07.2025, s-au întreprins multiple demersuri pentru a colabora cu familia, în scopul realizării evaluării psihologice a minorei și reînnoirii certificatului de încadrare în grad de handicap;

- au fost transmise mai multe invitații părinților, atât în scris (prin notificări oficiale), cât și verbal (telefonic și în cadrul interacțiunilor directe), însă aceștia nu au răspuns solicitărilor, nu s-au prezentat la întâlniri și nu au întreprins niciun demers concret pentru inițierea procedurilor necesare;

- s-au efectuat vizite la domiciliul familiei, în cadrul cărora specialiștii au explicat părinților importanța și urgența evaluării psihologice și a reînnoirii certificatului de handicap, subliniind consecințele neimplicării în acest proces. De asemenea, în cadrul acestor vizite, li s-au oferit recomandări privind îmbunătățirea condițiilor igienico-sanitare din locuință, având în vedere că spațiul de trai nu oferea un mediu corespunzător pentru creșterea și îngrijirea adecvată a minorei. Recomandările au vizat aspecte precum: salubritatea locuinței, asigurarea accesului la apă curentă, igienizarea spațiilor de dormit și de preparare a hranei, precum și eliminarea factorilor de risc pentru sănătatea copilului.

- în data de 28.07.2025, ca urmare a invitației formulate în timpul ultimei vizite (din 30.06.2025) și a unei solicitări telefonice ulterioare, minora s-a prezentat însoțită de tatăl său pentru o discuție cu specialiștii. Cu această ocazie s-a obținut acordul tatălui ca minora să rămână în grija Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Tulcea, în vederea demarării procedurilor pentru încadrarea în grad de handicap și accesarea drepturilor și beneficiilor corespunzătoare. În aceeași zi a fost instituită măsura de plasament în regim de urgență la Centrul de Plasament pentru Minori în Regim de Urgență Tulcea.

Dosar nr. 15864/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului „*Noi am crezut că este o păpușă*”. Copilaș de 2 ani, atacat de maidanezi pe o stradă din Medgidia. Micuțul se juca în fața curții

În scopul verificării și clarificării situației expuse în articolul de presă, au fost întreprinse demersuri către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța, Serviciul de Asistență Socială din cadrul UAT Medgidia, județul Constanța, Inspectoratul de Poliție Județean Constanța și Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Apostol Andrei” Constanța.

Din analiza informațiilor transmise de către instituțiile sesizate, putem concluziona faptul că atacul canin asupra minorului care s-a soldat cu vătămarea fizică a copilului s-a datorat pe de o parte lipsei de supraveghere din partea reprezentanților legali, cât și a autorității publice care nu asigură funcționarea serviciului de gestionare a câinilor fără stăpân.

Pe fondul incidentului, a fost apelat numărul de urgență și un echipaj al ambulanței s-a deplasat la fața locului, transportând copilului la unitatea medicală din municipiul Medgidia. Ulterior consultului de specialitate, dar și gravității rănilor suferite s-a decis transferul către Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sfântul Andrei” Constanța. Acesta a rămas spitalizat împreună cu bunica sa paternă pentru o perioadă de aproximativ o săptămână.

Din verificările efectuate în teren de către reprezentanții DGASPC Constanța s-au stabilit condițiile locative ale copilului, a împrejurării că părinții acestuia sunt plecați la muncă în străinătate încă din luna martie 2025, copilul fiind lăsat în grija bunicilor, fără însă a fi parcursă procedura legală prevăzută de dispozițiile art. 104 și următoarele din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului. Bunicii au fost consiliați cu privire la modul de îndeplinire a obligațiilor părintești, asumându-și în continuare obligația de creștere, îngrijire și educare a copilului.

Evoluția situației familiale va fi monitorizată de către autoritățile publice locale de pe raza municipiului Medgidia

Cu privire la eveniment se efectuează cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *"Neluarea de către proprietarul câinelui sau deținătorul temporar al acestuia a măsurilor de prevenire a atacului canin asupra unei persoane, prevăzute la art. 6. dacă atacul a avut loc (...) "*, prevăzută de art. 12 alin. (1) din OUG nr. 55/2002, privind regimul de deținere al câinilor periculoși sau agresivi, sub directă coordonare a procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Medgidia.

În acest context, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 121/2025**, adresată primarului municipiului Medgidia, pentru ca în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare să dispună:

- 1) prelucrarea/ reprelucrarea în rândul personalului din cadrul serviciului public de asistență socială a obligațiilor ce decurg din prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea copilului, Legii nr.292/2011 privind asistența socială, Legii nr. 156/2023 privind activității de prevenire a separării copilului de familie, dar și ale Ordinului ANPDC nr. 286/2006 și HG nr. 797/2017;
- 2) măsurile legale pentru implementarea și punerea în aplicare a:
 - a) dispozițiilor art. 118 din Legea nr. 272/2004, respectiv să fie asigurată consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local;
 - b) dispozițiilor art. 112 din Legea nr. 292/2011 privind asistența socială, respectiv să fie efectuate la nivelul unității administrativ teritoriale sondaje și anchete sociale pentru depistarea precoce a cazurilor de risc de excluziune socială sau a altor situații de necesitate a membrilor comunității și, în funcție de situațiile constatate, să fie propuse măsuri adecvate în vederea sprijinirii acestor persoane;
 - c) dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 156/2023, respectiv ca planurile întocmite în urma evaluării să cuprindă serviciile care trebuie oferite pentru a răspunde nevoilor identificate ale copilului și ale familiei acestuia, beneficiile de asistență socială oferite acestora și intervențiile necesare pentru punerea în practică a planului, finalitatea urmărită prin implementarea planului, cine oferă serviciile și pentru ce perioadă de timp, iar acestea să fie aprobate prin dispoziție a primarului;
 - d) dispozițiilor art. 106 din Legea nr. 272/2004, respectiv desfășurarea unor campanii de informare a părinților, în vederea: conștientizării de către părinți a riscurilor asumate prin plecarea lor la muncă în străinătate și informării părinților cu privire la obligațiile ce le revin în situația în care intenționează să plece în străinătate;
 - e) măsurile legale în vederea asigurării funcționării la nivelul municipiului a serviciului de gestionare a câinilor fără stăpân.

Primarul municipiului Medgidia ne-a comunicat că Direcția de Asistență Socială din cadrul Primăriei Municipiului Medgidia a analizat cu responsabilitate aspectele semnalate, iar familia extinsă a minorului a fost informată și consiliată cu privire la responsabilitățile legale în ceea ce privește îngrijirea, supravegherea și siguranța copilului. Situația minorului este monitorizată în continuare, în colaborare cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța.

Cu privire la situația câinilor fără stăpân, în prezent, se află în derulare o procedură de delegare prin concesiune a serviciului de gestionare, iar Primăria Municipiului Medgidia, prin Direcția de Gestionare a Domeniului Public și Privat, colaborează cu diferite asociații pentru organizarea unor campanii gratuite de sterilizare a câinilor cu sau fără stăpân.

În anul 2025, autoritățile / instituțiile publice din Constanța și Tulcea au răspuns solicitărilor adresate de reprezentanții Biroului Teritorial Constanța, **au fost mai deschise la colaborare** inclusiv în momentul desfășurării anchetelor la sediul acestora, și-au însușit

Recomandările primite de la Avocatul Poporului și au fost mai active în ceea ce privește drepturile cetățenilor. În mod concret, după solicitările primite au căutat soluții pentru problemele sesizate și în cele mai multe cazuri au găsit diverse modalități de sprijin, stăruind în soluționarea problemelor acestora.

Biroul Teritorial Craiova

● **Biroul Teritorial Craiova:** a soluționat un număr de 108 petiții, a acordat 99 de audiențe, a înregistrat 120 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 1 activitate mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 306 de cazuri, dintre care 189 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 10 anchete și a formulat 8 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 3855/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Proteste angajaților de la Penitenciarul Tg. Jiu continuă și în luna februarie, oamenii fiind nemulțumiți de problemele financiare și condițiile de muncă. S-au anunțat proteste pe data de 13 februarie la Craiova, iar pe 17 februarie la București.*

În vederea clarificării aspectelor semnalate în mass-media, au fost întreprinse demersuri la Administrația Națională a Penitenciarelor, pentru comunicarea următoarelor informații: dacă informațiile din mass-media se confirmă; care sunt motivele care au condus la apariția acestei situații; măsurile dispuse în vederea asigurării desfășurării în bune condiții a activității acestei unități penitenciare; care este poziția Administrației Naționale a Penitenciarelor referitor la acest protest; dacă s-a parcurs procedura concilierii între Sindicatul care reprezintă protestatarii și Administrația Națională a Penitenciarelor; alte informații relevante în cauză.

Ca urmare a demersurilor întreprinse, Administrația Națională a Penitenciarelor ne-a comunicat următoarele:

- polițiștii de penitenciare din cadrul Penitenciarului Târgu Jiu au protestat conform următorului calendar: în data de 27.12.2024, în fața sediului Penitenciarului Târgu Jiu; în data de 10.01.2025, în fața sediului Penitenciarului Târgu Jiu; în data de 17.01.2025, în municipiul București; în data de 30.01.2025, în fața sediului Penitenciarului Târgu Jiu.

- principalele revendicări ale organizațiilor sindicale au vizat următoarele aspecte de ordin profesional: aplicarea în integralitate a prevederilor Legii-cadru nr. 153/2017 și familiei ocupaționale apărare, ordine publică și siguranța națională; menținerea în plată a drepturilor salariale ce vizează plata majorării pentru munca suplimentară și a majorării pentru munca în zilele de repaus legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, nu se lucrează; aplicarea legii pensiilor militare în conformitate cu modificările legislative promovate prin lege la Senat în luna noiembrie 2024; plata voucherului de vacanță; plata sporului prevăzut de OUG nr. 26/2024; actualizarea și indexarea pensiilor militare; plata normei de hrană la valoarea actualizată, fără plafonări; plata normei de echipare la valoarea actualizată, fără plafonări; aprobarea celor 1600 de posturi convenite în urma dialogului purtat de către organizațiile sindicale cu Primul-ministru al României în luna ianuarie 2024 și deblocarea posturilor vacante, pentru a fi ocupate prin concurs. Acțiunile de protest nu au influențat activitățile desfășurate cu persoanele private de libertate și nu au afectat programul de lucru al personalului planificat în serviciu. Niciun participant la protest nu a expus probleme privind modul de executare a serviciului sau alte aspecte ce puteau fi soluționate la nivelul administrației locului de deținere.

- în acest sens, conducerea Penitenciarului Târgu Jiu are în vedere permanent asigurarea unor condiții de lucru optime pentru personal, manifestând totodată deschidere la nevoile acestuia adoptând de fiecare dată, în funcție de resursele alocate și în acord cu cadrul legal, măsurile necesare pentru remedierea tuturor deficiențelor semnalate sau constatate.

- personalul își desfășoară activitatea cu respectarea îndatoririlor generale și a sarcinilor specifice posturilor, respectiv în programul de lucru prevăzut de Codul muncii, beneficiind de timp liber corespunzător muncii suplimentare prestate peste programul de lucru. În situațiile punctuale când nu a fost posibilă compensarea cu timp liber a muncii prestate în mod suplimentar, personalul a fost remunerat pentru orele suplimentare efectuate.

- în anul 2024, niciun angajat al Penitenciarului Târgu Jiu nu a depășit plafonul anual de 180 de ore suplimentare efectuate.

- în anul 2024, nu au existat situații în care posturile permanente să nu fie ocupate sau misiunile zilnice să nu fie efectuate.

- activitatea de servire a mesei de către membrii personalului se realizează la popota unității și nu au existat nemulțumiri din partea membrilor personalului pe acest segment.

- concediile de odihnă, concediile de studii sau acordarea de timp liber corespunzător pentru orele suplimentare prestate, se acordă în baza solicitării personalului, conform planificării prealabile stabilite la nivelul sectorului de activitate, fără a periclita activitățile derulate și siguranța penitenciarului, a misiunilor, cât și a intereselor personalului.

- în cursul anului 2024, nu au fost semnalate plângeri din partea membrilor personalului privind neacordarea în perioada solicitată a concediului de odihnă sau a timpului liber, corespunzător muncii suplimentare prestate.

- având în vedere situația personalului încadrat, conducerea penitenciarului a întreprins demersurile necesare pentru suplimentarea ștatului de funcții raportat la efectivul de deținuți existenți și locurile de deținere date în folosință.

- în ceea ce privește siguranța personalului, conducerea Penitenciarului Târgu Jiu adoptă în permanență toate măsurile de ordin logistic și organizatoric pentru ca personalul operativ să fie echipat corespunzător, nefiind semnalate plângeri din partea membrilor personalului. În acest sens, în anul 2024, au fost achiziționate 38 de veste multifuncționale, 5 veste antiglonț și 5 căști de protecție antiglonț pentru siguranța personalului, urmând a fi achiziționate și alte echipamente, conform acordurilor-cadru încheiate. Nu s-a impus parcurgerea procedurii concilierii între organizația sindicală și conducerea Penitenciarului Târgu Jiu, participanții la acțiunea sindicală considerând, de la început, că solicitările acestora nu puteau fi soluționate la nivelul administrației locului de deținere.

- față de acțiunile de protest, poziția Administrației Naționale a Penitenciarelor și a conducerii Penitenciarului Târgu Jiu, deopotrivă, este centrată pe respectarea demersurilor organizațiilor sindicale, respectiv a modului de organizare și desfășurare a activității acestora, manifestând transparență, corectitudine și imparțialitate în relațiile cu acestea, menținând permanent deschis un canal de comunicare cu partenerul de dialog, în scopul adoptării celor mai eficiente decizii, în sprijinul membrilor personalului și în limitele cadrului de reglementare în vigoare.

Dosar nr. 9339/2025 Petenta, în calitate de curator al mamei sale, încadrată în grad de handicap grav, a sesizat faptul că Direcția Generală de Asistență Socială Craiova nu i-a comunicat răspuns la o cerere, prin care a solicitat angajarea ca asistent personal.

Ca urmare a demersurilor întreprinse, Direcția Generală de Asistență Socială Craiova ne-a informat că petenta a fost încadrată în funcția de asistent personal al persoanei cu handicap grav, cu contract individual de muncă, începând cu data de 01.05.2025. Astfel,

autoritatea locală a soluționat favorabil cererea petentei, punând în aplicare sentința Tribunalului Dolj, rămasă definitivă prin decizia Curții de Apel Craiova.

Dosar nr. 2324/2025 - Sesizare din oficiu cu privire la situația unui bărbat care a ajuns în noaptea de 25 spre 26 ianuarie 2025, cu ambulanța, la Unitatea de Primiri Urgențe a Spitalului Județean de Urgență Slatina, în stop cardio-respirator. Deoarece în spital nu exista medic cardiolog de gardă, s-a decis ca pacientul să fie transportat cu ambulanța la Spitalul Clinic Județean de Urgență Craiova pentru investigații, însă acesta a decedat pe drum.

Urmare demersurilor realizate, **Serviciul de Ambulanță Județean Olt** ne-a informat că în data de 26.01.2025, în urma unui apel primit prin serviciul 112, un pacient a fost transportat la Spitalul Județean de Urgență Slatina, fiind predat medicului de gardă, cu diagnosticul stop cardio-respirator resuscitat. Ulterior, medicul de gardă din Unitatea Primiri Urgențe a decis transferul pacientului, aflat pe medicație inotropă, intubat și ventilat mecanic, la Spitalul Clinic Județean de Urgență Craiova - Cardiologie Intervențională. În timpul transportului, pacientul a intrat din nou în stop cardio-respirator, echipajul de pe ambulanță a efectuat manevrele de resuscitare și a aplicat medicația adecvată. După aplicarea protocolului de resuscitare, pacientul nu și-a mai reluat activitatea spontană cardiovasculară, fiind declarat decedat în urma unui stop cardio-respirator resuscitat, ireversibil la manevrele de resuscitare, și predat la cel mai apropiat spital, conform normelor legale în vigoare.

Colegiul Medicilor Olt ne-a informat că s-a sesizat din oficiu și, în acest sens, s-a dispus o anchetă disciplinară, urmând a se pronunța o decizie în cauză.

Inspectoratul de Poliție Județean Olt a comunicat faptul că, la nivelul Poliției Slatina, se află în lucru un dosar penal, în care se efectuează cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunii de ucidere din culpă.

Spitalul Județean de Urgență Slatina ne-a informat că, în data de 26.01.2025, pacientul a fost adus de ambulanță în Unitatea Primiri Urgențe, după ce în prespital a prezentat stop cardio-respirator, acesta era înconștient, intubat și ventilat mecanic, tensiune arterială nedecelabilă. S-a procedat la monitorizarea continuă a funcțiilor vitale, continuarea ventilației mecanice, EKG, recoltare de analize de sânge, inclusiv markeri cardiaci, administrare de suport inotrop pentru menținerea circulației, specifică șocului cardiogen. Pacientul a prezentat din nou stop cardiac, motiv pentru care s-au efectuat manevre de resuscitare, conform protocoalelor în vigoare. S-a efectuat computer tomograf craniu, torace, abdomen pentru excluderea celorlalte cauze de stop cardio-respirator, s-a luat legătura cu cardiologia intervențională a Spitalului Clinic de Urgență Craiova, în vederea transferului pacientului. A fost informată soția pacientului despre starea foarte gravă a acestuia și despre transferul către cardiologie intervențională Craiova. Pacientul a fost preluat de ambulanță cu medic, sub monitorizare continuă, intubat și ventilat mecanic, cu suport inotrop, însă, în timpul transportului, acesta a făcut din nou stop cardiac și nu a mai răspuns la manevrele de resuscitare cardio-respiratorii.

Conform art. 4 din Ordinul Ministrului Sănătății nr. 1706/2007 privind conducerea și organizarea unităților și compartimentelor de primire a urgențelor, **medicii cu specialitatea cardiologie nu se regăsesc printre specialitățile care pot lucra în Unitatea Primiri Urgențe.** În vederea completării echipei de specialiști cardiologi, unitatea medicală a demarat procedurile de recrutare. Astfel, **în data de 08.11.2024, spitalul a publicat un anunț, prin care recruta medici colaboratori pentru linia de gardă specialitatea cardiologie și care doresc să efectueze servicii medicale în secția Cardiologie sau în cabinetul de cardiologie din Ambulatoriu.**

Totodată, prin anunțul din data de **24.12.2024**, unitatea medicală a organizat concurs pentru un număr de patru posturi de medici cu specialitatea cardiologie, la care nu s-a

prezentat niciun candidat, concursul urmând a fi reluat la o dată ulterioară. De la începutul anului 2025 au fost organizate mai multe concursuri pentru ocuparea posturilor vacante de medici cardiologi, în urma derulării procedurilor de concurs a fost ocupat un singur post de medic rezident, ultimul an. Prin anunțul din data de **04.02.2025**, unitatea medicală a organizat concurs pentru trei posturi de medici specialiști cardiologie (pentru care nu s-a prezentat niciun candidat) și un post medic rezident ultimul an (post care a fost ocupat). Prin anunțul din data de **19.03.2025** s-a organizat un nou concurs pentru două posturi de medici specialiști, pentru care nu s-a prezentat niciun candidat. Ulterior, prin anunțul din data de **14.05.2025** s-a organizat concurs pentru două posturi de medici specialiști, însă nu s-a prezentat niciun candidat. Prin anunțul din data de **20.08.2025** a fost organizat concurs pentru un post de medic specialist, de asemenea nu s-a prezentat niciun candidat.

Au fost încadrați cu contract individual de muncă, pe perioadă determinată de un an, cu timp parțial pentru activitate prestată în linia de gardă cardiologie, doi medici rezidenți anul IV.

Unitatea medicală a solicitat sprijinul spitalelor din județ și din țară, pentru organizarea unei linii de gardă în specialitatea cardiologie, însă, deoarece există un deficit de medici cardiologi, nu există medici disponibili.

Linia de gardă în specialitatea cardiologie este asigurată prin eforturi susținute ale echipei spitalului, fiind completată cu sprijinul medicilor din secția cardiologie, al medicilor atrași din sursă externă care efectuează gărzi, precum și al colegilor din cadrul secției medicină internă.

Dosar nr. 26298/2025 Petentul a menționat că este pensionar militar din data de 11.05.2018, în baza deciziei de pensie a Casei de Pensii Sectoriale a Ministerului Afacerilor Interne. Fiind nemulțumit de aplicarea Legii nr. 223/2016, cu modificările și completările ulterioare, a chemat în judecată la Tribunalul Mehedinți secția de conflicte de muncă CSP a MAI, soluția dată fiind de admitere a acțiunii formulate de acesta, respingerea excepției tardivității invocate de pârât și obligarea pârâtei să emită decizie privind cererea formulată de petent.

Casa Sectorială de Pensii a MAI a făcut recurs la Curtea de Apel Craiova care a pronunțat aceeași soluție în dosar, ca cea a Tribunalului Mehedinți, decizie definitivă și irevocabilă. Totodată, acesta a susținut că, Casa Sectorială de Pensii a MAI nu a pus în executare deciziile celor două complete de judecată, unul de la Tribunalul Mehedinți, cel de al doilea de la Curtea de Apel Craiova, în aceste condiții, consideră că i s-au încălcat drepturile prevăzute de lege și a solicitat intervenția instituției noastre pentru a determina punerea în executare a dispozitivului deciziei pronunțate de Curtea de Apel Craiova.

Față de aspectele prezentate, ne-am adresat Casei de Pensii Sectoriale a Ministerului Afacerilor Interne, solicitând informații cu privire la cele reclamate de petent.

În urma demersului efectuat, Casa Sectorială de Pensii a Ministerului Afacerilor Interne ne-a comunicat faptul că a pus în executare sentința civilă, pronunțată de Tribunalul Mehedinți, rămasă definitivă, transmisă către petent.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 28904/2025 - Sesizare din oficiu în urma unor informații apărute în spațiul media, care relateau un caz deosebit de grav, care s-a petrecut în județul Gorj, privind un abuz sexual în mod repetat asupra unei minore.

Față de situația relatată, ne-am adresat Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT) - Biroul Teritorial Gorj și Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Gorj, solicitând informații cu privire la cauzele și împrejurările în care s-a petrecut incidentul, măsurile întreprinse în conformitate cu

prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, precum și măsurile ce pot/urmează a fi dispuse în scopul prevenirii unor astfel de incidente etc.

În urma sesizării, DIICOT - Biroul Teritorial Gorj a transmis că aspectele prezentate în legătură cu informațiile apărute în mass-media în data de 08.09.2025, fac obiectul unui dosar penal, înregistrat la DIICOT - Biroul Teritorial Gorj, în care la data de 06.09.2025, s-a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale și punerea în mișcare a acțiunii penale față de suspect, pentru săvârșirea în concurs real a infracțiunilor de viol săvârșit asupra unui minor și folosirea serviciilor unei persoane exploatate și față de mama și bunică minorei, pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de minori.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Gorj ne face cunoscut faptul că aspectele semnalate au fost supuse atenției autorității locale, respectiv Primăriei Bălănești, având în vedere că responsabilitatea revine colectivității locale din care face parte minora și familia ei motiv pentru care, a fost solicitat de către DGASPC Gorj Primăriei Bălănești să întocmească/transmită documentele prevăzute de legislația privind promovarea și promovarea drepturilor copilului.

În acest sens, autoritatea locală a transmis DGASPC Gorj documentele solicitate consemnându-se faptul că, din cele observate în timpul evaluării nu au fost depistate situații de risc ce impun separarea minorei de mamă și că membrii familiei sunt cunoscuți în comunitate ca fiind liniștiți, fără antecedente penale, propunându-se monitorizarea cazului și consilierea mamei.

De asemenea, în răspunsul oferit de către DGASPC Gorj se precizează că situația minorei și a familiei acesteia a fost monitorizată de către autoritatea locală, iar în cursul procesului managementului de caz, DGASPC Gorj nu a avut și nu a primit informații din care să reiasă că minora ar fi victima vreunei infracțiuni.

Minora și mama împreună cu bunică acesteia, (bunică și mamă care au implicat-o în mod direct pe minora în activitatea întreținerii raporturilor sexuale, fiind astfel victimă a infracțiunii de trafic de minori), nu au fost consiliate psihologic, individual sau împreună, în vederea conștientizării repercusiunilor comportamentului lor.

Astfel, în considerarea aspectelor expuse, întrucât s-a apreciat că mama minorei o pune pe aceasta în situație de risc, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 193/2025**, către Primăria comunei Bălănești, județul Gorj, prin care s-a recomandat ca primarul, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să analizeze oportunitatea implementării unor măsuri în vederea prevenirii pe viitor a unor astfel de situații, respectiv monitorizarea și analizarea corespunzătoare a minorilor aflați în situație de risc în familie, întreprinderea tuturor demersurilor și măsurilor pentru întocmirea unui plan de servicii, în urma evaluării situației minorilor aflați în situație de risc, acordarea de asistență și sprijin părinților, în vederea consolidării capacității acestora de a-și asuma în mod efectiv responsabilitățile parentale și de a-și îndeplini obligațiile legale față de minori, sesizarea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Gorj în cazurile în care dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a minorilor sunt grav afectate ori primejduite în vederea dispunerii măsurilor de protecție specială.

Totodată, Avocatul Poporului a aprobat transmiterea unei adrese către DGASPC Gorj pentru a ne comunica dacă au fost inițiate demersurile legale în vederea sesizării instanței de judecată cu solicitarea de decădere a mamei din exercițiul drepturilor părintești.

Astfel, DGASPC Gorj a comunicat că a fost sesizată Judecătoria Târgu Jiu printr-o cerere, ce vizează decăderea din drepturile părintești.

De asemenea, Primăria comunei Bălănești a comunicat că instituția va avea în vedere recomandările formulate și vor fi întreprinse demersurile și măsurile legale necesare pentru

garantarea respectării drepturilor copilului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

Dosar nr. 16144/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Penitenciarul Drobeta Turnu Severin a anunțat că un deținut aflat în custodia unității a fost declarat decedat. După efectuarea apelului de seară, o persoană privată de libertate a acuzat stare de rău, care s-a accentuat rapid, ulterior, deși s-au aplicat manevre de prim ajutor și resuscitare, intervenind decesul.*

Pentru clarificarea aspectelor semnalate în mass-media, s-a dispus efectuarea unei **anchete** la Penitenciarul Drobeta Turnu Severin.

În cadrul anchetei, cu privire la situația medicală a deținutului, în urma discuțiilor purtate cu medicul penitenciarului, a reieșit faptul că deținutul era custodiat în Penitenciarul Drobeta Turnu Severin din data de 13.03.2025. În data de 28.05.2025, în jurul orei 19¹⁵, deținutul a afirmat că îi este rău și a solicitat unui deținut din cameră să anunțe agentul supraveghetor. La sosirea șefului de tură s-a dispus relocarea deținuților în altă cameră. Asistenta medicală din serviciu la data respectivă, a fost solicitată să se prezinte în camera de deținere unde era cazat deținutul, aceasta constatând că persoana privată de libertate prezenta simptomele unui infarct miocardic. Asistenta a început acordarea manevrelor de resuscitare de urgență cu ajutorul defibrilatorului din dotarea secției. La sosirea echipajului de ambulanță, aceștia din urmă au continuat manevrele de resuscitare, iar în jurul orei 20²⁵ s-a renunțat la manevrele de resuscitare, deoarece deținutul nu mai prezenta semne vitale, declarându-se decesul acestuia. Deținutul avea o boală cardiacă preexistentă, nediagnosticată anterior decesului, consumator de substanțe psihoactive în antecedente. Conform certificatului medical constatator al decesului, rezultă ca și cauză a decesului insuficiența acută cardio-respiratorie.

În urma discuțiilor purtate cu conducerea penitenciarului, s-a semnalat faptul că există o deficiență acută de medici la Penitenciarul Drobeta Turnu Severin, dintr-un număr de patru posturi de medic existente, fiind ocupate doar două, unul fiind medic stomatolog, iar celălalt, medicul șef al penitenciarului.

Raportat la numărul de deținuți custodiați în această unitate penitenciară la data efectuării anchetei, respectiv 504, din care 271 de persoane private de libertate la sediul unității și 233 de persoane private de libertate la secția exterioară Vânjuleț, rezultă necesitatea imediată de ocupare a posturilor de medici vacante, prin angajare a doi medici. Ca urmare a analizării tuturor aspectelor anterior expuse, s-a emis **Recomandarea nr. 96/2025**, către directorul Administrației Naționale a Penitenciarelor, pentru a dispune măsurile legale necesare și efectuarea demersurilor administrative care se impun, în vederea ocupării cu celeritate a posturilor de medic vacante la Penitenciarul Drobeta Turnu Severin.

Administrația Națională a Penitenciarelor ne-a comunicat, în esență, faptul că, reducerea deficitului de personal din cadrul sectorului medical reprezintă unul din principalele obiective ale ANP, drept urmare, în raport de legislația în vigoare, existența fondurilor bugetare și nevoile instituționale, în intervalul 01.01.2023 și până în prezent, au fost demarate mai multe proceduri de scoatere la concurs a posturilor vacante de medic din cadrul Penitenciarului Drobeta Turnu Severin, după cum urmează: anul 2023, două anunțuri prin care au fost scoase la concurs, din sursă externă, un post vacant de medic specialist/primar (medicină generală/medicină de familie), la care nu au fost candidați înscriși și un anunț prin care a fost scos la concurs, din sursă externă, un post vacant de medic dentist cu drept de liberă practică, post ocupat în urma derulării probelor de concurs; anul 2024, trei anunțuri prin care a fost scos la concurs, din sursă externă, un post vacant de medic rezident în ultimul

an/specialist/primar (medicină generală/medicină de familie), la care nu au fost candidați înscriși.

În luna februarie 2025, Administrația Națională a Penitenciarelor a inițiat un demers de scoatere la concurs a unui număr de 24 de posturi vacante de medic din unitățile penitenciare, printre acestea regăsindu-se și un post de medic (medicină generală/medicină de familie) din cadrul Penitenciarului Drobeta Turnu Severin, însă demersul nu a putut fi soluționat favorabil, pe fondul restricțiilor bugetare, urmând ca, ulterior rectificării bugetare, în raport de existența fondurilor bugetare, demersul să fie reluat (solicitare retransmisă la Ministerul Justiției în data de 08.07.2025).

În contextul legislației în vigoare, deși au fost inițiate demersurile necesare, procedurile de scoatere la concurs a posturilor vacante de medic din cadrul Penitenciarului Drobeta Turnu Severin nu au putut fi continuate, deoarece, potrivit art. VII alin. (1), (2) și (4) din Ordonanța de urgență nr. 156/2024 „începând cu 1 ianuarie 2025 se suspendă ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante din autoritățile și instituțiile publice, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile finanțate integral din venituri proprii, cu excepția posturilor unice vacante” și a posturilor a căror ocupare a fost deja aprobată de Guvern prin memorandum, până la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență în cauză.

De asemenea, conform art. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 156/2024 se precizează că „prin excepție de la prevederile alin. (1), ordonatorii principali de credite, în cazuri temeinic justificate, pot aproba ocuparea unui procent de maximum 15% din totalul posturilor ce se vor vacanta după data intrării în vigoare a ordonanței de urgență în cauză, numai în condițiile încadrării în cheltuielile de personal aprobate prin buget, la nivel de ordonator principal de credite, pe fiecare sursă de finanțare în parte”.

În scopul asigurării asistenței medicale optime și a unui act medical de calitate, dar și în scopul unui management optim al resursei umane, conducerea ANP precizează că, pentru posturile vacante, până la ocuparea acestora prin concurs sau dacă personalul angajat lipsește motivat, până la revenirea acestuia (de exemplu în cazul concediului de îngrijire copil, concediu fără plată etc), se fac constant demersuri pentru a fi încheiate contracte de prestări servicii din fondurile FNUASS, încasate ca urmare a contractelor încheiate cu CASA OPSNAJ, pentru posturile de medic de familie, medic specialități clinice și asistent medical generalist. Se mai precizează faptul că, în opinia conducerii ANP, cauzele de neocupare a posturilor de medic sunt comune cu cele ale sistemului public de sănătate, în sensul inexistenței specialiștilor în domeniu, aspect care se răsfrânge și asupra poliției penitenciare. În încheiere, se menționează că Administrația Națională a Penitenciarelor continuă toate demersurile administrative care se impun, în toate locurile de deținere, în vederea ocupării cu celeritate a posturilor de medic vacante, cu încadrarea în limitele impuse prin cadrul legislativ incident.

Dosar nr. 34062/2025 Petentul, custodiat în Penitenciarul Craiova, ne-a solicitat sprijinul în vederea soluționării anumitor aspecte. Acesta ne-a semnalat că este discriminat prin faptul că este tratat abuziv de către anumiți lucrători ai Penitenciarului Craiova, fiind înjurat și provocat să aibă un comportament neconform, astfel încât să i se întocmească rapoarte de incident.

Față de cele expuse s-a efectuat o **anchetă** la Penitenciarul Craiova, cu privire la posibila încălcare a prevederilor art. 22 din Constituție, privind dreptul la integritate fizică și psihică.

În urma discuțiilor purtate, a documentelor studiate, precum și în urma audierii petentului, s-au reținut următoarele:

Petentul a fost arestat la data de 14.02.2023 și a fost depus în data de 12.04.2023 la Penitenciarul Craiova. Acesta se afla la momentul efectuării anchetei în cadrul secției E5, în una dintre camerele destinate persoanelor private de libertate arestate preventiv cărora li se asigură garanții, împreună cu alți deținuți arestați preventiv.

Cu privire la audierea deținutului, aceasta a avut loc în cadrul vizitei efectuate, acesta susținându-și total aspectele sesizate în petiția adresată instituției Avocatului Poporului, dând o declarație scrisă în acest sens. Totodată, în cursul audierii acesta a formulat încă o sesizare către instituția Avocatului Poporului, reclamând încălcarea dreptului la ocrotirea sănătății, prin faptul că a solicitat să-i fie efectuată o radiografie dentară, plătită din fonduri proprii. Menționează că deși are două solicitări aprobate de către medicul șef al Penitenciarului Craiova nu i s-au efectuat aceste investigații. Menționează de asemenea faptul că are dureri dentare și nu poate mânca, solicitând efectuarea cu celeritate a radiografiilor pentru a putea beneficia de tratament stomatologic în consecință.

Cu privire la cererile formulate de petent către conducerea penitenciarului în ultimele 30 de zile, precum și modul de soluționare al acestora, s-a constatat faptul că: petentul a formulat un număr de 11 cereri către administrația penitenciarului.

Cu privire la eventuale situații de abuz și amenințări la care să fi fost supus petentul, se reține faptul că acestea nu au existat, personalul Penitenciarului Craiova în relaționarea cu deținuții custodiați adoptă un comportament profesional în deplină concordanță cu standardele prevăzute în art. 6, pct. 2 și art. 11 din Ordinul Ministrului Justiției nr. 2794/C din 8 octombrie 2004 pentru aprobarea „Codului deontologic al personalului din sistemul administrației penitenciare” cu respectarea cerințelor de securitate, siguranță și disciplină. În urma audierii șefului de secție, a rezultat faptul că nu a fost purtată o discuție cu deținutul legată de aceste aspecte. Acesta nu a fost amenințat în niciun fel.

Cu privire la implicarea acestuia în incidente în perioada de referință (ultimele 30 de zile) la Penitenciarul Craiova, se reține faptul că persoana privată de libertate nu a fost implicată în niciun incident.

Cu privire la incidentul din data de 30.10.2024, când petentul susține că nu i-a fost permisă ieșirea din camera de deținere pentru a putea merge la punctul de lucru unde este repartizat, din nota raport întocmită de șeful punctului de lucru unde acesta prestează activități lucrative, a reieșit faptul că în ziua respectivă, cu ocazia scoaterii la muncă a deținutului din cameră, la efectuarea percheziției corporale sumare, asupra deținutului au fost identificate mai multe pachete de țigări, cantitate care excede unui consum individual normal, fapt care a ridicat suspiciuni cu privire la scopul pentru care le avea asupra sa. Agentul supraveghetor de pe secție i-a solicitat deținutului să aibă asupra sa, doar țigări pentru consum propriu, acesta refuzând categoric acest lucru, ulterior refuzând și ieșirea la muncă în ziua respectivă.

Luând în considerare faptul că petentul susținea că nu se poate alimenta normal, din cauza durerilor dentare, precum și faptul că medicul stomatolog al PMS Craiova se afla în concediu de odihnă la data efectuării anchetei, motiv pentru care nu s-a putut discuta cu dumnealui pentru clarificarea situației petentului, s-a constatat necesitatea clarificării situației medicale a petentului, prin prezentarea acestuia, cu celeritate, să i se efectueze radiografiile dentare necesare pentru a putea beneficia de tratament stomatologic în consecință.

Analizând situația constatată, s-a emis **Recomandarea nr. 11/2025**, care a fost înșușită. Astfel, Penitenciarul Craiova, ne-a comunicat faptul că petentul a fost programat și prezentat pe data de 28.02.2025 la o clinică stomatologică, fiindu-i efectuată o radiografie dentară, astfel cum s-a dispus prin Recomandarea nr. 11/2025.

Toate autoritățile sesizate au fost **deschise la colaborare**, au dat curs demersurilor efectuate, în acest sens fiind de menționat cu titlu de exemplu, Penitenciarul Craiova,

Administrația Națională a Penitenciarelor, Inspectoratele Școlare Județene Dolj, Gorj, Olt și Mehedinți, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Olt, Dolj, Gorj și Mehedinți, Direcțiile de Sănătate Publică Dolj, Olt, Gorj și Mehedinți, Inspectoratele de Poliție Județene Dolj, Gorj, Olt, Mehedinți, spitalele județene și municipal, inspectoratele teritoriale de muncă județene, primăriile orașelor și comunelor.

Cât privește latura negativă a activității de colaborare cu autoritățile precizăm că, **am întâmpinat probleme** în ceea ce privește răspunsurile din partea primăriilor și Direcțiilor de Asistență Socială din județele Dolj, Gorj, Olt și Mehedinți, în materie de violență domestică. Demersurile efectuate în dosarele respective au primit din partea acestor instituții răspunsuri întocmite de formă, cu informații incomplete și superficiale, raportat la informațiile solicitate precum și la atribuțiile conferite acestor instituții de legislația în vigoare, incidentă în materie de violență domestică.

Biroul Teritorial Galați

● **Biroul Teritorial Galați:** a soluționat un număr de 215 de petiții, a acordat un număr de 174 de audiențe, a înregistrat un număr de 366 apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 88 activități de mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 176 de cazuri, dintre care 108 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 9 anchete și a formulat 9 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 25353/2025 Petentul a sesizat instituția noastră în contextul prevederilor art. 51 din Constituție, privind dreptul de petiționare.

În fapt, ne-a adus la cunoștință faptul că a formulat în data de 13.09.2024, o cerere de acces la dosarul străbunicului său, solicitare la care a primit răspuns pe e-mail în data de 13.03.2025 (fiind identificate două dosare ce conțin cinci volume, 332 file). Prin e-mailul transmis în aceeași zi (13.03.2025) către CNSAS, petentul a solicitat *copierea dosarelor și preluarea lor când vor fi gata*, primind în data de 14.03.2025, confirmarea faptului că *solicitarea a fost pusă în lucru*.

În petițiile transmise Avocatul Poporului, petentul a susținut că până la momentul sesizării instituției noastre nu a primit copiile solicitate de la CNSAS, deși s-a adresat în numeroase rânduri, solicitând comunicarea stadiului soluționării cererii dumnealui și a unui termen clar pentru definitivarea procesului de copiere.

În vederea clarificării aspectelor prezentate, ne-am adresat Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității ne-a comunicat faptul că a exercitat dreptul de acces, parcurgând toți pașii procedurali, fiind informat prin intermediul poștei electronice în data de 22.08.2025 despre faptul că a fost finalizată executarea copiilor (materialelor) de interes.

Dosar nr. 2050/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Scrisoare deschisă din partea mămicilor din Focșani: De ce ni se reține CAS la salariu dacă trebuie să plătim consultația copiilor la Spitalul Județean?*

Astfel, au fost întreprinse demersuri către conducerea Spitalului Județean de Urgență „Sf. Pantelimon” din Focșani, pentru a lămuri aspectele menționate în presă.

Spitalul Județean de Urgență „Sf. Pantelimon” din Focșani ne-a comunicat faptul că „aplicarea taxei de consultație nu este un element de noutate... face parte din taxele percepute pentru serviciile medicale de care pot beneficia ... persoanele care doresc un control la cerere.

Acest gen de taxe sunt percepute în toate spitalele de stat din România și fac parte din veniturile proprii ale instituțiilor spitalicești (...) tarifele pentru taxarea serviciilor medicale la cerere au fost revizuite ultima oară în data de 16.10.2024, prin dispoziția internă nr. 486, în temeiul art. 40 alin. (1) lit. c) din Codul muncii și a hotărârii Comitetului Director al spitalului din data de 04.10.2024. Tarifele pentru serviciile medicale la cerere sunt afișate la loc vizibil pentru pacienții care doresc acest tip de serviciu.”

Deoarece aplicarea acestei taxe a provocat nemulțumiri în rândul pacienților, **managerul unității a emis în data de 31.01.2025 o nouă dispoziție, prin care a exceptat de la plata acestei taxe consultațiile acordate în Secția de Triaj Pediatrie.**

Dosar nr. 19925/2025 Tutorele (mama), unei persoane încadrate în grad de handicap grav cu asistent personal ne-a adus la cunoștință că, în data de 03.04.2025, i-a fost încetat contractul de muncă în calitate de asistent personal, iar UAT comuna Vădeni, județul Brăila a refuzat să încheie unul nou. Petenta a optat pentru indemnizație în locul angajării unui asistent personal (proces-verbal încheiat în data de 30.04.2025) și, ulterior, deși a formulat mai multe cereri de angajare asistent personal, la data sesizării instituției noastre solicitarea nu fusese rezolvată.

Ca rezultat al primului demers, Primăria comunei Vădeni ne-a comunicat că *”Pentru a soluționa favorabil cererile de angajare a unui asistent personal pentru persoanele încadrate în grad de handicap este necesară redimensionarea organigramei în vederea acoperirii solicitărilor de angajare asistenți personali în conformitate cu prevederile legale.”*

În urma revenirilor, Primăria comunei Vădeni ne-a transmis copia HCL Vădeni nr. 77 din 29 august 2025 pentru modificarea HCL nr. 30/26.03.2025 privind actualizarea și modificarea Organigramei și a Statului de funcții ale Primăriei comunei Vădeni, județul Brăila, precum și copia Dispoziției Primarului comunei Vădeni privind încadrarea doamnei cu contract individual de muncă pe post de asistent personal pentru fiul său.

Autorități care nu colaborează:

Primăria comunei Tudor Vladimirescu, județul Brăila - în ceea ce privește efectuarea demersurilor prevăzute de legislația specifică pentru prevenirea și combaterea violenței domestice.

Dosar nr. 19958/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Crima din Scorțaru Vechi. Femeia era bătută frecvent de soțul violent, fost consilier local.*

În urma demersului inițial, autoritatea publică locală a comunicat un răspuns evaziv, în cuprinsul căruia se menționa doar faptul că la instituție nu a fost depusă nicio sesizare, nici verbală, nici în scris de către nicio victimă a violenței domestice.

După adresa de revenire, instituția în cauză a comunicat datele de identificare ale victimei și ale agresorului, precizând că aspectele prezentate în presă nu erau cunoscute la nivelul instituției, că nu au fost efectuate demersuri specifice prevăzute de legislația specifică prevenirii și combaterii fenomenului violenței domestice (Legea nr. 217/2003 și Ordinul nr. 2525/2018), că echipa mobilă constituită la nivelul comunei nu a desfășurat nicio activitate deoarece nu a fost depusă nicio sesizare și că nu a fost cazul de colaborare cu DGASPC Brăila, organele de poliție și alte servicii publice specializate.

În dosar au fost întreprinse demersuri și la Inspectoratul de Poliție Județean Brăila, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila și la Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Brăila, iar analizând informațiile primite de la autoritățile sesizate, s-a apreciat că există disfuncționalități la nivelul Compartimentului de Asistență Socială din cadrul Primăriei comunei Tudor Vladimirescu în ceea ce privește efectuarea demersurilor prevăzute de legislația specifică pentru prevenirea și combaterea violenței domestice și a fost emisă **Recomandarea nr. 188/2025** pentru ca, în exercitarea atribuțiilor

ce îi revin, primarul să dispună măsurile legale necesare pentru remedierea deficiențelor constatate.

Până la acest moment, nu a fost primit un răspuns de la autoritatea publică locală cu privire la măsurile dispuse pentru însușirea Recomandării Avocatului Poporului.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 6927/2025 - Sesizare din oficiu ca urmare a informațiilor apărute în presă, potrivit cărora o femeie din municipiul Brăila a fost agresată de concubinul său.

Față de situația relatată, ne-am adresat autorităților competente în gestionarea acestor cazuri, respectiv la Direcția de Asistență Socială Brăila, la Direcția de Asistență Socială și Protecția a Copilului Brăila și la Inspectoratul de Poliție Județean Brăila, solicitând examinarea situației și transmiterea măsurilor luate pentru evaluarea victimei violenței domestice și pentru prevenirea unor astfel de situații.

Analizând răspunsurile primite inițial de la autoritățile sesizate, raportat la prevederile legale în materie, s-a apreciat că există disfuncționalități la nivelul structurilor Inspectoratului de Poliție Județean Brăila în ceea ce privește efectuarea demersurilor prevăzute de legislația specifică pentru prevenirea și combaterea violenței domestice (omisiunea organelor de poliție de a comunica imediat către autoritățile cu atribuții în acordarea de servicii sociale, în gestionarea și prevenirea cazurilor de violență domestică, a oricărui caz de violență ori posibilă violență în familie și monitorizarea situațiilor în care există sesizări repetate ale victimelor).

Pentru aceste considerente, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 95/2025**, adresată șefului Inspectoratului de Poliție Județean Brăila, prin care s-a avut în vedere dispunerea măsurilor legale necesare pentru colaborarea interinstituțională a IPJ Brăila cu reprezentanții DGASPC/DAS/SPAS/echipele mobile din cadrul primăriilor, cu atribuții în materia gestionării și prevenirii violenței domestice, și pentru monitorizarea situațiilor în care există sesizări repetate ale victimelor, având ca obiect violența domestică.

În răspunsul autorității publice s-a menționat faptul că *polițiștii din cadrul subunităților cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice au fost instruiți* cu privire la informarea reprezentanților DGASPC/DAS/SPAS/echipelor mobile din cadrul primăriilor, cu atribuții în materia gestionării și prevenirii violenței domestice, prin comunicarea imediată a oricărui caz de violență ori posibilă violență în familie, în vederea monitorizării de către aceștia a climatului familial, precum și cu privire la monitorizarea situațiilor în care există sesizări repetate ale victimelor, având ca obiect violența domestică, inclusiv prin colaborarea cu autoritățile competente în acordarea de servicii sociale și că structurile de ordine publică și cele cu atribuții specifice se conformează prevederilor Dispoziției IGPR nr. 109/31.07.2025, integrând măsurile prevăzute în metodologie în practica curentă a formațiunilor operative, cu scopul de a asigura o intervenție promptă, eficientă și coordonată în gestionarea cazurilor de violență domestică.

Dosar nr. 20815/2025 - Sesizare din oficiu vizând posibila încălcare a art. 49 din Constituție privind protecția copiilor și tinerilor.

Printr-o petiție înregistrată la instituția Avocatul Poporului, ruda unui minor privat de libertate a solicitat sprijinul pentru ca acestuia să-i fie asigurat dreptul la protecție împotriva abuzului, afirmând că minorii care au săvârșit o faptă penală și care sunt plasați la Centrul de detenție Brăila Tichilești sunt abuzați sexual de alți minori. De asemenea, afirma că acești minori nu desfășoară activități și nu sunt sprijiniți în vederea reeducării, iar asistența psihologică lipsește.

A fost aprobată propunerea sesizării din oficiu în legătură cu aspectele sesizate și efectuarea unei **anchete** la Centrul de Detenție Brăila-Tichilești, pentru a evalua modul în care

sunt tratate în această instituție sesizările privind posibilele abuzuri între minori, dacă aceștia desfășoară activități instructiv-educative și dacă este asigurată consilierea psihologică a celor care sunt în detenție.

Concluziile anchetei au fost următoarele: minorii desfășoară activități instructiv-educative în perioada detenției, însă nu există o procedură specifică prin care aceștia să poată sesiza, confidențial, abuzurile săvârșite asupra lor de către alte persoane private de libertate sau de către personalul centrului, iar numărul de psihologi este insuficient raportat la numărul persoanelor private de libertate aflate în acest centru.

Drept urmare, a fost emisă **Recomandarea nr. 127/2025**, către conducerea Centrului de Detenție Brăila-Tichilești.

Ca rezultat, Centrul de Detenție Brăila-Tichilești a transmis că Recomandarea a fost implementată, astfel:

- a fost elaborată **Procedura simplificată de identificare, semnalare și soluționare a cazurilor de abuz/violență/neglijență asupra minorilor și tinerilor privați de libertate**, care este adusă la cunoștința persoanelor custodiate verbal și prin intermediul Info Chioșc;
- a fost transmisă o adresă către Administrația Națională a Penitenciarelor, Direcția Management Resurse Umane, de solicitare a demarării demersurilor la nivelul unităților penitenciare, cu scopul atragerii de specialiști psihologi care să desfășoare activități de asistență psihologică cu minorii și tinerii custodiați;
- în contextul reorganizării pe fondul măsurilor bugetare din prezent, s-a reușit demararea procedurii de încadrare a unui psiholog prin mutare în interesul serviciului, psiholog care a primit aviz favorabil din partea unității, acțiunea fiind în derulare.

Biroul Teritorial Iași

• **Biroul Teritorial Iași:** a soluționat un număr de 403 petiții, a acordat 270 de audiențe, a înregistrat 267 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 3 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 100 de cazuri, dintre care 53 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 7 anchete și a formulat 10 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 1593/2025 Petentul își exprima nemulțumirea legată de tergiversarea soluționării dosarului penal, întocmit ca urmare a suspendării dreptului de a conduce autovehicule pe drumurile publice, conform procesului verbal din data de 25 februarie 2024.

În același context, petentul sublinia că a efectuat demersuri la Parchetul de pe lângă Judecătoria Iași în vederea aflării stadiului de soluționare al dosului penal, iar în data de 16.01.2025, i s-a comunicat că acesta se află în continuare în lucru la organele de cercetare penală, urmând să se facă propuneri, potrivit dispozițiilor legale.

Așadar, petentul preciza că soluționarea dosarului său este amânată în mod nejustificat și ne învedera că această întârziere îi afectează desfășurarea unei activități corespunzătoare la locul de muncă, precum și că îi îngreunează activitățile curente din viața privată.

În urma demersurilor efectuate la Inspectoratul de Poliție Județean Iași ne-a fost comunicat faptul că, în data de 20.01.2025, dosarul petentului a fost înaintat Parchetului de pe lângă Judecătoria Iași cu propunere procedurală.

Dosar nr. 562//2025 - Sesizare din oficiu cu privire la cazul unui copil din comuna Românești, județul Iași, care a fost bătut cu o scândură de tatăl său, până când acesta a ajuns la spital.

În urma demersurilor efectuate la Primăria comunei Românești, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași și Inspectoratul de Poliție Județean Iași a rezultat că familia din care face parte minorul a fost monitorizată, sprijinită și îndrumată de către Serviciul de Asistență Socială din cadrul Primăriei comunei Românești. Reprezentanții DGASPC Iași au avut o reacție pro-activă în managementul cazului, iar în urma evaluării de specialitate s-a concluzionat că minorii din familie au fost victime ale neglijării și abuzului fizic din partea tatălui, iar în prezent aceștia se află în grija și îngrijirea mamei. Minorii au fost înscriși într-un program de reabilitare psiho-emoțională la DGASPC Iași, adaptat nevoilor identificate. Minorul la care se face referire în materialul de presă a fost audiat de către organele de cercetare penală, fiind asistat psihologic de către un reprezentant al DGASPC Iași. Totodată, pe numele tatălui a fost deschis un dosar penal pentru săvârșirea infracțiunii de *rele tratamente aplicate minorului*, urmând ca la finalizarea cercetărilor să fie înaintată Parchetului de pe lângă Judecătoria Iași o soluție procedurală.

Dosar nr. 356/2025 Petentul ne relatează că are calitatea de pensionar și își exprima nemulțumirea legată de faptul că a depus două cereri la Universitatea „A.I. Cuza” din Iași, prin care solicita eliberarea unei adeverințe cu veniturile pe care le-a încasat ca salariat al unității de învățământ universitar, altele decât cele trecute în carnetul de muncă sau în adeverința primită la pensionare (respectiv venituri realizate din acordarea celui de-al 13-lea salariu, premii, ore suplimentare, venituri din contracte de cercetare), dar nu a primit niciun răspuns până în prezent.

În urma demersurilor efectuate, Universitatea „A.I. Cuza” din Iași ne-a comunicat că adeverința privind veniturile încasate de petent, care au constituit baza de calcul a contribuției de asigurări sociale și care nu au fost valorificate la pensie, necesară pentru recalcularea drepturilor de pensie, conform prevederilor Legii nr. 360/2023, i-a fost predată petentului.

Dosar nr. 13041/2025 Petenta ne relatează că este proprietar tabular al mai multor imobile situate pe raza comunei Popești, județul Iași, terenuri care în cartea funciară figurează ca imobile înregistrate în planul cadastral fără localizare certă datorită lipsei planului parcelar și își exprima nemulțumirea legată de tergiversarea întocmirii planului parcelar pentru suprafețele agricole aflate pe raza UAT Popești, județul Iași de către Comisia Locală de Fond Funciar, situație care a împiedicat-o să obțină un dosar de finanțare din fonduri europene, neîndeplinind condițiile esențiale cerute.

În urma demersurilor întreprinse, Primăria comunei Popești, județul Iași, ne-a comunicat că în baza contractului de achiziții publice de servicii de înregistrare sistematică a imobilelor în sistemul integrat de cadastru și carte funciară nr. 5707/14.06.2024 a fost începută procedura de parcelare de pe raza comunei Popești, iar acesta este în desfășurare, însă volumul de lucru este mare.

De asemenea, Comisia Locală de Fond Funciar Popești a subliniat faptul că petenta va fi prioritizată în parcelarea tarlalelor, având în vedere urgența de a depune un dosar de finanțare din fonduri europene.

Dosar nr. 23832/2025 Petenta își exprima nemulțumirea legată de faptul că, prin cererea înregistrată cu nr. 6921/22.01.2025 la Primăria Municipiului Iași, Direcția Arhitectură și Urbanism a solicitat emiterea certificatului de urbanism, pentru dezmembrarea a 3 loturi, dar nici până în prezent nu a primit documentul solicitat, cu toate că a fost inclusiv în audiență de mai multe ori.

În urma demersurilor întreprinse la Primăria Municipiului Iași, a fost emis certificatul de urbanism solicitat de petentă, având ca scop „Operațiuni notariale - Dezmembrare imobil în 3 loturi ” și petenta a fost informată că își poate ridica documentul de la Direcția Arhitectură și Urbanism, din cadrul Primăriei Municipiului Iași.

Dosar nr. 2811/2025 - Sesizare din oficiu cu privire la faptul că în județul Iași, Drumul Național 28 rămâne unul periculos pentru pietoni, înregistrându-se numeroase victime.

În acest context, au fost efectuate demersuri pe lângă Primăria comunei Lețcani, județul Iași, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere SA și Inspectoratul de Poliție Județean Iași, care ne-au comunicat următoarele:

La nivelul Inspectoratului de Poliție Județean Iași, Serviciul Rutier Iași colaborează cu autoritățile administrației publice locale, în vederea identificării soluțiilor optime de sistematizare rutieră, pe drumurile aflate în zona de competență.

Astfel, polițiștii Serviciului Rutier Iași au participat la o ședință comună la care au fost prezenți reprezentanți din cadrul UAT comuna Lețcani, respectiv ai Direcției Regionale de Drumuri și Poduri Iași, administrator al DN 28, ocazie cu care polițiștii au susținut realizarea de pasarele/pasaje pietonale în vederea reducerii riscului de producere a accidentelor rutiere în care să fie implicați pietoni.

Ni s-a precizat faptul că realizarea acestora excede competențelor politiei rutiere, implementarea unor astfel de soluții revenind administratorului drumului (DRDP Iași) sau autorităților administrației publice locale (UAT comuna Lețcani). De asemenea, pentru creșterea gradului de siguranță al pietonilor, pentru zona drumului național DN 28, de la nivelul Serviciului Rutier au fost făcute mai multe solicitări/propuneri, respectiv: *amenajarea trecerilor pentru pietoni existente cu insulă centrală denivelată (refugiu pietonal), iluminarea trecerilor pentru pietoni cu sisteme inteligente de tip led, cu lumină asimetrică, precum și montarea de dispozitive de calmare a traficului, în zona tuturor trecerilor pentru pietoni.*

Totodată, în vederea creșterii gradului de siguranță rutieră în zona trecerii pentru pietoni de pe DN 28, km 62+107 metri, pe raza UAT comuna Lețcani, Serviciul Rutier Iași a solicitat Direcției Regionale de Drumuri și Poduri Iași, amenajarea unei insule centrale denivelată (refugiu pietonal), în vederea facilitării traversării drumului național de către pietoni și, implicit, reducerea riscului rutier în zona trecerii pentru pietoni.

În ceea ce privește semaforizarea trecerilor pentru pietoni de pe DN 28 (DE 583), acest atribut revine administratorului drumului public, în temeiul art. 30 alin. (4) din OUG nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice cu modificările și completările ulterioare, iar competența emiterii avizului poliției rutiere pentru proiecte de instalare a mijloacelor de semnalizare rutieră prin indicatoare, marcaje, semafoare electrice sau alte dispozitive speciale, pe sectoare de drumuri național-europene situate în interiorul satelor, revine Direcției Rutiere din cadrul IGPR.

Ca urmare a verificărilor efectuate, la data de 20.02.2025, Direcția Rutieră din cadrul IGPR, la solicitarea Primăriei comunei Lețcani, județul Iași, a emis aviz favorabil pentru semaforizarea trecerii pentru pietoni de pe DN 28, km 59+042 metri, în localitatea Lețcani, proiectul urmând a fi implementat de către autoritatea locală.

În ceea ce privește existența trotuarelor pe raza localității Lețcani, ni se precizează faptul că acestea sunt amenajate în aliniamentul drumului național, pe ambele părți, pe aproape întreaga lungime a localității.

Având în vedere riscul de accidente ridicat, DRDP Iași a luat măsura suplimentării semnalizării orizontale (marcaje rutiere), realizând la toate trecerile din localitate covoare antiderapante de culoare roșie, care să îmbunătățească condițiile de circulație și să atragă atenția participanților la trafic.

Mai mult, având în vedere accidentele petrecute la trecerile pentru pietoni, s-a luat măsura realizării de refugii pietonale centrale, care să mențină atenția pietonilor permanent

cu fața la trafic. Aceste amenajări au fost făcute la două dintre treceri, respectiv la Primărie și la Școală.

Primăria comunei Lețcani a solicitat aprobarea unui sistem de semaforizare la trecerile pentru pietoni, pentru care DRDP Iași a emis acord la două săptămâni de la depunere, măsură care vine în preîntâmpinarea producerii de accidente rutiere cu victime pietonale.

Dosar nr. 15934/2025 Petentul a sesizat Biroul Teritorial Iași exprimându-și nemulțumirea cu privire la blocarea, în mod nejustificat, a conturilor fratelui său, persoană cu handicap, de către o unitate bancară.

Urmare demersului întreprins la Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorului Vaslui, ni s-a comunicat faptul că fratele petentului este client al unității bancare din anul 2015 și deține Pachetul de cont Zero Simplu, format din cont curent în Lei și card Visa în Lei.

Fratele petentului a făcut ultima actualizare de date personale la 23.01.2020, cu valabilitate până la 23.01.2025, fiind informat despre termenul de actualizare, în datele de 24.11.2024 și 24.12.2024, prin SMS-uri transmise pe numărul de telefon declarat în relația cu banca.

Întrucât datele nu au fost actualizate până la termenul indicat, în data de 23.01.2025 cardul a fost blocat, iar în data de 23.03.2025 a fost blocat și contul curent.

Reprezentantul băncii a arătat că după blocarea produselor, fratele petentului s-a prezentat la agenția din Bârlad a băncii, însoțit de mama acestuia, pentru a verifica motivul blocării contului.

La data prezentării, reprezentanta agenției nu a actualizat datele persoanei cu handicap, deoarece mama acestuia a declarat că, din motive de sănătate, acesta nu este apt să semneze formularul de actualizare date. De asemenea, nici mama acestuia nu a prezentat vreun document care să o îndreptățească să-i reprezinte interesele în relația cu banca, revenind în agenție doar cu o copie după certificatul de încadrare în grad de handicap. În acest context, au fost îndrumați, încă o dată, să facă demersuri la Judecătoria pentru a obține o hotărâre judecătorească prin care mama să fie desemnată curator.

În urma sesizării băncii, la data de 03.06.2025, în mod excepțional, au fost deblocate serviciile cont curent și card, urmând ca mama petentului să fie contactată pentru actualizarea datelor pe baza unui apel înregistrat.

Dosar nr. 27593/2025 Petenta își exprima nemulțumirea generată de pretinsa nerespectare de către angajator a dispozițiilor OUG nr. 57/2019, referitoare la dreptul la concediu de odihnă și dreptul la tratament egal, relatând, în acest context, faptul că nu a primit niciun răspuns favorabil la cererea prin care a solicitat aprobarea efectuării unei zile de concediu de odihnă aferente anului 2025, în condițiile în care, în situații similare, altor funcționari publici le-au fost aprobate cererile de concediu.

În urma demersurilor întreprinse de instituția noastră, a rezultat faptul că cererea petentei prin care a solicitat efectuarea unei zile de concediu de odihnă din cota anului 2025, vizată de Serviciul Resurse Umane, a fost transmisă pentru aprobare în data de 25.08.2025. Ulterior, cererea a fost aprobată, fiind semnată de conducerea primăriei în data de 26.08.2025 și se află în evidența Serviciului Resurse Umane.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar 7694/2025- Sesizare din oficiu privind cazul unei femei căsătorite de mai puțin de 5 luni, care a fugit de acasă și a cerut sprijinul autorităților deoarece a fost bătută de soțul său, din motive de gelozie.

În urma demersurilor efectuate la Direcția de Asistență Socială Huși, Inspectoratul de Poliție Județean Vaslui, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui

și Primăria comunei Deleni, s-a reținut faptul că: reprezentanții Compartimentului de Asistență Socială Pădureni s-au implicat în monitorizarea situației acestei familii, iar urmare comportamentului abuziv al soțului au fost efectuate vizite la domiciliu, anchetă socială, victima a fost consiliată, sprijinită, și îndrumată să apeleze la organele de poliție, **însă nu a fost sesizată DGASPC Vaslui**, motivat de faptul că minorii nu se aflau într-o situație de risc, aspect confirmat de DGASPC Vaslui și s-a **constatat că la nivelul Primăriei comunei Pădureni nu există constituită echipă mobilă pentru intervenția de urgență în cazuri de violență domestică**.

Prin urmare, a fost emisă **Recomandarea nr. 92/2025**, către primarul comunei Pădureni, județul Vaslui.

Recomandarea a fost însușită de primarul comunei Pădureni, care ne-a comunicat următoarele:

- în data de 08.08.2025, Consiliul Local Pădureni a adoptat Hotărârea nr. 37 referitoare la constituirea echipei mobile pentru intervenția de urgență în cazurile de violență domestică, la nivelul comunei Pădureni, județul Vaslui;

- pentru echipa mobilă a fost stabilită componența acesteia și a fost desemnat un coordonator care să intervină de urgență în cazurile de violență domestică;

- de asemenea, au fost alocate resurse materiale, umane și financiare, inclusiv alocarea unui mijloc de transport ce aparține UAT Pădureni pentru intervențiile de urgență;

- se va avea în vedere o colaborare mai strânsă și eficientă cu reprezentanții Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui și organele de Poliție;

- personalul din cadrul Compartimentului de Asistență Socială a fost instruit în privința intervenției în cazurile de violență domestică și a legislației specifice.

- la nivelul Compartimentului de Asistență Socială al comunei Pădureni s-au realizat campanii de informare și de prevenire a violenței domestice.

Dosar nr. 22130/2025 - Sesizare din oficiu privind cazul unei femei, abandonată de cei 9 copii în spital, după ce i-a dat casa unuia dintre fii, care a transformat-o în grajd.

Au fost efectuate demersuri la Primăria comunei Fântânele, județul Iași și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași.

Având în vedere atât solicitările instituției noastre, cât și ale DGASPC Iași privind evaluarea situației persoanei vârstnice în cauză, întocmirea planului de intervenție, identificarea unui furnizor de servicii de îngrijire la domiciliu pentru acordarea sprijinului persoanei vârstnice în cauză sau evaluarea posibilităților de angajare a unui îngrijitor informal, precum și sprijinirea persoanei vârstnice cu numeroase afecțiuni medicale încadrabile într-un grad de handicap, pentru întocmirea dosarului cu documentele necesare evaluării medico-psiho-sociale, **reprezentanții primăriei nu au dat curs acestora conform cadrului legal incident în speță**, efectuând doar o anchetă socială la domiciliul persoanei.

Pe cale de consecință, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 137/2025**, adresată primarului comunei Fântânele, județul Iași. Recomandarea a fost însușită de către acesta, și ne-au fost comunicate următoarele:

- colaborarea cu reprezentanții DGASPC Iași și alte instituții publice specializate se realizează prin convenția de colaborare nr. 209/09.04.2019, actul adițional nr. 4777/09.12.2024 și notificarea noului reprezentant din 10.10.2025. Totodată, prin adresa nr. 4662/21.11.2025, UAT Fântânele a transmis către DGASPC Iași solicitarea de încheiere a unui nou act adițional, în care să fie menționat și „*asistența socială a persoanelor vârstnice*”. A fost realizată ancheta socială, fiind constatată situația vulnerabilă a persoanei vârstnice în cauză și lipsa unui sprijin familial constant. A fost întocmit planul de intervenție și a fost sesizată DGASPC Iași în vederea evaluării situației socio-medicale.

- potrivit cărții de identitate a persoanei vârstnice, aceasta nu are domiciliul pe raza comunei Fântânele, însă, asistentul social a inițiat demersurile pentru schimbarea cărții de identitate. Documentele sociale se află la dosar în original, iar documentele medicale sunt în curs de obținere și vor fi transmise către DGASPC Iași. Nora persoanei vârstnice a declarat în scris că își asumă responsabilitatea de a o îngriji.

- totodată, se subliniază că, asistentul social din cadrul UAT Fântânele a fost în concediu creștere copil în perioada 2020-2025 și, având în vedere dificultățile bugetare curente, în bugetul local pentru anul 2026 vor fi prevăzute fonduri pentru formarea sa profesională.

Dosar nr. 11943/2025 Petenta își exprima nemulțumirea legată de nerespectarea de către autoritatea publică locală, a dispozițiilor art. 39 alin. (1), art. 40 alin. (1) și art. 44 lit. a) din Legea nr. 448/2006, republicată, în contextul în care i-a comunicat refuzul angajării pe postul de asistent personal al fiicei sale adulte, încadrată în grad de handicap grav cu asistent personal, motivat de indisponibilitatea posturilor vacante de asistent personal prevăzute în bugetul anual local.

În urma demersurilor întreprinse de instituția noastră, din cuprinsul adreselor transmise de autoritatea publică locală și DGASPC, au rezultat următoarele:

Cererile formulate de petentă au fost soluționate nefavorabil de primarul comunei, în sensul în care i s-a comunicat că va fi angajată în urma vacantării unui post de asistent personal. Am învederat autorității publice locale faptul că din interpretarea dispozițiilor legale incidente, precum și din practica instanțelor de judecată rezultă că angajarea unui asistent personal nu poate fi refuzată cu motivarea lipsei de posturi vacante din totalul numărului de posturi de asistent personal aprobate în organigrama instituției, în lipsa instituirii de către legiuitorul primar a unei astfel de condiții. Cu toate acestea, din documentele depuse nu reiese că petenta avea calitatea de reprezentant legal pentru fiică, care nu-și poate manifesta, astfel, o opțiune proprie, având handicap mental.

În acest context, am solicitat, fără vreun rezultat favorabil, primăriei și DGASPC sprijinirea persoanei majore cu dizabilitate mentală și a mamei acesteia în vederea instituirii unei măsuri de ocrotire, în conformitate cu prevederile art. 165 din Codul civil coroborat cu art. 111 lit. d) din Codul civil, astfel cum a fost modificat și completat prin Legea nr. 140/2022.

Pe cale de consecință, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 122/2025**, adresată primarului comunei Zorleni, județul Vaslui și directorului general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui.

Totodată, în urma demersului întreprins de instituția noastră, unitatea de parchet competentă ne-a comunicat faptul că petenta a fost citată la sediul parchetului, unde a depus dovada înregistrării pe rolul judecătoreiei a unei cereri de chemare în judecată, prin care a solicitat instituirea măsurii de protecție a tutelei speciale pentru fiica sa.

Primarul comunei Zorleni și-a însușit parțial Recomandarea nr. 122/2025 și ne-a comunicat că petenta a fost îndrumată să demareze procedura de instituire a tutelei pentru fiica sa și a fost încheiat contractul individual de muncă privind angajarea pe postul de asistent personal al fiicei sale.

De asemenea, directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului și-a însușit Recomandarea nr. 122/2025, comunicându-ne faptul că, în județ sunt 9883 persoane cu dizabilități intelectuale încadrate în gradul grav de handicap cu asistent personal, dintre care 846 de persoane instituționalizate în centre rezidențiale ale DGASPC. Juriștii instituției au trimis în instanță pentru instituirea tutelei speciale 137 dosare și alte 3 dosare pentru consiliere judiciară în anul 2025. Pentru persoanele cu dizabilități intelectuale aflate în familie, apărținătorii se adresează direct instanței sau DGASPC pentru a fi consiliați.

Au fost informate prin adrese DAS-urile și SPAS-urile cu privire la cadrul general pentru realizarea reformei sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități, reglementat de Legea nr. 7/2023, precum și despre responsabilitățile ce revin autorităților administrației publice. DGASPC realizează anual o evaluare a nevoilor de formare profesională ale propriilor angajați, fiind organizate sesiuni de instruire internă.

Dosarul nr. 11943/2025 va rămâne în monitorizare, urmând a se formula o nouă adresă către primărie în vederea furnizării informațiilor legate de stadiul procedurii judiciare de instituire a tutelei speciale.

Biroul Teritorial Oradea

● **Biroul Teritorial Oradea:** a soluționat un număr de 217 de petiții, a acordat 151 de audiențe, a înregistrat 269 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 12 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 189 de cazuri, dintre care 134 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 12 anchete și a formulat 17 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 160/2025 Petenta susținea că în luna februarie 2024, a depus la Casa Județeană de Pensii Bihor o cerere prin care a solicitat recalcularea pensiei cu luarea în considerare a adeverințelor depuse.

Casa Județeană de Pensii Bihor i-a comunicat că perioada 01.07.2009 - 01.07.2017 a fost valorificată la calculul drepturilor la pensie conform deciziilor de recalculare a drepturilor la pensie nr. XXXX/2011, nr. XXXX/2015 și nr. XXXX/2018, iar perioada 01.05.1952-01.12.1959, a fost valorificată la calculul drepturilor la pensie de la data de 01.09.1996, data stabilirii inițiale a pensiei de invaliditate gradul II.

Petenta susținea că Decizia primită nu cuprinde toată vechimea rezultată din adeverințele depuse. Totodată, din analiza acestei decizii, rezulta că, deși petenta are un stagiul de cotizare contributiv de 34 de ani, 6 luni și 14 zile, numărul punctelor de stabilitate este 0.

Făță de aspectele prezentate, ne-am adresat Casei Județene de Pensii Bihor.

Ca urmare a demersurilor întreprinse, Casa Județeană de Pensii Bihor a emis o decizie de revizuire, cu datele corecte, respectiv un stagiul de cotizare contributiv pentru care se acordă puncte de stabilitate de 11 luni și 12 zile și un quantum al drepturilor de pensie recalculate începând cu data de 01.09.2024, de 2.099 lei.

Dosar nr. 6089/2025 Petentul, cetățean român care în momentul de față locuiește pe teritoriul unui stat al Uniunii Europene, își exprima nemulțumirea cu privire la lipsa răspunsului la e-mailul transmis Casei Județene de Pensii Bihor în data de 02.01.2025, e-mail prin care solicita diferența de pensie între 26.04.2024 - 01.08.2024, respectiv plata ulterioară cu dobândă la dobândă a pensiei de invaliditate.

De asemenea, petentul ne sesiza cu privire la virarea în contul său la data de 21.02.2025 a unei sume, despre care nu știa ce reprezintă.

Făță de aspectele prezentate, ne-am adresat Casei Județene de Pensii Bihor, care ne-a comunicat faptul că e-mailul petentului din data de 02.01.2025 nu a ajuns la Serviciul Pensii Internaționale.

Deciziile privind acordarea drepturilor de pensie pentru limită de vârstă, respectiv cea de recalculare a drepturilor de pensie conform prevederilor art. 144 din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii (raportată la pensia pentru limită de vârstă) i-au fost expediate în data de 01.04.2025. Deciziile au fost emise cu întârziere, întrucât au fost

întâmpinate probleme tehnice, legate de programul informatic, pentru care s-a solicitat sprijin de la Direcția de specialitate din cadrul CNPP București.

În data de 21.02.2025, a încasat restanțele aferente perioadei 01.08.2024-31.01.2025, ca urmare a emiterii Deciziei nr. bbb/12.11.2024. În luna aprilie 2025, petentului i se vor vira restanțele, ca urmare a emiterii noilor decizii de pensionare.

Dosar nr. 26286/2025 Petenta, cetățean marocan, reclama Serviciul de Stare Civilă Oradea pe motiv că refuză înscrierea numelui tatălui în certificatul de naștere al fetei sale.

Potrivit susținerilor petentei, aceasta a atașat documentele necesare pentru înscrierea paternității solicitate, respectiv certificatul de naștere al copilului, declarația notarială de recunoaștere a paternității, copii pașaport/permis de ședere valabil, precum și prezența fizică a tatălui minorei care dorește să-și recunoască oficial copilul.

Petenta considera că refuzul autorităților de a înscrie în certificatul de naștere numele tatălui afectează în mod direct dreptul copilului la identitate, filiație și protecție legală, conform Constituției României și a convențiilor internaționale privind drepturile copilului.

Față de aspectele sesizate, au fost întreprinse demersuri la Serviciul Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor Oradea - Compartimentul stare civilă.

Urmare acestor demersuri, instituția sesizată ne-a comunicat că la data de 3 septembrie 2025, Biroul Notar Public BR le-a transmis declarația de recunoaștere a paternității, dată la care a și fost operată pe actul de stare civilă. La data de 4 septembrie 2025, a fost înregistrată declarația privind purtarea numelui dat de către părinți, eliberându-se un nou certificat de naștere cu datele de stare civilă actualizate.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 2228/2025 O petentă a transmis prin e-mail instituției Avocatul Poporului o petiție cu conținut predominant neinteligibil, motiv pentru care a fost contactată telefonic la numărul indicat în petiție. În timpul convorbirii, aceasta a precizat că este internată într-o secție de psihiatrie, ca urmare a unei altercații cu mama sa, fiind acuzată că ar fi agresat-o, aspect pe care îl contestă. Petenta menționa că suferă de o afecțiune psihiatrică, respectiv că, din cauza fratelui său, se simte în pericol, acesta fiindu-i desemnat, potrivit unei hotărâri judecătorești, curator.

Față de cele de mai sus, ne-am adresat concomitent Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita, Inspectoratului de Poliție Județean Harghita și Spitalului Județean de Urgență Miercurea Ciuc.

Din răspunsurile primite, reținem următoarele:

În urma unui episod violent, în timpul căreia și-ar fi atacat mama cu un cuțit, petenta a fost internată involuntar, prin fratele acesteia care îi este curator. În evidențele poliției, petenta figurează, în perioada 24-25.05.2020, cu două apeluri 112 (tulburări psihice, provocare și participare efectivă la scandal), deoarece se certa des cu soțul ei (decedat între timp pe motive medicale/naturale). Petenta necesită tratament psihotrop cu măsuri speciale de supraveghere și îngrijire în regim cronic.

Datorită faptului că petenta nu a fost capabilă să-i ofere fiului său minor protecție și îngrijire, acesta se află în plasament familial la bunica maternă.

S-a recomandat restabilirea relației cu familia, fapt urmărit și de familie, însă petenta nu este capabilă din cauza afecțiunilor psihice. Situația persoanei a fost monitorizată pe o perioadă de 3 luni, menținându-se legătura cu membrii familiei.

Petenta este extrem de agresivă fizic și verbal, fiind un risc pentru mama sa în vârstă și pentru fiul ei minor.

Din *Planul individualizat de protecție - revizuit* unde sunt prevăzute serviciile pentru minor, pentru familia naturală, respectiv pentru familia de plasament, cu termen de

implementare 2025, *Raportul periodic privind situația minorului și Raportul de monitorizare/reevaluare* rezultă că minorul este bine îngrijit de către bunica maternă, fiind propusă menținerea plasamentului minorului la aceasta. Din *Programul de intervenție specifică - PIS menținerea și dezvoltarea legăturilor familiale* reținem obiectivele: pe termen scurt (3 luni) dezvoltarea relațiilor personale între mamă - copil, pe termen lung (6 luni) dezvoltarea relațiilor personale între bunica paternă - copil și **pe termen lung (12 luni) reintegrarea copilului în familia mamei.**

Din analiza răspunsurilor primite, s-a constatat că drepturile petentei sunt respectate de către autoritățile competente, însă, având în vedere faptul că petenta are un fiu minor, aflat în prezent în grija bunicii materne, coroborat cu existența unor incidente anterioare în care aceasta a fost implicată, s-a conturat necesitatea emiterii **Recomandării nr. 114/2025**, către Directorul General al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita cu privire la obiectivul stabilit pe termen lung (12 luni) de reintegrare a minorului în familia mamei, și anume, analizarea detaliată a efectelor posibile ale reintegrării asupra dezvoltării psiho-emoționale, sociale și educaționale a minorului, ținând cont atât de necesitatea menținerii legăturilor afective cu mama, cât și de impactul potențial negativ pe care l-ar putea avea instabilitatea psihică a acesteia, confirmată prin comportamente anterioare și/sau evaluări de specialitate, mama putând reprezenta un risc real și constant pentru echilibrul emoțional, securitatea fizică și dezvoltarea minorului.

Recomandarea a fost însușită de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita, care ne-a comunicat că planul individualizat de protecție este revizuit semestrial și ori de câte ori este necesar, cu consultarea echipei multidisciplinare, iar reintegrarea copilului în familie nu se realizează fără îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege, respectiv: asigurarea unei stări de sănătate corespunzătoare a părintelui/părinților, existența unor condiții de trai adecvate, precum și a unui mediu familial favorabil dezvoltării armonioase a minorului.

Dosar nr. 28311/2024 - Sesizare din oficiu ca urmare a informațiilor apărute în mass-media potrivit cărora, *în data de 31 august 2024, după o ceartă cu soția lui, un individ din județul Satu Mare a încercat să dea foc la casa, după care a luat un cuțit și a spus că o va ucide pe soție și ulterior se va sinucide. Victima le-a spus oamenilor legii că acest tip de amenințări a avut loc și în trecut, dar nu a sesizat autoritățile până acum.*

Au fost efectuate demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare, la Inspectoratul de Poliție Județean Satu Mare, la Primăria Municipiului Carei și la Primăria comunei Craidorolț.

Având în vedere informațiile comunicate de către instituțiile sesizate, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 68/2025**, către Inspectoratul de Poliție Județean Satu Mare, în sensul eficientizării activității de prevenire a unor astfel de situații.

Ca răspuns la recomandare, **Inspectoratul de Poliție Județean Satu Mare ne-a comunicat că** au fost dispuse următoarele măsuri:

- intensificarea colaborării dintre lucrătorii de poliție și reprezentanții Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului a Județului Satu Mare, Direcțiilor de asistență socială și Serviciilor publice și asistență socială, prin comunicarea imediată a oricărui caz de violență domestică, în vederea monitorizării de către aceste structuri a climatului familial;

- monitorizarea situațiilor în care există sesizări ale victimelor violenței domestice, indiferent de confirmarea sau nu a acestora de către polițiștii din cadrul structurilor Inspectoratului de Poliție Județean Satu Mare care exercită atribuții pentru prevenirea cazurilor de violență domestică;

- instruirea de către șefii structurilor Inspectoratului de Poliție Județean Satu Mare care desfășoară activități de prevenire a violenței domestice a personalului din subordine cu privire la insistarea în aflarea adevărului, indiferent de starea de moment a victimei, precum și referitor la informarea sau, după caz, atenționarea agresorului cu privire la măsurile și pedepsele ce pot fi aplicate, în scopul evitării actelor de violență domestică;

- reprelucrarea cu personalul din cadrul instituției care desfășoară activități de prevenire a violenței domestice a prevederilor Ordinului comun al Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse nr. 20.266 din 9 martie 2023 și Ministerului Afacerilor Interne nr. 50 din 6 aprilie 2023, precum și ale Ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 146 din 11.12.2018 privind modalitatea de gestionare a cazurilor de violență domestică de către polițiști.

La nivelul conducerii Inspectoratului de Poliție Județean Satu Mare există o preocupare permanentă în vederea prevenirii și combaterii oricăror acte de violență fizică sau psihică ce pun în pericol viața, integritatea fizică sau psihică ori libertatea unei persoane, inclusiv a fenomenului violenței domestice, prin desfășurarea de campanii de informare și de prevenire, proiecte și evenimente specifice, precum și activități de cooperare interinstituțională cu autoritățile și instituțiile cu atribuții în acest domeniu.

Astfel, este menționat faptul că la nivelul IPJ Satu Mare, prin Compartimentul Analiză și Prevenire a Criminalității au fost desfășurate în cursul anului 2024 un număr de 26 de activități de prevenire a cazurilor de violență domestică, iar în cursul primelor 5 luni ale anului 2025 au fost desfășurate un număr de 9 astfel de activități.

În plus, în anul 2024 lucrătorii Inspectoratului de Poliție Județean Satu Mare au desfășurat în colaborare cu reprezentanții Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare, ai Inspectoratului Școlar Județean Satu Mare, ai Asociației Stea, ai Centrului Alter Ego al DGASPC Satu Mare și ai Centrului de Tranzit Andrei din municipiul Satu Mare un număr de 7 campanii de prevenire la care au participat peste 400 de beneficiari, precum și reprezentanți ai autorităților locale și județene (DGASPC).

Dosar nr. 2748/2025 - Sesizare din oficiu ca urmare a informațiilor apărute în mass-media potrivit cărora, *o minoră din Care, a fost agresată fizic de către mama ei, victima fiind înțepată de mai multe ori cu furculița în spate. Această fetiță a mai fost agresată fizic și în trecut de către tatăl vitreg, care i-a aplicat acesteia lovituri cu pumnii, picioarele și cu diferite obiecte, provocându-i o stare de temere. Mama agresivă mai are patru copii, nu muncește și trăiește din ajutor social. Victima a fost preluată de DGASPC Satu Mare și transferată în sistemul de protecție la un Centru de Îngrijire și Asistență Socială.*

În vederea soluționării sesizării din oficiu au fost efectuate demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare, Inspectoratul de Poliție Județean Satu Mare și Direcția de Asistență Socială Carei.

Din analiza răspunsurilor primite rezultă că victima minoră provine dintr-o relație de concubinaj. În prezent, mama este într-o altă relație de concubinaj din care are 4 copii minori. Agresorii minorei sunt mama acesteia și partenerul actual.

Familia se află în atenția reprezentanților DAS Carei, în urma monitorizărilor efectuate la domiciliul familiei în perioada august 2024 - ianuarie 2025. Mama își neglijează copiii pe care îi poartă murdari, dezbrăcați, neîngrijiți și față de care manifestă un comportament indiferent, nu le asigură un trai și un climat adecvat vârstei. Familia a fost ajutată în repetate rânduri cu lemne de foc, mâncare oferită prin serviciile Cantinei de Ajutor social, butelie, îmbrăcăminte și încălțăminte pentru copii. Mama a fost consiliată psihologic de către psihologul DAS, a promis de fiecare dată că va avea grijă de copii, însă minora fiind cea mai mare, era responsabilizată mereu să aibă grijă de frații mai mici. Conform anchetei sociale,

DAS Carei a solicitat luarea unei măsuri de protecție în regim de urgență, atât față de minoră, cât și față de frații acesteia.

La data de 15.01.2025, față de minora s-a instituit măsura plasamentului în regim de urgență, iar față de frații mai mici DGASPC Satu Mare a considerat că nu este necesară instituirea unei măsuri de protecție specială, deoarece părinții își asumă responsabilitatea pentru creșterea și îngrijirea acestora.

Având în vedere situația prezentată, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 49/2025**, către primarul municipiului Carei, care în virtutea prerogativelor sale, va lua toate măsurile pentru întocmirea unui plan de servicii în urma evaluării situației minorilor și a familiei acestora, va monitoriza, în continuare, situația minorilor din această familie, va responsabiliza și îndruma părinții în ceea ce privește asigurarea creșterii și educării copiilor într-un mediu familial corespunzător.

Primarul municipiului Carei ne-a comunicat că familia celor doi parteneri este monitorizată regulat. În prezent, în familie sunt 5 copii minori. Mama este înscrisă la Centrul de consiliere psihologică din cadrul DAS Carei, însă refuză participarea la ședințele de consiliere psihologică. A fost informată de către specialiștii DGASPC Satu Mare despre posibilitatea instituționalizării cu cei cinci copii la Centrul Maternal „Lorena” Satu Mare, centru specializat pentru prevenirea separării copilului de părinții săi, de tip rezidențial, care asigură protecție și îngrijire mamelor și copiilor aflați în dificultate, dar a refuzat. Familia este monitorizată periodic de către Serviciul de Asistență Socială Carei.

Dosar nr. 15462/2025 - Sesizare din oficiu ca urmare a informațiilor apărute în mass-media potrivit cărora, *o femeie a solicitat sprijinul instanței invocând episoade frecvente de violență fizică și verbală, arătând că fiul său o îmbrânțește și o înjură în mod constant, iar în data de 13 mai, fiul ei a recurs la un gest extrem: a stropit-o cu apă clocotită, iar apoi a împins-o, provocându-i o cădere.*

Au fost efectuate demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare, Inspectoratul de Poliție Județean Satu Mare și la Direcția de Asistență Socială Satu Mare.

Având în vedere informațiile comunicate de către instituțiile sesizate, ținând cont de pericolul social pe care îl prezintă agresorul, de faptul că organele de cercetare penală nu au solicitat intervenția echipei mobile din cadrul Serviciului Public de Asistență Socială în acest caz, precum și de faptul că s-a constatat lipsa luării măsurilor corespunzătoare de către Direcția de Asistență Socială Satu Mare în acest caz, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 158/2025**, adresată șefului Poliției Municipiului Satu Mare, respectiv directorului Direcției de Asistență Socială Satu Mare.

Ca răspuns la Recomandarea Avocatului Poporului, Poliția Municipiului Satu Mare ne-a comunicat că au fost dispuse următoarele măsuri:

- la nivelul Poliției Municipiului Satu Mare, în baza Ordinului comun al Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse și al Ministerului Afacerilor Interne nr. 20266/50/2023 precum și a dispoziției IGPR 109/2025, au fost dispuse măsuri în consecință privind monitorizarea situațiilor de violență domestică.

- odată cu constatarea unor fapte privind violența domestică, respectiv emiterea de ordine sau ordine de protecție provizorii lucrătorii de poliție au fost instruiți cu privire la informarea de îndată a instituțiilor cu atribuții în prevenirea violenței domestice pentru dispunerea de măsuri conform competențelor.

Direcția de Asistență Socială Satu Mare ne-a comunicat măsurile dispuse la nivelul acestei instituții în urma recomandării, astfel:

- în ceea ce privește monitorizarea cazului de violență domestică, *victima a fost informată și consiliată cu privire la serviciile sociale disponibile care pot fi accesate de persoanele vârstnice pe raza municipiului Satu Mare în conformitate cu prevederile Legii nr. 17/2000 (republicată și actualizată) privind asistența socială a persoanelor vârstnice, Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, OG nr. 68/2003 privind serviciile sociale și Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, vârstnica refuzând serviciile oferite de DAS Satu Mare deoarece se descurcă singură și nu are nevoie de sprijinul oferit.*

- *Victima este monitorizată pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, inclusiv prin colaborarea cu alte autorități competente, în funcție de particularitățile cazului, a gradului de risc constatat, a profilului agresorului și a vulnerabilităților specifice ale victimei.*

- *Agresorul este în prezent rezident în cadrul unui Centru social unde beneficiază de toate serviciile oferite.*

Pe parcursul anului 2025, Biroul Teritorial Oradea a avut o **bună colaborare** cu autoritățile din județele arundate, Bihor și Satu Mare, în special cu Direcția de Asistență Socială și Protecția Copilului Bihor, Direcția de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare, Casa Județeană de Pensii Bihor, Primăria Municipiului Oradea, Inspectoratul de Poliție Județean Bihor, Inspectoratul de Poliție Județean Satu Mare, Inspectoratul Teritorial de Muncă Bihor, Inspectoratul Teritorial de Muncă Satu Mare, Inspectoratul Școlar Județean Bihor, Direcția de Asistență Socială Oradea, Spitalul Județean de Urgență Satu Mare, Spitalul Clinic Județean de Urgență Bihor.

În cursul anului 2025, nu au existat cazuri de **colaborare deficitară** cu autoritățile publice cărora ne-am adresat.

Biroul Teritorial Pitești

● **Biroul Teritorial Pitești:** a soluționat un număr de 141 de petiții, a acordat 299 audiențe, a înregistrat 121 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 30 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 33 de cazuri, a efectuat 2 anchete și a formulat 5 recomandări.

Colaborarea cu autoritățile locale din județele Argeș și Vâlcea a fost bună, în sensul că acestea au răspuns în termenul legal la demersurile întreprinse de către Biroul Teritorial Pitești, iar pentru un număr semnificativ, soluționările au fost favorabile. În mod similar, au procedat și unele autorități centrale.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 6082/2025 - Sesizare din oficiu privind platforma electronică a Casei Naționale pentru Asigurări de Sănătate (CNAS), aflată în mentenanță, care continuă să le facă probleme furnizorilor. Farmaciștii spun că, dincolo de timpii mari de așteptare se ridică și o problemă importantă: eliberarea parțială a medicamentelor este imposibilă.

Nefuncționalitatea SIUI afectează servicii precum: validarea și raportarea serviciilor medicale furnizate pacienților asigurați, verificarea calității de asigurat, eliberarea rețetelor compensate și gratuite, emiterea concediilor medicale.

Având în vedere aspectele prezentate, au fost întreprinse demersuri la CNAS pentru a obține clarificări.

CNAS ne-a comunicat că în situația producerii unor întreruperi în funcționarea PIAS, constatate și comunicate de CNAS *prin publicare pe site-ul propriu*, în legislația aplicabilă

sunt instituite excepții de la regula generală potrivit căreia furnizorii au obligația să folosească on line sistemul național al cardului de asigurări sociale de sănătate din PIAS. Practic, pentru perioadele de întrerupere a sistemului informatic, furnizorii aflați în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate acordă servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale *în sistem off-line* iar pentru aprobarea și validarea acestora sunt aplicabile prevederile legale conform cărora, pentru intervalul de timp în care PIAS este declarată indisponibilă, CNAS își asumă un risc și face derogare de la regula transmiterii serviciului efectuat în interval de trei zile lucrătoare, după data acordării serviciului respectiv, urmând ca transmiterea către PIAS să se poată efectua până la termenul de raportare a întregii activități, astfel încât să se asigure continuitate în acordarea asistenței medicale, iar asigurații să poată beneficia de tratamentele necesare fără sincope.

Pentru verificarea calității de asigurat, aplicațiile desktop ale medicilor de familie puse la dispoziție de CNAS/CAS, permit importul (online sau offline) a fișierului personalizat care conține informațiile cu privire la calitatea de asigurat a persoanelor înscrise pe lista proprie. Serviciile necesare în situațiile de urgență medicală sunt incluse în pachetul minimal și se acordă atât persoanelor asigurate, cât și celor neasigurate, fără a fi nevoie de validarea lor prin intermediul cardului național de asigurări sociale de sănătate.

Există totuși situații în care funcționarea sistemului este greoaie, cu termeni mari de răspuns, care provoacă nemulțumire în rândul furnizorilor și al pacienților care interacționează cu sistemul informatic. Aceste sincope sunt provocate de vechimea infrastructurii hardware și software a sistemului informatic (mai mare de 10 ani), de lipsa suportului și a mentenanței pe componente ORACLE ale bazelor de date și infrastructura hardware.

La sfârșitul anului 2023, CNAS a depus cererea de finanțare în cadrul PNRR – pentru investiția specifică de redimensionare, standardizare și optimizare a Platformei informatice din asigurările de sănătate (PIAS), în baza căreia a fost semnat cu Ministerul Sănătății contractul de finanțare care are termen limită de implementare 30 iunie 2026. Investiția are la bază soluții tehnologice moderne, actuale, prin proiectarea, arhitecturarea platformei la standardele de stocare, procesare, securitate și protecție privind prelucrarea datelor în raport cu necesitățile actuale impuse de numărul efectiv al conexiunilor și cerințelor prezente și viitoare ale CNAS pe termen mediu și lung.

Dosar nr. 18332/2025 - Sesizare din oficiu cu privire la informațiile apărute în mass-media referitoare la faptul că un cetățean român stabilit în Canada a sesizat că începând cu luna ianuarie 2025, nu a mai încasat pensia stabilită de către Casa de Pensii Sector 6, instituția de care aparține, deși acesta locuiește în străinătate de mai bine de două decenii, iar de aproape șapte ani primea pensia din România.

În aceste sens, pentru clarificarea aspectelor menționate în articolul de presă, ne-am adresat Casei Naționale de Pensii Publice și Ministerului Finanțelor Publice.

Casa Națională de Pensii Publice precizează că pentru a se evita efectuarea unor plăți necuvenite către beneficiarii din străinătate care au decedat, casele teritoriale de pensii utilizează din anul 2009, certificatul de viață ca și instrument de verificare administrativă, așa cum utilizează și instituțiile de pensii din alte state. Potrivit noii legi a pensiilor, respectiv Legea nr. 30/2023 privind sistemul public de pensii, în cazul beneficiarilor stabiliți în străinătate care nu au mandatar desemnați cu procură specială (indiferent dacă încasează pensiile în conturi bancare din străinătate sau din România), certificatul de viață se transmite semestrial, din proprie inițiativă, de beneficiarul nerezident aflat în plată, în perioada 01 ianuarie-31 martie, respectiv în perioada 01 iulie-30 septembrie. Certificatul de viață trebuie semnat în fața unei autorități legale de pe teritoriul statului de domiciliu sau de ședere permanentă, după caz, respectiva autoritate certificând acest fapt.

Referitor la furnizarea de informații cu privire la prevederile Convenției din 2004 dintre România și Canada pentru evitarea dublei impunerii, Ministerul Finanțelor Publice ne-a menționat că acestea se regăsesc pe site-ul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, iar pe site-ul Ambasadei Canadei se regăsește enumerată alături de alte acorduri încheiate cu această țară. Totodată, Ministerul Finanțelor Publice menționează că potrivit prevederilor alin. (1) al art. 18 „Pensii” din Convenția pentru evitarea dublei impunerii încheiată între România și Canada, pensiile inclusiv sumele primite din asigurările sociale, provenind din România și plătite unui rezident al Canadei, pot fi impuse în Canada.

Potrivit prevederilor alin. (2) al art. 18 „Pensii” din convenție, inclusiv sumele din asigurări sociale, provenind din România și plătite unui rezident al Canadei, pot fi de asemenea, impuse în statul din care provin și potrivit legislației acelui stat, respectiv în România, dar în cazul sumelor periodice impozitul astfel stabilit nu va depăși 15% din suma brută a plăților periodice plătite unui beneficiar în anul calendaristic vizat, care depășește 12.000 de dolari canadieni sau echivalentul în moneda română. Prin urmare, dacă veniturile din pensia obținută din România de persoana fizică rezidentă în Canada sunt mai mici de 12.000 de dolari canadieni în cursul unui an calendaristic, aceste venituri sunt exceptate de la impunere în România, dreptul exclusiv de impunere revenindu-i Canadei. Pentru a beneficia de prevederile Convenției de evitare a dublei impunerii încheiată între România și Canada, nerezidentul beneficiar al venitului din pensie și/sau al sumelor din asigurări sociale din România, are obligația să prezinte certificatul de rezidență fiscal eliberat de autoritatea competentă din Canada. Nerezidentul beneficiar al venitului din pensie și/sau al sumelor de asigurări sociale din România va depune la plătitorul de venit (Casa de Pensii) originalul sau copia legalizată a certificatului de rezidență fiscal, însoțit de o traducere autorizată în limba română.

În situația în care autoritatea competentă canadiană emite certificatul de rezidență fiscală în format electronic sau online, acesta reprezintă originalul certificatului de rezidență fiscală avut în vedere pentru aplicarea convenției de evitare a dublei impunerii încheiate între România și Canada. În certificatul de rezidență fiscală prezentat de nerezidentul care a obținut din România venituri din pensie și/sau sume din asigurări sociale, trebuie să ateste că acesta a fost rezident în Canada, în anul/perioada obținerii veniturilor din pensie și/sau a sumelor din asigurări sociale. Plătitorul de venituri din pensii și/sau al sumelor din asigurări sociale va solicita anual persoanei fizice rezidente în Canada care obține din România venituri din pensii și/sau sume din asigurări sociale, o declarație pe propria răspundere în care respectiva persoană va menționa dacă obține venituri din pensii și/sau sume din asigurări sociale și de la alt/alți plătitori de venituri din pensii din România. Dacă în perioada în care persoana rezidentă canadiană a prezentat certificatul de rezidență și s-au făcut rețineri de impozit care au depășit prevederile din Convenția de evitare a dublei impunerii încheiată între România și Canada, acesta are dreptul să solicite restituirea impozitului reținut în plus, potrivit prevederilor Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Dosar nr. 13579/2025 Petentul arăta că la data de 18 martie 2025, Inspectoratul de Poliție Județean Argeș, prin Serviciul Rutier, a emis avizul nr. 206148 pentru montarea unei oglinzi rutiere la intersecția străzilor Pălădești și Oțelești. Zona este descrisă ca fiind în pantă, curbă periculoasă și vizibilitate redusă, cauze care au generat frecvente incidente rutiere. În conformitate cu dispozițiile art. 33 alin. (1) și (2) din OUG nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, semnalizarea și amenajările rutiere necesare pe drumurile publice se asigură de către administratorul drumului respectiv și se efectuează numai cu avizul poliției rutiere.

Semnalizarea lucrărilor care se execută pe drumurile publice este obligatorie. Aceasta este însoțită pe timpul nopții de lămpi cu lumină galbenă intermitentă sau în cascadă și se efectuează de către executantul lucrărilor, cu avizul poliției rutiere, astfel încât să asigure deplasarea în siguranță a tuturor participanților la trafic, conform reglementărilor în vigoare.

Răspunsul remis petentului la această solicitare de către autoritatea locală, nu a fost de natură să îndrepte o situație care comportă riscuri pentru participanții la trafic pe acel traseu deși, conform notei de fundamentare nr. 56919/19.09.2024 autoritatea locală a certificat atât necesitatea reabilitării drumului cât și numărul considerabil de petiții care au solicitat acest lucru.

În petiție este descrisă starea drumului aferent străzii Pălădești pe care există un șanț neterminat cu fier-beton care pune în pericol traficul deoarece este acoperit de vegetație excesivă, nefiind amenajate nici rigole.

Față de aspectele de mai sus, am solicitat Primăriei Orașului Ștefănești să analizeze obiectul cererilor care i-au fost adresate, să dispună cu celeritate verificarea aspectelor sesizate și măsurile legale de îndreptare.

Din răspunsul Primăriei Orașului Ștefănești, am reținut că: în prezent au fost îndeplinite obligațiile administratorului drumurilor publice și sunt respectate prevederile art. 33 alin. (1) din OUG nr. 157/2002 în sensul că a fost avizată și montată oglinda rutieră de exterior pe strada Pălădești, în zona afectată; în luna februarie 2025 a fost emis Ordinul administrativ nr. 753/PBT/001/OUT/CL01/18.02.2024 pentru începerea lucrărilor la proiectul CL 7 „Extinderea și reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare în orașul Ștefănești - Acordul contractual nr. 41/22.02.2024”, respectiv a fost emis Convocatorul nr. 355/32589/25.04.2025 pentru predare-primire amplasamente proiect în care este inclusă și strada Pălădești pentru extindere rețele de alimentare cu apă și de canalizare, pentru care s-a efectuat predarea-primirea amplasamentului în vederea începerii lucrărilor; strada Pălădești este introdusă ca obiectiv nou în Lista de investiții - Lucrări noi „Asfaltare străzi de interes local în orașul Ștefănești, județul Argeș”, aprobată prin HCL Ștefănești nr. 102/2024, stadiul investiției fiind la etapa de organizare a procedurii de achiziție privind atribuirea contractului pentru lucrările la obiectivul menționat; referitor la existența unui șanț neterminat cu fier beton s-a dispus, în cadrul compartimentelor de specialitate, verificarea aspectelor sesizate și soluționarea prin desființarea/debitarea elementelor din fier-beton care ar putea reprezenta un risc pentru circulația în siguranță a autovehiculelor și a pietonilor. Referitor la realizarea șanțului, lucrările se vor efectua în cadrul proiectului de investiții menționat.

Recomandare implementată cu succes:

Dosar nr. 18680/2025 - Sesizare din oficiu cu privire cazul unui bărbat care ar fi fost înjunghiat mortal chiar de sora sa, în orașul Topoloveni, județul Argeș.

Având în vedere situația prezentată, au fost întreprinse demersuri la Primăria Orașului Topoloveni, Inspectoratul Județean de Poliție Argeș și la Direcția de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș. Răspunsurile provenite de la autoritățile sesizate Avocatul Poporului, au condus la emiterea **Recomandării nr. 160/2025**, adresată primarului orașului Topoloveni.

Primăria Orașului Topoloveni ne-a comunicat că și-a însușit recomandarea, fiind dispuse măsuri, precum colaborarea interinstituțională permanentă, la nivel local și județean, în vederea îmbunătățirii gestionării cazurilor de violență de la nivelul localității; a fost actualizată, în ședința Consiliului Local al Orașului Topoloveni, din data de 31 octombrie 2025, componența echipei mobile pentru intervențiile de urgență în cazurile de violență domestică, constituită prin Hotărârea Consiliului Local al orașului Topoloveni nr. 80 din 31.10.2019; a fost dispusă încheierea unui nou Protocol de colaborare între Poliția Orașului

Topoloveni și Direcția de Asistență Socială Topoloveni, precum și a unui protocol de colaborare cu Direcția de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș. Totodată, în vederea îmbunătățirii activității echipei mobile pentru intervenție de urgență constituită la nivelul localității, precum și pentru eliminarea oricărei disfuncționalități ce ar putea să apară în comunicarea interinstituțională, instituțiile menționate în protocoalele de colaborare vor întocmi Planul de măsuri, prin care să se stabilească, concret, obligațiile și acțiunile ce vor fi întreprinse de fiecare autoritate publică. Planul de măsuri, întocmit, agreeat și semnat de către instituțiile menționate în protocoalele de colaborare, va fi adus la cunoștință publică, prin toate mijloacele legale de comunicare.

Autorități care nu sunt deschise la colaborare:

Dosar nr. 7553/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Grupul Orange a fost ținta unui atac cibernetic, un hacker susținând că a sustras mii de documente interne cu înregistrările utilizatorilor și datelor angajaților, în mare parte informații aparținând filialei din România.*

Conform specialiștilor, breșa de securitate care a afectat compania Orange în România și, implicit pe cei peste 350.000 de utilizatori, obliga la o serie de măsuri simultane care să respecte, interdependent cerințele NIS2, OUG 155/2024 și GDPR **în ceea ce privește notificarea, în timp util, a scurgerilor de date personale.**

Conform Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) nr. 70/2024, furnizorii de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice destinate publicului au obligația de a transmite ANCOM o notificare privind existența unui incident de securitate care are un impact semnificativ. Impactul semnificativ este definit prin atingerea maximală a unor praguri calitative și cantitative.

Având în vedere aspectele prezentate, am transmis solicitări la ANCOM și Directoratul Național pentru Securitate Cibernetică, pentru clarificări.

În relație cu răspunsul primit de la ANCOM și coroborat cu cel furnizat de DNSC, putem concluziona că:

- la data producerii incidentului având ca subiect un furnizor de rețele publice de comunicații electronice, DNSC se afla în procedură de transparență decizională privind identificarea subiecților reglementați la art. 10 alin. (2) și art. 18 alin. (9) don OUG nr. 155/2024. De asemenea, la acel moment nu erau încă identificate și încadrate entitățile conform dispozițiilor legale, prerogativele DNSC cu privire la supravegherea și controlul exercitat asupra entităților care fac obiectul OUG nr. 155/2024 care transpune în legislația națională Directiva (UE) 2022/2555 (NIS2) neputând fi exercitate deoarece nu exista un subiect pasiv asupra căroră să se exercite aceste activități. În această situație, entitățile, în lipsa identificării și încadrării lor conform dispozițiilor legale, nu puteau aplica măsurile de securitate cibernetică elaborate în temeiul aceluiași act normativ;

DNSC, în calitatea sa de autoritate competentă responsabilă cu securitatea cibernetică și cu sarcinile de supraveghere și asigurare a respectării măsurilor pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică conform dispozițiilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 155/2024, a emis:

- cerințele privind procesul de notificare în vederea înregistrării și metoda de transmitere a informațiilor prin **Ordinul Directorului DNSC nr. 1/2025, publicat în Monitorul Oficial nr. 776 din 20 august 2025;**
- criteriile și pragurile de determinare a gradului de perturbare a unui serviciu și a metodologiei privind evaluarea nivelului de risc al entităților prin **Ordinul**

Directorului DNSC nr. 2/2025, publicat în Monitorul Oficial nr. 776 din 20 august 2025.

În prezent, înregistrarea entităților esențiale și importante se efectuează prin utilizarea Instrumentului NIS, disponibil pe site-ul www.dnsc.ro.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2024 stabilește cadrul juridic și instituțional, măsurile și mecanismele necesare pentru asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate cibernetică la nivel național.

Scopul acestei ordonanțe vizează: stabilirea măsurilor de gestionare a riscurilor de securitate cibernetică pentru spațiul cibernetic național civil și a obligațiilor de raportare a incidentelor pentru entitățile esențiale și importante; stabilirea cadrului de cooperare la nivel național și de participare la nivel european și internațional în domeniul asigurării securității cibernetice; desemnarea Directoratului Național de Securitate Cibernetică ca autoritate competentă responsabilă cu securitatea cibernetică și cu sarcinile de supraveghere și asigurare a respectării măsurilor pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică, precum și a altor entități de drept public sau privat cu competențe și responsabilități în aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență; desemnarea punctului unic de contact la nivel național și a echipei naționale de răspuns la incidente de securitate cibernetică¹¹

- **ANCOM** nu și-a revizuit, până în prezent, măsurile adoptate sau impuse deoarece capitolul IV din OUG nr. 111/2011 a fost abrogat. Astfel, furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului și cei de rețele publice de comunicații electronice au obligația de a asigura respectarea Deciziei ANCOM nr. 70/2024, până la data revizuirii măsurilor adoptate sau impuse prin aceasta, în conformitate cu prevederile art. 64 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2024, coroborate cu cele ale art. 37 alin. (8) lit. b) din același act normativ.

Biroul Teritorial Ploiești

● ***Biroul Teritorial Ploiești***: a soluționat un număr de 501 petiții, a acordat un număr de 569 de audiențe, a înregistrat un număr de 638 apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 146 activități de mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 165 de cazuri, dintre care 122 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 15 anchete, a formulat 5 recomandări. De asemenea, au fost derulate în continuare activități de conștientizare în rândul elevilor a drepturilor, responsabilităților minorilor, consecințelor juridice ale comportamentelor agresive, răspunderii juridice a minorilor, în parteneriat cu Colegiul Național „Nichita Stănescu” Ploiești, Colegiul Național „Alexandru Ioan Cuza” Ploiești, Școala Gimnazială „Sfânta Vineri” Ploiești, Școala Gimnazială „Sfântul Vasile” Ploiești, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Ploiești, Inspectoratul de Poliție Județean Buzău, Consiliul Județean al Elevilor Buzău.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 2003/2025 Petentul, persoană vârstnică, cu probleme de sănătate, cu venituri modeste, ne-a sesizat lipsa de răspuns din partea Casei Județene de Pensii Buzău la cererea sa depusă în data de 6.11.2024, prin care a solicitat acordarea pensiei de urmaș de pe urma soției sale defuncte.

¹¹ <https://mediauno.ro/2025/08/22/dnsc-a-publicat-cerintele-privind-inregistrarea-entitatilor-esentiale-si-importante/>

Potrivit susținerilor petentului, deși a contactat telefonic reprezentanții Casei Județene de Pensii Buzău pentru a afla care este stadiul de soluționare a cererii sale, nu a primit informații de natură să clarifice acest aspect, necomunicându-i-se niciun răspuns care să vizeze acordarea/neacordarea pensiei de urmaș, dacă îndeplinește/nu îndeplinește condițiile de acordare a pensiei de urmaș.

În contextul celor prezentate, petentul a solicitat sprijinul instituției Avocatul Poporului și clarificarea situației care privește acordarea pensiei de urmaș.

Față de aspectele sesizate, ne-am adresat Casei Județene de Pensii Buzău, cu solicitarea de a fi analizată situația petentului și de a fi dispuse cu celeritate măsurile legale ce se impun.

Ca urmare a demersurilor întreprinse, Casa Județeană de Pensii Buzău a procedat la soluționarea cererii petentului, prin emiterea deciziei, prin care i s-a stabilit pensia de urmaș. Prin mandatul poștal din data de 14.02.2025, petentului i s-au achitat drepturile bănești cuvenite.

Dosar nr. 26433/2024 Petenta a solicitat sprijinul Biroului Teritorial Ploiești, arătând situația delicată cu care se confruntă, respectiv faptul că, în calitate de persoană cu handicap, în data de 25.02.2025, a depus cerere online către Comisia de circulație din cadrul Primăriei Municipiului Ploiești, solicitând repartizarea unui loc de parcare gratuit, conform prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.

Prin răspunsul din data de 3.03.2025, Primăria Municipiului Ploiești a comunicat petentei că după aprobarea bugetului pe anul 2025, se va emite o comandă pentru amenajarea unui loc de parcare și se va avea în vedere emiterea unui Regulament al locurilor de parcare, însă cererea sa nu a fost soluționată nici după 6 luni și nu i s-a atribuit locul de parcare solicitat.

Față de aspectele prezentate, având în vedere faptul că **legislația specifică nu condiționează acordarea dreptului persoanei cu handicap la un loc de parcare gratuit de existența/adoptarea unui Regulament al locurilor de parcare**, ne-am adresat Primăriei Municipiului Ploiești, solicitând luarea măsurilor legale ce se impun.

Primăria Municipiului Ploiești ne-a comunicat faptul că în perioada următoare se intenționează a fi implementat proiectul privind Regulamentul de înființare, atribuire, folosire, organizare și funcționare a locurilor de parcare, în parcările de reședință și de domiciliu din municipiul Ploiești, **nefiind indicat un termen concret** în care cererea petentei va fi soluționată.

Față de răspunsul primit, am considerat oportun să ne adresăm Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Prahova, solicitând efectuarea verificărilor ce se impun și luarea măsurilor legale raportat la situația delicată cu care se confruntă petenta, în calitate de persoană cu dizabilități, iar AJPIS Prahova ne-a informat că petentei i-a fost repartizat și amenajat locul de parcare solicitat, conform legislației în vigoare.

Dosar nr. 29636/2025 Petentul s-a adresat Biroului Teritorial Ploiești, precizând că deși s-a adresat, în data de 15.01.2025, Casei Județene de Pensii Prahova cu o cerere de recalculare a pensiei sale, prin adăugarea stagiilor de cotizare realizate după pensionarea sa la limită de vârstă, nici după 8 luni nu a primit o decizie de recalculare în acest sens, fiind depășit termenul legal de soluționare a cererii.

Având în vedere cele expuse în petiție, ne-am adresat Casei Naționale de Pensii Publice, solicitând luarea măsurilor legale ce se impun.

Ca urmare a demersurilor întreprinse, autoritatea ne-a comunicat faptul că a fost emisă Decizia de recalculare a pensiei de limită de vârstă din data de 2.10.2025 de către Casa Județeană de Pensii Prahova, decizie ce a fost comunicată petentului prin poștă, fiind valorificat stagiul de cotizare realizat ulterior pensionării, cu plata drepturilor restante.

Dosar nr. 31815/2025 Petenții au arătat nemulțumirea față de taxa de habitat stabilită pentru imobilul ce aparține tatălui petentului (decedat) și petentei, imobil situat pe raza teritorială a comunei Bezdead, județul Dâmbovița, aflat în stare de degradare, subliniind faptul că la acest imobil nu locuiește nicio persoană de foarte mult timp, petenta locuind pe raza altui județ, astfel că nu beneficiază de serviciul oferit.

Conform documentelor puse la dispoziție de către petenți, deși au solicitat Primăriei comunei Bezdead scutirea de la plata taxei de salubritate (taxă care apare menționată pe factura de energie electrică pe numele petentei, fiind în cuantum de 35 lei), solicitarea transmisă în luna august 2025 nu a fost rezolvată în mod favorabil de Primăria comunei Bezdead și Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Management Integrat al Deșeurilor din județul Dâmbovița.

Astfel, ne-am adresat Primăriei comunei Bezdead, județul Dâmbovița, solicitând verificarea aspectelor și luarea măsurilor legale ce se impun.

Ca urmare a demersurilor întreprinse, Primăria comunei Bezdead a dispus verificarea aspectelor semnalate de petenți și soluționarea cererii privind acordarea scutirii de la plata taxei de salubritate. În luna octombrie 2025, a fost efectuată o deplasare a unui reprezentant al Primăriei comunei Bezdead la imobilul în cauză, constatându-se că acesta este nelocuibil, fiind încheiat proces verbal de constatare a acestei situații.

Având în vedere cele constatate, reprezentanții Primăriei comunei Bezdead au propus scutirea de la plata taxei de salubritate și au transmis această propunere Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Management Integrat al Deșeurilor din județul Dâmbovița, cu solicitarea de a fi soluționată. La data de 27 octombrie 2025, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Management Integrat al Deșeurilor din județul Dâmbovița a informat Primăria comunei Bezdead cu privire la soluționarea favorabilă privind scutirea de la plata taxei de salubritate, care intră în vigoare începând cu data de 01.11.2025, conform documentelor care atestă modificările survenite. La data de 31 octombrie 2025, Primăria comunei Bezdead a realizat informarea petenților cu privire la soluționarea favorabilă vizând scutirea de la plata taxei de salubritate pentru imobil.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 18703/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Dosar penal întocmit sub aspectul săvârșirii infracțiunii de violență în familie*.

Astfel, au fost efectuate demersuri la: Inspectoratul Județean de Poliție Prahova, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova și Administrația Serviciilor Sociale Comunitare Ploiești.

În urma demersurilor efectuate, din informațiile și documentele puse la dispoziție de către acestea, s-au desprins următoarele deficiențe:

Cu toate că la nivelul IPJ Prahova au fost dispuse măsuri imediate prin intervenția specifică realizată în urma apelului primit la 112, s-a constatat că demersurile Administrației Serviciilor Sociale Ploiești și Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova, pentru identificarea gradului de risc și vulnerabilitate ale victimei, dar și pentru a stabili nevoile de sprijin ale victimei, **au fost inițiate fie ca urmare a solicitării instituției Avocatul Poporului, fie ca urmare a autosesizării din presă, situația victimei violentei domestice nefiind adusă la cunoștința acestor autorități de către Poliția Municipiului Ploiești - Secția nr. 3 Poliție.**

Deși au fost solicitate informații reprezentanților poliției cu privire la modul în care s-a realizat colaborarea cu echipa mobilă și eventuala sesizare a altor instituții cu atribuții specifice în protecția victimei (DGASPC/DAS/SPAS), precum și activitățile derulate pentru prevenirea cazurilor de violență domestică potrivit Ordinului nr. 20266/2023 pentru aprobarea

Metodologiei privind măsurile de prevenire a violenței domestice derulate, în răspunsul IPJ Prahova nu au fost făcute mențiuni în acest sens.

Luând în considerare legislația specifică, raportat la cele anterior expuse, s-a apreciat că în astfel de cazuri, calitatea intervenției și cooperarea interdisciplinară și interinstituțională sunt determinante pentru scoaterea victimei din situația abuzivă și poate conduce, în final, la consolidarea capacității victimei de a lua decizii pertinente în legătură cu siguranța și viitorul ei.

Drept urmare, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 142/2025**, către șeful Inspectoratului de Poliție Județean Prahova pentru ca, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, să întreprindă toate demersurile și să dispună măsurile legale care să conducă la:

- colaborarea interinstituțională cu reprezentanții DGASPC Prahova/DAS/SPAS (serviciile publice de asistență socială din cadrul primăriilor) din județul Prahova, cu atribuții în prevenirea și gestionarea cazurilor de violență domestică, prin comunicarea imediată a oricărui caz de violență ori posibilă violență în familie, în vederea monitorizării de către aceștia a climatului familial, sprijinirea, îndrumarea victimei;
- monitorizarea situațiilor în care există sesizări repetate ale victimelor, având ca obiect violența domestică, indiferent de confirmarea sau nu a acestor sesizări,
- asigurarea pregătirii și perfecționării continue a personalului din subordine în ceea ce privește prevenirea și combaterea violenței domestice;
- intensificarea campaniilor de informare și prevenire a violenței domestice în județul Prahova.

Recomandarea a fost însușită de către conducerea Inspectoratului Județean de Poliție Prahova, după cum urmează:

Conducerea IPJ Prahova a înaintat Recomandarea nr. 142/2025 subunităților teritoriale ale inspectoratului, în vedere însușirii și punerii în aplicare de către polițiștii cu atribuții de intervenție și gestionare în cazurile de violență domestică. Totodată, la nivelul județului Prahova, în cazul sesizărilor de violență domestică, organele de poliție colaborează cu reprezentanții DGASPC Prahova și cu DAS/SPAS din cadrul unităților administrativ-teritoriale în vederea instituirii măsurilor de protecție față de victime.

La data de 1.08.2025, a intrat în vigoare Metodologia privind supravegherea respectării măsurilor dispuse prin ordinele de protecție provizorii, ordinele de protecție și ordinele europene de protecție, precum și gestionarea stărilor conflictuale din sfera violenței domestice de către structurile Poliției Române, **aprobată prin Dispoziția IGPR nr. 109/31.07.2025 în care sunt reglementate sarcini concrete pentru polițiști cu privire la modul de colaborare interinstituțională cu autoritățile cu atribuții în sfera acordării de servicii de asistență socială, inclusiv în situațiile în care există sesizări repetate ale victimelor, indiferent dacă acestea au fost sau nu, confirmate.**

La nivelul IPJ Prahova, în cursul anului 2025, au fost organizate și desfășurate activități de instruire a polițiștilor de ordine publică, prin prisma atribuțiilor acestora de a interveni și gestiona sesizările din domeniul violenței domestice, în vederea pregătirii și perfecționării continue pe această linie de muncă.

De asemenea, în scopul unei bune colaborări interinstituționale, încă de la începutul anului 2025, polițiștii din cadrul Serviciului de Ordine Publică au organizat mai multe întâlniri, la sediul DGASPC Prahova la care au participat reprezentanți ai instituției, dar și ai unităților administrativ-teritoriale (psihologi și asistenți sociali), cu atribuții în domeniul protecției sociale, ocazie cu care a fost prezentată legislația din domeniul violenței domestice și s-a încurajat colaborarea dintre instituțiile participante.

Polițiștii prahoveni desfășoară permanent activități cu scop preventiv și de informare a populației, în domeniul violenței domestice. De la începutul anului 2025 și până în prezent au fost organizate 136 de activități cu 2815 beneficiari în cadrul Programului local de prevenire a violenței domestice și a infracțiunilor la viața sexuală. La data de 25.06.2025, a fost demarată Campania de prevenire a violenței domestice „Ai dreptul la o viață liniștită! Legea e de partea ta!”, fiind desfășurate 27 de activități cu 376 de beneficiari. Activitățile vor continua în perioada următoare.

Dosar nr. 24737/2025 - Sesizare din oficiu Mama unui deținut ne-a adus la cunoștință faptul că fiul său se află momentan în custodia Penitenciarului Ploiești, fiind extrădat din Germania, în baza garanțiilor acordate de statul român, prin Administrația Națională a Penitenciarelor, în domeniul cooperării judiciare internaționale. Deși conducerea ANP a dispus suspendarea temporară a dispoziției de transfer la Penitenciarul Găești, această decizie nu a fost comunicată Penitenciarului Ploiești, iar fiul său urmează a fi transferat fiindu-i pusă viața în pericol.

Față de această situație, petenta a solicitat sprijin și luarea unor măsuri pentru comunicarea cu celeritate către Penitenciarul Ploiești a respectivei decizii privind suspendarea temporară a dispoziției de transfer la Penitenciarul Găești, aceasta menționând că fiul său urmează a fi transferat, neținându-se cont de respectiva decizie.

Luând în considerare faptul că sesizarea vine din partea unei alte persoane decât cea lezată în drepturi și libertăți, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu fiind întreprinse demersuri la Penitenciarul Ploiești și Administrația Națională a Penitenciarelor.

În urma demersurilor efectuate, din informațiile și documentele puse la dispoziție de către acestea, s-au desprins următoarele concluzii, respectiv deficiențe:

Ca urmare a informațiilor comunicate de Administrația Națională a Penitenciarelor și de Penitenciarul Ploiești, s-a constatat că între data transmiterii (14.07.2025) de către ANP a adresei prin care se comunica suspendarea transferului deținutului către Penitenciarul Ploiești și data de 4.08.2025, când reprezentanții Penitenciarului Ploiești au anulat planificarea transferului deținutului în Penitenciarul Găești, s-au scurs 3 săptămâni în care reprezentanții Penitenciarului Ploiești nu au întreprins demersuri pentru operarea corespunzătoare a deciziei ANP de suspendare a transferului deținutului.

Drept urmare, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 154/2025**, către directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor pentru ca, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, să întreprindă toate demersurile și să dispună măsurile legale care să conducă la:

- verificarea situației expusă anterior, luarea măsurilor ce se impun ca urmare a verificărilor întreprinse, dar și pentru asigurarea circuitului intern corespunzător al documentelor la nivelul Penitenciarului Ploiești, în vederea prevenirii repetării unor situații similare celei expuse anterior, împovăratore pentru deținuți, situații ce pot conduce la încălcarea drepturilor acestora, prin întârzierile înregistrate în operarea documentelor comunicate Penitenciarului Ploiești;
- întocmirea unei proceduri privind circuitul intern al documentelor la nivelul Penitenciarului Ploiești sau revizuirea corespunzătoare a celei existente, dacă se impune,
- difuzarea/redifuzarea procedurii privind circuitul intern al documentelor la nivelul personalului Penitenciarului Ploiești.

Recomandarea a fost însușită de către conducerea Administrației Naționale a Penitenciarelor, după cum urmează:

ANP a dispus verificări la nivelul Penitenciarului Ploiești, în vederea identificării și prevenirii vulnerabilităților în circuitul intern al documentelor.

În acest sens, s-a constatat că adresa din 11.07.2025, transmisă de ANP prin e-mail, în data de 14.07.2025, a fost înregistrată la Penitenciarul Ploiești în data de 14.07.2025, fiind repartizată rezolutiv structurilor responsabile în aceeași zi, prin e-mail.

Conducerea Penitenciarului Ploiești a transmis că a decis la nivel local, în cadrul consiliului de conducere din data de 9.05.2025 (ținând cont de adresa ANP din 8.04.2025 privind reducerile de cheltuieli) ca în situația în care unei adrese/lucrări i se alocă mai multe compartimente responsabile, aceasta va fi scanată și transmisă prin e-mail către compartimente.

Totodată, s-a constatat că adresa din 11.07.2025 nu a fost prelucrată la timp cu toate sectoarele de activitate vizate pe fondul efectuării concediilor de odihnă planificate în timpul perioadei de vară. Mai mult, această situație a fost una punctuală, nefiind constatate alte disfuncționalități în circuitul intern al documentelor în cadrul locului de deținere.

Cu scopul prevenirii unor astfel de disfuncționalități, întreg personalul unității a fost reinstruit, pe bază de semnătură, cu privire la prevederile Deciziei directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 664/30.10.2024 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind activitatea de secretariat, registratură, arhivă și relații cu publicul în unitățile din subordinea ANP. Mai mult, administrația locului de deținere a transmis că, în prezent, circuitul intern al documentelor respectă dispozițiile legale anterior precizate.

Dintre autoritățile care au fost **deschise la colaborare** amintim: Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova, Buzău, Dâmbovița, Consiliul Județean Prahova, Consiliul Județean Buzău și Consiliul Județean Dâmbovița, Instituția Prefectului Județul Prahova, Inspectoratul Județean de Poliție Prahova, Inspectoratul Județean de Poliție Buzău, Inspectoratul Județean de Poliție Dâmbovița, Primăria Municipiului Buzău, Penitenciarul Ploiești, Penitenciarul Mărgineni, Penitenciarul Găești, Colegiul Național „Nichita Stănescu” Ploiești, Școala Gimnazială „Sfânta Vineri” Ploiești, Școala Gimnazială „Sfântul Vasile” Ploiești.

Biroul Teritorial Slobozia

● **Biroul Teritorial Slobozia:** a soluționat un număr de 51 de petiții, a acordat 72 de audiențe, a înregistrat 73 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 13 activități de mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu cu privire la 174 de cazuri, dintre care 104 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 4 anchete și a formulat 22 de recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 9822/2025 - Sesizare din oficiu cu privire la informațiile publicate pe mai multe site-uri de presă cu privire la cazul unei minore aflate în Casa de Tip Familial „Alexandra” din Slobozia, care ar fi fost conțenționată, fără a avea o recomandare medicală în acest sens.

Pentru verificarea informațiilor publicate în presă, Avocatul Poporului a dispus efectuarea unei **anchete** la sediul Casei de Tip Familial „Alexandra” din Slobozia și a solicitat informații scrise din partea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Ialomița, în subordinea căreia funcționează centrul respectiv.

La data anchetei, minora în cauză se afla în cameră, neconțenționată, având mâna stângă rănită în urma episoadelor de automutilare, peste care s-a aplicat bandaj și o mânășă pentru a nu se mușca. Niciun copil nu era conțenționat. Aceștia interacționau cu personalul.

În timpul vizitei, unui beneficiar i se făcea masaj terapeutic. Câțiva dintre aceștia se aflau la școală la începutul anchetei, reîntorcându-se în centru pe parcurs. Copiii erau îngrijiți, cu hainele curate, iar lenjeria de pe paturi era curată. Cu referire la contenționarea la care s-a făcut referire în mass-media, s-a precizat că unor copii li s-au legat mânecile deasupra degetelor pentru a nu-și provoca leziuni, hemoragii nazale, vomă. Un alt copil a avut mâna imobilizată cu ajutorul unui ștramp pentru a nu-și mușca mâna stângă, comportament pe care copilul l-a mai manifestat și în trecut. Măsurile au fost luate spontan, de personalul aflat în serviciu.

În subsolul imobilului, erau depozitate materiale ieșite din uz, spațiile fiind neigienizate, întreținând și conducând la imposibilitatea menținerii curățeniei și aerisirii (au existat infiltrații, miros greu, închis, de mucegai/igrasie, care pătrunde spre spațiile accesate de beneficiari). Unele dulapuri ale copiilor nu erau securizate (prinse în perete), existând riscul ca acestea să cadă peste copii, în eventualitatea unor incidente (copilul se poate prinde și trage de ușă/mâner).

În curtea CTF Alexandra exista 1 container echipat pentru activități de stimulare motorie, cu echipament specific, dar și 1 container de stimulare senzorială, ambele urmând a fi folosite în beneficiul copiilor.

Copiii sunt supravegheați de personalul din centru (infirmiere, asistent medical), în schimburi de 12 ore, dar personalul este insuficient, având și alte atribuții de îndeplinit.

În urma efectuării anchetei, a constatărilor și recomandărilor Avocatului Poporului, DGASPC Ialomița a întreprins măsuri cu privire la condițiile din CTF „Alexandra” din Slobozia, dintre care amintim:

- fixarea mobilierului în pereți;
- eliberarea/degajarea și igienizarea subsolurilor;
- achiziționarea de aparate dezumidificatoare pentru a combate igrasia în grupurile sanitare fără aerisire;
- cu privire la personal, nu există posturi vacante în CTF Alexandra, este avută totuși în vedere intensificarea programelor de recuperare la care să aibă acces copiii din acest serviciu social, prin intermediul Centrului de Recuperare pentru Copilul cu Handicap Sever Slobozia;
- totodată, este avută în vedere pe termen mediu posibilitatea suplimentării posturilor de educator, precum și a dezvoltării de proiecte cu voluntari;
- Procedura operațională privind controlul comportamentului beneficiarilor a fost **reeditată**, în conformitate cu cadrul legal și cu nevoile speciale ale copiilor;
- cu privire la sporirea gradului de siguranță a beneficiarilor CTF Alexandra, s-au dispus măsuri privind confecționarea și instalarea de porți de siguranță pe panourile de la capătul scărilor la etaj pentru fiecare palier;
- despre posibilitatea intensificării programului de recuperare/reabilitare a copiilor pentru ca aceștia să beneficieze de terapie susținută, se va evalua posibilitatea includerii copiilor în mai multe programe din cadrul Centrului de Recuperare pentru Copilul cu Handicap Sever Slobozia, iar pe termen lung se va lua în considerare posibilitatea suplimentării de personal calificat în acest sens la nivelul CTF Alexandra;
- containerele echipate pentru activități de stimulare motorie și senzorială din curtea CTF Alexandra au fost date spre folosință, fiind puse la dispoziție pentru personalul de recuperare;
- personalul care își desfășoară activitatea în CTF Alexandra nu este suficient pentru a asigura supravegherea și implicarea copiilor în activități de reabilitare funcțională, raportat la nevoile identificate ale beneficiarilor CTF, iar conducerea DGASPC Ialomița ia în considerare posibilitatea suplimentării de personal, în condițiile legale și bugetare existente;

○ cu privire la posibilitatea de a implica voluntari în activitatea CTF Alexandra - există deschidere și preocupare cu privire la acest aspect. În prezent, la nivelul DGASPC Ialomița s-a încheiat un contract de practică pentru efectuarea stagiului de practică a unui număr de 21 de cursanți din cadrul programului de formare profesională „Infirmieră”, la nivelul CTF Alexandra fiind repartizate trei dintre cursante;

- s-a intensificat implicarea specialiștilor din cadrul Centrului de Recuperare pentru Copilul cu Handicap Sever Slobozia pentru recuperarea/reabilitarea copiilor, aceștia deplasându-se la sediul Căsuței de Tip Familial Alexandra, cu scopul facilitării accesului la programe de kinetoterapie, masaj, stimulare senzorială, logopedie, ergoterapie, meloterapie, terapie ocupațională, adaptat la potențialul fiecărui copil. Unsprezece copii sunt înscriși în programele Centrului de Recuperare pentru Copilul cu Handicap Sever Slobozia, trei sunt înscriși în cadrul Centrului de Servicii de Recuperare Neuromotorie de Tip Ambulatoriu Slobozia și doi urmează să fie înscriși la ultimul centru menționat. În ceea ce privește intensificarea serviciilor de recuperare în mod concret, specialiștii de la nivelul celor două servicii se deplasează la sediul CTF Alexandra astfel:

○ în zilele de luni, kinetoterapeutul din cadrul serviciului de recuperare pentru copii lucrează cu patru beneficiari;

○ în zilele de marți și vineri, beneficiarii CTF Alexandra au în program masaj din partea celor două servicii menționate. Fiecare beneficiar din cadrul serviciului beneficiază de o ședință de masaj, săptămânal;

○ miercuri și joi, se prezintă prin rotație câte un specialist. Astfel, la sediul CTF Alexandra vin patru educatori, trei psihopedagogi și un logoped, furnizând servicii de stimulare senzorială, ergoterapie, meloterapie, terapie ocupațională, logopedie;

○ Șeful de Complex a solicitat prin referat suplimentarea personalului cu doi educatori și două infirmiere. Deficitul de personal va fi luat în considerare spre soluționare pe termen mediu/lung, având în vedere limitările bugetare. În ceea ce privește deficitul de personal și demersurile efectuate în acest sens, DGASPC Ialomița a procedat la transferarea unui asistent medical pe postul rămas vacant, pentru asigurarea permanenței. Totodată, a fost încheiat un contract de voluntariat cu o infirmieră pe o perioadă de 3 luni, începând cu data de 03.07.2025.

Dosar nr. 16842/2025 Petenta s-a adresat cu o petiție privind întârzierea Biroului de Cadastru și Publicitate Imobiliară de a-i soluționa o cerere de intabulare a dreptului de proprietate asupra unor terenuri, ceea ce îi afectează grav dreptul de proprietate și posibilitatea de a vinde.

În vederea soluționării petiției, au fost întreprinse demersuri către autoritatea publică, pentru a lua măsuri în vederea restabilirii drepturilor încălcate persoanei în cauză.

Ca urmare a demersurilor întreprinse, a fost soluționată cererea de intabulare a dreptului de proprietate, fiind comunicate petentei documentele întocmite în acest sens (încheieri și originale extrase carte funciară pentru informare).

Dosar nr. 21865/2025 - Sesizare din oficiu cu privire la situația unor frați minori abuzați sexual.

Din răspunsurile autorităților au rezultat, în esență, următoarele aspecte:

IPJ Teleorman a confirmat situația prezentată în presă. Au fost identificate și audiate persoanele implicate, rezultând că în cauză au fost implicate patru persoane, din care trei minori.

A fost întocmit dosar penal, fiind dispusă măsura reținerii față de suspecți pe o durată de 24 ore, iar ulterior, a fost dispusă de către instanța de judecată măsura arestului preventiv pe o perioadă de 30 zile pentru cei doi agresori.

A fost înștiințată DGASPC Teleorman, pentru a fi luate măsurile necesare ca minorii să beneficieze de serviciile de consiliere psihologică și orice altă formă de asistență socială.

DGASPC Teleorman a solicitat efectuarea unor anchete sociale la domiciliul minorilor și analizarea situației în contextul celor identificate.

În urma anchetei sociale efectuate de Primăria comunei Măgura, a reieșit că una dintre victime provine dintr-o familie cu patru copii, cu vârste cuprinse între 1-9 ani.

Familia minorului locuiește într-un imobil, alături de o altă familie, în condiții mizere și spațiu insuficient. Veniturile familiei constau în alocațiile de stat ale copiilor și veniturile realizate de concubinul mamei.

Din relațiile comunicate de către autorități rezultă că mama minorilor nu este suficient de implicată și de responsabilă în ceea ce privește creșterea și educarea acestora, respectiv nu le poate asigura condiții de trai decente și nici sprijin în vederea frecventării cursurilor școlare.

În urma acestor informații, pentru clarificarea situației actuale a familiei, reprezentanții Avocatului Poporului au luat legătura cu reprezentanții Primăriei comunei Măgura, cărora li s-a solicitat sprijinul concret în vederea întocmirii documentelor pentru acordarea anumitor beneficii sociale, precum și pentru a lua măsuri de reintegrare a minorilor în sistemul de învățământ.

Ca urmare a acestui fapt, Primăria comunei Măgura a transmis că începând cu luna septembrie 2025, familia va beneficia de venit minim de incluziune în cuantum de 1736 lei. Totodată s-a convenit cu mama, ca minorii să urmeze cursurile școlare în anul 2025-2026.

Familia va rămâne în monitorizarea comisiei locale, supravegheată de DGASPC Teleorman.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 32486/2024 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Dosar penal și ordin de protecție împotriva unui bărbat din Ciolănești care și-a bătut soția.*

Din corespondența purtată cu DGASPC Teleorman, a rezultat că a solicitat Primăriei comunei Ciolănești efectuarea unei anchete sociale la domiciliul victimei, din care a rezultat că victima nu se află în situație de risc, nu dorește consiliere psihologică, motiv pentru care monitorizarea situației a fost lăsată în sarcina Primăriei comunei Ciolănești pentru o perioadă de 6 luni.

Totodată, s-a constatat că, la nivelul Primăriei comunei Ciolănești, nu este organizată echipa mobilă.

În acest sens, a fost emisă **Recomandarea nr. 22/2025**, către conducerea Primăriei comunei Ciolănești pentru a întreprinde toate demersurile pentru a organiza, coordona și sprijini activitatea echipei mobile pentru intervenția în cazurile de violență domestică, astfel cum prevede legislația în vigoare.

În același dosar a fost emisă și **Recomandarea nr. 24/2025**, prin care s-a învederat conducerii DGASPC Teleorman să dispună măsurile necesare pentru realizarea cu celeritate a unei intervenții multidisciplinare în prezentul caz, să facă evaluarea detaliată a situației victimelor (a mamei și a copiilor săi minori), respectiv să consilieze direct membrii familiei cu privire la serviciile/măsurile specifice cazurilor de violență domestică de care aceștia pot beneficia, precum și cu privire la întreprinderea diligențelor necesare pentru ca personalul propriu să colaboreze instituțional cu reprezentanții celorlalte autorități locale cu responsabilități în domeniul violenței domestice, în scopul asigurării unei evaluări complexe a fiecărui caz semnalat, sprijinind persoanele implicate (adulți sau copii) să acceseze serviciile care le sunt destinate.

În vederea implementării Recomandării nr. 22/2025, Primăria comunei Ciolănești a comunicat faptul că a fost înființată echipa mobilă pentru intervenția în cazurile de violență domestică.

În urma Recomandării Avocatului Poporului nr. 24/2025, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Teleorman a comunicat măsurile dispuse în vederea implementării recomandării.

Dosar nr. 28571/2024 - Sesizare din oficiu după ce presa locală din județul Călărași a semnalat, în septembrie 2024, că patru minori aflați într-o căruță au fost implicați într-un accident rutier pe raza județului Călărași.

Instrumentarea cazului a presupus efectuarea unor demersuri către Inspectoratul de Poliție Județean Călărași, Spitalul Județean de Urgență Călărași, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Călărași și Primăria comunei Roseți, județul Călărași.

Din informațiile care ne-au fost comunicate, s-a putut observa că minorii erau „plimbați”, cu acordul părinților, la ora 23:45 pe un drum public cu un atelaj (căruță), neînmatriculat și fără elemente reflectorizante, de către tatăl unuia dintre cei 4 copii (călători în atelaj), aflat sub influența băuturilor alcoolice. Aceste aspecte sunt de natură a conduce la suspiciunea că familiile copiilor respectivi nu se preocupă de siguranța și sănătatea acestora. Impactul dintre atelaj și autoturismele implicate a condus la vătămarea corporală a pasagerilor minori, aceștia primind îngrijiri medicale la fața locului și, ulterior, la spital.

Totodată, a reieșit că **polițiștii nu au sesizat DGASPC Călărași în acest caz**, astfel cum prevede art. 53 din Legea nr. 218/2002: „în toate situațiile în care ia cunoștință direct ori când este sesizat despre *posibile* cazuri de abuz, neglijare, exploatare și orice formă de violență asupra copilului, *polițistul este obligat să sesizeze direcția generală de asistență socială și protecția copilului, pentru luarea măsurilor prevăzute de lege.*”

Ținând cont de interesul superior al copilului, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 35/2025**, către șeful Inspectoratului de Poliție Județean Călărași pentru a întreprinde demersurile necesare care să conducă la aplicarea prevederilor legale susmenționate.

Recomandarea a fost prelucrată cu ocazia unei ședințe operative a IPJ Călărași. Întregul personal al IPJ Călărași a fost prelucrat cu privire la prevederile legale invocate în recomandare.

Dosar nr. 7907/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Bărbat beat, înarmat cu o foarfecă de grădină, și-a amenințat rudele pentru că nu i s-a dat de mâncare.*

În raport de informațiile comunicate de către instituțiile sesizate, s-a constatat lipsa cooperării dintre reprezentanții IPJ Călărași și instituțiile de asistență socială, respectiv DGASPC Călărași și DAS Călărași, cazul de față nefiind deferit și către aceste instituții.

Prin **Recomandarea nr. 79/2025**, s-a învederat conducerii Inspectoratului Județean de Poliție Călărași, să întreprindă demersuri pentru comunicarea imediată către DGASPC/DAS/SPAS a tuturor cazurilor de violență ori posibilă violență în familie, în vederea aplicării tuturor măsurilor specifice ce se impun, conform competențelor acestora, precum și cu privire la diseminarea recomandării la nivelul tuturor subunităților de poliție din subordine.

Inspectoratul Județean de Poliție Călărași a comunicat că a diseminat în teritoriu aspectele semnalate, fiind prelucrate cu toți polițiștii din structurile de ordine publică.

Dosar nr. 12136/2025 - Sesizare din oficiu după ce presa locală din județul Călărași a semnalat că o persoană minoră ar fi plecat de acasă și nu s-ar mai fi întors.

În urma informațiilor comunicate de autoritățile sesizate și în considerarea interesului superior al copilului, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 101/2025**, către primarul comunei Roseți, județul Călărași, pentru:

- evaluarea aprofundată a situației școlare reale a persoanei minore în cauză, prin completarea corespunzătoare a fișei de identificare a riscurilor la rubricile „VI. E. Educația copilului” și „VI. F. Bunăstarea copilului”;
- actualizarea planului de servicii, astfel încât acesta să cuprindă măsuri *concrete* prin care compartimentul de asistență socială va ajuta copilul să își îmbunătățească situația școlară.

Recomandarea nr. 101/2025 a fost implementată de către Primăria comunei Roseți, aceasta comunicând că fișa de identificare a riscurilor a fost modificată, planul de servicii a fost actualizat, astfel încât și situația școlară a copilului vizat să fie gestionată și monitorizată de Compartimentul de Asistență Socială al Primăriei, în colaborare cu familia și instituțiile cu atribuții în această sferă (unitatea școlară, DGASPC).

Primăria comunei Roseți a transmis că obiectivele avute în vedere sunt **reluarea anului școlar nepromovat, urmarea cu regularitate** a cursurilor în anul școlar 2025-2026, **monitorizarea participării la cursuri** în colaborare cu unitatea de învățământ și solicitarea sprijinului consilierului școlar și psihologului DGASPC Călărași, la nevoie. Totodată, familia a fost responsabilizată de către reprezentanții Primăriei cu privire la procesul educațional (prezentarea situației școlare reale a copilului, informarea despre catalogul electronic, despre menținerea legăturii cu profesorul diriginte cu scopul de a stabili măsuri benefice pentru copil).

Dosar nr. 7398/2025 - Sesizare din oficiu în urma publicării în presă a situației unui copil care a fost jefuit, în timp ce se afla într-un parc din municipiul Roșiori de Vede.

În urma corespondenței purtate cu autoritățile sesizate, a reieșit că **minorul a fost audiat de către organele de cercetare penală fără a fi prezent și un psiholog**.

În concret, Inspectoratul de Poliție Județean Teleorman a solicitat desemnarea unui psiholog pentru audierea copilului, dar DGASPC Teleorman nu a putut da curs acestei solicitări, deoarece audierea a avut loc în afara programului normal de lucru al DGASPC.

IPJ Teleorman a arătat că audierea copilului ca persoană vătămată nu putea fi amânată pentru următoarea zi, întrucât, pentru luarea unei măsuri preventive față de inculpat, era necesar ca minorul să fie ascultat de îndată și cu prioritate.

Totodată, IPJ Teleorman subliniază că reprezentanții DGASPC Teleorman nu se prezintă la audieri în zilele de sâmbătă și duminică sau în zilele lucrătoare după ora 16.00.

Pe de altă parte, DGASPC Teleorman a precizat că solicitarea organelor judiciare în acest caz a fost transmisă *după ora stabilită pentru desfășurarea audierii, audiere care a avut loc într-o zi de sâmbătă, ora 18:45*. Nu există serviciu de permanență care să asigure prezența unui psiholog la audiere.

DGASPC Teleorman a precizat că există constrângeri cu privire la organizarea și ocuparea posturilor vacante din instituțiile publice, astfel că instituția nu are suficient personal care să poată asista minorii la audiere. Totodată, arată DGASPC Teleorman, solicitările organelor judiciare se transmit într-un timp foarte scurt, existând dificultăți inclusiv în asigurarea transportului la locul unde se desfășoară audierile.

Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 166/2025**, către IPJ Teleorman și DGASPC Teleorman, pentru ca acestea, prin consolidarea colaborării interinstituționale, să asigure prezența unui psiholog la audierile minorilor, astfel cum prevede cadrul legal aplicabil.

Recomandarea a fost însușită de către Inspectoratul de Poliție Județean Teleorman și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Teleorman. Conducerea DGASPC Teleorman se va asigura că la audierea minorilor va fi prezent un psiholog,

modificând și completând corespunzător protocolul de colaborare cu IPJ Teleorman. De asemenea, va propune Consiliului Județean Teleorman înființarea unui centru care să asigure primirea semnalărilor de abuz asupra copilului, asigurarea consilierii telefonice în aceste situații și intervenție de urgență prin echipă mobilă, precum și participarea la audierea copiilor în regim de permanență.

La solicitarea IPJ Teleorman, DGASPC Teleorman a comunicat faptul că instituția **dorește încheierea unui nou protocol de colaborare care să fie conform prevederilor legale în vigoare, adaptat la structura organizatorică pe care o are în prezent.**

În data de 02.10.2025, la sediul IPJ Teleorman, a avut loc o **ședință interinstituțională** la care au participat reprezentanți ai Inspectoratului și ai altor structuri de poliție arondate, precum și conducerea DGASPC Teleorman, în care s-a discutat despre deficiențele constatate și despre aspectele prevăzute în recomandarea Avocatului Poporului, în scopul consolidării colaborării dintre cele două instituții și încheierii unui nou protocol de colaborare interinstituțional prin conlucrarea structurilor de juridic și a structurilor cu atribuții pe linia audierii minorilor.

Dosar nr. 31546/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Investigație GPS: Centrele pentru persoane vârstnice ale DGASPC Giurgiu au ajuns „lagărele groazei”!*

Ca urmare a **anchetei** efectuate la Centrele rezidențiale Hotarele și Oncești, aparținând Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Giurgiu, a fost emisă **Recomandarea nr. 194/2025**, prin intermediul căreia s-a recomandat conducerii DGASPC Giurgiu:

- dispunerea de măsuri imediate pentru prezentarea unora dintre beneficiari la un consult medical de specialitate;
- măsuri pentru evaluarea stării de sănătate a tuturor beneficiarilor, precum și pentru asigurarea unor servicii de recuperare, conform standardelor prevăzute de Ordinul 29/2019 Standarde din 2019 minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare, organizate ca centre rezidențiale destinate persoanelor vârstnice;
- măsuri pentru achiziționarea unor bunuri necesare remedierii condițiilor de cazare ale beneficiarilor, precum și cu privire la evaluarea activității profesionale a personalului Centrului pentru persoane vârstnice Hotarele;
- dispunerea de măsuri la nivelul Centrului de persoane vârstnice Oncești, în ceea ce privește utilizarea celor două spații cu destinația de izolator și cameră destinată beneficiarilor aflați în stare terminală, conform destinației acestora, precum și pentru eliminarea denumirii de „camera mortuară” pentru aceasta din urmă;
- dispunerea de măsuri în ceea ce privește evaluarea stării de sănătate a tuturor beneficiarilor, precum și pentru asigurarea unor servicii de recuperare, conform standardelor prevăzute de Ordinul 29/2019 Standarde din 2019 minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare, organizate ca centre rezidențiale destinate persoanelor vârstnice (CPV Oncești);
- măsuri pentru achiziționarea unor bunuri necesare remedierii condițiilor de cazare ale beneficiarilor (CPV Oncești).

Dosar nr. 2711/2025 - Sesizare din oficiu ca urmare a faptului că, în cadrul lucrărilor de modernizare de la nivelul stației de cale ferată Ciulnița, a fost construită o pasarelă peste liniile de cale ferată, pentru accesul călătorilor către peron, care nu este accesibilă tuturor categoriilor de călători.

Compania Națională de Căi Ferate CFR SA a comunicat că, după finalizarea acțiunilor de modernizare incluse în finanțarea din perioada de programare 2021-2027, gara Ciulnița va răspunde tuturor cerințelor europene referitoare la accesibilitatea persoanelor.

În urma comunicării acestor aspecte, a informațiilor prezentate în mediul online cu privire la accesul dificil al tuturor categoriilor de călători la peroanele stațiilor de cale ferată (Ciulnița, Fetești, Cernavodă, Lehliu-Gară), precum și a unei petiții prin intermediul căreia am fost sesizați cu privire la accidente provocate de traversarea liniilor de cale ferată cauzate de căderi, au fost efectuate demersuri la Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială pentru verificarea respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități.

Astfel, în urma controalelor efectuate de Agențiile Județene pentru Plăți și Inspecție Socială în a căror arie de competență teritorială se află gările Ciulnița, Fetești, Cernavodă, Lehliu-Gară, respectiv AJPIS Călărași, AJPIS Constanța, AJPIS Ialomița, au fost dispuse măsuri pentru remedierea neregulilor, precum și termenele concrete de realizare.

Luând în considerare aspectele prezentate mai sus, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 228/2025**, către Compania Națională de Căi Ferate CFR-SA, având ca obiectiv luarea de măsuri ca până la finalizarea lucrărilor de infrastructură din gara Ciulnița, să se asigure o alternativă de acces la liniile de cale ferată pentru persoanele cu dizabilități, vârstnici, copii, persoane cu bagaje etc., care nu pot accesa pasarela care face legătura între peroane.

Compania Națională de Căi Ferate CFR-SA a comunicat că **trecerea la nivel**, amplasată în capătul Y al stației, la km 109+345, care asigură accesul la și de la toate cele 3 peroane (peronul central, peronul îngust dintre liniile IIB-III și peronul intermediar lat dintre liniile IV-6) **este deja realizată**, cu benzi de avertizare și de direcționare trasate, constructorul urmând ca până la finalul acestui an să monteze, pe toată lungimea acesteia, balustradele metalice de protecție.

Dintre autoritățile care **au fost deschise la colaborare** și care au acordat sprijinul lor în exercitarea atribuțiilor noastre legale amintim: Parchetul de pe lângă Judecătoria Alexandria, Primăria comunei Colibași, județul Giurgiu, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Călărași, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Giurgiu, Inspectoratul Teritorial de Muncă Ialomița, Primăria comunei Reviga, județul Ialomița, Direcția de Asistență Socială Slobozia, Serviciul Județean de Poliție Transporturi Giurgiu, Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, Inspectoratul de Poliție Județean Teleorman, Primăria comunei Scrioaștea, județul Teleorman.

Biroul Teritorial Suceava

● **Biroul Teritorial Suceava:** a soluționat un număr de 110 de petiții, a acordat 126 de audiențe, a înregistrat 77 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, s-a sesizat din oficiu în 240 de cazuri, dintre care 117 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 4 anchete și a formulat 6 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 16068/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Caz de tuberculoză într-un centru al statului, angajați și beneficiari testați*.

Astfel, din articolul de presă, reieșea că un beneficiar de la Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulțe cu Dizabilități (CIAPAD) Botoșani a fost diagnosticat cu tuberculoză și a fost internat în spital, iar angajații și ceilalți beneficiari din centrul de pe Calea Națională vor fi testați la recomandarea medicului pneumoftiziolog pentru a exclude posibilitatea înregistrării și altor cazuri de tuberculoză având în vedere că acest beneficiar a fost diagnosticat cu dificultate.

Pentru verificarea unor posibile încălcări ale normelor constituționale care reglementează protecția persoanelor cu handicap precum și dreptul la ocrotirea sănătății, au fost întreprinse demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani, Direcția de Sănătate Publică Botoșani și Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Botoșani, răspunsurile comunicate fiind analizate în cele ce urmează.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Botoșani a confirmat că este vorba despre un beneficiar de servicii sociale în cadrul CIAPAD Botoșani, persoană adultă încadrată în grad grav de handicap și care figurează în evidența centrului cu mai multe diagnostice, care a fost investigat în cadrul Spitalului Județean de Urgență „Mavromati” Botoșani și Spitalul de Pneumoftiziologie Botoșani și diagnosticat cu tuberculoză. Totodată, reprezentanții Spitalului de Pneumoftiziologie Botoșani au informat DGASPC Botoșani, că se va desfășura o anchetă epidemiologică, în sensul trierii persoanelor (beneficiari și salariați) care au avut contact cu tânărul beneficiar, iar în perioada imediat următoare au efectuat radiografiile toracice, conform programărilor, în serviciul radiologic al spitalului, un număr de 53 de persoane (31 de beneficiari și 22 de salariați).

Urmare investigațiilor efectuate, s-a constatat că în cadrul CIAPAD Botoșani nu s-au depistat alte cazuri de tuberculoză pulmonară activă, fapt confirmat de către reprezentanții Spitalului de Pneumoftiziologie Botoșani.

În perioada în care diagnosticul a fost considerat prezumtiv și până la confirmarea acestuia, la nivelul CIAPAD Botoșani au fost implementate măsuri igienico-sanitare suplimentare, respectiv: monitorizarea specială a stării de sănătate a beneficiarului, conform Fișelor de monitorizare specială; etichetarea și folosirea individuală a obiectelor personale ale beneficiarului (veselă, tacâmuri, prosoape, lenjerie de pat, îmbrăcăminte); supravegherea și încurajarea beneficiarului pentru a purta mască de protecție; limitarea contactului cu ceilalți beneficiari prin oprirea participării la activități de grup, mese comune etc; aerisirea frecventă a tuturor spațiilor centrului (minim 20 minute la fiecare 2 ore); intensificarea măsurilor de igienă și dezinfecție; instruirea personalului cu privire la importanța participării la ancheta epidemiologică, la identificarea simptomelor TBC, măsuri de prevenire etc; dotarea personalului cu echipament de protecție, respectiv mănuși, bonete, măști de protecție, halate.

Se mai preciza că în perioada 05-06.06.2025, inspectorii sociali din cadrul Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Botoșani au realizat o misiune inopinată de control la sediul CIAPAD Botoșani, verificările efectuate nu au evidențiat deficiențe în modul de gestionare a situației prezentate.

Direcția de Sănătate Publică Botoșani - Spitalul de Pneumoftiziologie Botoșani susține cele prezentate de DGASPC Botoșani de la primele investigații până la internare cu precizarea că acest caz a fost discutat în Comisia Medicală de la nivelul unității sanitare și s-a luat decizia de a fi luat în evidență cu *Tuberculoză pulmonară*, având ca argumente imagistica CT și declarațiile personalului din Centru referitoare la tabloul clinic, cu monitorizare ulterioară conform Programul Național de Prevenire, Supraveghere și Control al Tuberculozei, întrucât examenul bacteriologic și testul genetic au fost negative.

În urma declanșării anchetei epidemiologice la CIAPAD, în cadrul căreia au fost evaluați 53 de contacti beneficiari și salariați, nu s-au diagnosticat alte cazuri de tuberculoză pulmonară.

S-a subliniat faptul că nu trebuie luate măsuri speciale de dezinfecție, însă trebuie respectat planul de curățenie /dezinfecție zilnică și săptămânală a Centrului care constă în ștergerea cu soluții pe bază de clor activ a tuturor suprafețelor (paviment, uși, pereți, mobilier, grupuri sanitare etc.).

Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Botoșani, pentru verificarea aspectelor semnalate, a desemnat 2 inspectori sociali, pentru efectuarea unui control inopinat la Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Botoșani, care au constatat că DGASPC Botoșani este acreditată ca furnizor de servicii sociale, deține Licența de funcționare valabilă până la 29.12.2026, pentru capacitatea de 32 locuri.

În cadrul CIAPAD Botoșani, monitorizarea stării de sănătate a beneficiarilor se face zilnic, prin raportul de tură al asistenților medicali și completarea fișei cu privire la starea de sănătate și a fișei de monitorizare medicație. Dosarul medical al fiecărui beneficiar conține: fișa de monitorizare anuală a stării de sănătate, fișa de monitorizare lunară a funcțiilor vegetative/vitale, evidența zilnică a tratamentelor medicale administrate beneficiarului cu servicii și intervenții medicale, personalul implicat, fișa de tratament recuperare-reabilitare medicală, foaia de observație cu starea inițială a beneficiarului, scrisori medicale, fișa lunară cu tratamentul medicamentos recomandat.

Există o preocupare permanentă cu privire la educația pentru sănătate, astfel în Registrul de evidență privind informarea beneficiarilor au fost consemnate sesiuni privind: *Metode de prevenire ale infecțiilor respiratorii, Noțiuni de igienă personală, Respectarea igienei personale, Utilizarea corectă a șervețelelor și a batistelor nazale în cazul virozelor cu secreție nazală, Menținerea curățeniei în spațiul de locuit, în băi și în sala de mese; Metode de prevenire a transmiterii infecțiilor respiratorii, importanța vaccinării antigripale, Măsuri de prevenire a bolilor transmisibile, Reguli și măsuri preventive în perioada de caniculă și importanța hidratării.*

Personalul centrului a fost instruit cu privire la respectarea regulilor de igienă și a procedurilor de întreținere a echipamentelor centrului pentru buna funcționare a activităților, precum și pentru confortul beneficiarilor. De asemenea, s-a organizat o ședință de lucru privind prevenirea riscurilor în procesul de îngrijire a beneficiarilor, fiind evidențiate posibilele riscuri și măsurile de combatere a acestora din care menționează: riscuri de îmbolnăvire, de dezechilibrare emoțională, de igienă deficitară, de apariție a bolilor transmisibile.

Dosar nr. 19212/2025 Petenta, persoană încadrată în grad grav de handicap cu asistent personal, conform certificatului de încadrare în grad de handicap eliberat de Comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, arata că a solicitat de la Primăria Municipiului Botoșani, acordarea unui ajutor de urgență, în calitate de persoană aflată într-o situație deosebită determinată de starea de sănătate.

Pentru verificarea celor semnalate, au fost întreprinse demersuri la Primăria Municipiului Botoșani – Direcția de Asistență Socială, Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Botoșani, ulterior, Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială și Instituția Prefectului Județul Botoșani, răspunsurile comunicate fiind analizate în cele ce urmează.

Primăria Municipiului Botoșani a arătat că acordă ajutoare financiare în conformitate cu prevederile art. 85 din Legea nr. 196/2016 persoanelor aflate în situația prevăzută de art. 83 alin. (1) din același act normativ, precum și persoanelor aflate în situații de risc din cauza calamităților naturale (furtună, inundații) sau incendiilor. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) din Legea nr. 196/2016, persoanele care solicită **ajutor financiar de urgență** și, din ancheta socială rezultă că se află în alte situații deosebite determinate de starea de sănătate, pot primi acest ajutor **doar prin hotărâre a Guvernului României**. Astfel că, cererea petentei a fost transmisă, după efectuarea anchetei sociale, către AJPIB Botoșani pentru a fi analizată în vederea propunerii de acordare prin hotărâre de guvern, petenta fiind informată despre redirectionarea cererii și faza în care se află aceasta, în conformitate cu

prevederile OG nr. 27/2002. Pentru un parcurs mai scurt al rezolvării cererii ar fi trebuit să se adreseze direct instituției AJPIS Botoșani și nu către UAT Municipiul Botoșani.

Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Botoșani a confirmat că a luat cunoștință despre acordarea unui ajutor de urgență ca urmare a redirectionării cererii de către reprezentanții Direcției de Asistență Socială Botoșani.

Autoritatea a făcut demersurile legale pentru acordarea ajutorului de urgență de la bugetul de stat, în cuantum de 4.000 lei, conform Legii nr. 196/2016 privind venitul de incluziune și a HG nr. 1154/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 196/2016.

Demersurile realizate i-au fost aduse la cunoștință petentei, urmând ca în momentul aprobării hotărârii de Guvern să fie informată asupra acestui lucru și să se stabilească modul prin care aceasta poate intra în posesia sumei aprobate.

Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială a precizat că în urma verificărilor efectuate la nivelul instituției, s-a constatat că Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Botoșani a propus în luna aprilie 2025 acordarea unui ajutor de urgență, în cuantum de 4.000 de lei, în scopul depășirii situației de vulnerabilitate cu care se confruntă petenta. Mai arăta că din luna martie 2025 și până la 31.10.2025, nu a mai fost aprobată acordarea de ajutoare de urgență de la bugetul de stat însă, imediat după adoptarea unei hotărâri de Guvern prin care se aprobă alocarea sumelor necesare pentru plata ajutoarelor de urgență, petenta va fi contactată cu celeritate de către reprezentanții Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Botoșani în vederea stabilirii modalității de plată a ajutorului solicitat.

Instituția Prefectului Județul Botoșani ne-a comunicat că prin Hotărârea de Guvern nr. 1105 din 18.12.2025, petentei i-a fost acordată suma de 4.000 de lei.

Dosar nr. 25065/2025 - **Sesizare din oficiu** în urma articolului *Povestea lui Nicolae, botoșăneanul care refuză să cedeze în fața bolii. Aș vrea să trăiesc fără frica că o să cad pe jos în casă și nu o să pot striga după ajutor.*

În instrumentarea sesizării din oficiu, au fost solicitate date de la Primăria Municipiului Botoșani.

În contextul celor menționate în răspunsul primit, s-a constatat faptul că a fost aprobată repartizarea în regim de urgență, pe o perioadă de 12 luni, a unui apartament (garsonieră cu suprafața de 23,17 mp), unei persoane încadrată în grad de handicap grav, având nevoie de un spațiu aflat la parter. Repartiția este justificată prin faptul că persoana se află într-o situație gravă din punct de vedere al situației locative. După expirarea celor 12 luni, cazul va fi prezentat Consiliului Local al Municipiului Botoșani pentru a se lua o decizie finală.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 1093/2025 - Sesizare din oficiu privind cazul unei femei din satul Negreni, comuna Știubieni, județul Botoșani, care a fost atacată de câinii unor consăteni și a ajuns în stare gravă la spital din cauza plăgilor suferite.

Urmare demersurilor efectuate, s-a constatat că situația relatată nu a determinat autoritatea publică locală, respectiv Consiliul Local al comunei Știubieni, județul Botoșani, să depună diligențele pentru adoptarea unei hotărâri privind deținerea, creșterea, circulația, constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor contravenționale în vederea respectării și a aplicării unitare a prevederilor legale care reglementează deținerea, creșterea și circulația câinilor cu sau fără stăpân pe raza comunei Știubieni, județul Botoșani.

Pentru remedierea deficiențelor constatate, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 34/2025**, prin care a propus Consiliului Local al comunei Știubieni, județul Botoșani să

întreprindă demersurile necesare, astfel încât să adopte o hotărâre prin care să se aprobe regulamentul privind deținerea, creșterea și circulația câinilor și accesul persoanelor însoțite de câini pe raza municipiului Suceava, precum și constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor contravenționale în vederea respectării și a aplicării unitare a prevederilor legale care reglementează deținerea, creșterea și circulația câinilor cu sau fără stăpân pe raza UAT Municipiul Suceava, într-un termen rezonabil, care să fie comunicat instituției Avocatul Poporului.

Primăria comunei Știubieni, județul Botoșani, ne-a informat că pentru însușirea recomandării a fost inițiat Proiectul de Hotărâre nr. 14 din 25.04.2025 privind aprobarea Regulamentului privind deținerea, creșterea și circulația câinilor, precum și accesul persoanelor însoțite de câini pe raza comunei Știubieni, județul Botoșani, care a fost introdus pe ordinea de zi a ședinței ordinare a Consiliului Local al Comunei Știubieni din data de 29.05.2025, fiind adoptată Hotărârea nr. 14 din 29.05.2025.

Dozar nr. 15883/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Elev snopit în bătaie la ora de sport. Ancheta a fost făcută „din vorbe”*.

Concluziile verificărilor efectuate în acest caz au relevat faptul că actele de violență au fost comise în timpul unei ore de educație fizică din data de 14 aprilie 2025, în absența cadrului didactic, stabilindu-se că ambii elevi implicați au recurs la forme de violență în conflictul dintre aceștia, astfel încât, în urma reanalizării cazului, s-a procedat la sancționarea lor (*Observație individuală*, pentru unul dintre elevi, respectiv *Mustrare scrisă*, cu scăderea notei la purtare, pentru celălalt elev).

Pe de altă parte, din coroborarea răspunsurilor primite de la Școala Gimnazială nr. 1 Săveni, Inspectoratul de Poliție Județean (IPJ) Botoșani, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Botoșani, precum și de la Inspectoratul Școlar Județean (ISJ) Botoșani, raportat la normele legale în vigoare, s-a constatat că la Școala Gimnazială nr. 1 Săveni **nu sunt cunoscute și respectate de către cadrele didactice prevederile din Procedura privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor, preșcolarilor, elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar**, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației nr. 6235/2023, având în vedere că situațiile de violență înregistrate în această școală nu sunt încadrate în mod corespunzător în cazuri ușoare/grave de violență, pentru a fi analizate în concordanță cu regulile specifice aplicabile și responsabilitățile persoanelor implicate în managementul interinstituțional și multidisciplinar.

De asemenea, s-a concluzionat că la nivelul acestei unități de învățământ **nu sunt cunoscute și respectate** dispozițiile art. 52 alin. (4) și cele ale art. 89 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată cu modificările și completările ulterioare, de a asigura sesizarea DGASPC Botoșani în cazul identificării unor cazuri de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra elevilor minori, și nici dispozițiile art. 65 alin. (7) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, potrivit căroră: „Conducerea unităților de învățământ are obligația să sesizeze cazurile de violență asupra copilului la numărul național 119 și să colaboreze cu direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului pentru managementul acestora, în interesul superior al copilului.”

Totodată, a rezultat și faptul că **nu sunt respectate dispozițiile legale** referitoare la obligațiile instituite prin Legea nr. 198/2023 a învățământului preuniversitar, privind aplicarea sancțiunilor disciplinare prevăzute de art. 107 alin. (5), în cazul antrenării răspunderii disciplinare a elevilor pentru încălcarea prevederilor art. 106 alin. (2)-(5), precum și a celor stabilite de art. 17 alin. (2) din Statutul elevilor, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației

nr. 5707 din 1 august 2024, care să asigure garantarea dreptului la apărare și contestație, atât pentru elevii sancționați, cât și pentru părinții/reprezentanții legali ai acestora.

Luând în considerare concluziile reținute, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 168/2025**, adresată conducerii Școlii Gimnaziale nr. 1 Săveni, județul Botoșani.

Conducerea Școlii Gimnaziale nr. 1 Săveni a comunicat că și-a însușit recomandarea, subliniind că, în cadrul ședinței de Consiliu Profesoral din data de 30 septembrie 2025, a fost adus la cunoștința cadrelor didactice din unitatea de învățământ prevederile Ordinului Ministerului Educației nr. 6235/2023 prin care a fost aprobată Procedura privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor, preșcolarilor, elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar, în aceeași ședință cadrele didactice fiind informate cu privire la cunoașterea și respectarea dispozițiilor art. 52 alin. (4) și cele ale art. 89 alin. (3) din Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

De asemenea, s-a atras atenția tuturor cadrelor didactice asupra respectării obligațiilor instituite prin Legea nr. 198/2023 și a Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, conducerea unității școlare luând măsurile necesare pentru însușirea temeinică a tuturor procedurilor și legislației în vigoare privind asigurarea garantării dreptului la apărare și contestație, atât pentru elevii sancționați, cât și pentru părinții/reprezentanții legali ai acestora.

Dosar nr. 11756/2025 O petentă din localitatea Corni, județul Botoșani a semnalat faptul că, fiica sa, elevă la acea dată la Școala Gimnazială nr. 1 „Octav Băncilă” Corni, a fost supusă de-a lungul timpului în mod sistematic unor comportamente de tip bullying din partea unor colegi.

În subsidiar, petenta a relatat și o serie de posibile abuzuri exercitate de către polițiștii din localitate în timpul instrumentării unui dosar având ca obiect cercetarea unor acte de agresiune comise în unitatea școlară în anul 2022 asupra fiicei sale, de către un coleg, scopul fiind acela al împăcării victimei cu agresorul, pentru a închide dosarul penal.

Având în vedere situația expusă, au fost efectuate **anchete** la Școala Gimnazială nr. 1 „Octav Băncilă” Corni, respectiv la Postul de Poliție Corni.

Constatările reținute în urma anchetelor efectuate și documentația analizată în acest caz, raportat la normele legale în vigoare incidente, au condus la reținerea următoarelor concluzii:

- se confirmă producerea evenimentului care a făcut obiectul cercetărilor efectuate într-un dosar penal având ca obiect infracțiunea de *lovirea sau alte violențe*, însă, având în vedere că la data săvârșirii faptei minorul agresor avea vârsta de 11 ani, s-a propus prin Referatul întocmit la data de 25.04.2025 clasarea cauzei, dat fiind faptul că există o cauză de neimputabilitate, respectiv minoritatea făptuitorului;

- există elemente rezonabile privind producerea unor acte de violență fizică și emoțională în mediul școlar (comportamente de tip bullying), atât înainte de înregistrarea actului de violență anchetat de organele de cercetare penală, cât și după aceea, acțiuni întreprinse cu precădere de către colegii de clasă, la care a fost supusă de-a lungul timpului eleva, constatându-se însă că unitatea școlară nu a respectat obligațiile stabilite de normele legale în vigoare (nu a înregistrat în evidențele unității de învățământ și nici nu a sesizat cazul de violență asupra copilului prin numărul național 119 la DGASPC Botoșani pentru managementul acestuia), contrar obligației stabilite prin dispozițiile art. 65 alin. (7) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, pentru comportamentele de tip bullying semnalate

asupra elevei după intrarea în vigoare a Legii nr. 198/2023 și a Ordinului Ministerului Educației nr. 6235/2023;

- în Regulamentul de Ordine Interioară (ROI) nr. 2133/10.10.2024, pentru anul școlar 2024-2025, al Școlii Gimnaziale „Octav Băncilă” Corni, nu este menționat obiectivul „Școală cu toleranță zero la violență”, astfel încât nu sunt respectate exigențele prevăzute prin dispozițiile art. 2 alin. (1) din Anexa 1 a Ordinului Ministerului Educației nr. 4343/2020 privind violența psihologică - bullying, potrivit căruia: „Fiecare unitate de învățământ prevede în regulamentul de ordine interioară obiectivul școală cu toleranță zero la violență, ce va fi adus la cunoștința personalului didactic/didactic auxiliar/nedidactic/elevilor/părinților”;

- la nivelul școlii nu există un registru special de consemnare a actelor de violență, prevăzut prin Ordinul Ministerului Educației nr. 6235/2023 pentru aprobarea Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor, preșcolarilor, elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar.

Luând în considerare aceste aspecte, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 76/2025**, adresată directorului Școlii Gimnaziale „Octav Băncilă” Corni, însușită ulterior, prin care s-a urmărit implementarea măsurilor necesare pentru:

- cunoașterea și respectarea de către cadrele didactice ale acestei unități de învățământ a obligațiilor stabilite prin:

- dispozițiile art. 52 alin. (4) și ale art. 89 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată cu modificările și completările ulterioare, precum și cele instituite prin Ordinul Ministerului Educației nr. 6235/2023 pentru aprobarea Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar, astfel încât, în cazul identificării unor cazuri de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra elevilor minori, de a asigura sesizarea DGASPC Botoșani;
- dispozițiile art. 65 alin. (7) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, potrivit căroră: „Conducerea unităților de învățământ are obligația să sesizeze cazurile de violență asupra copilului la numărul național 119 și să colaboreze cu direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului pentru managementul acestora, în interesul superior al copilului.”

- revizuirea Regulamentului de Ordine Interioară, în sensul introducerii obiectivului „școală cu toleranță zero la violență” și afișarea regulamentului revizuit pe pagina de internet a școlii;

- înființarea unui registru special de consemnare a actelor de violență înregistrate la această unitate școlară, în conformitate cu prevederile Ordinului Ministerului Educației nr. 6235/2023.

Recomandări neînsușite de autorități:

Dosar nr. 21237/2025 Mama unui copil încadrat în grad de handicap grav cu asistent personal semnala faptul că Primăria comunei Pătrăuți, județul Suceava, îi refuză dreptul de a fi angajată ca asistent personal al fiului său, motivul invocat fiind acela că primăria nu poate da curs cererii până la momentul vacanțării unui post de asistent personal pentru persoana cu handicap.

A fost solicitat punctul de vedere al Primăriei comunei Pătrăuți, iar pe parcurs a fost înaintată o adresă către Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Suceava.

Autoritatea publică locală și-a menținut poziția, refuzând angajarea unui asistent personal pentru copilul încadrat în handicap grav cu asistent personal, împrejurare în care

Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 155/2025, pe care Primăria comunei Pătrăuți, județul Suceava nu și-a însușit-o.**

De altfel, ca urmare a verificărilor efectuate de Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Suceava în acest caz, a constatat deficiențe, pentru nerespectarea art. 44 lit. a) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, inspectorii sociali sancționând Primăria comunei Pătrăuți cu amendă contravențională în cuantum de 500 lei, precum și dispunerea măsurilor de remediere a deficiențelor, care să conducă la: respectarea opțiunii fiecărei persoane cu handicap grav sau a reprezentanților legali ai acestora de a beneficia de asistent personal sau indemnizație conform prevederilor art. 42 alin. (4) și (5) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap; prevederea și garantarea în bugetul local a sumelor necesare din care se suportă salarizarea precum și celelalte drepturi cuvenite asistentului personal conform art. 40 alin. (1) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.

Pe de altă parte, pentru că situația relatată de petentă nu a fost soluționată favorabil, în urma analizei efectuate de Biroul contencios administrativ și juridic, **a fost sesizată instanța de contencios administrativ competentă** în acest caz, pentru ca autoritatea publică locală (Primăria comunei Pătrăuți) să fie obligată la angajarea asistentului personal pentru copilul cu handicap grav încadrat în grad de handicap grav cu asistent personal, dosarul fiind înregistrat pe rolul Tribunalului Suceava.

Dosar nr. 29901/2024 Petenții ne-au sesizat exprimându-și nemulțumirea față de faptul că Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Ioan cel Nou” (SCJU) Suceava, în calitate de fost angajator, a refuzat să le comunice vreun răspuns la solicitările transmise prin corespondență cu confirmare de primire, și anume, de a li se elibera o adeverință din care să rezulte sporurile cu caracter nepermanent (prime, ore de noapte, al 13-lea salariu) pentru perioada 21.06.1993 - 28.04.2020, respectiv 20.09.1999 - 01.06.2010, fiindu-le necesară la recalcularea pensiei.

Urmare demersurilor întreprinse, s-a constatat că situația relatată nu a determinat unitatea sanitară, respectiv Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sfântul Ioan cel Nou” Suceava, să facă dovada transmiterii adeverințelor solicitate de către petenți, astfel că a fost emisă **Recomandarea nr. 32/2025, neînsușită de către Spital.**

Pe de altă parte, pentru că situația relatată de petentă nu a fost soluționată favorabil, în urma analizei efectuate de Biroul Contencios administrativ și juridic, **a fost sesizată instanța de contencios administrativ competentă** în acest caz, pentru ca instituția publică (Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sfântul Ioan cel Nou” Suceava) să fie obligată la eliberarea adeverințelor solicitate de foștii salariați, dosarul fiind înregistrat pe rolul Tribunalului Suceava.

În anul 2025, pot fi remarcate pentru **modul în care au colaborat** în soluționarea cazurilor instrumentate de Biroul Teritorial Suceava, următoarele autorități publice: Direcția de Sănătate Publică Suceava, Direcția de Sănătate Publică Botoșani, Parchetul de pe lângă Judecătoria Săveni, Parchetul de pe lângă Judecătoria Vatra Dornei, Parchetul de pe lângă Judecătoria Rădăuți, Parchetul de pe lângă Judecătoria Dorohoi, Poliția orașului Vatra Dornei, Inspectoratul Teritorial de Muncă Botoșani, Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Suceava, Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Botoșani, Casa Națională de Pensii Publice, Casa Județeană de Pensii Suceava.

O **colaborare deficitară** a avut loc în relația cu următoarele autorități publice/instituții: Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sfântul Ioan cel Nou” Suceava, Consiliul Județean Suceava, Consiliul Județean Botoșani, Inspectoratul Teritorial de Muncă

Suceava, Primăria orașului Salcea, Primăria comunei Pătrăuți, Primăria comunei Mihai Eminescu, județul Botoșani, Direcția de Asistență Socială Dorohoi, Direcția de Asistență Socială Fălțiceni, Direcția de Asistență Socială Rădăuți, Ministerul Sănătății.

Biroul Teritorial Târgu-Mureș

● **Biroul Teritorial Târgu-Mureș:** a soluționat un număr de 107 de petiții, a acordat 479 de audiențe, a înregistrat 446 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 11 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 85 de cazuri, dintre care 71 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 1 anchetă și a formulat 4 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 34612/2025 Petenta a arătat faptul că s-a adresat în repetate rânduri unei companii de telefonie mobilă pentru eliberarea unei adeverințe din care să rezulte veniturile realizate, necesară pentru recalcularea dreptului de pensie. Solicitățile au fost transmise prin mail la data de 08.08.2024, scrisoare recomandată cu confirmare de primire la datele de: 14.10.2024, 04.02.2025, 18.03.2025, 06.06.2025. Petenta face precizarea că foste colege de-ale sale, aflate în situație similară, au primit documentele solicitate încă din decembrie 2024, însă cererea sa este total ignorată.

Urmare demersurilor realizate la Inspectoratul Teritorial de Muncă București, instituția sesizată a precizat că aplicarea *Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii nu este de competența inspectoratului teritorial de muncă, astfel, în cazul în care fostul angajator, respectiv creatorii și deținătorii de documente, succesorii în drepturi ai acestora, precum și operatorii economici autorizați refuză eliberarea documentelor solicitate, persoana interesată are posibilitatea sesizării serviciilor județene ale Arhivelor Naționale, precum și posibilitatea punerii în întârziere printr-o notificare (...) Neeliberarea documentelor ca urmare a notificării, îndreptățește titularul să se adreseze instanței de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul societatea în condițiile dreptului comun.*

Astfel, s-a realizat un demers către Direcția Municipiului București a Arhivelor Naționale în vederea solicitării sprijinului pentru identificarea unor soluții pentru clarificarea aspectelor semnalate de petentă, referitoare la obținerea unei adeverințe de la fostul angajator, din care să rezulte veniturile realizate.

Direcția Municipiului București a Arhivelor Naționale a transmis, spre soluționare, situația sesizată către Serviciul Arhive Tehnice și Conversie Digitală din cadrul Arhivelor Naționale, care ne-a comunicat că aspectele semnalate de petentă au fost transmise către compania de telefonie mobilă, care, în data de 28.11.2025, a expediat petentei adeverința solicitată, prin intermediul Poștei Române.

Dosar nr. 30712/2025 Petenta arăta că s-a adresat Primăriei comunei Cucerdea, județul Mureș, încă din anul 2021, întrucât proprietatea sa este inundată de ape provenite din ploi abundente, care se adună în fața proprietății sale, ceea ce îi îngreunează accesul în curte.

Față de aspectele prezentate, ne-am adresat Primăriei comunei Cucerdea pentru a analiza și verifica situația prezentată.

Primăria comunei Cucerdea ne-a comunicat că *sesizarea a fost analizată în ședința Consiliului Local din data de 19.06.2025, în care s-a decis ca măsură, executarea unui șanț care să permită scurgerea apei din dreptul locuinței petentei către strada principală.*

Realizarea șanțului pe stradă presupune și realizarea accesului la proprietăți pentru imobilele afectate. Astfel, Primăria comunei Cucerdea a achiziționat rigole din țevă corugată pentru realizarea accesului la proprietăți, urmând ca în luna octombrie să fie demarate lucrările pentru execuția șanțului cu utilajele din dotare.

Dosar nr. 2030/2025 Petenta arăta faptul că este angajată la Primăria Orașului Sărmașu ca asistent personal pentru fiul ei, încadrat în grad de handicap grav. Aceasta a precizat că la data de 01.10.2024, a solicitat Primăriei Orașului Sărmașu efectuarea concediului anual de odihnă, potrivit dispozițiilor legale, iar la cererea respectivă Primăria Orașului Sărmașu nu i-a comunicat un răspuns în scris, astfel a continuat să îngrijească persoana cu handicap grav, fără ca în cursul anului 2024 să beneficieze de concediu de odihnă, iar aceste zile de concediu de odihnă neefectuate nu au fost achitate de autoritatea publică locală.

Față de aspectele prezentate, ne-am adresat Primăriei Orașului Sărmașu, pentru a analiza și verifica situația prezentată și de a ne comunica un răspuns în scris cu modul de soluționare a aspectelor sesizate de petiționară.

În urma demersului instituției noastre, Primăria Orașului Sărmașu ne-a comunicat contul de execuție al bugetului local la data de 31.12.2024. Totodată, preciza faptul că plata indemnizațiilor prevăzute de lege pe perioada concediilor de odihnă ale asistenților personali aferente anului 2024, se va efectua până la sfârșitul lunii martie 2025, urmând să ne comunice dovada plății acestor drepturi.

Ulterior, Primăria Orașului Sărmașu ne-a transmis dovada plății indemnizației pe perioada concediului de odihnă al petentei.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 29503/2025 - Recomandarea nr. 41/2025, adresată Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș și Primăriei Municipiului Reghin, prin care s-au dispus următoarele măsuri: monitorizarea situației petiționarului, având în vedere statutul acestuia de persoană încadrată în grad de handicap, respectiv asigurarea unui sprijin real prin consiliere și îndrumare imediată, pentru a se prezenta la controalele medicale planificate și de a urma tratamentul prescris, respectiv prezentarea la Comisia de evaluare a capacității de muncă pentru reevaluare, sprijin pentru racordarea locuinței la utilități, verificarea condițiilor de trai - curățenie, achitare de datorii precum și analizarea necesității și oportunității solicitării de instituire a unor măsuri sociale de ocrotire a persoanei în cauză, dată fiind situația medico-psihosocială a acestuia.

Instituțiile în cauză au comunicat faptul că și-au însușit măsurile dispuse prin recomandare și au realizat monitorizarea lunară și trimestrială a cazului, pe viitor această măsură continuând a se efectua de către Direcția de Asistență Socială din cadrul Primăriei Municipiului Reghin, precum și de către echipa de specialitate din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș, în colaborare cu serviciul specializat de la nivel local.

Referitor la respectarea și prezentarea petentului la programările lunare la cabinetul medical de psihiatrie unde este înscris pentru monitorizare, acesta s-a prezentat, a fost consultat și i s-a prescris tratamentul medicamentos necesar, fiind și internat pentru investigații și tratament la Spitalul Clinic Județean Mureș.

În ceea ce privește revizuirea dosarului de pensie de invaliditate, s-a luat legătura cu cabinetul de expertizare medicală Reghin, petentul urmând să se prezinte în vederea revizuirii dosarului.

Cu privire la instituirea unei măsuri de ocrotire pe seama petentului, se urmărește identificarea rudelor care sunt dispuse să accepte această măsură, având în vedere faptul că

fratele petentului este instituționalizat la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Călugăreni, iar mătușa acestuia este instituționalizată la Centrul de Îngrijire și Asistență Reghin.

În privința condițiilor de locuit, situația s-a îmbunătățit, interiorul apartamentului este mobilat și întreținut, s-au achitat datoriile acumulate la asociația de proprietari, precum și la furnizorul de energie electrică, astfel că s-a realizat rebranșarea la energie electrică, s-a reparat bateria de la baie și beneficiază de apă, iar încălzirea se realizează cu un convector, s-a achiziționat o plită electrică pentru prepararea hranei, concluzia fiind că s-au îmbunătățit considerabil condițiile de trai.

De altfel, petentul a avut de fiecare dată o atitudine cooperantă, aspect care se desprinde și din declarațiile lunare date, petentul respectă indicațiile medicului referitoare la administrarea tratamentului medicamentos, socializează cu alte persoane la biserică, la aniversarea unui prieten, vizitarea fratelui și a mătușii.

Dosar nr. 9713/2025 - Recomandarea nr. 130/2025, adresată Administrației Naționale a Penitenciarelor pentru luarea de măsuri în vederea asigurării spațiului de cazare și a drepturilor persoanelor private de libertate conform regimului de executare, respectiv echilibrarea efectivelor în funcție de gradul de aglomerare - prin aprobarea transferului unor persoane private de libertate de la Penitenciarul Târgu-Mureș la alte unități penitenciare, respectiv suspendarea transferurilor persoanelor private de libertate către Penitenciarul Târgu-Mureș în scopul diminuării semnificative a indicelui de supraaglomerare.

Administrația Națională a Penitenciarelor ne-a comunicat că, urmare propunerilor formulate de comisia pentru stabilirea, individualizarea sau schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate de la nivelul Penitenciarului Târgu-Mureș în perioada 01.07.2025-27.08.2025 a fost aprobat transferul în vederea executării pedepsei, la alte unități de profil, pentru un număr de 58 de persoane private de libertate. Totodată, a fost temporizat transferul persoanelor private de libertate la Penitenciarul Târgu-Mureș.

De asemenea, se mai menționează faptul că în cazul Penitenciarului Târgu-Mureș, obiectivul investiției- construcție tip-pavilion detenție - 100 locuri (2 construcții) cuprinde în total 200 de locuri de cazare, iar efectuarea recepției la terminarea lucrărilor ar fi posibilă în trimestrul IV, iar sub rezerva unor factori care ar putea impacta negativ darea în folosință a obiectivului, se preconizează ca termen luna decembrie 2025.

Dosar nr. 6182/2025 Recomandarea nr. 132/2025, adresată Inspectoratului de Poliție Județean Mureș, Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș și Primăriei comunei Miheșu de Câmpie, prin care s-au dispus următoarele măsuri:

- colaborarea interinstituțională a reprezentanților autorităților din județul Mureș, cu atribuții în prevenirea și gestionarea cazurilor de violență domestică, prin comunicarea imediată a oricărui caz de violență ori posibilă violență în familie, în vederea monitorizării situațiilor în care există sesizări repetate ale victimelor;
- asigurarea pregătirii și perfecționării continue a personalului din subordine în ceea ce privește prevenirea și combaterea violenței domestice;
- intensificarea campaniilor de informare și prevenire a violenței domestice;
- luarea de măsuri care să asigure cunoașterea dispozițiilor legale privind prevenirea, intervenția și monitorizarea cazurilor de violență domestică de către personalul cu atribuții în gestionarea cazurilor de violență domestică.

Inspectoratul de Poliție Județean Mureș a precizat că a fost emisă Dispoziția IGPR nr. 109/2025 referitoare la *Metodologia privind supravegherea respectării măsurilor dispuse prin ordinele de protecție provizorii, ordinele de protecție și ordinele europene de protecție, precum și gestionarea stărilor conflictuale din sfera violenței domestice, de către structurile*

Poliției Române, în care sunt prevăzute modalitățile de informare a autorităților locale, a structurilor de asistență socială și protecția copilului, iar cu acordul scris al victimei/victimelor, organizațiile neguvernamentale sau alte asociații și entități care desfășoară activități ori oferă servicii în domeniul violenței domestice cu privire la cazurile de violență domestică cunoscute și gestionate, în scopul protejării victimei și asigurării accesului la serviciile specializate de asistență și sprijin. Totodată, se precizează că activitățile poliției mureșene în acest domeniu de activitate vizează atât partea de informare a victimei, cât și cea de intervenție prin aceea că, cu ocazia intervenției la cazurile de violență domestică, precum și faptul că s-a dispus reprelucrarea aspectelor în ceea ce privește prevenirea și combaterea violenței domestice, cu efectivele din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Mureș.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș ne-a comunicat faptul că face parte din Echipa Intersectorială Locală, înființată prin Hotărârea Consiliului Județean Mureș nr. 130/2012, având domeniul de activitate prevenirea și combaterea violenței domestice, care se întrunește periodic, alături de instituții cu atribuții în domeniu, precum: Inspectoratul de Poliție Județean Mureș, Inspectoratul Județean de Jandarmi Mureș, Inspectoratul Școlar Județean Mureș, Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Mureș, Institutul Est-European de Sănătate a Reproducerii Târgu Mureș, SMURD Târgu-Mureș etc.

Începând cu luna ianuarie 2024, DGASPC Mureș a contractat servicii sociale destinate victimelor violenței domestice de tip adăpost în regim de urgență, de la furnizorul privat Institutul Est-European de Sănătate a Reproducerii (IEESR) Târgu-Mureș.

În luna iulie 2025, DGASPC Mureș a încheiat un Protocol de colaborare cu Inspectoratul de Poliție Județean Mureș, având ca obiect desfășurarea de activități comune pentru prevenirea violenței domestice și a infracțiunilor la viața sexuală, siguranța în mediu digital, siguranța minorilor etc.

Totodată, DGASPC Mureș este partenera a IEESR Târgu-Mureș în derularea proiectului „*Împreună pentru siguranță*”, care se desfășoară în perioada octombrie-decembrie 2025, și are ca obiectiv reducerea incidenței violenței domestice și creșterea siguranței victimelor și a persoanelor aflate în risc prin intensificarea nivelului de informare și conștientizare al populației.

În Planul anual de perfecționare al DGASPC Mureș sunt prevăzute cursuri de perfecționare pe tematica violenței domestice pentru lucrătorii din cadrul serviciului rezidențial.

În cadrul DGASPC Mureș funcționează două servicii care au ca atribuții prevenirea și combaterea violenței domestice, respectiv: Serviciul Management de Caz Adulți și Compartimentul pentru Sprijinirea Victimelor Infracțiunilor precum și un serviciu rezidențial destinat victimelor violenței domestice, respectiv Locuința Protejată Venus Mureș. Personalului din cadrul acestora le-au fost retransmise actele normative în vigoare. Periodic, aceștia se întrunesc pentru a identifica cele mai potrivite soluții de gestionare a cazurilor punctuale care sunt comunicate.

Totodată, pentru asigurarea furnizării serviciilor prevăzute de legislație, în luna septembrie 2025 toate posturile din cadrul Compartimentului pentru Sprijinirea Victimelor Infracțiunilor au fost ocupate, prin încheierea unui contract de muncă cu un psiholog și mutarea unui consilier juridic.

În vederea derulării activității de coordonare metodologică și de sprijin a autorităților administrației publice locale din județ, DGASPC Mureș a solicitat datele tuturor Echipelor Mobile din cadrul celor 102 Autorități Publice Locale. În vederea derulării acestor activități,

împreună cu experți din cadrul IEESR Târgu-Mureș, în perioada octombrie-decembrie 2025 se vor desfășura 4 sesiuni de lucru cu specialiști din cadrul UAT-urilor cu atribuții în domeniu.

De asemenea, specialiștii din cadrul DGASPC Mureș vor participa, la invitația IPJ Mureș, la sesiunile organizate pentru instruirea și informarea polițiștilor din județ pe tema prevenirii și combaterii violenței domestice, sesiuni în cadrul cărora vor fi prezentate și serviciile sociale pe care le pot accesa victimele violenței domestice.

Nu în ultimul rând, în cadrul proiectului „*Împreună pentru Siguranță*” derulat în parteneriat cu IEESR Târgu-Mureș, actualmente se desfășoară activitatea de elaborare a materialelor de promovare (postere, pliante, campanii de conștientizare), urmând ca în lunile octombrie- decembrie 2025 să se desfășoare diferite activități de informare și prevenire a violenței domestice, precum: distribuirea de materiale informative în locuri cu aflux mare de trecători (Poliție, IML, SMURD, unități de învățământ etc.); participarea profesioniștilor din domeniul asistenței victimelor violenței domestice la minim 4 emisiuni la posturi locale de radio și televiziune și posturi din mediu online; organizarea a 2 întâlniri de informare pentru tineri și adulți; organizarea unei conferințe de presă; desfășurarea de activități în comunitate etc.

Primăria comunei Miheșu de Câmpie ne-a comunicat faptul că a analizat cu atenție aspectele semnalate și a inițiat o serie de demersuri menite să conducă la îmbunătățirea activității în ceea ce privește prevenirea, intervenția și monitorizarea cazurilor de violență domestică.

Astfel, la nivelul unității administrativ-teritoriale sunt în curs de derulare următoarele acțiuni:

- consolidarea colaborării interinstituționale: ține legătura și colaborează cu reprezentanții DGASPC Mureș, ai poliției și ai altor servicii publice relevante, în scopul stabilirii unor mecanisme clare de cooperare și intervenție rapidă în situațiile de violență domestică. Totodată, se are în vedere semnarea unor protocoale de colaborare cu instituțiile și organizațiile neguvernamentale care oferă sprijin victimelor violenței domestice.

- îmbunătățirea capacității de intervenție a serviciului public de asistență socială: Se fac eforturi în vederea identificării, intervenției și monitorizării cazurilor de violență domestică, în conformitate cu reglementările în vigoare și cu recomandările Avocatului Poporului. Astfel, personalul delegat pentru îndeplinirea atribuțiilor serviciului de asistență socială este implicat în activități de documentare și informare profesională, fiind planificate sesiuni de formare continuă.

- activități de informare și conștientizare publică: Se are în vedere derularea unor campanii locale de informare destinate populației, în vederea prevenirii faptelor de violență domestică și a promovării accesului la serviciile de sprijin disponibile. Aceste acțiuni vor fi desfășurate în colaborare cu unitățile de învățământ, cu reprezentanți ai poliției și ai organizațiilor nonguvernamentale.

- informarea și instruirea personalului implicat: Personalul cu atribuții în domeniul social este și urmează să fie în continuare informat cu privire la modificările legislative recente și la obligațiile ce le revin privind prevenirea și gestionarea cazurilor de violență domestică. De asemenea, în continuare vor fi identificate oportunități de perfecționare profesională în cadrul programelor organizate de DGASPC Mureș sau alte instituții competente. Prin urmare, unele măsuri au fost implementate iar altele sunt în curs de implementare, fiind parcurse etapele pregătitoare necesare pentru asigurarea unui cadru coerent de intervenție și colaborare instituțională.

Dosar nr. 10944/2025 - Recomandarea nr. 144/2025, adresată primarului comunei Ceușu de Câmpie, județul Mureș, și care viza următoarele măsuri, astfel:

- asigurarea unei intervenții prompte în cazurile de violență domestică;
- colaborarea eficientă a serviciului de asistență socială din cadrul Primăriei comunei Ceuașu de Câmpie cu DGASPC Mureș, cu organele de poliție, cu alte servicii publice, precum și cu ONG-uri pentru a facilita și a permite accesul victimelor violenței domestice la consiliere psihologică, asistență socială și juridică;
- monitorizarea activității desfășurate de echipa mobilă (constituirea echipei mobile, colaborarea funcțională cu DGASPC și organele de poliție, registru de cazuri, realizare anchete sociale în cazurile de violență domestică, probleme identificate, măsuri propuse);
- asigurarea pregătirii și perfecționării continue a personalului serviciului de asistență socială din cadrul Primăriei comunei Ceuașu de Câmpie în ceea ce privește prevenirea, intervenția și monitorizarea cazurilor de violență domestică;
- intensificarea campaniilor locale de informare și prevenire a violenței domestice.

Primăria comunei Ceuașu de Câmpie a comunicat un răspuns pur declarativ, fără realizarea în concret a unor demersuri în sensul obligațiilor legale ce îi revin și care să asigure eficiența prevenirii și intervenției în cazuri de violență domestică, cu mențiunea că situația familiei în cauză este în atenția și monitorizarea compartimentului de asistență socială, astfel că **am sesizat instituția ierarhic superioară**, și anume, Instituția Prefectului Județul Mureș solicitând intervenția la Primăria comunei Ceuașu de Câmpie în vederea verificării situației semnalate și dispunerea de măsuri legale ce se impun, respectiv extinderea demersuri către Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Mureș.

Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Mureș a arătat faptul că pentru perioada 2024-2025, nu au fost înregistrate sesizări referitoare la verificarea luării măsurilor specifice pentru prevenirea și combaterea violenței domestice raportat la Primăria comunei Ceuașu de Câmpie și nu au fost realizate astfel de controale la autoritatea publică locală în cauză.

De asemenea, se mai precizează că s-a solicitat Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială includerea în tematica de control pentru anul 2026 a aspectelor semnalate și s-a solicitat Primăriei Ceuașu de Câmpie transmiterea de informații privind îndeplinirea obligațiilor legale referitoare la prevenirea și combaterea violenței domestice.

Instituția Prefectului Județul Mureș a precizat că la data de 27.10.2025, s-a desfășurat o ședința de lucru condusă de prefect, la care au participat primarul comunei Ceuașu de Câmpie, șeful Inspectoratului de Poliție Județean Mureș și reprezentanți ai Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș. În cadrul întâlnirii, au fost prezentate demersurile efectuate de fiecare instituție în cazul de violență domestică înregistrat în comuna Ceuașu de Câmpie și modul de colaborare interinstituțională.

Urmare solicitării informale, se reține faptul că Primăria comunei Ceuașu de Câmpie prin Hotărârea Consiliului Local nr. 56/28.10.2025, a aprobat componența echipei mobile pentru intervenție de urgență în cazurile de violență domestică de pe raza comunei, precum și atribuțiile echipei. Pentru cazul particular care a făcut obiectul dosarului, a fost întocmit planul de monitorizare a familiei în cauză în data de 29.10.2025, cu precizarea expresă a faptului că din monitorizarea periodică reiese faptul victima violenței domestice refuză primirea serviciilor de care poate beneficia din partea compartimentului pentru Sprijinirea Victimelor Infracțiunilor și din partea Serviciului de Incluziune Socială a Persoanelor Adulte, întrucât familia a depășit incidentul petrecut, nu se află în situație de risc, abuz sau neglijare, iar unul dintre minori beneficiază de consiliere psihologică în cadrul unității școlare al cărei elev este, având și suportul comunității, familie, prieteni.

Pentru anul 2025, o parte semnificativă a activității Biroului Teritorial Târgu-Mureș a fost reprezentată de demersuri referitoare la cazuri în care minorii au dispărut de la

domiciliu/centre de plasament, minori care au săvârșit infracțiuni- furt, tâlhărie, lovire și alte violențe, minori care au fost victime ale unor abuzuri. Pentru situații care au făcut obiectul sesizărilor din oficiu, autoritățile publice vizate și cu care am derulat o **colaborare interinstituțională bună**, în unele cazuri, chiar cu maximă celeritate, au fost: Inspectoratul de Poliție Județean Mureș, Inspectoratul Județean de Poliție Harghita, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita.

În anul 2025, au fost cazuri în care unele autorități publice **nu au respectat** prevederile art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr.27/2020 aprobată prin Legea nr. 233/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, astfel că s-a revenit cu adrese scrise la aceste autorități, fie ne-am adresat instituțiilor ierarhic superioare, pentru a ne comunica un răspuns la demersurile realizate, pe cale de consecință, termenul de soluționare a dosarelor s-a prelungit. De exemplu: Primăria comunei Miheșu de Câmpie, județul Mureș, Primăria comunei Ceuașu de Câmpie, județul Mureș.

Biroul Teritorial Timișoara

● **Biroul Teritorial Timișoara:** a soluționat un număr de 243 de petiții, a acordat 93 de audiențe, a înregistrat 293 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 23 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 122 de cazuri, dintre care 79 vizează protecția copiilor și a tinerilor, a efectuat 13 anchete și a formulat 3 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 29144/2025 Petentul s-a adresat Avocatului Poporului reclamând faptul că în data de 04.04.2025, Casa Teritorială de Pensii Arad a emis o decizie privind recalcularea pensiei pentru limită de vârstă, stabilind în beneficiul petentului o pensie în cuantum de 1.431 lei, urmând ca plata acestor drepturi să se facă începând cu data de 01.09.2024. Petentul reclama că în urma recalculării pensia sa a fost majorată scriptic (de la 1.147 lei la 1.431 lei), însă, faptic deși au trecut mai bine de 6 luni, nu a primit sumele restante aferente majorării, încasând în continuare lunar o pensie de 1.147 lei.

În urma demersurilor întreprinse, instituția sesizată ne-a comunicat că drepturile de pensie restante, cuvenite din 01.09.2025 au fost comunicate la plată, pe tranșa I a lunii decembrie, în sumă de 4.260 lei concomitent cu pensia curentă în sumă de 1.431 lei.

Dosar nr. 9649/2025 Petenta reclama tergiversarea transferului dosarului său de pensie de la Casa de Pensii Timiș la Casa Județeană de Pensii Arad, deși a trecut mai mult de un an de la data depunerii cererii de transfer.

Urmare demersurilor efectuate la Casa Națională de Pensii Publice, la data de 28.10.2025, s-a comunicat faptul că Direcția Generală Documente de Plată și Suport Operațional Pensii a luat legătura cu Casa Județeană de Pensii Timiș în vederea soluționării cererii. Ulterior, Casa Județeană de Pensii Timiș a transmis decizia privind încetarea plății pensiei pentru limită de vârstă, dosarul urmând a fi preluat de Casa Județeană de Pensii Arad.

Dosar nr. 39662/2025 Petentul s-a adresat Avocatului Poporului reclamând faptul că până în anul universitar 2025-2026 a beneficiat de acordarea bursei sociale pe criterii medicale, conform OMEN nr. 6463/2023 și Regulamentului de acordare a burselor UMF Timișoara.

Potentul preciza că a solicitat acordarea bursei sociale și în anul universitar 2025-2026, însă cererea i-a fost respinsă.

Urmare demersului nostru la UMF Timișoara, aceasta ne-a comunicat că s-a dispus reevaluarea medicală, deși medicul curant care a eliberat adeverința medicală studentului nu a făcut încadrarea într-unul din diagnosticele prevăzute de OMEN nr. 6463/2023.

Procedura de reevaluare medicală a confirmat diagnosticul, iar dosarul medical al studentului a primit avizul Comisiei medicale, astfel încât acesta va beneficia de bursă socială pe motive medicale.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 7509/2025 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Bărbați care au încălcat ordinele de protecție față de soții, reținuți de polițiști*.

Față de aspectele semnalate în mass-media, au fost efectuate demersuri la Inspectoratul de Poliție Județean Timiș, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului - DGASPC Timiș și Primăria Municipiului Timișoara, pentru a ni se comunica date relevante privind modalitatea de gestionare a cazurilor de violență domestică, cu respectarea legislației în domeniu privind intervenția multidisciplinară și interinstituțională.

Având în vedere că în urma demersurilor efectuate s-a constatat lipsa cooperării interinstituționale, existând riscul repetării încălcării normelor prevăzute în Legea nr. 217/2003 privind combaterea violenței domestice, republicată cu modificările și completările ulterioare, Ordinul comun al ministrului familiei, tineretului și egalității de șanse și al ministrului afacerilor interne nr. 20266/50/2023 și Ordinului MAI nr. 146/2018 privind modalitatea de gestionare a cazurilor de violență domestică de către polițiști, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 129/2025**, către șeful Inspectoratului de Poliție Județean Timiș, în vederea dispunerii măsurilor corespunzătoare care să conducă la:

- asigurarea colaborării interinstituționale cu reprezentanții DGASPC Timiș și DAS/SPAS din cadrul primăriilor, cu atribuții în prevenirea violenței domestice, prin comunicarea imediată a oricărui caz de violență ori posibilă violență în familie, în vederea monitorizării de către aceștia a climatului familial (nu doar în cazurile în care este emis ordinul de protecție);

- monitorizarea situațiilor în care există sesizări repetate ale victimelor, având ca obiect violența domestică, indiferent de confirmarea sau nu a acestora;

- instruirea personalului din subordine, cu privire la insistarea în aflarea adevărului, indiferent de starea de moment a victimei, precum și la prevenirea agresorului referitor la consecințele faptelor sale;

- desfășurarea unor activități de diseminare a actelor normative cu incidență în materia prevenirii și combaterii violenței domestice în cadrul orelor de pregătire și formare profesională a polițiștilor.

Recomandarea nr. 129/2025 a fost însușită în totalitate.

Dosar nr. 35297/2024 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Ordine de protecție încălcate, la Arad și Cermei*.

Astfel, au fost efectuate demersuri la Inspectoratul de Poliție Județean Arad, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Arad, Primăria Municipiului Arad și Primăria comunei Cermei, județul Arad, pentru a ni se comunica date relevante privind modalitatea de gestionare a cazurilor de violență domestică, cu respectarea legislației în domeniu privind intervenția multidisciplinară și interinstituțională.

Având în vedere că în urma demersurilor efectuate de instituția noastră, s-a constatat lipsa cooperării interinstituționale, existând riscul repetării încălcării normelor prevăzute în Legea nr. 217/2003 privind combaterea violenței domestice, republicată cu modificările și completările ulterioare, Ordinul comun al ministrului familiei, tineretului și egalității de șanse și al ministrului afacerilor interne nr. 20266/50/2023 și Ordinului MAI nr. 146/2018 privind

modalitatea de gestionare a cazurilor de violență domestică de către polițiști, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 23/2025**, către șeful Inspectoratului de Poliție Județean Arad, în vederea dispunerii măsurilor corespunzătoare care să conducă la:

- asigurarea colaborării interinstituționale cu reprezentanții DGASPC Arad, și DAS/SPAS din cadrul primăriilor cu atribuții în prevenirea violenței domestice, prin comunicarea imediată a oricărui caz de violență ori posibilă violență în familie, în vederea monitorizării de către aceștia a climatului familial;

- monitorizarea situațiilor în care există sesizări repetate ale victimelor, având ca obiect violența domestică, indiferent de confirmarea sau nu a acestora.

Recomandarea nr. 23/2025 a fost însușită în totalitate.

Exemple unde ne-am lovit de opoziția autorităților:

Dosar nr. 21866/2025 Petenta a solicitat, începând cu anul 2023, repartizarea unei locuințe din fondul locativ de stat, locuință socială sau din proprietatea privată a municipiului Timișoara, în conformitate cu HCLMT nr. 37/02.02.2016 *privind criteriile de întocmire a listei de priorități și procedura de repartizare a locuințelor din fondul locativ de stat și a locuințelor sociale sau din proprietatea privată a municipiului Timișoara pentru persoanele/familiile evacuate sau care urmează a fi evacuate*, cu modificările aduse de HCLMT nr. 59/21.02.2018.

În urma demersurilor întreprinse, instituția sesizată ne-a comunicat că petenta figurează înscrisă pe lista de priorități întocmită pentru anul 2025 la poziția 129.

Locuințele care devin disponibile se repartizează către lista de priorități sau către lista persoanelor/familiilor evacuate sau care urmează a fi evacuate din imobile retrocedate în natură foștilor proprietari, de către Comisia de repartizare a locuințelor.

În final, s-a precizat faptul că fondul locativ al municipiului Timișoara este în continuă diminuare din cauza faptului că majoritatea locuințelor au fost cumpărate de către foștii chiriași, au fost redobândite de către foștii proprietari sau moștenitorii acestora în baza Legii nr. 112/1995, Legii nr. 10/2001 sau sentințelor civile, iar în prezent mai există locuințe/imobile notificate în baza Legii nr. 10/2001 de către foștii proprietari sau moștenitorii acestora, iar apartamentele aflate în această situație chiar dacă devin libere din punct de vedere juridic nu pot fi redistribuite decât după soluționarea dosarului de revendicare.

CAPITOLUL VIII

SERVICIUL CONTENCIOS CONSTITUȚIONAL, RECURS ÎN INTERESUL LEGII, CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI JURIDIC, ANALIZĂ ACTE NORMATIVE, RELAȚII EXTERNE ȘI COMUNICARE

Avocatul Poporului coordonează direct activitatea în domeniul controlului de constituționalitate al legilor și ordonanțelor Guvernului (simple sau de urgență), al unificării practicii judiciare și al contenciosului administrativ, care se realizează prin intermediul Biroului contencios constituțional, recurs în interesul legii și al Biroului contencios administrativ și juridic.

De asemenea, Avocatul Poporului își realizează competențele în domeniul relațiilor externe, al mass-media, al comunicării etc. cu sprijinul Biroului analiză acte normative, relații externe și comunicare.

La nivelul Biroului contencios constituțional și recurs în interesul legii au fost analizate și soluționate un număr total de **2147 petiții**, după cum urmează: **2081 petiții** având ca obiect exclusiv declanșarea controlului de constituționalitate al legilor și ordonanțelor, **7 petiții** având ca obiect controlul de constituționalitate, soluționate în colaborare cu domeniile de activitate și birourile teritoriale și **59 de petiții** având ca obiect unificarea practicii judiciare neunitare. Astfel, raportat la anul anterior (când au fost analizate **1418 petiții**), observăm că s-a înregistrat **o creștere de 51,4% a numărului de petiții soluționate**, precum și menținerea constantă a numărului de petiții care abordează aspecte complexe, de interes general, aspect evidențiat de numărul crescut de răspunsuri colective întocmite. (**11 răspunsuri colective**).

Ca o particularitate a anului 2025, creșterea semnificativă a numărului de petiții a fost determinată, pe de o parte, de **utilizarea tot mai frecventă de către petenți a instrumentelor de inteligență artificială generativă, care facilitează redactarea rapidă și voluminoasă a documentelor**, iar, pe de altă parte, de **măsurile de politică fiscal-bugetară și socială cu impact asupra nivelului de trai al cetățenilor**.

Secțiunea 1. Activitatea Biroului contencios constituțional și recurs în interesul legii

1.1. Sesizarea directă a Curții Constituționale

Pe parcursul anului 2025, Avocatul Poporului a formulat un număr de **3 sesizări ale Curții Constituționale** atât în vederea declanșării controlului prealabil de constituționalitate (**1 obiecție**), cât și în vederea realizării controlului ulterior de constituționalitate (**2 excepții**).

Compatibilitatea cu normele Constituției este analizată din punct de vedere **extrinsec** (respectarea procedurii parlamentare, a normelor de tehnică legislativă din perspectiva respectării principiului securității juridice) și **intrinsec**, care presupune verificarea, de regulă, a încălcării prevederilor constituționale privind drepturile și libertățile.

Din totalul de **3 sesizări de neconstituționalitate** (obiecții și excepții) ridicate direct de Avocatul Poporului în cursul anului 2025, **1 sesizare** are termen stabilit pentru 4 februarie 2026, iar **2 sesizări** sunt în **fază de raport**.

Totodată, în anul 2025, au fost soluționate de către Curtea Constituțională **4 sesizări formulate de Avocatul Poporului în perioada 2019-2024. Toate aceste sesizări au fost admise.**

1.1.1. Controlul anterior de constituționalitate

În cadrul *controlului anterior promulgării*, a fost formulată o obiecție de neconstituționalitate:

✓ **Obiecție de neconstituționalitate referitoare la Legea pentru modificarea art. 425 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (PL-x nr. 120/2022; L67/2022)**

Analizând propunerea legislativă (PL-x nr. 120/2022) care elimină sintagma „susținerile pe scurt ale părților” din conținutul considerentelor hotărârii judecătorești [art. 425 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă], Avocatul Poporului a apreciat că aceasta contravine prevederilor din Constituție [art. 1 alin. (5), art. 21 alin. (3), art. 24, art. 129] și din Convenția Europeană a Drepturilor Omului [art. 6 alin. (1)], deoarece încalcă în mod direct dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare. Motivarea hotărârii este o garanție fundamentală, iar jurisprudența CEDO impune instanțelor obligația de a proceda la un examen efectiv al tuturor argumentelor părților. Prin eliminarea susținerilor, devine imposibilă verificarea respectării principiului contradictorialității dezbaterii, iar omisiunea de a răspunde motivat la apărări echivalează cu o negare a dreptului la apărare, transformând motivarea într-una superficială și abstractă.

De asemenea, Avocatul Poporului a apreciat că această soluție legislativă încalcă dreptul la exercitarea efectivă a căilor de atac (apel, recurs), deoarece partea care cade în pretenții nu poate formula critici pertinente și eficiente fără a cunoaște temeiul exact pentru care susținerile proprii au fost înlăturate, făcând controlul judiciar iluzoriu. În plus, lipsa acestui element îngreunează aplicarea autorității de lucru judecat și posibilitatea terților, cărora hotărârea le este opozabilă, de a face proba contrară. Argumentul privind facilitarea activității instanțelor nu justifică această încălcare a drepturilor fundamentale, întrucât, în contextul digitalizării, tehnologia modernă ar trebui, dimpotrivă, să faciliteze sintetizarea eficientă a pozițiilor procesuale. În concluzie, nerespectarea obligației de a menționa argumentele părților aduce atingere calității actului normativ și principiului securității raporturilor juridice, cerințe impuse de art. 1 alin. (5) din Constituție.

Soluția Curții Constituționale: Obiecția de neconstituționalitate a fost înaintată Curții Constituționale în data de 24 octombrie 2025, dosarul având termen de judecată pe data de 4 februarie 2026.

1.1.2. Controlul ulterior de constituționalitate

În cadrul *controlului ulterior*, Avocatul Poporului a formulat **2 excepții de neconstituționalitate**, după cum urmează:

✓ **Excepția de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile art. 25 alin. (4) din Legea nr. 205/2004 privind protecția animalelor, republicată, cu modificările și completările ulterioare potrivit cărora ”În cazul condamnării pentru una dintre infracțiunile prevăzute la alin. (1) și (2), instanța poate dispune ca pedeapsă complementară interdicția de a deține animale pentru o perioadă de la un an la 5 ani.”, raportate la art. 1 alin. (5), art. 16 alin. (1) și art. 35 din Constituție.**

Din analiza comparată a formelor actului normativ criticat, am observat că, **spre deosebire de vechea formă a legii, în care pentru toate infracțiunile săvârșite instanța putea dispune ca pedeapsă complementară interdicția de a deține animale, în forma actuală**

pedeapsa complementară se aplică numai pentru infracțiunile cu grad redus de pericol, prevăzute de art. 25 alin. (1) și (2), fiind astfel omise infracțiunile de la art. 25 alin. (3), deși acestea sunt fapte de mai mare gravitate, pentru care se aplică pedepse de la 2 la 7 ani.

În exercitarea atribuțiilor sale, Avocatul Poporului a formulat excepția de neconstituționalitate privind art. 25 alin. (4) din Legea nr. 205/2004, observând că pedeapsa complementară a interzicerii deținerii de animale este prevăzută doar pentru infracțiuni mai ușoare. Avocatul Poporului a susținut că actuala formă a legii este deficitară, deoarece omite aplicarea acestei pedepse complementare tocmai pentru faptele cu gravitate sporită prevăzute la alin. (3). Totodată, a apreciat că această omisiune legislativă încalcă principiul calității legii și al proporționalității, creând o discriminare nejustificată între categorii de făptuitori. S-a apreciat că doar pedeapsa principală este insuficientă pentru a preveni recidiva și pentru a asigura îndepărtarea agresorului de potențialele victime. Analizând această situație prin prisma încălcării art. 1 și art. 35 din Constituție, s-a subliniat că protecția animalelor este intrinsec legată de dreptul la un mediu sănătos. Avocatul Poporului a susținut că, deși legiuitorul a dorit înăsprirea sancțiunilor, rezultatul este unul incoerent, care lasă neprotejată ordinea constituțională. S-a apreciat că neaplicarea interdicției în cazurile cele mai grave reprezintă un viciu care periclitează sănătatea publică și bunăstarea animalelor.

Prin demersul acesta, Avocatul Poporului urmărește restabilirea unui echilibru sancționator corect, raportat la pericolul social real al faptelor.

Soluția Curții Constituționale: Dosarul se află în fază de raport.

✓ ***Excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4¹ alin. (5) din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, cu modificările și completările ulterioare, cu referire la sintagma „în condițiile prezentei legi”***

Critica de neconstituționalitate a vizat faptul că interpretarea și aplicarea restrictivă și neclară a normei de către autoritățile publice competente (Ministerul Apărării Naționale, Direcția pentru Agricultură Județeană Brașov, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale) a condus la blocarea procedurii de înstrăinare către orice persoană fizică sau juridică, după epuizarea etapelor cu preemptorii și potențialii cumpărători.

În opinia Avocatului Poporului, această lipsă de previzibilitate, ce a rezultat din modul de interpretare și a aplicare a normelor legale în materia înstrăinării terenurilor agricole aflate în extravilan, a condus la nesocotirea prevederilor **art. 1 alin. (5) din Constituție** și aduce atingere dreptului de proprietate privată garantat de **art. 44 alin. (1) din Legea fundamentală**, deoarece limitează nejustificat prerogativa dispoziției.

Este important de menționat că pentru ca sesizarea Curții Constituționale să fie posibilă, în vederea pronunțării unei decizii interpretative de către instanța de contencios constituțional, Avocatul Poporului a fost ținut să dovedească împrejurarea că textul legal criticat a generat, la nivelul subiectelor de drept chemate să aplice legea, o interpretare și aplicare sistematică neconstituțională, context în care au fost efectuate o serie de verificări și demersuri. Din rezultatele demersurilor s-a relevat faptul că sintagma „în condițiile prezentei legi”, cuprinsă în **art. 4¹ alin. (5) din Legea nr. 17/2014**, cu modificările și completările ulterioare, face imposibilă încheierea contractelor de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole extravilane cu orice alte persoane fizice sau juridice, în condițiile în care niciun preemptor sau potențial cumpărător nu dorește să cumpere un astfel de teren.

În contextul configurat de rezultatele demersurilor întreprinse, Avocatul Poporului a solicitat Curții Constituționale pronunțarea unei decizii interpretative asupra dispozițiilor **art. 4¹ alin. (5) din Legea nr. 17/2014, cu modificările și completările ulterioare, cu referire la sintagma „în condițiile prezentei legi”** în interpretarea pe care autoritățile publice implicate o conferă, și să constate că acestea sunt constituționale doar în măsura în care fac posibilă vânzarea terenurilor agricole situate în extravilan de către proprietari.

Soluția Curții Constituționale: Excepția de neconstituționalitate a fost înaintată Curții Constituționale în data de 30 iulie 2025 (Dosar nr. 3655D/2025), dosarul fiind în faza de raport.

1.1.3 Decizii de admitere pronunțate în anul 2025 de Curtea Constituțională cu privire la sesizări formulate anterior anului de referință

În anul 2025, **au fost admise patru dintre sesizările** formulate de către Avocatul Poporului în anii anteriori, respectiv în anii 2021, 2023 și 2024, astfel:

✓ ***Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 229 alin. (32) și (33) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, ridicată direct de Avocatul Poporului și care a format obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1053D/2021.***

Soluția Curții Constituționale:

Prin **Decizia nr. 200/2025**, instanța constituțională a admis sesizarea Avocatului Poporului sancționând perpetuarea unei stări de provizorat legislativ care a durat peste un deceniu. Prin această decizie, s-a statuat că art. 229 alin. (32) și (33) din Legea nr. 71/2011 încălcau principiul accesului liber la justiție și rolul constituțional al instanțelor judecătorești, deoarece suprimau controlul judiciar asupra numirii curatorului special în procedurile succesoriale. Curtea a reținut că un organ administrativ, precum autoritatea tutelară, nu poate exercita atribuții judiciare depline, fără ca actele sale să fie supuse validării sau confirmării de către o instanță independentă și imparțială, mai ales când este în joc patrimoniul unei persoane lipsite de capacitate de exercițiu.

Decizia Curții Constituționale nr. 200/2025 obligă astfel legiuitorul să revină la litera și spiritul Codului civil, eliminând situația prin care notarul public și autoritatea tutelară decideau singuri reprezentarea minorului la moștenire. Din momentul publicării deciziei în Monitorul Oficial, numirea curatorului special trebuie să treacă din nou prin filtrul de legalitate al instanței, asigurându-se astfel că interesele minorului sunt protejate nu doar printr-un act administrativ de rutină, ci printr-o verificare judiciară riguroasă. Această hotărâre subliniază că normele tranzitorii au un caracter excepțional și limitat în timp, iar transformarea lor în reguli permanente prin inacțiune legislativă afectează calitatea legii și securitatea raporturilor juridice.

✓ ***Obiecția de neconstituționalitate având ca obiect Legea pentru modificarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil (PL-x nr. 435/2024) contravin prevederilor art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 53 alin. (2) din Constituție***

Avocatul Poporului a apreciat că reglementarea prin lege a unui termen de minim 7 ani pentru încheierea contractului de arendă reprezintă o măsură restrictivă disproporționată de natură să afecteze exercițiul dreptului de proprietate privată. Soluțiile legislative adoptate vizează în mod direct exercitarea dreptului de proprietate - prin intervenții asupra dreptului de dispoziție, ca atribut al dreptului de proprietate, inclusiv în ceea ce privește moștenitorii, dar și restrângerea sferei libertății contractuale a proprietarilor de terenuri agricole în situația arendării acestora.

Raportat la art. 53 din Constituție, măsurile propuse prin actul normativ criticat - instituirea unei durate minime a contractului de arendare, implicit restrângerea exercițiului dreptului de proprietate - aduc atingere acestor dispoziții constituționale din perspectiva respectării caracterului necesar și adecvat al măsurilor luate și a proporționalității acestora cu scopul legitim invocat de inițiatori (dezvoltarea domeniului agriculturii, dezvoltare care este condiționată de accesarea de fonduri europene, de contractarea de credite bancare, de investiții pe termen lung și mediu, controlul asupra lucrărilor agricole, culturilor și recoltelor etc.).

Totodată, Avocatul Poporului a apreciat că măsurile dispuse prin actul normativ nu asigură un just echilibru între cerințele de interes general (care, de altfel, nici nu sunt enumerate în expunerea de motive) și protecția dreptului de proprietate privată a individului. În speță, nu sunt îndeplinite condițiile referitoare la interesul general și proporționalitatea cu scopul propus. Interesul general este mai degrabă unul particular, unul privat (al arendașilor), iar limitarea exercitării dreptului nu este proporțională cu scopul propus.

Soluția Curții Constituționale:

Curtea constituțională a admis obiecția formulată de Avocatul Poporului și a constatat că Legea pentru modificarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil este neconstituțională, în ansamblul său. Curtea a constatat, în esență, că impunerea unei durate minime de 7 ani a contractului de arendare este disproporționată, neadecvată și nejustificată, afectând dreptul de proprietate și libertatea economică. Introducerea „schimbului de utilizare între arendași” este lipsită de claritate și permite eludarea interdicției subarendării, încălcând previzibilitatea legii. De asemenea, obligația moștenitorilor și a cumpărătorilor de a menține contractul dezechilibrează raportul contractual și încalcă principiul egalității și dreptul de proprietate private.

✓ Obiecția de neconstituționalitate referitoare la Legea pentru completarea Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat (PL-x nr. 540/2024)

În sprijinul neconstituționalității actului normativ criticat, Avocatul Poporului a invocat încălcarea prevederilor **art. 138 alin. (5)** din Constituție privind imposibilitatea aprobării cheltuielilor bugetare fără stabilirea sursei de finanțare, având în vedere că potrivit Guvernului impactul lunar generat de actualizarea soldei de grad este estimat la aproximativ 130 milioane lei, iar cel generat de actualizarea soldei de funcție la aproximativ 240 milioane lei, ceea ce duce la un impact bugetar lunar total de aproximativ 370 milioane lei. De asemenea, s-a apreciat că sunt nesocotite dispozițiile art. 47 alin. (2) din Constituție, deoarece majorarea pensiilor militare se realiza prin exceptarea de la un principiu general valabil în sistemul public de pensii, potrivit căruia cuantumul pensiei nu poate depăși venitul în mod obligatoriu asigurat în cadrul asigurărilor sociale de stat.

Și nu în ultimul rând, prin faptul că legiuitorul primar a stabilit ca noile dispoziții legale să nu se aplice pensionarilor militari care exercită funcția de membru al Guvernului, secretar de stat, subsecretar de stat sau funcții asimilate acestora, cât și celor care au calitatea de parlamentar, pe perioada exercitării acestor funcții, se creează, în mod evident, un tratament juridic diferențiat, în cadrul aceleiași categorii, și anume pensionarii militari. În aceste condiții, prin efectul legii, anumiți pensionari militari care exercită funcții de demnitate publică nu vor beneficia de actualizarea drepturilor de pensie, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă.

Soluția Curții Constituționale:

Prin Decizia nr. 126/2025, Curtea Constituțională a admis obiecția de neconstituționalitate reținând că adoptarea legii s-a realizat cu încălcarea flagrantă a **art. 138 alin. (5) din Constituție**, întrucât legiuitorul nu a stabilit sursa de finanțare reală și obiectivă

necesară pentru acoperirea cheltuielilor bugetare generate de actualizarea cuantumului pensiilor militare. Instanța de contencios constituțional a statuat că absența unei fișe financiare riguroase și necorelarea măsurilor legislative cu resursele bugetare disponibile afectează caracterul sustenabil al finanțelor publice, generând un viciu de neconstituționalitate de natură extrinsecă ce lovește actul normativ în ansamblul său. Practic, nerespectarea procedurii constituționale privind angajarea cheltuielilor bugetare atrage sancțiunea nulității întregului demers legislativ

De asemenea, a stabilit că **art. 16 alin. (1) din Constituție** este nesocotit dintr-o dublă perspectivă: a) prin exceptarea de la măsura actualizării pensiilor militare ale căror beneficiari exercită anumite funcții publice - art. I (cu referire la art. 59³) din lege; b) prin reglementarea a două sisteme de echilibrare a pensiilor militare, cu regimuri juridice diferite, în funcție de data intrării în vigoare a legii criticate - art. I (cu referire la art. 59¹) din lege.

În consecință, Curtea Constituțională a admis obiecția de neconstituționalitate și a constatat că Legea pentru completarea Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat este neconstituțională, în ansamblul său.

✓ ***Excepția de neconstituționalitate având ca obiect art. 23 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, în interpretarea dată prin Decizia nr. 10/2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept***

Prin sesizarea formulată s-a urmărit a se stabili de către Curtea Constituțională momentul de la care hotărârile judecătorești pronunțate de instanțele judecătorești în materia contenciosului administrativ, prin care s-a anulat în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ, încep să producă efecte și asupra actelor administrative individuale, având în vedere că legiuitorul primar a stabilit ca acestea să producă efecte numai pentru viitor și ca, la solicitarea instanțelor, să se publice obligatoriu după motivare. Soluționarea acestei probleme are relevanță în materia urbanismului, având în vedere că prin **Decizia nr. 12/2021** Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a stabilit că **hotărârea consiliului local de aprobare a unui plan urbanistic zonal reprezintă un act administrativ cu caracter normativ, context în care autorizația de construire este un act administrativ individual.**

În aceste condiții, am apreciat că **art. 23 alin. (1) din Legea nr. 554/2004**, cu modificările și completările ulterioare, în interpretarea dată prin **Decizia nr. 10/2015**, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, aduce atingere prevederilor **art. 1 alin. (5), art. 15 alin. (2), art. 21 alin. (3) și art. 44 alin. (1) din Constituție** coroborat cu **art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.**

Soluția Curții Constituționale:

Prin Decizia nr. 208/2025, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile **art. 23 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004**, în interpretarea obligatorie stabilită prin Decizia nr. 10/2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) privind statul de drept și principiul securității juridice, precum și ale art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil.

În principal, s-a reținut că interpretarea potrivit căreia anularea unui act administrativ cu caracter normativ produce, *de plano*, efecte asupra tuturor actelor administrative individuale contestate în cauze pendinte golește de conținut rolul instanței de judecată și afectează încrederea legitimă a persoanelor care s-au bazat pe prezumția de legalitate a actelor administrative, cu încălcarea principiului securității raporturilor juridice.

În consecință, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate ridicată direct de Avocatul Poporului și a constatat că dispozițiile art. 23 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, în interpretarea dată prin Decizia nr. 10 din 11 mai 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, sunt neconstituționale.

1.1.4. Soluționarea petițiilor prin care se solicită sesizarea Curții Constituționale

În anul 2025, a fost analizat și soluționat **un număr de 2081 de petiții** prin care a fost solicitată sesizarea Curții Constituționale în privința actelor normative apreciate de petenți ca fiind neconstituționale. În plus față de acestea, așa cum s-a precizat mai sus, un număr de **7 petiții** au fost soluționate în urma colaborării cu domeniile de activitate și a birourilor teritoriale, rezultând un **total de 2088 de petiții**.

Soluționarea petițiilor adresate Biroului contencios constituțional prin care se solicită sesizarea Curții Constituționale presupune realizarea analizei de constituționalitate a actelor normative invocate de petenți, prin raportare la textele constituționale pretins încălcate, astfel cum au fost acestea dezvoltate în jurisprudența Curții Constituționale, a Curții Europene a Drepturilor Omului, a Înaltei Curți de Casație și Justiție și în doctrină.

Urmare analizei de constituționalitate, petenții care solicită sprijinul Avocatului Poporului **primesc un răspuns detaliat cuprinzând argumentele juridice care întemeiază decizia Avocatului Poporului de a sesiza sau nu Curtea Constituțională.**

Pentru a veni în sprijinul persoanelor care solicită sesizarea Curții Constituționale, pe site-ul instituției există un model orientativ de petiție.

1.1.5. Sesizarea Comisiilor de specialitate din Parlament

În anumite situații, în vederea soluționării petițiilor s-a impus sesizarea Comisiilor de specialitate din Parlament pentru că au fost identificate fie necorelări legislative, fie necesitatea unor intervenții legislative, Avocatul Poporului solicitând acestora următoarele demersuri:

✓ **În urma analizării problemelor sesizate asupra amenzii judiciare reglementată de art. 13 alin. (4) din Legea nr. 554/2004, care este un mijloc de constrângere procedurală și care instituie o răspundere personală și coercitivă pentru conducătorul autorității, obligându-l să o achite din patrimoniul propriu, deși neexecutarea poate fi generată de personalul de specialitate,** au fost formulate adrese către comisiile de specialitate ale **Parlamentului** (Comisia pentru muncă și protecție socială, Comisia pentru administrație publică și amenajarea teritoriului, Comisia juridică, de disciplină și imunități și Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, din cadrul Camerei Deputaților, precum și Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, Comisia pentru administrație publică, Comisia pentru muncă, familie și protecție socială și Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități, din cadrul Senatului).

În context, am adus critici acestei opțiuni a legiuitorului, argumentând, printre altele, că aceleași rațiuni care au determinat modificarea **art. 24 din Legea nr. 554/2004**, cu modificările și completările ulterioare, și anume, **difficultățile de stabilire a persoanei vinovate și inechitatea instituirii plății acestei amenzi din patrimoniu propriu, sunt valabile și cu privire la art. 13 alin. (4) din Legea nr. 554/2004**, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, adresele către comisii au fost formulate pentru ca aspectele privind modificarea soluției legislative cuprinsă în **art. 13 alin. (4) din Legea nr. 554/2004, cu modificările și**

completările ulterioare, să fie avute în vedere în cadrul procesului legislativ având ca obiect materia contenciosului administrativ.

Ca rezultat al demersurilor efectuate, s-a primit răspuns din partea **Comisiei pentru administrație publică din cadrul Senatului**, prin care am fost informați că aspectele semnalate au fost aduse în atenția membrilor Comisiei pentru administrație publică, spre analiză și dezbateri și am primit asigurări în privința disponibilității de îmbunătățire a cadrului legislativ pe domeniul de competență al comisiei.

✓ Sesizarea Comisiilor pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din Senat și din Camera Deputaților, pentru o eventuală propunere legislativă, **în sensul modificării prevederilor Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, prin redefinirea gradelor de invaliditate, care să permită prestarea de activități profesionale, în raport de diminuarea capacității de muncă.**

Analizând cadrul legislativ, Avocatul Poporului a constatat că anterior intrării în vigoare a Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, **atât art. 69 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cât și art. 34 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, prevedeau soluții legislative similare, în sensul că numai pensionarii încadrați în gradul III de invaliditate aveau posibilitatea de a presta o activitate profesională, corespunzătoare a cel mult jumătate din timpul normal de muncă.**

Prin intrarea în vigoare a Legii nr. 360/2023, soluțiile legislative s-au diferențiat, astfel că **în sistemul public de pensii**, pentru oricare din gradele de invaliditate, în funcție de diminuarea capacității de muncă și tipului de raport de muncă, *capacitatea de muncă poate fi considerată păstrată pentru anumite activități profesionale*, în timp ce **în sistemul pensiilor militare de stat, numai pensionarii cu grad de invaliditate III pot presta o activitate profesională după trecerea în rezervă/încetarea raporturilor de serviciu, corespunzătoare a cel mult jumătate din timpul normal de muncă.**

✓ În privința dispozițiilor art. 25 alin. (4) din Legea nr. 205/2004 privind protecția animalelor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, au fost sesizate și Comisia pentru agricultură, silvicultură, industrie alimentară și servicii specifice, Comisia pentru mediu și echilibru ecologic din Camera Deputaților, precum și Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală din Senat, cărora li s-a solicitat să analizeze oportunitatea inițierii unei propuneri legislative sau inserarea unui amendament în propunerile legislative existente în procedură parlamentară având ca obiect **corectarea omisiunii reglementării aplicării pedepsei complementare a interdicției de a deține animale alături de pedeapsa principală** pentru infracțiunile prevăzute de art. 25 alin. (3) din Legea nr. 205/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

✓ Demersuri la Comisia pentru muncă, familie și protecție socială din Senat și la Comisia pentru muncă și protecție socială din Camera Deputaților în vederea **analizării oportunității inițierii unei propuneri legislative având ca obiect corelarea salariilor de bază pentru personalul de cercetare cu salariile de bază pentru funcțiile echivalente din învățământul superior, în aplicarea dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 183/2024 privind statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare.**

✓ Formularea unor adrese către comisiile de specialitate din Senat care, în ianuarie 2025, nu au avizat încă proiectul de lege, cu rugămintea **de a iniția un amendament în sensul acordării indemnizației de solidaritate pentru persoanele cu handicap vizual grav, handicap grav și handicap accentuat, care beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, pentru anul 2025, cu respectarea angajamentelor asumate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 127/2024.**

1.1.6. Adrese către autoritățile publice

În anumite situații, în vederea soluționării petițiilor s-a impus sesizarea autorităților publice care au competență în a iniția proiecte de acte normative sau de a dispune aplicarea corectă a legii, Avocatul Poporului solicitând acestora următoarele:

✓ Avocatul Poporului a solicitat Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale să dispună măsuri pentru ca agențiile județene de plăți și inspecție socială să aplice corect legea, în sensul **nereținerii CASS din veniturile bolnavilor oncologici beneficiari ai programelor naționale de sănătate**, indiferent dacă aceștia realizează sau nu alte venituri (inclusiv indemnizația pentru creșterea copilului). Ministerul Muncii a răspuns că **a cerut un punct de vedere Casei Naționale de Asigurări de Sănătate** și a precizat că, pentru aspectele ce țin de alte domenii (fiscal, sănătate), va lua măsurile necesare pentru implementarea legislației în vigoare, în limita competențelor sale.

✓ Demersuri pentru soluționarea petiției referitoare la completarea vidului legislativ actual cu prevederi legate de îngrijirea pacienților la sfârșitul vieții concretizate prin următoarele activități: ●sesizarea Ministerului Sănătății, demers în urma căruia a fost emis Ordinul nr. 634/2025 al ministrului Sănătății privind constituirea grupului tehnic de lucru pentru elaborarea propunerilor de reglementare a îngrijirilor la sfârșitul vieții; ●participarea la întâlnirea doamnei Renate Weber, Avocatul Poporului, cu domnul prof. dr. Șerban Ion Bubenek-Turconi, Președinte al Societății Române de Anestezie și Terapie Intensivă (SRATI) și cu doamna prof. univ. dr. Cătălina Poiană, Președinte al Colegiului Medicilor din România, din data de 3 martie 2025, în urma căreia s-a decis constituirea unui grup de lucru pentru elaborarea proiectului de lege referitor la îngrijirea pacienților la sfârșitul vieții; ●participarea la elaborarea Proiectului de Lege privind drepturile persoanelor aflate la sfârșitul vieții.

✓ Solicitare către Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale în sensul analizării oportunității amendării art. II pct. 13 lit. f⁹) din Legea nr. 141 din 25 iulie 2025 privind unele măsuri fiscal-bugetare, care modifică Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, în sensul scutirii beneficiarilor Decretului-lege nr. 118/1990, de la plata CASS, pentru următoarele considerente:

- amendarea textului legal se referă exclusiv la titularii direcți ai persecuțiilor, care au fost deținuți, obligați la muncă forțată, gratuită în folosul statului, au fost deținuți în închisori, lagăre, colonii de muncă, lagăre de deportare sau strămutare, în condiții inumane, sub teroarea torturii, a lipsei elementelor de bază a supraviețuirii, hrană și apă, în condiții de absență totală a asistenței medicale, deci a unor oameni cărora le-a fost afectată în mod dramatic starea de sănătate;

- persoanele care au fost persecutate politic nu se află în situații identice cu celelalte categorii sociale, pentru care s-a impus plata CASS, întrucât tratamentul și măsurile la care au fost supuși și anume, exproprieri, naționalizări, arestări, strămutări, deportări, muncă forțată, tortură etc., sunt specifice doar beneficiarilor Decretului Lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare;

- măsura este menită a produce satisfacția morală a recunoașterii faptelor nelegale și a încălcărilor drepturilor omului, comise în perioada comunistă.

✓ Avocatul Poporului s-a adresat Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, precum și Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, solicitând **clarificarea situației persoanelor pentru care comisia de evaluare a stabilit un termen permanent de valabilitate a certificatului de încadrare în grad de handicap, respectiv în ce măsură textul art. 58³ din Legea nr. 448/2006 privind**

protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, se referă și la această categorie.

✓ Solicitare adresată Ministerului Educației și Cercetării referitoare la analiza oportunității introducerii în Hotărârea nr. 732/2025 a unei prevederi care să permită acordarea burselor sociale și **elevilor care au tată necunoscut, pentru identitate de raționament juridic.**

✓ Sesizarea Casei Naționale de Pensii Publice în privința contradicției dintre *principiul contributivității, consacrat de Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii și aplicarea în continuare a Ordinului nr. 59/2014 al Președintelui Casei Naționale de Pensii Publice*, demers în urma căruia a fost emis *Ordinul nr. 342 din 5 iunie 2025 al Președintelui Casei Naționale de Pensii Publice*¹², prin care a fost aprobată *Procedura tehnică de transformare a zilelor lucrătoare în zile calendaristice, în vederea determinării stagiului de cotizare realizat de asigurații sistemului public de pensii.*

Rezultat:

Prin Ordinul nr. 342 din 5 iunie 2025 al Președintelui Casei Naționale de Pensii Publice a fost aprobată *Procedura tehnică de transformare a zilelor lucrătoare în zile calendaristice, în vederea determinării stagiului de cotizare realizat de asigurații sistemului public de pensii.*

✓ **având ca punct de plecare Ordonanța Guvernului nr. 10/2025 pentru modificarea și completarea unor acte normative, în privința măsurilor de suspendare temporară a emiterii de către ANRP a titlurilor de plată, pentru anumite perioade de timp, care a alternat cu efectuarea plății sumelor stabilite prin titlurile de plată emise de către ANRP au fost formulate adrese către domnul Prim-Ministru Marcel Ciolacu, domnul Marian Neacșu, Viceprim-ministru, și domnul Tanczos Barna, Viceprim-ministru și Ministrul Finanțelor**, cu rugămintea ca, în procesul de elaborare a măsurilor adoptate de Guvern în materia emiterii titlurilor de plată și a plății efective a despăgubirilor, să fie avute în vedere o serie de aspecte legate de modul de acordare a despăgubirilor, insistând în mod special asupra necesității stabilirii unor termene concrete care să asigure celeritatea procesului de restituire/despăgubire.

În principal, am adus în atenția celor sesizați precizări legate, **pe de-o parte**, de evoluția legislativă a normelor legale în materie, iar, **pe de altă parte**, de modul în care petenții s-au raportat la nesocotirea normelor constituționale.

Rezultat:

Ca urmare a demersurilor întreprinse, am primit răspuns de la **domnul Marian Neacșu, Viceprim-Ministru**, care a transmis Avocatului Poporului punctul de vedere al ANRP, în care se arată faptul că „suspendarea temporară, dispusă prin actele normative suscitată, vizează doar o etapă a procesului mai amplu de reconstituire a dreptului de proprietate, respectiv **etapa emiterii titlurilor de plată**”, iar „până la această etapă, reconstituirea dreptului de proprietate asupra imobilelor preluate abuziv în regimul comunist presupune îndeplinirea altor proceduri preliminare, respectiv analizarea cererilor depuse și soluționarea acestora, fie prin restituirea în natură, fie prin stabilirea și acordarea de despăgubiri, prin decizia emisă de către Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor (CNCI)”.

Am fost informați că, procedurile preliminare s-au desfășurat și se desfășoară în continuare, fără opriri, de la momentul adoptării **Legii nr. 165/2013**, a **Legii nr. 164/2014** și a **Legii nr. 188/2023**, context în care CNCI. și Comisia pentru Stabilirea și Acordarea

¹² Publicat în Monitorul Oficial nr. 597 din data de 26 iunie 2025

Despăgubirilor au soluționat în continuare dosare de despăgubire, emițând decizii, iar ANRP a primit și procesat cererile depuse de beneficiari în procedura specifică de valorificare.

S-a mai evidențiat faptul că, imediat după încetarea efectelor de suspendare, emiterea titlurilor de plată a fost reluată, de îndată, de către ANRP, iar Ministerul de Finanțe a asigurat plata acestora și se subliniază că, „*prin măsurile temporare instituite prin cele trei acte normative, statul și-a asumat, prin lege, modalitatea de gestionare a creanțelor reprezentate de despăgubirile acordate în temeiul legilor reparatorii*”.

Practic, din adresa comunicată, se relevă, în principal, următoarele:

- suspendarea nu afectează dreptul de proprietate în sine, ci doar o etapă ulterioară – emiterea titlurilor de plată.
- procedurile preliminare (analiza cererilor, emiterea deciziilor de compensare) s-au desfășurat în continuare, nefiind suspendate.
- după expirarea suspendărilor anterioare, ANRP a reluat emiterea titlurilor de plată, iar Ministerul Finanțelor a efectuat plățile.
- suspendarea a fost justificată bugetar, în contextul angajamentelor asumate de statul român (ex. menținerea deficitului bugetar sub 7%).

1.1.7 Recomandări

Recomandarea nr. 199/2025, adresată Ministerului Educației și Cercetării referitoare la introducerea acordării bursei sociale în Hotărârea nr. 732/2025 pentru aprobarea Metodologiei-cadru de acordare a bursei și cuantumului acestora, pentru elevii al căror tată este necunoscut.

Recomandarea a evidențiat o divergență fundamentală între viziunea administrativă a Ministerului Educației și Cercetării și standardele de protecție a drepturilor omului asumate de instituția Avocatul Poporului.

În centrul acestei controverse s-a aflat interpretarea art. 13 din Hotărârea nr. 732/2025, care reglementează acordarea bursei sociale. În prezent, norma juridică restrânge beneficiul acordării automate a bursei doar la elevii orfani, ignorând situația identică de vulnerabilitate în care se regăsesc copiii cu tată necunoscut. Această omisiune legislativă nu reprezintă doar o lacună tehnică, ci o veritabilă barieră discriminatorie care afectează dreptul la educație și protecția specială a minorului, forțând o distincție acolo unde realitatea socială impune egalitate de tratament.

Argumentația oferită de Ministerul Educației, care susține că decesul este o certitudine juridică spre deosebire de statutul de „tată necunoscut” ce poate fi remediat prin instanță, este considerată de Avocatul Poporului ca fiind o descărcare de responsabilitate. Din perspectiva interesului superior al copilului, bursa socială nu este un premiu pentru clarificarea statutului civil, ci un instrument de subvenționare a prezenței la școală pentru a preveni abandonul. Condiționarea acestui sprijin de inițierea unor proceduri judiciare de stabilire a paternității - procese care sunt de lungă durată, costisitoare și adesea traumatizante - transformă un drept constituțional teoretic într-unul iluzoriu. Statul nu poate sancționa elevul pentru lipsa de diligență a părinților sau pentru imposibilitatea materială de a accesa justiția, mai ales când scopul bursei este tocmai atenuarea dezavantajelor socio-economice.

Aplicarea testului de proporționalitate demonstrează că măsura actuală este inadecvată și excesivă. Deși statul are dreptul de a configura criteriile de asistență socială, acesta nu poate utiliza criterii care să excludă arbitrar categorii aflate în situații similare de nevoie. Atât elevul orfan, cât și cel cu tată necunoscut se confruntă cu absența sprijinului paternal, iar distincția bazată pe „potențiala remediere” a statutului de tată necunoscut nu reprezintă un scop legitim care să justifice privarea de ajutor financiar imediat.

În consecință, Recomandarea emisă reamintește Ministerului Educației obligația de a armoniza metodologia de acordare a bursei cu realitatea constituțională, prin includerea explicită a elevilor cu tată necunoscut în rândul beneficiarilor, asigurând astfel un just echilibru între politicile bugetare și datoria statului de a garanta șanse egale la educație pentru toți copiii vulnerabili.

1.1.8 Răspunsuri la petiții colective

Având în vedere interesul general și complexitatea problemelor de drept sesizate, precum și numărul mare de petiții având același obiect, în anul 2025, au fost întocmite și publicate pe site-ul instituției Avocatul Poporului un **număr de 11 răspunsuri la petiții colective**.

Cetățenii care s-au adresat Avocatului Poporului cu solicitarea de sesizare a Curții Constituționale în contextul nemulțumirii **față de măsurile legislative adoptate în plan politic, electoral și economic, apreciind că acestea nu răspund în mod adecvat nevoilor sociale și pot afecta exercitarea drepturilor și intereselor lor legitime**.

În acest context, este important să reținem că Avocatul Poporului nu are competența de a contesta la Curtea Constituțională soluții legislative întemeiate exclusiv pe considerente de oportunitate politică sau economică, întrucât controlul de constituționalitate vizează conformitatea normei cu dispozițiile Constituției, iar nu aprecierea oportunității opțiunilor de politică legislativă, care intră în sfera de competență a legiuitorului.

✓ Răspuns colectiv privind petițiile referitoare la dispozițiile art. XVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2025 pentru modificarea și completarea unor acte normative, pentru stabilirea unor măsuri privind implementarea programelor naționale din domeniul lucrărilor publice, precum și pentru stabilirea unor măsuri bugetare. (petițiile aveau ca obiect nemulțumirea față de amânarea plății unor sume datorate de instituțiile publice, stabilite prin **hotărâri judecătorești**).

✓ Răspuns colectiv privind propunerea de soluționare a petițiilor înregistrate la instituția Avocatul Poporului având ca obiect plata contribuției de asigurări de sănătate la indemnizațiile lunare pentru creșterea copilului.

✓ Răspuns colectiv privind petițiile primite, având ca obiect „plângerea internațională privind încălcarea drepturilor fundamentale și a drepturilor aleșilor politici”.

✓ Răspuns colectiv privind petițiile având ca obiect nemulțumirea față de abuzurile la care este supusă doamna Diana Iovanovici-Șoșoacă, membră a Parlamentului European.

✓ Răspuns colectiv cu privire la petițiile adresate Avocatului Poporului referitoare la Ordonanța Guvernului nr. 10/2025 pentru modificarea și completarea unor acte normative (petițiile au vizat nemulțumirea față de **suspendarea emiterii titlurilor de plată de către ANRP**).

✓ Răspuns colectiv privind modul de soluționare a petițiilor având ca obiect Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2025 privind unele măsuri pentru organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2025 și alegerilor locale parțiale din anul 2025.

✓ Răspuns colectiv privind propunerea de soluționare a petițiilor având ca obiect prevederile art. XL și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 156/2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, în ansamblul său.

✓ Răspuns colectiv privind propunerea de soluționare a petițiilor înregistrate la instituția Avocatul Poporului referitoare la Hotărârea de Guvern nr. 1588 din 12 decembrie

2024 privind declanșarea procedurilor de expropriere a tuturor imobilelor proprietate privată care constituie coridorul de expropriere al lucrării de utilitate publică de interes național „Modernizare DN 71 Bâldana-Târgoviște-Sinaia, km 0 + 000-44 + 130 lărgire la patru benzi de circulație și km 51 + 041-109 + 905 drum de două benzi”, sector II km 51 + 041-km 109 + 905 – drum la două benzi de circulație, aprobarea listei imobilelor proprietate publică a statului, precum și a listei imobilelor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale care fac parte din coridorul de expropriere al lucrării de utilitate publică de interes național.

✓ Răspuns colectiv privind petițiile având ca obiect prevederile art. XVII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 156/2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene. (petițiile au avut ca obiect nemulțumirea față de prorogarea succesivă a termenului de acordare a drepturilor bănești pentru copiii persoanelor persecutate din motive etnice, conform OG nr. 105/1999).

✓ Răspuns colectiv privind propunerea de soluționare a petițiilor înregistrate la instituția Avocatul Poporului având ca obiect art. III alin. (1) și (2) și art. LVII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 156/2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene. (nemulțumirea față de suspendarea acordării indemnizației de solidaritate pentru persoanele cu handicap vizual grav, handicap grav și handicap accentuat, care beneficiază de pensie pentru limită de vârstă și față de necompensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat).

✓ Răspuns colectiv la petițiile având ca obiect solicitarea de sesizare a Curții Constituționale în privința mandatului Președintelui României.

1.2 Soluționarea petițiilor prin care se solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea unificării practicii judiciare neunitare

În perioada analizată, a fost soluționat un număr de **59 de petiții** prin care petenții au solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Soluționarea petițiilor din analiza căroră se conturează sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție presupune: (i) identificarea dispozițiilor legale a căror interpretare și aplicare a determinat practica judiciară neunitară; (ii) identificarea aceleiași probleme de drept care a primit o soluționare diferită; (iii) sesizarea celor 15 curți de apel.

Din cele 59 de petiții:

a) în **6 dosare** s-a impus formularea solicitărilor către curțile de apel de la nivelul întregii țări, în vederea comunicării hotărârilor judecătorești privind practica judiciară neunitară. În urma analizării hotărârilor judecătorești transmise, Avocatul Poporului a constatat că nu sunt întrunite condițiile legale pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Problemele de drept semnalate au fost următoarele:

✓ Interpretarea și aplicarea prevederilor art. 81 alin. (1) lit. g) din Codul de procedură penală, art. 93 alin. (1) din Codul de procedură penală, coroborate cu art. 285 din Codul de procedură penală, în sensul de a stabili dacă persoana vătămată are sau nu dreptul de a adresa întrebări inculpatului, martorilor și experților în faza urmăririi penale din cadrul procesului penal și să ne transmită hotărâri judecătorești definitive, relevante pentru dezlegarea problemei de drept prezentate.

✓ Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 23 alin. (3) din Legea nr. 361/2022 raportat la prevederile art. 997 Cod procedură civilă, în sensul de a se stabili dacă verificarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a ordonanței președințiale prevăzută de art. 23 alin. (3) din Legea nr. 361/2022 este o procedură derogatorie de la dreptul comun sau se completează cu dreptul comun (art. 997 din Codul de procedură civilă);

✓ "Dacă, în interpretarea art. 2 alin. (2) teza I și art. 3 alin. (2) lit. (a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, determinarea bazei de calcul pentru stabilirea indemnizației de creștere a copilului în situația persoanelor care au realizat venituri din drepturi de proprietate intelectuală, implică scăderea din acest venit numai a sumelor datorate cu titlu de impozit pe venit și, după caz, a contribuțiilor sociale obligatorii sau trebuie făcută prin raportare la prevederile Codului fiscal, respectiv prin scăderea din venitul brut și a cotei forfetare de 40%, conform art. 72 alin. (2) din Codul fiscal".

✓ "Dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 193 alin. (3) raportat la art. 192 alin. (1) din Legea societăților nr. 31/1990, în cazul adunărilor generale reconvocate ale asociațiilor, hotărârile trebuie adoptate: - prin dubla majoritate - atât a numărului de asociați prezenți, cât și a părților sociale reprezentate de aceștia -; sau - prin simpla majoritate a capitalului social reprezentat de asociații prezenți, indiferent de majoritatea numerică a voturilor acestora? „Dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 193 alin. (3) raportat la art. 192 alin. (1) din Legea societăților nr. 31/1990, în cazul adunărilor generale reconvocate ale asociațiilor unui S.R.L. cu doi asociați (unul majoritar și unul minoritar), ambii prezenți la adunare, hotărârile trebuie adoptate: - cu respectarea regulii dublei majorități, calculată în raport cu asociații prezenți, ceea ce în ipoteza dată presupune unanimitatea voturilor; sau -prin majoritate simplă a capitalului social reprezentat de asociații prezenți, ceea ce permite adoptarea hotărârii doar prin votul asociatului majoritar, independent de votul asociatului minoritar?"

✓ În interpretarea dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 196/2018, alegerea unei noi persoane în organele de conducere ale Asociației de Proprietari (președinte, membri comitet executiv) constituie modificare sau completare de act constitutiv? Alegerea unor noi persoane în organele de conducere ale Asociației de Proprietari necesită înregistrarea la judecătoria care a emis încheierea judecătorească de înființare a Asociației? În înțelesul art. 57 din Legea 196/2018, „Președintele unei Asociații de Proprietari reprezintă asociația în relațiile cu terții inclusiv în acțiunile în instanță în baza mandatului „implicit” acordat prin alegerea acestuia în Adunările generale ale Membrilor Asociației sau este nevoie de acordarea unui mandat special pentru fiecare acțiune în instanță, implicit organizarea unei Adunări Generale pentru fiecare acțiune în instanță, când obiectul unei astfel de acțiuni nu constă în plata cotelor la întreținere?"

✓ Interpretarea și aplicarea prevederilor art. 346 alin. (7) din Codul de procedură penală, în scopul de stabili dacă dispozițiile art. 346 alin. (7) din Cod procedură penală sunt imperative și obligatorii, iar nerespectarea lor afectează legala compunere a completului, cu consecința reluării fazei camerei preliminare.

b) într-un **dosar**, întrucât practica judiciară neunitară se regăsea doar la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Avocatul Poporului s-a adresat instanței supreme având în vedere dispozițiile art. 21 alin. (7) din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară și cele ale art. 57 -59 din Regulamentul din 14 martie 2023 privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea nr. 20 din 14 martie 2023 a Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Problema de drept supusă solicitării de unificare a fost următoarea: "Dacă, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor: - art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ; - art. 3 lit. a) din Legea nr. 52/2003 privind transparența

decizională în administrația publică; - art. 6 alin. (1) și (2) din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009; - art. 2 alin. (3) lit. g) și art. 4 alin. (1), (3), (4), (5), (6), (7) și (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021 - 2027; - Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 1.777/2023 privind conținutului/modelului/formatului/structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art. 7 alin. (1) și art. 17 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, Ghidul solicitantului aprobat prin ordin emis de ministru este act administrativ cu caracter normativ sau individual."

În urma demersurilor întreprinse, președintele Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție ne-a comunicat faptul că, problema de drept în cauză a fost inclusă pe ordinea de zi a ședinței judecătorilor Secției de contencios administrativ și fiscal din data de 16 septembrie 2025.

Soluția Înaltei Curți de Casație și Justiție: Cu unanimitate de voturi, judecătorii au concluzionat că *"practica secției este unitară, soluțiile diferite fiind pronunțate în considerarea unor ghiduri ale solicitantului diferite, în analiza naturii juridice a acestora urmând a se aprecia în funcție de conținutul concret al ghidurilor și trăsăturile pe care trebuie să le întrunească un act administrativ, respectiv individual."*

Secțiunea a 2-a Activitatea Biroului contencios administrativ și juridic

Pentru perioada de referință, activitatea acestui birou se prezintă în sinteză, în cele ce urmează. Informările publice cu privire la activitatea biroului se regăsesc pe *site-ul* instituției, la Secțiunea *Activitate contencios administrativ*, indicată pe ani (acțiunile promovate în contencios administrativ și diverse alte activități specifice biroului).

2.1. Analizarea sesizărilor repartizate spre soluționare Biroului contencios administrativ și juridic

La nivelul Biroului contencios administrativ și juridic, au fost soluționate un număr de **413 de lucrări**.

Cu privire la sesizările avute în analiză, acestea au fost examinate și soluționate, prin raportare la legislația incidentă, Constituția României, precum și la jurisprudența instanțelor de judecată, Curtea Constituțională, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, precum și alte convenții aplicabile în domeniul avut în vedere. Răspunsurile formulate au fost transmise, argumentat, petenților în cauză.

Totodată, în cazul unor situații speciale, a fost inițiată o corespondență cu autoritățile publice competente (din perspectiva contenciosului administrativ) în vederea soluționării petițiilor repartizate, cu privire la:

1. Articolul publicat, în presa online, la adresa paginii de web (www.stiripesurse.ro/anaf-isi-aroga-dreptul-de-a-baga-oamenii-la-puscarie-modificarea-care-deschide-larg-usa-abuzurilor3580955.html), intitulat ANAF își arogă dreptul de a băga oamenii la pușcărie. Modificarea care deschide larg ușa abuzurilor

În acest sens, Avocatul Poporului a sesizat Agenția Națională de Administrare Fiscală (denumit în continuare ANAF) cu o posibilă încălcare a prevederilor art. 22, art. 23, art. 24, și art. 53 din Constituție, privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, libertatea individuală, dreptul la apărare și restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ca urmare a articolului mai sus menționat.

Ca urmare a corespondenței purtate în acest context, a fost emisă **Recomandarea nr. 214/2025**, prin care i s-a recomandat președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, ca în exercitarea atribuțiilor legale, să dispună analizarea posibilității modificării Anexei nr. 6a din Ordinul nr. 128/2025, emis de ANAF, în sensul de a schimba cadrul legal incident actual, astfel încât, în situația în care contribuabilul nu dă curs somației transmise de către organele de control fiscal, fapta acestuia să nu fie încadrată în mod disproporționat ca fiind infracțiune și pedepsită ca atare, mai ales că, în acest caz, reglementarea a fost adoptată printr-un act administrativ normativ, care nu poate stabili fapte ce pot constitui infracțiuni și nici pedepse prevăzute pentru săvârșirea acestora.

2. Hotărârea Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România nr. 25/801 din 14.01.2025 privind împuternicirea experților contabili să asiste/reprezinte beneficiarii/clientii la oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunale.

În urma analizării aspectelor sesizate cu privire la **împuternicirea experților contabili să asiste/reprezinte beneficiarii/clientii la oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunale**, s-a solicitat CECCAR reexaminarea dispozițiilor Hotărârii nr. 25/801/2025, și, după caz, modificarea acesteia astfel încât, aceasta să reflecte atribuțiile expertului contabil în acord cu prevederile stabilite în legislația care guvernează activitatea acestei categorii profesionale.

Cu privire la aspectele semnalate, pe *site-ul* CECCAR, <https://ceccar.ro/ro/?p=18357>, la rubrica *Legislație*, au fost publicate precizările ONRC cu privire la transmiterea cererilor de înregistrare la Registrul Comerțului de către profesioniștii contabili pe baza împuternicirilor sub semnătură privată, menționându-se că „*persoanele care au calitatea de expert contabil, respectiv de contabil autorizat vor putea proceda la transmiterea, în principal, prin mijloace electronice, a cererilor de înregistrare în registrul comerțului și a documentelor aferente, doar pentru profesioniștii înregistrați în registrul comerțului, în baza împuternicirilor sub semnătură privată, emise de reprezentanții profesioniștilor și acordate în conformitate cu contractul de prestări servicii de contabilitate*”.

3. Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Constanța nr. 413/30.09.2024 privind aprobarea Regulamentului de instituire și administrare a taxei de salubritate, precum și stabilirea taxei de salubritate pentru utilizatorii serviciului de salubritate

În urma analizei de legalitate a Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Constanța nr. 413/30.09.2024 privind aprobarea Regulamentului de instituire și administrare a taxei de salubritate, precum și stabilirea taxei de salubritate pentru utilizatorii serviciului de salubritate, a fost inițiată o corespondență în vederea modificării acestui act administrativ.

Ulterior, a fost emisă și **Recomandarea nr. 213/2025**, către directorul executiv al Serviciul Public de Impozite și Taxe Constanța, în vederea supunerii spre analiza Consiliului Local Mun. Constanța (conform art. 13 pct. 8 din Regulamentul de organizare și funcționare al Serviciului Public de Impozite, Taxe și alte Venituri ale Bugetului Local, aprobat prin HCL nr. 567/2023) a propunerii de modificare a dispozițiilor art. 4 alin. (1) și (2) din Regulamentul de instituire și administrare a taxei de salubritate, precum și stabilirea taxei de salubritate pentru utilizatorii serviciului de salubritate, aprobată prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Constanța nr. 413/30.09.2024, în acord cu definițiile date plătitorului, respectiv, utilizatorului

casnic de art. 2 lit. g) și j) din același Regulament, astfel încât, să nu se mai producă confuzie în rândul contribuabililor cu privire la persoana care are obligația de a declara și a depune la Serviciul de Impozite, Taxe și alte Venituri ale Bugetului Local declarația de impunere pentru stabilirea taxei de salubritate aferentă imobilelor.

4. Dreptul la indemnizația de sprijin pentru adoptator sau familia adoptatoare

În cursul anului 2025, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată de către o petentă, mamă adoptivă a doi copii, unul dintre minori fiind încadrat în grad de handicap mediu (ulterior încadrat în grad de handicap ușor), în legătură cu refuzul Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială (AJPIS) Covasna de a-i acorda indemnizația lunară prevăzută de lege. Refuzul autorității s-a întemeiat pe o interpretare eronată a dispozițiilor legale în vigoare, care a condus la emiterea deciziilor privind *sistarea acordării indemnizației de sprijin pentru adoptator sau familia adoptatoare și recuperarea sumelor aferente*.

Instituția Avocatul Poporului, prin Avocatul Copilului și, ulterior demersurilor prealabile de specialitate efectuate în acest sens, și de Biroul contencios administrativ și juridic, a analizat legalitatea actelor administrative emise, situația de fapt, și temeiul juridic invocat de autoritatea competentă și a transmis autorității un punct de vedere detaliat privind interpretarea dispozițiilor legale aplicabile în cauză, arătând astfel că, în conformitate cu dispozițiile art. 49 din Constituția României privind protecția copiilor și a tinerilor, precum și a dispozițiilor Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, *„adoptatorul sau familia adoptatoare are dreptul legal să beneficieze de indemnizația lunară de sprijin pentru fiecare copil, care la data rămânerii definitive a hotărârii de adopție, se afla în una dintre următoarele situații: a) are vârsta cuprinsă între 3 și 6 ani, b) este încadrat în grad de handicap ușor sau mediu, c) face parte dintr-un grup de 2 frați adoptabili împreună.”*

Ca urmare a demersurilor întreprinse, AJPIS Covasna a procedat la reanalizarea dosarului administrativ și a dispus acordarea indemnizației de sprijin pentru minorul încadrat în grad de handicap ușor, precum și plata retroactivă a sumelor datorate, în cuantum de 14.268 lei, pentru perioada în care dreptul fusese refuzat. Astfel, prin intervenția instituției Avocatul Poporului, s-a corectat o interpretare și aplicare administrativă nelegală și s-a asigurat respectarea drepturilor copilului cu handicap și ale reprezentantului său legal.

5. Analiza caracterului juridic al adeverinței de rol agricol, emisă cu scopul înregistrării în cartea funciară a dreptului de proprietate asupra terenurilor în vederea stabilirii îndeplinirii trăsăturilor actului administrativ potrivit semnificației prevăzută de Legea nr. 544/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

În urma analizei informațiilor comunicate de Primăria comunei Mălureni, județul Argeș și a documentelor anexate, s-a constatat că *Adeverința de rol agricol*, chiar dacă emană de la o autoritate publică, nu reprezintă un act administrativ unilateral cu caracter individual, în sensul legii, ci reprezintă doar un act de informare, scopul eliberării acesteia nefiind producerea de efecte juridice de sine stătătoare specifice dreptului administrativ, ci atestarea unei situații privind folosința terenurilor, așa cum rezultă din evidențele autorității. Adeverința nu este aptă prin ea însăși să dea naștere, să modifice, sau să stingă raporturi juridice, întrucât nu este constitutivă de drepturi.

6. Dreptul la informare a cetățenilor unei unități administrativ-teritoriale asupra problemelor de interes public, care urmează să fie dezbătute de autoritățile administrației publice locale, asupra proiectelor de acte administrative, cu caracter normativ, și a oricăror documente, care, potrivit legii, fac obiectul aducerii la cunoștință publică, prin consultarea acestora în format electronic pe pagina de internet a primăriei.

În urma demersurilor întreprinse pe lângă Primăria comunei Putineiu, județul Giurgiu și Instituția Prefectului Județul Giurgiu, autoritatea administrației publice locale, cu sprijinul operatorului economic, care asigură administrarea paginii de internet, a luat măsurile necesare respectării formelor de publicitate prevăzute de *Procedura din 2019 de organizare și publicare a monitoarelor oficiale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale, în format electronic*, așa cum prevede Anexa 1 a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

7. Obținerea plății compensației pentru atingerea integrității în cazul unui accident de muncă

Instituția Avocatul Poporului, prin domeniul de specialitate, s-a sesizat din oficiu după ce în presa online a fost prezentat cazul unui muncitor, angajat al unei societăți, care, în timpul serviciului, la schimbarea unui pneu care a făcut presiunea, acesta a explodat, doborându-l la pământ. În vederea verificării aspectelor sesizate în mediul online, s-a dispus efectuarea unor demersuri la Inspectoratul Teritorial de Muncă Suceava, Spitalul Clinic 2 Județean de Urgență „Sf. Ioan cel Nou” Suceava, Casa Județeană de Pensii Suceava și Inspectoratul de Poliție Județean Suceava, cu privire la o posibilă încălcare a prevederilor constituționale care reglementează dreptul la muncă și protecția socială a muncii și dreptul la viață și la integritate fizică și psihică garantate de art. 41 și art. 22 din Constituție.

Având în vedere faptul că, cercetarea accidentului și concluziile finale au fost amânate de către autoritățile competente sesizate și nici nu s-a dispus vreo măsură către angajatorul care nu depusese, potrivit dispozițiilor legale, documentația completă la asigurător pentru ca angajatul asigurat (victima accidentului de muncă) să poată beneficia de drepturile de asigurare, în vederea promovării unei eventuale acțiuni în contencios administrativ a fost să purtată corespondență cu Inspectoratul Teritorial de Muncă Suceava și Casa Județeană de Pensii Suceava în vederea comunicării stadiului și evoluției dosarului în cauză. În urma adreselor inițiate, Avocatul Poporului a fost informat că, în luna iunie 2025, persoana în cauză a beneficiat de compensație pentru atingerea integrității ca urmare a accidentului de muncă în care a fost implicat.

Petiții privind comunicarea de informații de interes public de către alte autorități decât Avocatul Poporului (art. 31 din Constituție și art. 7 din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare)

La nivelul biroului, au fost desfășurate și activități referitoare la soluționarea petițiilor privind comunicarea de informații de interes public de către alte autorități decât Avocatul Poporului (art. 31 din Constituție și art. 7 din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare).

Astfel, în cadrul Biroului de contencios administrativ și juridic, s-au analizat și soluționat și petițiile privind nerespectarea dreptului la informației întemeiate pe art. 31 din Constituția României. Cele mai numeroase sesizări privind posibile încălcări ale dispozițiilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, au vizat nemulțumiri ale petenților legate **fie de lipsa unui răspuns, fie de modul în care au fost soluționate cererile adresate autorităților publice**, din care amintim cu **titlu de exemplu**: accesul cetățenilor în sediile instituțiilor, în contextul unor lucrări de reabilitare, informații privind lucrările de modernizare și reabilitare a drumurilor, regimul juridic al unor terenuri sau imobile aparținând unităților administrativ-teritoriale, obligația autorităților locale de a realiza și pune la dispoziția publicului înregistrările audio-video ale ședințelor de consiliu local, ori de a aduce la cunoștință actele adoptate de consiliile locale, transparența drepturilor salariale, procesele-verbale ale ședințelor consiliului local, informațiile privind contractele de achiziție

publică, burse școlare, salubritate, rapoarte anuale, comunicarea bazei legale în temeiul căreia s-au efectuat lucrări la un lac de acumulare, precum și documentația care a stat la baza deciziei de restricționare a accesului în zonă etc.

Din analiza petițiilor înregistrate, reiese că primăriile și consiliile locale se află în mod constant printre autoritățile cel mai frecvent sesizate. Totodată, au fost formulate sesizări și cu privire la alte autorități și instituții publice, precum: ministere, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, Institutul Național pentru Medicină Legală, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, Direcțiile de Sănătate Publică, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, Administrația Națională Apele Române, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă etc.

În altă ordine de idei, subliniem faptul că în general, **autoritățile publice dau curs favorabil demersurilor instituției Avocatului Poporului**, însă, din unele adrese de răspuns reies și problemele pe care le întâmpină acestea în activitatea desfășurată și în mod special cele legate de **lipsa ori insuficienta dimensionare a personalului, resurselor materiale și financiare**.

Cu titlu de exemplu, evidențiem următoarele dosare instrumentate la nivelul instituției Avocatul Poporului, în sensul respectării dreptului de acces liber la informațiile de interes public, astfel cum este consacrat de Legea nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare:

a) Instituția Avocatul Poporului a fost sesizată în legătură cu o posibilă încălcare a dreptului la informație, lipsa transparenței și accesului la informații publice de la nivelul Primăriei comunei Lapoș, petentul menționând că primarul nu asigură publicarea și accesul la o serie de informații după cum urmează: Proiectele de hotărâri și deciziile administrative adoptate; Bugetul local anual - sursele de finanțare, execuția bugetară, bilanțurile contabile; Datele de contact actualizate ale instituției și programul de funcționare; Monitorul Oficial Local, conform prevederilor Codului administrativ; Anunțurile privind achizițiile publice, atribuirea contractelor și concursurilor de angajare; Formulare tipizate și proceduri electronice pentru depunerea cererilor și obținerea documentelor oficiale. Urmare adresei instituției Avocatul Poporului, s-a comunicat un răspuns detaliat la aspectele sesizate de petent și s-a indicat în mod concret unde pot fi accesate și vizualizate documentele solicitate.

b) Instituția Avocatul Poporului a fost sesizată de un petent care reclama un posibil abuz al Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor (ANPC), și care își exprima nemulțumirea față de conținutul unui răspuns la o solicitare de informații de interes public, din partea acestei instituții.

Ca urmare demersurilor noastre, ANPC a transmis petentului informațiile solicitate, comunicând instituției Avocatul Poporului că Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor a efectuat verificările necesare în vederea soluționării petiției și a formulat către petent răspunsul.

c) Instituția Avocatul Poporului a fost sesizată în legătură cu o posibilă încălcare a dreptului la informație de către Ministerul Finanțelor Publice, petentul susținând că a solicitat informații privind cuantumul sumei *subvenției care a fost asigurată în anul 2024 din bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale*, dar nu a primit niciun răspuns în termen legal.

Urmare adresei instituției Avocatul Poporului, Ministerul Finanțelor a transmis răspunsul solicitat: *Subvenția care a fost asigurată în anul 2024 din bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale în completarea veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat a fost în sumă de 24.305,2 milioane lei. Potrivit Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările*

ulterioare, deficitul bugetului de stat se finanțează temporar din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului și definitiv prin împrumuturi de stat.

d) Instituția Avocatul Poporului a fost sesizată de un petent care și-a exprimat nemulțumirea față de lipsa de răspuns din partea Direcției Silvice Sibiu, în urma cererii formulate de acesta în baza prevederilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, prin care solicita comunicarea bazei legale în temeiul căreia s-au efectuat lucrări la un lac de acumulare, precum și documentația care a stat la baza deciziei de restricționare a accesului în zonă, solicitând Avocatului Poporului acordare de suport pentru soluționarea cerințelor sale adresate acestei instituții. În urma demersurilor întreprinse, Direcția Silvică Sibiu a răspuns precizând, în principal, că petentului i-a fost comunicat atât în format letric, cât și în format electronic, răspunsul la petiția formulată.

e) Instituția Avocatul Poporului a fost sesizată de Redacția Săptămâna Financiară care a reclamat faptul că a înaintat o solicitare Inspectoratului Școlar Județean Ilfov, la care a primit un răspuns, prin care i s-a comunicat că petiția a fost clasată.

În urma demersurilor efectuate, Inspectoratul Școlar Județean Ilfov ne-a informat că a răspuns solicitării Redacției Săptămâna Financiară, înaintându-ne, totodată, răspunsul formulat.

2.2. Promovarea acțiunilor în contencios administrativ în anul 2025

În cursul anului 2025, Biroul contencios administrativ și juridic a formulat un număr de **25 de cereri de chemare în judecată, în contencios administrativ**, după cum urmează:

1. Acțiune având ca obiect anularea dispozițiilor art. 13 alin. (5) și alin. (6) din Regulamentul de organizare și funcționare a comisiei superioare de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, aprobat prin Ordinul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale nr. 1066/2023 și prin Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități nr. 1048/2024 referitor la valabilitatea deciziei de încadrare/neîncadrare în grad de handicap.

Soluția instanței: Acțiunea a fost **admisă de instanța de fond**, care a dispus anularea parțială a dispozițiilor art. 13 alin. (5) din Regulamentul de organizare și funcționare a comisiei superioare de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, aprobat prin Ordinul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale nr. 1066 din 9 mai 2023, care prevede că: *„Valabilitatea deciziei de încadrare/neîncadrare în grad de handicap începe de la data emiterii certificatului de încadrare în grad de handicap contestat”*, respectiv, a prevederii *”neîncadrare”*, din textul de lege indicat, precum și anularea parțială a dispozițiilor art. 13 alin. (6) din Regulamentul de organizare și funcționare a comisiei superioare de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, aprobat prin Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități nr. 1048 din 7 noiembrie 2024, care prevede că: *„Valabilitatea deciziei de încadrare/neîncadrare în grad de handicap începe de la data emiterii certificatului de încadrare în grad de handicap contestat”*, respectiv, a prevederii *„neîncadrare”* din textul de lege indicat. Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

2. Acțiune în anularea parțială a unei Hotărâri a Consiliului Local al comunei Berislăvești, județul Vâlcea, prin care s-a stabilit taxa de salubritate pentru locuințele de vacanță sau locuite temporar și care nu sunt imobile de domiciliu sau reședință.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

3. Acțiune în anularea art. 13 alin. (3) și (5) din Ordinul nr. 1048/2024, emis de ANPDPD, și a art. 13 alin. (6) din Ordinul nr. 1066/2023, emis de MMSS, referitoare la organizarea și funcționarea Comisiei superioare de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, precum și a actelor administrative individuale, emise în temeiul acestor dispoziții legale,

respectiv, decizia de neîncadrare în grad de handicap, emisă de Comisia Superioară de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap, dispoziția privind încetarea dreptului la prestații sociale pentru persoanele cu handicap, emisă de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, decizia privind recuperarea unor sume plătite necuvenit cu titlu de prestație socială pentru persoane cu handicap, emisă de Agenția Județeană de Plăți și Inspecție Socială.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

4. Acțiune având ca obiect constatarea nulității absolute a dispozițiilor de la pct. A alin. (2) din Anexa II - Bursele pentru sprijin social la Regulamentul privind acordarea de burse și alte forme de sprijin financiar, aprobat prin Hotărârea Senatului Universității „Transilvania” din Brașov din data de 23.10.2024, referitoare la ierarhizarea studenților pentru acordarea burselor sociale în ordinea descrescătoare a venitului lunar net mediu pe membru de familie, constatarea refuzului nejustificat al Universității „Transilvania” din Brașov de a acorda bursa socială unui student care îndeplinește condițiile legale, precum și obligarea pârâtei la acordarea bursei sociale pentru anul universitar 2024-2025, actualizată cu rata inflației și la plata dobânzii legale penalizatoare.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

5. Acțiune având ca obiect constatarea nulității absolute a dispozițiilor art. 16 alin. (9) din Regulamentul privind acordarea burselor pentru studenți - ciclurile de studii licență și masterat, aprobat prin Hotărârea Senatului Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca nr. 25/19.02.2024, referitoare la condiționarea acordării burselor sociale de obținerea unui număr minim de credite diferit de criteriul legal al promovabilității, constatarea refuzului nejustificat al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca de a acorda bursa socială unei studente care îndeplinește condițiile prevăzute de lege, precum și obligarea pârâtei la acordarea bursei sociale pentru anul universitar 2023-2024, actualizată cu rata inflației și la plata dobânzii legale penalizatoare.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

6. Acțiune în constatarea refuzului Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Brașov de a-și realiza atribuțiile legale, în sensul de a emite petentei o decizie de stabilire a dreptului la indemnizația pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani și, în consecință, de a se dispune obligarea Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Brașov la plata prestațiilor constând în indemnizația lunară pentru creșterea copilului, în temeiul art. 2 alin. (1) și alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, cu modificările și completările ulterioare, art. 11 alin. (3) lit. a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, precum și al dispozițiilor art. 12, art. 60 alin. (2) și alin. (3) din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, punctul B subpunctul 2 din Ordinul nr. 1474/2011 pentru aprobarea Instrucțiunilor de aplicare a unor prevederi din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

7. Acțiune având ca obiect anularea dispozițiilor art. 4 alin. (2) lit. e) din Anexa nr. 2 - Norme metodologice pentru aplicarea titlului I din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului,

aprobate prin Ordinul comun nr. 719/740/M.57/2.333/2014, cu modificările și completările ulterioare, constatarea refuzului nejustificat al Ministerului Apărării Naționale de a emite avizul specific necesar vânzării imobilului situat în extravilan, precum și obligarea Ministerului Apărării Naționale la eliberarea avizului specific.

Soluția instanței: Instanța de fond a admis în parte acțiunea și a constatat refuzul nejustificat al pârâtului Ministerul Apărării Naționale de a emite avizul specific necesar vânzării imobilului constând în teren extravilan - fâneață, dispunând obligarea acestuia la eliberarea avizului specific necesar vânzării imobilului, în conformitate cu dispozițiile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 17/2014 și art. 12 alin. (1) lit. a) din Normele metodologice, aprobate prin Ordinul comun nr. 719/740/M.57/2.333/2014. Totodată, instanța a constatat și că „prevederile art. 4 lit. e) din Anexa 2 la Ordinul nr. 719/2014 se interpretează în sensul că avizul emis de MADR este necesar doar pentru situațiile prevăzute de textul art. 9 din Legea nr. 17/2014 (pentru preemptori și potențiali cumpărători), iar nu pentru potențialii cumpărători ca persoane care nu beneficiază de drept de preferință. Pe cale de consecință, eliberarea avizului specific al Ministerului Apărării Naționale pentru beneficiarii art. 4¹ alin. 5 din Legea nr. 17/2014 nu depinde de eliberarea avizului MADR, nefiind obligatoriu pentru această ultimă situație. Aceasta înseamnă că, la analizarea cererii de emitere a avizului specific, MAPN nu poate condiționa emiterea avizului său de depunerea avizului MADR pentru situația în care nici titularii dreptului de preemțiune și nici potențialii cumpărători menționați la art. 4¹ din lege nu și-au exprimat intenția de a cumpăra terenul respectiv.” Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

8. Acțiune în constatarea refuzului pârâților, respectiv, Unitatea Administrativ-Teritorială a comunei Mănești, județul Prahova, și Consiliul Local al comunei Mănești, județul Prahova, de a-și realiza atribuțiile legale, în sensul aprobării și alocării unității de învățământ a sumelor necesare decontării navetei cadrului didactic, aferente perioadei decembrie 2023 - decembrie 2024, precum și obligarea pârâților la aprobarea și alocarea către unitatea de învățământ a sumelor necesare decontării cheltuielilor de transport pentru perioada menționată.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

9. Acțiune având ca obiect anularea dispozițiilor art. 7.1., art. 7.2., art. 7.5. și art. 7.7. din Metodologia privind aplicarea măsurilor de protecție socială la transportul public local pe raza teritorială a Unităților Administrativ-Teritoriale membre ale Asociației de Dezvoltare Intercomunitară de Transport Public Arad - Anexa nr. 2 la Hotărârea Adunării Generale a Asociațiilor nr. 3/22.02.2024 a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară de Transport Public Arad, precum și obligarea Consiliului Local al Municipiului Arad la emiterea unei hotărâri privind modalitatea de acordare a gratuității transportului urban pentru persoanele beneficiare ale Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu respectarea prevederilor art. 23 alin. (3) și (5) din aceeași lege, precum și ale art. 1-2 din Instrucțiunile privind legitimația pentru transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață pentru persoanele cu handicap și modelul acesteia, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap nr. 62/2007.

Soluția instanței: Tribunalul Arad a respins acțiunea, reținând în principal, următoarele: „(...)După cum rezultă cu claritate din prevederile art. 23 alin. 3 din Legea ##### și din cele ale art. 1 alin. 1 din Anexa 1 a Ordinului nr. 62/2007 persoanele cu handicap au dreptul de a circula în mod gratuit cu mijloacele de transport în comun pe întreg teritoriul țării în baza legitimației de transport eliberate de direcția generală de asistență socială și protecția copilului județeană. Pe de altă parte, conform art. 23 alin. 5 din Legea 448/2006, reglementarea modalităților de acordare a gratuității este lăsată în sarcina

autorităților locale. Tribunalul consideră că prevederile art. 2 din Metodologie au fost emise în aplicarea acestor din urmă prevederi legale și nu contravin dispozițiilor art. 23 alin. 3 din Legea 448/2006, întrucât nu restricționează dreptul persoanelor cu handicap de a circula pe mijloacele de transport doar în baza legitimație de transport. Astfel, după cum rezultă din interpretarea gramaticală a prevederilor art. 7.1 din Metodologie, prin utilizarea sintagmei «pot circula ...pe bază de legitimație/card...» li se conferă persoanelor cu handicap posibilitatea de a circula gratuit utilizând respectivului document fără a li se interzice posibilitatea de a circula gratuit în baza legitimației de transport. ##### s-ar fi urmărit ca acestea să poată circula gratuit doar dacă utilizează cardul emis în aplicarea sistemului de e-ticketing, formularea respectivei prevederi ar fi trebuit să fie: «pot circula numai...pe bază de legitimație/card...». Așadar, raportat la modalitatea de redactare a respectivei prevederi incriminate, tribunalul consideră că **personale cu handicap pot circula gratuit, dovedindu-și dreptul ce îl au, fie prin utilizarea legitimație de transport emise în temeiul art. 23 alin. 3 din Legea 448/2006, fie prin utilizarea legitimație/card emise conform Metodologiei.**” Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

10. Acțiune în constatarea refuzului nejustificat al Primarului comunei Pătrăuți, județul Suceava, de a o angaja pe mamă, în calitate de asistent personal al fiului său minor, încadrat în grad de handicap grav cu asistent personal, și, în consecință, de a se dispune obligarea pârâtului la angajarea acesteia ca asistent personal, cu toate consecințele legale ce decurg din încheierea contractului individual de muncă, în conformitate cu dispozițiile art. 39 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

11. Acțiune având ca obiect anularea Deciziei de neîncadrare în grad de handicap, emise de Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap din cadrul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, anularea Certificatului de încadrare în grad de handicap, emis de către Comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap - Consiliul Județean Covasna, precum și obligarea Comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap - Consiliul Județean Covasna la emiterea unui nou certificat de încadrare în grad de handicap accentuat, cu valabilitate permanentă și cu indicarea datei dobândirii handicapului ca fiind anul 2018, și, în subsidiar, reevaluarea petentului în condițiile reglementate de dispozițiile art. 3 alin. (1), art. 15 alin. (1) și art. 16 alin. (1) din Metodologia privind organizarea și funcționarea comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 430/2008.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

12. Acțiune având ca obiect constatarea refuzului nejustificat al pârâtei Unitatea Administrativ-Teritorială Municipiul Roman, județul Neamț, de a soluționa cererea petentei, în sensul înlăturării obligației de plată a redevenței stabilite pentru terenul aferent apartamentului aflat în proprietatea acesteia, obligație impusă cu încălcarea dispozițiilor art. 95 alin. (2) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, precum și eliminarea dublei impuneri fiscale constând în perceperea concomitentă a redevenței și a taxei de folosință pentru același teren, având consecința obligării pârâtei la recalcularea obligațiilor fiscale și la repararea prejudiciului cauzat petentei.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

13. Acțiune având ca obiect anularea dispozițiilor art. 1 și art. 2 din Anexa la Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Botoșani nr. 187/12.05.2025 pentru aprobarea Metodologiei acordării gratuității la transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață beneficiarilor prevăzuți de art. 23 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și

completările ulterioare, precum și obligarea Consiliului Local al Municipiului Botoșani la emiterea unei hotărâri privind modalitatea de acordare a gratuității transportului urban pentru persoanele beneficiare ale Legii nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea dispozițiilor art. 23 alin. (3) și alin. (5) din aceeași lege și ale art. 1-2 din Instrucțiunile privind legitimația pentru transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață pentru persoanele cu handicap și modelul acesteia, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap nr. 62/2007.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

14. Acțiune în constatarea refuzului Spitalului Clinic Județean de Urgență „Sfântul Ioan cel Nou” Suceava de a-și realiza atribuțiile legale privind eliberarea adeverințelor din care să rezulte sporurile cu caracter nepermanent (prime, ore de noapte, al 13-lea salariu), realizate de către petenți, documente necesare recalculării pensiei, și, în consecință, de a se dispune obligarea pârâtului la eliberarea adeverințelor solicitate, întocmite conform modelului prevăzut în anexa nr. 6 la Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, cu modificările și completările ulterioare.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

15. Acțiune în constatarea refuzului nejustificat al Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Argeș de a soluționa cererea petentului privind acordarea indemnizației lunare în cuantum de 4,8 ISR, formulată în temeiul art. 129 alin. (4²) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, după ieșirea acestuia din sistemul de protecție specială, și, în consecință, în obligarea pârâtei la emiterea unei decizii de stabilire a dreptului la indemnizația lunară, acordată în condițiile legii până la împlinirea vârstei de 26 de ani.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

16. - 17. Două acțiuni privind anularea parțială a unei hotărâri a Consiliului Local al Municipiului Bacău, referitoare la stabilirea taxelor de salubritate, precum și repararea pagubelor cauzate petenților prin adoptarea acestei hotărâri.

În acest sens, instanța de contencios administrativ a fost sesizată în cazul ambilor petenți, cu solicitarea de a anula parțial Hotărârea Consiliului Local al municipiului Bacău nr. 525/20.12.2024, în ceea ce privește mențiunea cuprinsă la punctul 9 din Anexa nr. 1, parte integrantă a acestei hotărâri, care prevede că, în acest caz, „*Cuquantumul taxei de salubritate sunt următoarele: Pentru persoanele prevăzute la pct. 3.1 - Utilizatorul casnic - persoană fizică datorează pentru fiecare clădire cu destinația de locuință în proprietate, situată în municipiul Bacău, clădire rezidențială, taxa de salubritate în valoare de 365 lei/an, respectiv, 30,416 lei/lună.*”, precum și repararea pagubelor cauzate petenților prin adoptarea acestei hotărâri, reprezentând sumele achitate de către aceștia, cu titlu de taxă de salubritate pe locuință, percepută în mod nelegal, în temeiul prevederilor actului administrativ atacat.

Soluțiile instanței: Într-unul dintre dosare, instanța de judecată, pe fond, a admis în parte cererea de chemare în judecată și a anulat pct. 9 din anexa 1 a Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Bacău nr. 525/20.12.2024 privind stabilirea taxei de salubritate pentru anul 2025 în Municipiul Bacău, obligând pârâtul Municipiul Bacău la plata către petent a sumelor achitate cu titlul de taxă specială de salubritate achitată pentru anul 2025. Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare. Cel de-al doilea dosar, se află în curs de soluționare, pe rolul instanței de contencios administrativ și fiscal.

18. Acțiune în anularea parțială a unei hotărâri a Consiliului Local al Comunei Mischii, județul Dolj, referitoare la perceperea abuzivă a taxei de salubritate prin raportare exclusivă la calitatea de proprietar a unei gospodării, fără a se ține cont de faptul că imobilul

este nelocuit și nu se produc deșeuri, fiind astfel încălcate principiile tarifării echitabile corelate cu cantitatea serviciului prestat.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

19. Acțiune în anularea unei hotărâri a Consiliului Local al Comunei Roma, județul Botoșani, referitoare la refuzul autorității publice, în calitate de angajator, de a deconta cheltuielile de transport unui angajat, conform dispozițiilor Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și a HG nr. 39/2024 privind aprobarea modalității de decontare a cheltuielilor de transport pentru funcționarii publici și personalul contractual din cadrul familiei ocupaționale *Administrație* din aparatul de specialitate al primarilor comunelor și al instituțiilor și serviciilor publice de interes local, înființate în subordinea, coordonarea sau sub autoritatea consiliilor locale din comune.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate

20. Acțiune în constatarea refuzului nejustificat de soluționare a cererii privind schimbarea numelui de familie pe cale administrativă și obligarea Primarului General al Municipiului București la emiterea dispoziției în cauză având în vedere refuzul nejustificat de soluționare a cererii privind schimbarea numelui de familie pe cale administrativă.

Soluția instanței: Acțiunea a fost anulată de către instanță având în vedere că autoritatea în cauză, după sesizarea instanței, a soluționat cererea pe cale administrativă.

21. - 22. Două acțiuni în anularea parțială a unei hotărâri a Consiliului Local al Municipiului Pitești cu privire la stabilirea cuantumului tarifului perceput pentru întreținerea locurilor de veci, în Cimitirul Sf. Gheorghe din acest municipiu, respectiv, majorarea excesivă a acestuia, față de tariful stabilit anterior fiind astfel încălcate principiile tarifării echitabile corelate cu serviciul prestat, precum și dispozițiile legislației primare în vigoare, aplicabile în acest caz.

Soluțiile instanței: Acțiunile sunt în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

23. Acțiune privind obligarea Direcției Generale de Impozite și Taxe Locale Sector 4 la acordarea scutirii de la plata taxei de dezvoltare urbană, în acord cu dispozițiile art. 3 alin. (6) lit. a) din Regulamentul anexat la Hotărârea Consiliului Local Sector 4 nr. 272/12.12.2024, având în vedere refuzul autorității locale de a scuti de la plata taxei de dezvoltare urbană, cetățenii care dețin terenuri sau proprietăți private cu destinația de parcaje conform autorizațiilor de construire sau documentațiilor de urbanism, emise în acest sens, în condiții legale, sau contracte de închiriere/comodat, valabile pe durata întregului an pentru locuri de parcare în parcări private.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

24. Acțiune având ca obiect obligarea Direcției Generale de Impozite și Taxe Locale Sector 4 la acordarea scutirii prevăzute de art. 3 alin. (6) lit. a) din Regulamentul anexat la HCL S4 nr. 272/12.12.2024, având în vedere refuzul autorității locale de a scuti de la plata taxei de dezvoltare urbană reclamantul, care deține în proprietate un loc de parcare privat, aflat pe raza teritorială a Sectorului 4 mun. București, conform extrasului de carte funciară depus în susținerea cererii și a înscrisurilor aferente, pentru autoturismul, aflat în proprietate și înregistrat la DGITL S4.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

25. Acțiune privind obligarea Direcției Generale de Impozite și Taxe Locale Sector 4 la acordarea scutirii de la plata taxei de dezvoltare urbană, în acord cu dispozițiile art. 3 alin. (6) lit. b) din Regulamentul, anexat la Hotărârea Consiliului Local Sector 4 nr. 272/12.12.2024, având în vedere refuzul acestei autorități, de a scuti de la plata taxei de dezvoltare urbană reclamantul, care deține pentru autoturismul, aflat în proprietate și

înregistrat la DGITL S4, un alt loc public de parcare, aflat în alt județ (Dolj), și pentru care plătește anual taxă de parcare.

Soluția instanței: Acțiunea este în curs de soluționare pe rolul instanței sesizate.

2.3. Soluțiile pronunțate de instanțele de judecată/stadiul de soluționare pentru acțiunile în contencios administrativ formulate în anii 2023 și 2024

În ceea ce privește soluțiile pronunțate de instanțele de contencios administrativ **în anul 2025** pentru cererile de chemare în judecată, formulate de instituția Avocatul Poporului, în numele și pentru petenți, **în anii 2023 și 2024**, acestea au fost soluționate de instanțele competente, după cum urmează:

1. Acțiunea având ca obiect anularea HCL Hărman nr. 4/31.01.2022 a fost admisă de instanța de fond, care a anulat în parte Regulamentul de implementare, nivel și condiții de stabilire a taxei speciale de salubritate în UAT Comuna Hărman, aprobat prin HCL Hărman nr. 4/31.01.2022, sub aspectul art. 3 lit. c) teza a doua, care prevede că: „*Pentru imobilele locuite temporar și nu sunt imobile de domiciliu sau reședință, obligația de a declara și achita taxa specială de salubritate revine proprietarului pentru cel puțin o persoană/an*”. În plus, pârâții au fost obligați și la plata către reclamant a sumei de 690 lei cu titlu de despăgubiri daune materiale. Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

2. Acțiunea având ca obiect anularea HCL Tecuci nr. 168/22.12.2021, referitoare la stabilirea taxelor de salubritate pentru municipiul Tecuci, instanța a admis pe fondul cauzei acțiunea formulată. Împotriva soluției de fond a fost declarat recurs, care a fost respins ca nefondat, hotărârea rămânând definitivă prin respingerea recursului.

3. Acțiunea privind anularea HCL Giurgiu nr. 351/18.09.2029 și nr. 40/13.02.2019 privind stabilirea taxei de habitat pentru un imobil nelocuit. Instanța de fond a admis acțiunea și a anulat în parte „*Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Giurgiu nr. 40 din data de 13.02.2019, respectiv art. 4 alin. (1) din Anexa nr. 1 privind instituirea taxei pe habitat pentru persoanele fizice din Mun. Giurgiu, Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Giurgiu nr. 42 din data de 18 februarie 2019, privind completarea și modificarea Anexei 1 la Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Giurgiu nr. 40 din data de 13 februarie 2019, respectiv art. 5 alin. (2) din Anexa nr. 1A, Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Giurgiu nr. 351 din data de 18.09.2019, privind modificarea Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Giurgiu nr. 40 din data de 13 februarie 2019 privind instituirea taxei de habitat pentru persoanele fizice din Municipiul Giurgiu, modificată și completată prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Giurgiu nr. 42 din data de 18 februarie 2019, respectiv art. II, cu referire la modificarea art. 5 alin. 2 din Regulamentul privind instituirea taxei de habitat pentru persoanele fizice din Mun. Giurgiu, aprobat prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Giurgiu nr. 40 din data de 13.02.2019, modificată prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Giurgiu nr. 42 din data de 18 februarie 2019.*”. A fost declarat recurs în cauză, acesta fiind în curs de soluționare.

4. Acțiunea în constatarea refuzului nejustificat al UAT Municipiul Brașov de a atribui un loc de veci unui beneficiar al Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare și al Decretului-Lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare. Acțiunea formulată a fost admisă atât pe fond, cât și în recurs, hotărârile judecătorești rămânând definitive prin respingerea recursului. Instanța a constatat refuzul nejustificat al UAT Municipiul Brașov privind atribuirea unei loc de veci în beneficiul reclamantei, în calitate de beneficiară a OG nr. 105/1999 aprobată prin Legea nr. 189/2000.

Totodată, autoritatea publică fost obligată la recunoaşterea dreptului legitim al reclamantei, prin atribuirea, în mod gratuit, a unui loc de veci, în condiţiile legii.

5. Acţiunea cu privire la obligarea autorităţilor competente în vederea îndeplinirii obligaţiilor legale referitoare la stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor (fond funciar). Instanţa a admis cererea şi a dispus înaintarea către Comisia Judeţeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Constanţa propunerea de înscriere a petentului în Anexa 22 şi radierea corespunzătoare din Anexa 23 (împreună cu ceilalţi moştenitori). Pentru a dispune astfel, instanţa a reţinut, în esenţă, faptul că, după intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, reclamantul a formulat o cerere prin care a solicitat atribuirea în natură a terenului şi în mod corespunzător înscrierea sa în anexa nr. 22 şi radierea din anexa nr. 23, iar această solicitare nu a fost soluţionată favorabil, deşi ca urmare a noii inventarieri a terenurilor, impusă de prevederile Legii nr. 165/2013, au fost identificate terenuri ce pot face obiect al restituirii în natură, în condiţiile acestei legi, respectiv (printre altele) în ordinea de înregistrare a cererilor iniţiale de restituire. Cu apel în 30 de zile de la comunicare.

6. Acţiunea în constatarea refuzului nejustificat al Consiliului Local Municipiul Slatina, referitor la transcrierea unui certificat de căsătorie, emis pentru o persoană transgender. Acţiunea a fost admisă pe fond. Instanţa a obligat Consiliul local al municipiului Slatina - Serviciul public comunitar local de evidenţă a persoanelor la eliberarea avizului prealabil necesar transcrierii certificatului de căsătorie şi a obligat Primarul municipiului Slatina la transcrierea certificatului de căsătorie eliberat de autorităţile din Regatul Unit al Marii Britanii şi Irlandei de Nord. Cu recurs în 15 de zile de la comunicare.

7. Acţiunea având ca obiect constatarea refuzului nejustificat al UAT Municipiul Braşov privind atribuirea unui loc de veci unei petente, în calitate de beneficiară a Legii nr. 189/2000, cu modificările şi completările ulterioare, şi, prin urmare, obligarea autorităţii administrative la recunoaşterea dreptului legitim al reclamantei, prin atribuirea, în mod gratuit, a unui loc de veci. Acţiunea a fost admisă pe fondul cauzei, pârâta fiind obligată la atribuirea unui loc de veci în mod gratuit către reclamantă. Hotărârea din fond a rămas definitivă prin respingerea căii de atac a recursului.

8. Acţiunea având ca obiect anularea dispoziţiei privind aprobarea plăţii indemnizaţiei lunare pentru persoane cu handicap grav, emisă de către primarul comunei Costeşti, şi subsecvent anulării actului administrativ contestat, obligarea pârâtei UAT Comuna Costeşti, prin primar, la plata către reclamantă a sumei reprezentând indemnizaţia prevăzută de dispoziţiile art. 37 alin. (3), raportat la art. 43 alin. (1) din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, actualizată cu indicele de inflaţie, precum şi la plata dobânzii legale de la data scadenţei fiecărei sume lunare şi până la data restituirii efective. Instanţa de fond a admis acţiunea în contencios administrativ şi a dispus anularea dispoziţiei Primarului privind aprobarea plăţii indemnizaţiei lunare reclamantei, persoană cu handicap grav, şi a obligat pârâta UAT comuna Costeşti, prin primar, la plata indemnizaţiei lunare cuvenite reclamantei, pentru perioada 13.07.2022 - 30.11.2022, actualizată cu indicele de inflaţie, precum şi la plata dobânzii legale de la data scadenţei fiecărei sume lunare şi până la data plăţii efective. În recurs, în temeiul art. 242 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa a suspendat judecarea cauzei pentru neîndeplinirea de către intimatul reclamant a obligaţiei stabilite în sarcina sa de a depune certificatul de moştenitor care dovedeşte calitatea sa de moştenitor.

9. Acţiunea având ca obiect anularea dispoziţiei privind aprobarea plăţii indemnizaţiei lunare pentru persoane cu handicap grav, emisă de către primarul comunei Costeşti, şi subsecvent anulării actului administrativ contestat, obligarea pârâtei UAT Comuna Costeşti, prin primar, la plata către reclamantă a sumei reprezentând indemnizaţia prevăzută de

dispozițiile art. 37 alin. (3), raportat la art. 43 alin. (1) din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, actualizată cu indicele de inflație, precum și la plata dobânzii legale de la data scadenței fiecărei sume lunare și până la data restituirii efective. Pe fond, instanța a respins cererea de chemare în judecată. Ulterior, instanța de recurs a admis recursul, a casat în tot sentința recurată și, rejudecând, a admis în parte cererea de chemare în judecată. Astfel, a anulat în parte dispoziția primarului, în sensul că plata indemnizației se face începând cu luna iunie 2023 și a obligat pârâta UAT Costești la plata către reclamant a indemnizației în perioada 01.06.2023-31.08.2023, actualizată cu indicele de inflație, la care se adaugă dobânda legală de la data scadenței fiecărei obligații, până la data plății efective. Hotărârea a rămas definitivă.

10. Acțiunea având ca obiect constatarea refuzului nejustificat al primarului comunei Dumbrăveni, județul Suceava, privind compensarea în bani a concediului de odihnă cuvenit și neefectuat de către petentă, pentru întreaga perioadă lucrată, în calitate de asistent personal, în baza contractului de muncă încheiat cu Primăria comunei Dumbrăveni, județul Suceava, și să se dispună obligarea pârâților, primarul comunei Dumbrăveni, județul Suceava, și Unitatea administrativ teritorială comuna Dumbrăveni, județul Suceava, la compensarea în bani a concediului de odihnă cuvenit și neefectuat pentru întreaga perioadă lucrată de către petentă, până la încetarea contractului individual de muncă. Pe fond, instanța a admis cererea de chemare în judecată și a constatat refuzul nejustificat al Primarului comunei Dumbrăveni privind compensarea în bani a concediului de odihnă cuvenit și neefectuat de reclamantă. De asemenea, obligă pârâțul să achite reclamantei drepturi bănești constând în compensarea în bani a concediului de odihnă reglementată de art. 37 din Legea nr. 448/2006 pentru perioada lucrată în calitate de asistent personal în baza contractului de muncă încheiat cu Primăria comunei Dumbrăveni, drepturi actualizate cu indicele de inflație la data plății, precum și dobânda legală penalizatoare aferentă calculată de la data scadenței și până la data plății efective. A fost declarat recurs împotriva hotărârii judecătorești, pronunțate în fond. Recursul este în curs de soluționare.

11. Acțiunea având ca obiect constatarea refuzului nejustificat al Primarului comunei Ghimpați, județul Giurgiu, privind angajarea reclamantei ca asistent personal pentru fiica sa, minoră, încadrată în grad de handicap grav cu asistent personal, și obligarea acestuia la angajarea reclamantei ca asistent personal pentru fiică, cu toate consecințele legale ce decurg din încheierea contractului de muncă, a fost admisă în parte de instanța de judecată, care a constatat refuzul nejustificat al autorităților publice pârâte de a-i asigura un asistent personal minorei, încadrată în grad de handicap grav, cu asistent personal și le-a obligat la angajarea unui asistent personal care să asigure minorei în cauză îngrijirea și asistența de care are nevoie, potrivit Legii nr. 448/2006. Hotărârea instanței a rămas definitivă, ca urmare a respingerii recursului, ca nefondat.

12. Acțiunea având ca obiect constatarea inexistenței juridice a două acte emise de către Comisia Superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, motivat de nepublicarea actelor normative în Monitorul Oficial, anularea Deciziei de încadrare în grad de handicap în ceea ce privește mențiunea inserată la rubrica III „data dobândirii handicapului”, anularea Certificatului de încadrare în grad de handicap în ceea ce privește mențiunea inserată la rubrica III „data dobândirii handicapului”, obligarea Comisiei de evaluare la emiterea unui nou certificat de încadrare în grad de handicap mediu în care să fie menționată ca dată a ivirii handicapului: „data nașterii”, precum și anularea Deciziei privind respingerea pensiei pentru limită de vârstă, a fost admisă, pe fond, de instanță, care a constatat inexistența Instrucțiunii nr. 3 din 13.11.2019 privind aplicarea prevederilor art. 58 și art. 59 din Legea nr. 263/2010, emisă de pârâta Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități

și a Instrucțiunii metodologice nr. 2/16.12.2021, emisă de Comisia Superioară din cadrul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități. Hotărârea nu este definitivă.

2.4. Soluționarea plângerilor prealabile, nemulțumiri și contestații ale cetățenilor cu privire la acte sau fapte ale autorităților publice

În decursul anului trecut, Biroul contencios administrativ și juridic a soluționat un număr de **50 plângeri prealabile, nemulțumiri și contestații ale cetățenilor cu privire la acte sau fapte ale instituției Avocatul Poporului sau ale altor autorități publice.**

Plângerile prealabile formulate de către petenți vizează, în principal, nemulțumirea acestora, fie față de răspunsul transmis la o petiție adresată instituției Avocatul Poporului, care nu s-a concretizat cu demersuri la autoritățile publice vizate, întrucât situația expusă de petenți nu intra în sfera de activitate a instituției Avocatul Poporului, fie față de rezultatul demersurilor întreprinse, cazuri în care aspectele semnalate de petenți nu s-au finalizat în sensul dorit de aceștia.

Plângerile prealabile au avut ca obiect, în principal, sesizări cu privire la: dreptul la petiționare, dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, nemulțumirea față de modul de instrumentare a unor dosare soluționate de domeniile de specialitate ale instituției Avocatul Poporului, conținutul eronat și legalitatea unor acte administrative, refuzul autorităților de a elibera acte de stare civilă, necomunicarea unor informații de o autoritate publică, care se circumscriu noțiunii de date personale care sunt exceptate de la accesul liber al cetățenilor.

2.5. Managementul dosarelor, aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor de judecată/cercetare penală, în care Avocatul Poporului are calitatea de parte și actele procedurale aferente întocmite în acest sens

În anul 2025, la nivelul Biroului contencios administrativ și juridic au fost instrumentate un număr de **49 de dosare** (dosare nou înregistrate și dosare din anii precedenți, care se află în curs de soluționare în diferite faze procesuale, pe rolul instanțelor de judecată, sau în curs de cercetare la organele competente) pentru care s-au întocmit, după caz, actele de procedură aferente, respectiv: întâmpinări, note scrise; note precizatoare; puncte de vedere; concluzii scrise; alte cereri/note/recurs; reprezentări în dosare; informații, note scrise, și înscrisuri, depuse la organele de cercetare penală/instanțe, în dosarele penale, aflate în soluționare.

2.6. Alte activități

Pe lângă activitățile menționate mai sus, la punctele 2.1.-2.5., în cadrul biroului au fost realizate și alte activități juridice specifice, respectiv: a) întocmire/modificare/completare, după caz, și viză de legalitate pentru toate ordinele, regulamentele, metodologiile sau alte acte emise de către Avocatul Poporului; b) formularea unor puncte de vedere sau note cu privire la diverse acte sau fapte, întocmite la solicitarea Avocatului Poporului; c) avizarea juridică a tuturor protocoalelor, contractelor și a actelor adiționale, încheiate de instituția Avocatul Poporului, precum și a altor acte juridice încheiate de instituție, după caz; d) activități de dispecerat și audiențe; e) cursuri de formare/perfecționare profesională și sesiune de formare interprofesională și schimb de bune practici în materia contenciosului administrativ.

Secțiunea a 3-a Activitatea Biroului analizează acte normative, relații externe și comunicare

Pentru perioada de referință, activitatea poate fi sintetizată astfel:

3.1. Pe plan extern, Avocatul Poporului, adjuncții săi și reprezentanții instituției au participat la reuniuni internaționale, organizate de: Institutul Internațional al Ombudsmanului, Asociația Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni, Consiliul Europei, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței, Centrul de Cercetare a Ombudsmanului African (AORC), precum și alte instituții europene cu care instituția colaborează.

- *Conferința la nivel înalt cu instituțiile Ombudsman și Instituțiile Naționale pentru Drepturile Omului*, organizată sub auspiciile Președinției luxemburgheze a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei;

- prezentarea și o discuție despre *Raportul privind drepturile fundamentale 2025 al Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene*, la care au participat reprezentanți ai organizațiilor societății civile care participă la Platforma pentru Drepturi Fundamentale a FRA, instituții Ombudsman, organisme pentru egalitate și instituțiile naționale pentru drepturile omului;

- Conferința anuală internațională *Protejarea și promovarea dreptului copiilor la sănătate fizică*, organizată de Rețeaua Europeană a Ombudsmanilor pentru Copii (ENOC) și Avocatul Copilului din Moldova;

- întrevederea online cu domnul Martin Zinkler, reprezentantul Subcomitetului de prevenire a torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante (SPT), raportor de țară NPM-SPT pentru România, cu tema *Întâlnire informală MNP*;

- Webinarul cu teme: *Rolul Ombudsmanului în construirea încrederii și soluționarea conflictelor; Promovarea drepturilor copilului în 2025 - Rolul instituțiilor Ombudsmanului pentru copii; Prezentarea Ombudsmanilor din domeniile financiar, al sănătății și al serviciilor juridice - Consolidarea justiției sectoriale prin intermediul instituțiilor Ombudsman specializate; Îmbunătățirea implicării cetățenilor: încurajarea utilizării mai frecvente a serviciilor Ombudsmanului de către cetățeni; Sărbătorirea Lunii Femeilor din Africa de Sud - Politici incluzive din perspectiva de gen: un ghid pentru instituțiile Ombudsmanului; Prezentarea Ombudsmanilor sectoriali: presă, protecția consumatorilor; Maximizarea impactului și a ariei de aplicare: consolidarea influenței și a sferei de acțiune a recomandărilor Ombudsmanului și Înțelegerea cadrului drepturilor omului: integrarea standardelor internaționale în practica Ombudsmanului*, organizate de Centrul de Cercetare a Ombudsmanului African, în colaborare cu Institutul Internațional al Ombudsmanului;

- Seminarul anual al Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței cu organisme de egalitate;

- Simpozionul internațional *Principiile și Practicile Ombudsmanului*, organizat online, de Ombudsmanul din Ontario;

- Conferința 2025 a Rețelei Europene a Ombudsmanilor, cu tema *Susținerea unei Europe bazate pe drepturi*, organizată de Ombudsmanul European;

- Workshopul *Vulnerability Assessments*, organizat de Centrul Internațional pentru Dezvoltare a Politicilor de Migrație.

✓ **demersuri la nivelul instituțiilor Ombudsman din Europa, dar și al altor autorități de la nivel european:**

- întocmirea răspunsurilor la diverse solicitări/chestionare primite din partea instituțiilor Ombudsman din Europa/ asociațiilor și organizațiilor din care face parte instituția Avocatul Poporului: Institutul Internațional al Ombudsmanului, Institutul European al Ombudsmanului și Asociația Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni;
- corespondență cu: Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, Comisia Europeană, Ombudsmanul European, Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept.

3.2. Pe plan *intern*, amintim:

- evenimentul organizat de Secretariatul General al Guvernului, cu tema *Protejarea spațiului civic*, în contextul Open Gov Challenge;
- evenimentul *Mă auzi?* - *SLAPP-urile care încearcă să ne reducă la tăcere*, organizat de Asociația LiderJust și Programul pentru Statul de Drept în Europa de Sud-Est - Fundația Konrad Adenauer;
- întrevederea Avocatului Poporului cu misiunea OSCE de observare a alegerilor pentru alegerile prezidențiale;
- conferința internațională de închidere a proiectului *TSI (Technical Support Instrument) - 23RO06 - Sprijinul în implementarea integrității și anticorupției în sfera cadrului legal din România, inclusiv în reducerea riscului de corupție în domeniul achizițiilor publice*, derulat de către Ministerul Justiției, împreună cu Agenția Națională de Integritate și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică;
- întrevederea Avocatului Poporului cu ES domnul Gudsi Osmanov, Ambasadorul Republicii Azerbaidjan;
- dezbaterile *Pluralism și voci critice - noua directivă europeană anti-SLAPP*, organizată de Centrul de Expertiză Europeană EUROPULS;
- întrevederea Avocatului Poporului, cu ES domnul Jean-Marc Berthon, Ambasadorul francez pentru drepturile persoanelor LGBT+;
- *Forumul privind Statul de Drept*, organizat de Facultatea de Drept a Universității din București, Reprezentanța Comisiei Europene în România și Fundația Konrad Adenauer;
- reuniunea Platformei de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție, organizată de Ministerul Justiției;
- întrevederea Avocatului Poporului cu doamna Anna Riatti, Reprezentanta UNICEF în România;
- întrevederea Avocatului Poporului cu reprezentanții Ministerului Justiției, privind transpunerea Directivei (UE) 2024/1069 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 aprilie 2024 privind protecția împotriva cererilor vădit neîntemeiate sau a procedurilor judiciare abuzive împotriva persoanelor implicate în acțiuni de mobilizare publică („acțiuni strategice în justiție împotriva mobilizării publice”);
- întâlnirea Avocatului Poporului cu 30 de seniori, persoane vârstnice, vulnerabile, la sediul Asociației „Niciodată Singur”;
- întrevederea cu reprezentanții Agenției Uniunii Europene pentru Azil (EUAA);
- întrevederea cu reprezentanții Centrului Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor Migrației (ICMPD), pe tema creării și definitivării Mecanismului Independent de monitorizare a respectării drepturilor fundamentale ale persoanelor supuse procedurilor de screening;

- întâlnirea de lucru în cadrul proiectului Sprijin pentru implementarea Pactului privind Migrația și Azilul, organizată de Inspectoratul General pentru Imigrări și Centrul Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor Migrației;
- întâlnirea cu 15 participanți din Siria, Palestina, Liban și Irak, participanți la programul de pregătire specializat în consolidarea capacităților instituționale - *Institutional Capacity-Building in Support for Democratic and Inclusive Governance*, derulat de Ministerul Afacerilor Externe, în parteneriat cu Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare;
- întrevvederea Avocatului Poporului cu domnul Pablo Zapata, reprezentantul UNHCR în România;
- întrevvederea online cu doamna Nikoletta Douratsou, monitor al drepturilor fundamentale în cadrul FRONTEX, responsabilă de monitorizarea activităților operaționale din România;
- exercițiul de testare *Toolbox screening*, organizat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, la Inspectoratul Teritorial al Poliției de Frontieră Sighetu Marmatei în perioada 24 noiembrie - 5 decembrie 2025, la care au participat reprezentanți ai: UNHCR, FRONTEX, Agenției Uniunii Europene pentru Azil - EUAA, Consiliului Național Român pentru Refugiați, Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș;
- debriefing-ul exercițiului de testare *Toolbox screening*, desfășurat la Sighetu Marmatei în perioada 24 noiembrie - 5 decembrie 2025, organizat de Centrul Internațional pentru Dezvoltare a Politicilor de Migrație.

✓ demersuri la nivelul autorităților din România:

- întocmirea răspunsului instituției Avocatul Poporului la solicitarea Secretariatului General al Guvernului pe marginea Anexei privind rezultatele monitorizării respectării standardelor reglementate prin Legea nr. 544/2001 privind accesul liber la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, la nivelul instituției Avocatul Poporului;
- corespondență cu Guvernul României privind planificarea și elaborarea unui Plan Național de Acțiune pentru Drepturile Omului de către România;
- corespondența cu Ministerul Afacerilor Externe pe marginea Documentului nr. 31 din 26.02.2025, emis de Departamentul de Educație, Cultură, Tineret, Sport și Egalitate de Gen al Primăriei Vancicăuți, Ucraina, prin care se impuneau măsuri de eliminare a limbii române din școlile minorităților naționale;
- întocmirea răspunsurilor instituției Avocatul Poporului la solicitările unor organizații neguvernamentale.

✓ organizare întâlniri de lucru:

- în data de 17 iunie 2025, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, o întâlnire cu reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale (Liderjust Association, Centrul pentru Jurnalism Independent, APADOR-CH, Centrul de Resurse Juridice, Funky Citizens, Bankwatch Romania, Floreasca Civica, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, ActiveWatch, Greenpeace Romania, Declic, Agent Green, Asociația Ecologică Regională AER Muntenia) și ai Ministerului Justiției, din perspectiva necesității stabilirii unui mod de cooperare pentru transpunerea Directivei (UE) 2024/1069 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 aprilie 2024 privind protecția împotriva cererilor vădit neîntemeiate sau a procedurilor judiciare abuzive împotriva persoanelor implicate în acțiuni de mobilizare publică („acțiuni strategice în justiție împotriva mobilizării publice”).

- în data de 19 iunie 2025, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, o întâlnire de lucru cu reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale, pe marginea proiectului de lege privind transpunerea Directivei (UE) 2024/1069 (APADOR-CH, Centrul de Resurse Juridice, Funky Citizens, Bankwatch Romania, Floreasca Civica, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, ActiveWatch, Greenpeace Romania, Declic).

3.3. Informarea cu privire la actele normative cu incidență în materia drepturilor cetățenilor

În contextul fluctuației legislative, în scopul informării publice, în timp real, a cetățenilor, dar și a personalului instituției Avocatul Poporului, au fost întocmite la nivelul biroului, **8 informări**.

3.4. Analiză acte normative

În materia **analizei actelor normative**, evidențiem faptul că Avocatul Poporului studiat și aprofundat legislația internă și internațională aplicabilă în materia migrației și azilului și a participat în mod activ la ședințele de lucru/întâlnirile/lucrările legate de **implementarea Pactului privind migrația și azilul**.

În acest sens, arătăm că, prin **Memorandumul** privind „Aprobarea Planului național de implementare a Pactului privind migrația și azilul și a transmiterii acestuia către Comisia Europeană”, inițiat de către domnul Marian-Cătălin Predoiu, în calitate de viceprim-ministru și ministru al afacerilor interne, prin care s-a propus aprobarea *Planului național privind migrația și azilul*, precum și transmiterea acestuia către Comisia Europeană, prin intermediul *Punctelor Naționale de Contact desemnate*, **instituția Avocatul Poporului are sarcina de instituire/adaptare a unui mecanism independent de monitorizare care să evalueze respectarea drepturilor fundamentale** ale resortisanților țărilor terțe și apatrizilor în centrele de primire, custodie publică, screening, tranzit și pe tot parcursul procedurilor de azil și returnare, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1348, 2024/1349, 2024/1356 și Directiva (UE) 2024/1346, **în centrele de primire și pe parcursul procedurilor de azil**.

Cu luarea în considerare a rolului constituțional și legal, instituția Avocatul Poporului a fost de acord să-și asume în cadrul acestui mecanism, un rol activ, profesionist și independent, în deplină conformitate cu exigențele europene.

Obiectivul este ca România să îndeplinească la termen obligațiile prevăzute de Regulamentul (UE) 2024/1356, garantând în același timp, respectarea drepturilor fundamentale ale tuturor persoanelor aflate sub incidența procedurilor de screening și azil.

În scopul îndeplinirii atribuțiilor specifice monitorizării, Avocatul Poporului ar urma să:

- efectueze activități de monitorizare anunțate și inopinate în centrele de primire, cazare, screening, detenție administrativă sau alte locații în care se află persoane aflate sub incidența reglementărilor privind azilul și returnarea;
- monitorizeze respectarea drepturilor migranților și solicitarea de azil prin verificarea condițiilor de trai, accesul la proceduri legale, tratamentul aplicat, accesul la informație, protecția categoriilor vulnerabile etc.;
- realizeze activități de monitorizare pe teren pentru a evalua stadiul fizic și funcțional al centrelor (spații dedicate interviurilor și evaluărilor individuale; capacități de cazare temporară în conformitate cu standardele europene stabilite prin Pactul privind azilul și migrația; personal instruit pentru gestionarea cazurilor vulnerabile; facilități medicale pentru triaj și îngrijire de urgență; zone de așteptare și informare pentru migranți; zone de recepție

și înregistrare; spații de cazare temporară organizate pe criterii de vulnerabilitate; spații de depozitare pentru bunuri personale pentru migranți etc.)

- primească și să investigheze plângerile formulate de persoane aflate sub incidența reglementărilor privind azilul și returnarea;

- întocmească rapoarte anuale sau la cererea Parlamentului privind respectarea drepturilor fundamentale, care pot conține recomandări privind modificarea legislației sau măsuri de altă natură pentru ocrotirea drepturilor și libertăților persoanelor fizice.

Autoritățile cu atribuții strict legate de migrațiune și azil ar avea obligația să permită și să asigure Mecanismului Independent de Monitorizare:

- accesul la screening, procedura de azil la frontieră, procedura de returnare, inclusiv la centrele de primire și de luare în custodie publică, la persoane și la documentele pe care le consideră relevante în îndeplinirea prevederilor legale;

- înregistrarea (fotografii, video și/sau înregistrări audio) în orice loc și în orice moment, cu respectarea cuvenită vieții private, principiului „a nu face rău”, siguranței și securității (Ghidul FRA, pct. 3.9);

- observarea prin supraveghere a procedurilor de screening, amprentare digitală, înregistrare și procesare a cererilor de azil cu precauțiile necesare privind confidențialitatea, protecția datelor cu caracter personal, principiul „a nu face rău” și siguranța și securitatea tuturor persoanelor implicate.

Concluzionând cele de mai sus, se poate constata că în scopul realizării *Planului național de implementare a Pactului privind migrația și azilul*, instituția Avocatul Poporului are sarcina de instituire/adaptare a unui mecanism independent de monitorizare care să evalueze respectarea drepturilor fundamentale în centrele de primire și pe parcursul procedurilor de azil.

Referitor la pregătirea și ducerea la îndeplinire a *Planului național de implementare a Pactului privind migrația și azilul*, se pot reține și următoarele aspecte:

- **Mecanismul a fost deja constituit** prin ordin al Avocatului Poporului, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1356 și cu Planul Național de Implementare a Pactului;

- **Acesta beneficiază de reprezentare la nivel central și teritorial, urmând să devină operațional la data de 12 martie 2026, sub rezerva adoptării legislației în materie;**

- Membrii Mecanismului dețin competențe specifice și experiență anterioară în domeniul protejării drepturilor fundamentale în instituții de cazare în regim supravegheat, dobândite prin activitatea desfășurată în cadrul Domeniului apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului, Domeniului armată, justiție, poliție, penitenciare și Domeniului privind prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante în locurile de detenție - MNP;

- În contextul adoptării Planului național de implementare a Pactului privind migrația și azilul și al demarării activităților necesare punerii în aplicare a măsurilor prevăzute în acest document strategic, instituția Avocatul Poporului a participat, alături de Poliția de Frontieră Română, de agențiile europene competente în domeniul frontierelor externe și al azilului, precum și de Europol, la exercițiul de testare *Toolbox screening*, organizat în perioada 24 noiembrie - 5 decembrie 2025.

Reprezentanții Avocatului Poporului au participat la reuniunile de lucru la nivel tehnic, în vederea corelării legislației naționale cu dispozițiile Regulamentelor din cadrul Pactului privind Migrația și Azilul. De asemenea, în cadrul unui grup de lucru, împreună cu structurile MAI implicate, a fost elaborat Proiectul de Lege privind stabilirea unor măsuri pentru punerea în aplicare a Pactului privind Migrația și Azilul, precum și pentru modificarea și completarea

unor acte normative în domeniul străinilor și apatrizilor. Activitatea s-a desfășurat pe o platformă online, într-un folder comun dedicat, coordonarea tehnică fiind asigurată de Departamentul IT al ICMPD.

*

Pentru a veni în sprijinul studenților și masteranzilor care au solicitat efectuarea unor stagii de practică în cadrul instituției Avocatul Poporului, *stagiile de practică* au fost derulate în format fizic, dar și online:

Astfel, de-a lungul anului au fost efectuate **6** stagii de practică, de către **53 de studenți și masteranzi** din cadrul: Facultății de Drept - Universitatea din București, Facultății de Drept din cadrul Universității „Titu Maiorescu” din București, Facultății de Drept din cadrul Universității „Nicolae Titulescu” din București și Facultății de Drept din cadrul Academiei de Științe Economice din București.

De asemenea, au fost semnate acorduri/convenții de practică cu mai multe universități și asociații studențești, în vederea efectuării stagiilor de practică, în cadrul programelor de studii universitare de licență sau masterat:

- Acord-cadru privind efectuarea stagiului de practică, încheiat între Instituția Avocatul Poporului și Facultatea de Drept - Universitatea Din București;
- Convenție de colaborare pentru practica studenților/masteranzilor, încheiată între Instituția Avocatul Poporului și Universitatea „Titu Maiorescu” din București;
- Acord privind efectuarea stagiilor de practică de specialitate, încheiat între Instituția Avocatul Poporului și Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca;
- Acord de parteneriat, încheiat între Instituția Avocatul Poporului și Asociația Studenților la Drept Iași (ASD);
- Acord de colaborare, încheiat între Instituția Avocatul Poporului și ELSA Cluj-Napoca;
- Protocol de Practică Postuniversitaria, încheiat între Instituția Avocatul Poporului și ELSA Suceava.

Acțiuni și evenimente organizate împreună cu instituții de învățământ superior

- întâlnirea cu 15 studenți din cadrul Facultăților de Drept - Universitatea din București și Universitatea „Nicolae Titulescu” din București, organizată în cadrul evenimentului *Freshers' Week*.

- întâlnirea cu un grup de 10 studenți din cadrul Facultății de Jurnalism și Științele Comunicării - Universitatea din București, în cadrul unei vizite de documentare, în cadrul cursului despre instituțiile publice.

*

În ceea ce privește *pregătirea profesională*, la nivelul Biroului analiză acte normative, relații externe și comunicare, au fost derulate **7** activități:

- *Accesarea fondurilor europene, Comunicarea în administrația publică, Etică și integritate, Fonduri europene*, organizate de Centrul de Formare APSAP;
- *Elemente de bază pentru înțelegerea securității cibernetice: concepte esențiale pentru utilizatori și bune practici*, organizat de Institutul Național de Administrație;
- *Atelier digital cu Google - Creșterea eficienței activităților din administrația publică prin utilizarea soluțiilor de inteligență artificială*, organizat de Institutul Național de Administrație;

- *Reziliența cibernetică în administrația publică: de la tendințe la bune practici*, organizat de Institutul Național de Administrație, Directoratul Național de Securitate Cibernetică și Centrul Euro-Atlantic pentru Reziliență.

**

Pentru a veni în sprijinul cetățenilor interesați de activitatea domeniilor de activitate și a birourilor teritoriale, încă din anul 2022, au fost create rubrici dedicate pe site-ul instituției - *Activitate* - unde sunt postate săptămânal, exemple din cazuistica relevantă.

✓ Alte activități specifice la nivelul Biroului analizează acte normative, relații externe și comunicare: întocmirea Raportului de activitate al instituției Avocatul Poporului pentru anul 2024; primirea, analizarea și verificarea rezumatelor elaborate de domeniile de activitate și cele 15 birouri teritoriale, în legătură cu demersuri relevante ale instituției și transmiterea pentru postarea pe site-ul instituției; verificarea, corectarea, elaborarea, documentarea, expedierea rapoartelor speciale; gestionarea documentelor primite/transmise prin Poșta specială; traducerea tuturor invitațiilor și solicitărilor primite de la Ombudsmeni sau alte organizații cu care colaborează instituția Avocatul Poporului; răspunsuri la solicitările primite din partea mass-media/ONG-uri; gestionarea rubricilor: *Noutăți, Știri, Documente adoptate de organisme internaționale*, prin transmiterea pentru postare pe site-ul instituției/actualizare a tuturor demersurilor Avocatului Poporului, respectiv răspunsurilor primite, precum și a documentelor adoptate de organisme internaționale în care instituția Avocatul Poporului este membră/colaborează; elaborarea și redactarea Revistei presei.

De asemenea, șeful Biroului analizează acte normative, relații externe și comunicare este și secretarul raportor al Comisiei de monitorizare din cadrul instituției Avocatul Poporului, realizând o serie de activități în acest sens: pregătirea ședințelor Comisiei, întocmirea proceselor-verbale ale ședințelor, întocmirea Situației centralizatoare anuale privind stadiul implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial la data de 31 decembrie 2024, precum și Raportul asupra sistemului de control intern managerial la data de 31 decembrie 2024, documentele întocmite în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

Totodată, unul din angajații biroului asigură: implementarea dispozițiilor legale privind declarațiile de avere și interese la nivelul instituției Avocatul Poporului; primirea, înregistrarea și soluționarea raportărilor interne privind încălcări ale legii în cadrul instituției Avocatul Poporului; activitatea de prevenire și soluționare a conflictelor de interese, precum și transmiterea, prin intermediul platformei securizate dedicate, a solicitărilor de certificare de semnătură electronică, Serviciului de Telecomunicații Speciale.

3.5. Comunicarea și relațiile instituției Avocatul Poporului cu mass-media

În scopul întăririi relației cu mass-media din întreaga țară, Avocatul Poporului a acordat, în 2025, o atenție deosebită monitorizării, la nivel central, a aspectelor sesizate de către presa de la nivel local. În același timp, reprezentanții birourilor teritoriale au manifestat și ei o atitudine pro-activă, menținând constant legătura cu mass-media locală, prin participarea la emisiuni, acordarea de interviuri sau declarații.

*

§ În data de 11 februarie 2025, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, o întâlnire cu reprezentanții mass-media, în cadrul căreia a fost prezentat *Rezumatul Raportului Anual 2024*. (AGERPRES, Euronews, Prima TV, Antena3)

§ În data de 7 mai 2025, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, o întâlnire cu reprezentanți ai autorităților publice, societății civile și ai mass-media, în cadrul căreia au fost prezentate concluziile *Raportului special privind fenomenul violenței domestice în România*. (Agenția Națională pentru Egalitate de șanse, Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național al Magistraturii, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Justiției, Senat, IGPR, UNBR, Centrul Fillia Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România, Fundația Dr. Max, AGERPRES)

§ În data de 28 mai 2025, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, o întâlnire cu reprezentanți ai autorităților publice, societății civile și ai mass-media, în cadrul căreia au fost prezentate concluziile *Raportului special privind siguranța rutieră în România*. (Comisiile pentru transport și infrastructură din cadrul Senatului și Camerei Deputaților, Inspectoratul General al Poliției Române, Direcția Sistemizarea Circulației, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, Ministerul Educației, Asociația Trafic Rutier în Siguranță, Asociația Victimelor Accidentelor de Circulație, AGERPRES)

§ În data de 23 octombrie 2025, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, o întâlnire cu reprezentanți ai autorităților publice, societății civile și ai mass-media, în cadrul căreia au fost prezentate concluziile *Raportului special privind situația persoanelor vârstnice expuse unui risc mai mare de sărăcie și excluziune socială*. (Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București, Comisia pentru muncă și protecție socială Camera Deputaților, Asociația Niciodată Singur, Asociația 4 change, Asociația de Ajutor Mutual ADAM - București, AGERPRES)

§ În data de 10 decembrie 2025, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, o întâlnire cu reprezentanți ai autorităților publice, societății civile și ai mass-media, în cadrul căreia au fost prezentate concluziile *Raportului special privind valorificarea dreptului la pensie de către cetățenii români care muncesc în străinătate*. (Casa Națională de Pensii Publice - Direcția Relații Internaționale, Departamentul pentru Românii de Pretutindeni - Direcția proiecte pentru diaspora și comunități istorice, AGERPRES)

**

În anul 2025, instituția Avocatul Poporului a fost menționată într-un total de 7.845 materiale, după cum urmează:

- emisiuni TV: 629 mențiuni;
- emisiuni Radio: 291 mențiuni;
- articole din presa tipărită: 62 mențiuni;
- articole apărute pe site-uri de știri: 6.863 mențiuni, din care: articole din presa locală, 2. 218 și articole din presa națională, 4.645.

În final, subliniem faptul că la nivelul Serviciului contencios se realizează și activitatea de difuzare a informațiilor de interes public și soluționarea petițiilor, inclusiv pentru mass-

media, formulate în temeiul Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare (activitate ce face obiectul unui raport distinct care va fi postat pe pagina de internet a instituției Avocatului Poporului), respectiv de soluționare a petițiilor întemeiate pe art. 31 din Constituție, privind dreptul la informație.

CAPITOLUL IX

RESURSE UMANE, MATERIALE ȘI BUGETARE

Secțiunea 1 - Resurse umane

Instituția este condusă de Avocatul Poporului, asistat de 6 adjuncți, care au calitatea de secretar de stat, specializați pe șase domenii de activitate din cele șase existente.

În cadrul instituției Avocatul Poporului funcționează, în subordinea directă a Avocatului Poporului, Serviciul contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic, analizează acte normative, relații externe și comunicare, fiind compus din trei structuri, având competențe bine delimitate: Biroul contencios constituțional și recurs în interesul legii, Biroul contencios administrativ și juridic și Biroul analizează acte normative, relații externe și comunicare.

În teritoriu, activitatea se desfășoară prin cele 15 birouri teritoriale, organizate pe criteriul geografic al curților de apel precum și prin cele 3 centre zonale ale Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în Locurile de Detenție. Centrul Zonal București este cuprins în structura centrală a instituției.

Personalul existent în instituție, la 31.12.2025, de 139 salariați, este format din: 7 demnitari, 1 director coordonator, 1 șef serviciu, 4 șefi de birou, 109 consilieri, 3 experți, 3 referenți, 10 șoferi la care se adaugă 1 consilier la Cabinetul Avocatului Poporului. Dintre aceștia, 97 sunt femei și 42 sunt bărbați.

Structura organizatorică a instituției Avocatul Poporului este prevăzută în Regulamentul de organizare și funcționare a instituției și reflectă domeniile de activitate, astfel cum sunt stabilite prin lege.

Activitatea economică și administrativă a instituției este coordonată de directorul coordonator.

În cadrul instituției funcționează Consiliul Consultativ, care este compus din Avocatul Poporului, adjuncții acestuia, directorul coordonator, precum și alte persoane desemnate de Avocatul Poporului. Consiliul se întrunește o dată pe săptămâna sau ori de câte ori se consideră necesar, acesta fiind convocat de Avocatul Poporului.

Instituția Avocatul Poporului și-a desfășurat activitatea în anul 2025 cu o schemă de personal ce a cuprins un număr de 161 de posturi finanțate, din care 157 de posturi repartizate la sediul central și la birourile din teritoriu, precum și la cele patru centre zonale; iar 4 posturi la Cabinetul Avocatului Poporului.

La începutul anului 2025, au fost înregistrați 145 salariați și 16 posturi vacante din care 0 posturi de conducere și 16 posturi de execuție.

În cursul anului 2025, numărul salariaților intrați a fost 1 și ieșiți din activitate a fost de 7.

La 31 decembrie 2025, au fost înregistrate 22 posturi vacante de execuție, după cum urmează: 19 posturi contractuale durată nedeterminată și 3 posturi contractuale durată determinată la Cabinetul Avocatului Poporului.

Personalului instituției Avocatul Poporului îi sunt aplicabile prevederile Statutului personalului din structurile de specialitate ale Parlamentului.

Referitor la pregătirea profesională a personalului din cadrul Instituției Avocatul Poporului conform art. 43 alin. (5) din Regulamentul de organizare și funcționare a instituției Avocatul Poporului, *„personalul instituției are atât dreptul, cât și obligația de a-și perfecționa*

permanent pregătirea profesională, inclusiv prin participarea la cursuri de pregătire profesională.”

Pentru realizarea Planului anual de formare și pregătire profesională, personalul instituției a participat la o serie de cursuri/seminare/webinare/ de instruire, care au contribuit la:

- dezvoltarea abilităților profesionale și îmbunătățirea cunoștințelor;
- dobândirea unor cunoștințe avansate, necesare pentru realizarea activităților profesionale;
- actualizarea cunoștințelor specifice postului;
- asimilarea de cunoștințe utile în contextul profesional;
- dobândirea unor abilități de relaționare și la folosirea cu eficiență a timpului de lucru;
- atingerea obiectivelor stabilite în raportul de evaluare.

Pentru verificarea realizării obiectivelor profesionale stabilite pentru anul 2024, la începutul anului, întreg personalul contractual al instituției a fost evaluat și i-au fost comunicate obiectivele pentru anul 2025. Personalul al cărui contract individual de muncă a fost încetat/suspendat/modificat, a fost evaluat pentru perioada de până la data încetării/suspendării/modificării contractului individual de muncă.

Secțiunea a -2-a - Resurse materiale și bugetare

Prezenta secțiune analizează resursele financiare ale instituției, modul în care au fost consumate, baza legală și modificările legislative privind creditele bugetare puse la dispoziția instituției.

Situația creditelor bugetare și de angajament alocate și consumate de instituția Avocatul Poporului în anul 2025 este prezentată în tabelul următor:

Titlul	Buget inițial aprobat prin Legea nr. 9/2025	Influențe rectificare bugetară OUG nr. 50/2025	Influențe disponibili- zare art. 54 din Legea nr. 500/2002	Buget rămas de executat	Buget consumat la data de 31.12.2025	Realizat %
Total general, din care:	25.980.000	-264.000	-287.000	25.429.000	24.967.779	98,19
Total 2024, din care:	25.980.000	-264.000	-287.000	25.429.000	25.373.509	99,78
Cheltuieli personal	21.500.000	-700.000	-250.000	20.550.000	20.523.629	99,87
Bunuri și servicii	4.085.000	+400.000	-35.000	4.450.000	4.423.156	99,40
Alte transferuri	15.000	-	-	15.000	13.962	93,08
Alte cheltuieli	180.000	+36.000	-1.000	215.000	214.202	99,63
Capital	200.000	-	-1.000	199.000	198.560	99,78
<i>Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent</i>	-	-	-	-	-405.730	-

În anul 2025, instituției Avocatul Poporului i s-au alocat credite bugetare și de angajament în valoare de **25.980.000 lei** prin **Legea nr. 9/2025 a bugetului de stat pe anul 2025**.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2025 *cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2025*, instituția Avocatul Poporului:

- a restituit credite bugetare și de angajament în suma de 700.000 lei de la *Titlul I Cheltuieli de personal*, economie datorată diminuării sporului pentru condiții periculoase sau vătămătoare prin aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36 din 30 iunie 2025 pentru stabilirea unor măsuri privind personalul plătit din fonduri publice;

- a primit credite bugetare și de angajament în sumă de 400.000 lei la *Titlul II Bunuri și servicii*, pentru asigurarea sumelor necesare prelungirii contractului de închiriere la sediul central până la finele anului 2025 și în sumă de 36.000 lei la *Titlul XI Alte cheltuieli*, necesară achitării „Sumelor aferente persoanelor cu handicap neîncadrate” aferente lunilor octombrie și noiembrie 2025, diferența datorându-se majorării salariului de bază minim brut pe țară, aplicabil în anul 2025, de la 3.700 lei, la 4.050 lei.

Instituția Avocatul Poporului a realizat, pe parcursul anului 2025, economii în valoare de **287.000 lei**, sumă pe care a restituit-o bugetului de stat cu ocazia disponibilizării bugetare, rămânând astfel de executat credite bugetare și de angajament în sumă de **25.429.000 lei**.

Instituția Avocatul Poporului s-a încadrat în creditele bugetare rămase de executat în cursul anului 2025.

Execuția bugetară a anului 2025 s-a realizat în proporție de **99,78%** din bugetul alocat.

Titlul I „Cheltuieli de personal” a avut ponderea cea mai mare în totalul creditelor de angajament și bugetare, **respectiv 20.550.000 lei, reprezentând un procent de 80,81% din total buget.**

La finele anului 2025, cheltuielile cu salariile au fost în valoare de **20.523.629 lei**, rezultând o execuție bugetară de **99,87%** din bugetul rămas de executat la Titlul I „Cheltuieli de personal”.

Consumarea fondurilor privind cheltuielile de personal s-a făcut cu respectarea prevederilor Legii nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fondurile publice, potrivit căreia s-a efectuat încadrarea personalului instituției Avocatul Poporului.

Economiile înregistrate la cheltuielile de personal s-au datorat, în principal, prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36 din 30 iunie 2025 pentru stabilirea unor măsuri privind personalul plătit din fonduri publice și limitării deplasărilor care necesitau alocații de cazare.

Instituția Avocatul Poporului nu înregistrează datorii și nici întârzieri la plata salariilor sau a contribuțiilor la bugetul de stat.

La **Titlul II „Bunuri și servicii”**, bugetul executat a fost în sumă de 4.423.156, reprezentând un procent de **99,40%** din total credite de angajament și bugetare pentru acest titlu.

Utilizarea creditelor bugetare s-a efectuat în baza Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, atât prin achiziții directe, efectuate prin intermediul SEAP, cât și prin contracte subsecvente la acordurile-cadru de furnizare/prestări servicii, atribuite de Oficiul Național pentru Achiziții Centralizate (ONAC), ca urmare a desfășurării procedurilor de achiziții, la care instituția Avocatul Poporului este parte.

În cadrul cheltuielilor cu bunuri și servicii, ponderea cea mai mare o dețin cheltuielile cu închirierea spațiilor pentru desfășurarea activității curente, rezultate din încheierea:

- Acordului-cadru nr. 3920 din 2 martie 2020 pentru sediul central (ianuarie-februarie 2025) și a Acordului-cadru nr. 6062 din 26 februarie 2025 (martie-decembrie 2025), încheiat pe 5 ani;

- Acordului-cadru nr. 12759 din 24 mai 2022, pentru sediul Biroului Teritorial Oradea.

- Acordului-cadru nr. 29300 din 25 octombrie 2023, pentru sediul Biroului Teritorial Timișoara.

În anul 2025, cheltuielile cu chiria au însumat 3.302.773 lei, reprezentând 74,67% din totalul creditelor de angajament și bugetare consumate la Titlul II „Bunuri și servicii”.

Sumele neexecutate la Titlul II „Bunuri și servicii” până la finele anului se datorează, în principal restricțiilor impuse pe parcursul anului 2025 prin diverse acte normative care au limitat fie achizițiile, fie plățile de la acest titlu.

La **Titlul VII „Alte transferuri”**, s-au alocat prin Legea bugetului de stat nr. 9/2025 credite bugetare și de angajament în sumă de 15.000 lei.

Instituția Avocatul Poporului este afiliată la o serie de organisme internaționale, fiind obligată prin lege să achite cotizații anuale, astfel:

- Legea nr. 170/1999 pentru aprobarea afilierii instituției Avocatul Poporului la Asociația Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni (1.100 euro/an);

- Legea nr. 206/1998 pentru aprobarea afilierii instituției Avocatul Poporului la Institutul Internațional al Ombudsmanului (1.500 euro/an).

În cursul anului 2025 au fost efectuate plăți în sumă de **13.962 lei**, suma fiind în totalitate destinată achitării contribuției de membru al instituției Avocatul Poporului la organismele internaționale la care aceasta este afiliată. Execuția bugetară a fost în procent de **93.08 %**.

La **Titlul XI „Alte cheltuieli”**, s-au alocat prin Legea bugetului de stat nr. 9/2025 credite bugetare și de angajament în sumă de **180.000 lei**, pentru plata fondului aferent persoanelor cu handicap neîncadrate.

Bugetul de executat în anul 2025, rezultat în urma alocărilor și disponibilizărilor bugetare a fost de **215.000 lei**, cheltuielile pentru plata fondului aferent persoanelor cu handicap neîncadrate fiind, la finele anului 2025, în valoare de **214.202 lei**, rezultând o execuție bugetară de **99,63%**.

La **Titlul XV „Active nefinanciare”**, în cursul anului 2025 au fost achiziționate echipamente (16 calculatoare, 3 laptopuri), în valoare totală de **98.612 lei**, echipamentele fiind necesare pentru înlocuirea celor existente, care prezentau un grad mare de uzură fizică și morală. Achiziționarea calculatoarelor și a laptopurilor a implicat și achiziționarea licențelor/softwarelor aferente, în valoare de **13.312 lei**.

De asemenea, în cursul anului 2025, au mai fost achiziționate diverse licențe necesare desfășurării activității (antivirus Bitdefender, sistem informatic integrat cu licențe SQL aferente, Zoom) în valoare de **86.636 lei**.

La finele anului 2025, cheltuielile totale realizate au fost, în valoare de **198.560 lei**, execuția bugetară fiind în procent de **99,78%**.

În cursul anului 2025, a fost recuperată suma de 405.730 lei, reprezentând **sume provenite din finanțarea bugetară a anilor precedenți**, care au fost restituie, în condițiile legii, la finele anului 2025, bugetelor din care au fost acordate, astfel:

- 212.730 lei - sume de recuperat de la FNUASS, reprezentând concedii medicale aparținând perioadei aprilie, iunie - decembrie 2023;

- 181.964 lei - sume de recuperat de la FNUASS, reprezentând concedii medicale aparținând perioadei ianuarie-iulie 2024;

- 8.777 lei - sume recuperate pentru voucherele de vacanță emise în 2023 și neutilizate, expirate.

- 2.259 lei - sume recuperate, reprezentând indemnizații de hrană necuvenite și CAM-ul aferent, acordate în anul 2024 unor salariați a căror salarii lunare nete au depășit 8.000 lei.

CAPITOLUL X

AUDIT ȘI MANAGEMENTUL RISCURILOR

În anul 2025, activitatea de audit public interne s-a desfășurat în baza prevederilor Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, a Normelor Generale privind exercitarea activității de audit public intern aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1086/2013 și a Planului anual de audit public intern pentru anul 2025, aprobat de Avocatul Poporului.

Planificarea misiunilor de audit public intern efectuate a fost fundamentată pe baza principiului periodicității și a avut în vedere, cu prioritate, solicitările Avocatului Poporului, recomandările Unității Centrale de Armonizare pentru Auditul Public Intern din cadrul Ministerului Finanțelor și a Curții de Conturi a României.

Astfel, au fost desfășurate 8 misiuni de audit public intern, din care 6 misiuni au fost planificate și 2 misiuni *ad-hoc* neplanificate, efectuate la solicitarea Avocatului Poporului.

1. Evaluarea achizițiilor publice, ocazie cu care s-a constatat faptul că activitățile aferente achizițiilor publice s-au desfășurat potrivit reglementărilor enunțate în Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice și în Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice și a procedurilor interne de lucru asigurându-se o bună organizare, derulare și monitorizare a acestora, în sensul că:

- adoptarea deciziilor privind atribuirea contractelor de achiziții publice a respectat principiile: tratament egal, nediscriminare, recunoaștere reciprocă, transparență, proporționalitate, asumarea răspunderii.

- activitatea de achiziții este bine cunoscută și pregătită, din faza inițierii și lansării până la livrare și decontările finale;

- programul anual al achizițiilor publice corespunde necesităților reale, justificate, bugetate și aprobate;

- există exhaustivitate a înregistrărilor;

- documentele sunt corect certificate și înregistrate;

- cheltuielile efectuate corespund produselor achiziționate și serviciilor prestate în mod real.

Pentru îmbunătățirea cadrului procedural de lucru au fost formulate următoarele recomandări, care au fost implementate la termenele stabilite:

- analizarea oportunității păstrării în uz a Procedurii operaționale privind achizițiile publice prin procedură simplificată - cod ADM 03;
- revizuirea Procedurii operaționale privind estimarea valorii contractelor de achiziție publică - cod ADM 06 pentru punerea în acord cu formatul standard prevăzut în OSGG nr. 600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice.

2. Evaluarea activității Biroului Teritorial Bacău Activitatea desfășurată s-a bazat permanent pe o bună gestionare a riscurilor, iar administrarea proceselor privind implementarea sistemului de control intern managerial a condus la atingerea obiectivelor specifice, coroborat cu asigurarea suportului logistic, financiar și a condițiilor de muncă.

Având în vedere că la sediul biroului teritorial își desfășoară activitatea un singur consilier de specialitate, se vor realiza diligențele necesare ocupării postului vacant în

funcție de alocările bugetare și deblocarea legală privind desfășurarea procedurilor de ocupare a acestuia.

3. Evaluarea activității Biroului Teritorial Craiova Activitatea desfășurată s-a bazat permanent pe o bună gestionare a riscurilor, iar administrarea proceselor privind implementarea sistemului de control intern managerial a condus la atingerea obiectivelor specifice. Coroborat cu aceste aspecte, asigurarea suportului logistic, financiar și a condițiilor de muncă, au concurat la atingerea obiectivelor specifice structurii auditate.

Cu toate acestea, **având în vedere poziționarea biroului teritorial la periferia municipiului Craiova, s-a recomandat întreprinderea demersurilor necesare pentru identificarea unui spațiu aferent în centrul orașului astfel încât să se asigure accesibilitatea petenților, respectiv creșterea adresabilității acestora la programul de audiențe. Demersul realizat în acest context nu a condus la identificarea unui spațiu optim.**

4. Evaluarea activității Centrului Zonal Bacău a condus la concluzia că activitatea desfășurată s-a bazat permanent pe o bună gestionare a riscurilor, iar administrarea proceselor privind implementarea sistemului de control intern managerial a condus la atingerea obiectivelor specifice iar asigurarea suportului logistic, financiar și a condițiilor de muncă au concurat la atingerea acestora.

5. Evaluarea activității Domeniului drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale a evidențiat faptul că:

- sistemul de conducere/coordonare este bazat permanent pe o bună gestionare a riscurilor iar buna administrare a proceselor privind implementarea sistemului de control intern managerial a condus la atingerea obiectivelor specifice;
- politica instituțională implementată la nivelul domeniului, precum și monitorizarea/evaluarea permanentă a criteriilor de performanță profesională au asigurat conformitatea rezultatelor obținute cu obiectivele specifice.

6. Evaluarea sistemului de prevenire a corupției 2025 a presupus evaluarea ultimelor trei măsuri preventive din Strategia Națională Anticorupție 2021-2025, respectiv *Protecția avertizorului de integritate* (implementată), *Transparența decizională* (nu este aplicabilă instituției Avocatul Poporului), *Liberul acces la informațiile de interes public* (implementată).

Misiunile *ad-hoc* neplanificate, solicitate de Avocatul Poporului, au avut în vedere:

- asigurarea referitoare la conformitatea/regularitatea informațiilor din dosarele personale ale salariaților cu cele înregistrate în aplicația informatică REVISAL, în perspectiva aplicării prevederilor HG nr. 295/2025 privind Registrul general de evidență a salariaților - REGES-ONLINE;
- asigurarea referitoare la conformitatea/regularitatea relațiilor contractuale de muncă ale unui angajat cu instituția Avocatul Poporului.

Pentru aceste două misiuni, au fost formulate 3, respectiv 2 recomandări, fiind implementate 4 din totalul acestora.

Pe lângă misiunile de audit public intern planificate, în anul 2025 au fost desfășurate și activități de consiliere cu caracter informal, fără asumarea responsabilităților manageriale privind:

- participarea în Grupul de lucru constituit în baza HG nr. 599/2018 pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația

materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate;

- participarea în cadrul Consiliului Consultativ al instituției Avocatul Poporului;
- participarea la ședințele Comisiei de monitorizare;
- implementarea SCIM;
- implementarea recomandărilor Curții de Conturi a României.

Astfel, prin activitatea de audit public intern desfășurată, s-a realizat o evaluare privind desfășurarea proceselor de management al riscului, de control și guvernanță, oferind asigurare Avocatului Poporului că activitățile auditate au contribuit la atingerea obiectivelor instituției.

*

În final, reamintim cele **4 rapoarte speciale** elaborate de instituția Avocatul Poporului în cursul anului 2025:

- ***Raport special privind fenomenul violenței domestice în România***, înaintat prim-ministrului și președinților celor două camere ale Parlamentului;
- ***Raport special privind siguranța rutieră în România***, înaintat prim-ministrului și președinților celor două camere ale Parlamentului;
- ***Raport special privind situația persoanelor vârstnice expuse unui risc mai mare de sărăcie și excluziune socială***, înaintat prim-ministrului și președinților celor două camere ale Parlamentului;
- ***Raport special privind valorificarea dreptului la pensie de către cetățenii români care muncesc în străinătate***, înaintat prim-ministrului, președinților celor două camere ale Parlamentului, ministrului afacerilor externe și ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale.

De asemenea, activitatea instituției în anul 2025 - **recomandările emise de Avocatul Poporului și răspunsurile autorităților la acestea, rapoartele speciale, acțiunile în contencios administrativ formulate, excepțiile directe ridicate de Avocatul Poporului, obiecțiile formulate de Avocatul Poporului, precum și rezumate ale unor dosare instrumentate** - se regăsește pe site-ul instituției Avocatul Poporului, www.avp.ro, la secțiunile dedicate.